

ΠΑΝΑΘΗΝΑΙΑ

ΕΤΟΣ 1^{ον}

Αρ. 8

ΕΙΣ ΤΟΝ ΕΜΠΟΡΟΡΡΑΠΤΙΚΟΝ ΟΙΚΟΝ Ι. ΓΟΥΛΑΚΟΥ

ΑΡΙΘ. ΤΗΛΕΦ. 25-515

ΑΚΑ ΗΜ ΑΣ 45

ΦΡΑΚΑ

ΔΙΑΡΚΗΣ ΕΚΘΕΣΙΣ ΥΦΑΣΜΑΤΩΝ ΤΩΝ ΚΑΛΙΤΕΡΩΝ
ΑΓΓΛΙΚΩΝ ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΩΝ

ΣΜΟΚΙΝ

ΕΥΛΥΓΙΣΤΟΣ ΚΑΙ ΕΛΑΦΡΑ ΣΑΝΦΤΕΡΟ
ΘΑ ΓΙΝΕΤΕ ΜΕ ΤΑ ΔΙΣΚΙΑ ΚΑΤΑ ΤΗΣ
ΠΑΧΥΣΑΡΚΙΑΣ
KISSINGA
Πωλούνται εις τα φαρμακεία
ΓΕΝ. ΑΝΤΙΠΡ. ΤΖΟΥΡΟΣ-ΚΑΡΡΑΣ
ΠΛΑΤΕΙΑ ΑΓ. ΘΕΟΔΩΡΩΝ 9 - ΤΗΛΕΦ 23605

ΔΕΣΠΟΙΝΙΣ, προϋπηρετήσασα
ὡς νοσοκόμος, ζητεῖ θέσιν πλησίον
οἰκογενείας νά περιποιεῖται ἀσθε-
νῇ, ἔστω καὶ φυματικόν, καὶ νά
τεύ κρατὴ συντροφιά. Πληροφορί-
αι εἰς τὰ γραφεῖα μας.

Ευνιστῶμεν τὴν **ΟΦΘΑΛΜΟ-
ΛΟΓΙΚΗΝ ΚΛΙΝΙΚΗΝ** τοῦ κ.
ΣΠΗΛΙΟΥ ΧΑΡΑΜΗ, Ὑψηλῆ τοῦ
τῆς Ὀφθαλμολογίας ἐν τῷ Πανε-
πιστημίῳ
Μενάνδρου 27-Ἀθήναι, Τηλ. 1-60

Γ. Ν. Μουμουτζῆς

Ἱατρὸς δερματολόγος. Ἐπὶ δεκα-
εξαετίαν Ἐπιμελητὴς τῆς ἰδιαιτέ-
ρας Κλινικῆς τοῦ Καθηγητοῦ κ.
Γεωρ. Φωτεινοῦ. Δέχεται ὁδὸς Κε-
φαλληνίας καὶ Τεγέας 1.
Ὁραὶ 8-11 π.μ. καὶ 4-7 μ.μ.

Κάθε κομψὴ κυρία δὲν πρέπει νὰ βῇ
σθὴ νὰ ράψῃ τὰ φορέματά της. Ἄς ἐπι-
σκεφθῇ τὸν **ΡΑΠΤΙΚΟΝ ΟΙΚΟΝ** τῆς δι-
πλωματούχου μεδίστας.

Δ' ΔΟΣ ΧΡΥΣΑΣ ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΟΥ

ΟΔΟΣ ΒΟΥΛΗΣ 37α.

Θὰ εὕρῃ ὅλα τὰ τελευταῖα μοντέλα
τῆς χειμερινῆς οἰζὸν μὲ χάρι, Παρ-
ιζάνικο γούστο καὶ τιμὰς λογικὰς.

Γίνονται δεκταὶ παραγγελίαι καὶ ἀπὸ
τὰς ἐπαρχίας ἐπὶ μέτρῳ.

ΧΡΥΣΑ ΚΟΣΜΗΜΑΤΑ
ΑΔΑΜΑΝΤΑΣ
ΑΡΧΑΙΑ ΝΟΜΙΣΜΑΤΑ

Παντὸς εἶδους ὁρολόγια, παλαιὰ ἀσή-
μα, εἰκόνες Βυζαντινῆς, παντὸς εἶδους
νομίσματα Κατοδίστρια (Φοῖνιξ), ἀγο-
ράζω μὲ τιμὰς ἀνωτέρας ὅλων τῶν ἄλ-
λων καταστημάτων.

Ὅστις μὰς πωλήσῃ τὸ χρυσοῦν τοῦ
ὁρολόγιον, ἀναλαμβάνομεν τὴν τοποθέ-
τησιν τῆς μηχανῆς του εἰς νικελένια κάσ-
σα. Μὴν πωλήσετε τὰ κοσμήματά σας
πρὸ τοῦ μὰς ἐπισκεφθῆτε, καὶ τοῦτο πρὸς
τὸ συμφέρον σας.

Χρ. Γ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ὁρολογιοποιὸς — Χρυσόχοδος.
Εὐπτόλιδος καὶ Ἀθηνᾶς 56, ἔναντι Δη-
μοτικοῦ Θεάτρου.

«ΓΚΡΑΣ»

Ὅλα τὰ νεώτερα ἀρώματα
χῶμα
πρὸς 2.50—3 δραχ. τὸ γρ.
Ἄφθαστα εἰς λεπτότητα καὶ
κειαν.

«ΓΚΡΑΣ» Περιχλέουσιν

Καλλιτεχνικαὶ
Γυναικεῖαι κομμώσεις
Μὲ τὸν γνωστὸ κομμω-
τή

ΕΥΑΓΓΕΛΟ

εἰς τὸ Κομμωτήριον

ΜΑΝΩΛΗ Θ. ΧΑΤΖ

Νίκης 10

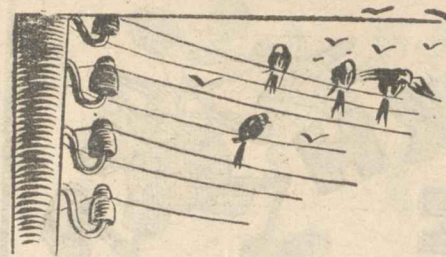
ΠΟΛΙΤΙΚΑ ΚΑΡΝΑΒΑΛΙΑ

ΤΟ ΓΑΪΤΑΝΑΚΙ

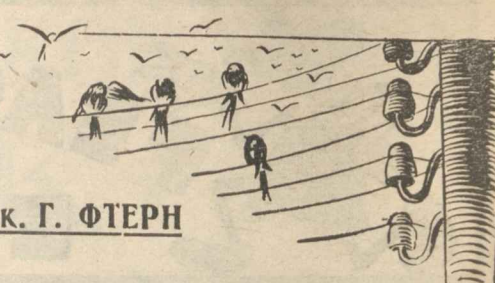
ΠΑΝΑΘΗΝΑΙΑ

(Γελοιογραφία Φ. Δημητριάδη)

Η ΠΑΡΙΣΙΝΗ ΜΑΣ ΣΕΛΙΔΑ ...ΓΙΑ ΝΑ ΠΑΡΑΤΕΙΝΩΝΤΑΙ ΤΑ ΝΕΙΑΤΑ (Η κατήγονσις του γήρατος)

ΤΟΥ ΣΥΝΕΡΓΑΤΟΥ ΜΑΣ Κ. Γ. ΦΙΤΕΡΗ

ΠΑΡΙΣΙ, Φεβρουάριος.—Διηγούνται το εξής χαριτωμένο ανέκδοτο οι διογράφοι του Γκαίτε, απ' τον οποίον και θ' αρχίσουμε, γιατί ο «Όλυμπος» ανήκει, ως γνωστόν, μεταξύ των ένδοξωτέρων ανωτέρων που έπεριφρόνησαν πάντοτε τα θεράτεια. Σε ηλικία εβδομήντα δύο ακριβώς χρόνων, το καλοκαίρι, ο συγγραφέας του «Φάουστ» έπηγε, στα λουτρά του Μάριεμπαντ. Κι' εκεί έπεσε άμέσως έρωτευμένος μ' ένα κοριτσόπουλο μόλις δεκαεννέα έτών. Σαν τη Μαργαρίτα. «Όχι ψέμματα! Αίσθημα δυνατό, φλογερό, θασιαντικό, πούκανε αυτή την παγωμένη καρδιά να ξαναχτυπάει μέσα στο γέρινο κουφάρι της όπως το πρωτόπαιδο έφήλου. Ανασταναίει, έτρεχε, την παρακολούθους, την κυνηγούσε παντού. Και έπειδή ή νέα δεν είχε καμμία διάθεση να παύει το ρόλο της Γκρέτχεν, ο Γκαίτε άρρωστος στο τέλος απ' τη λύπη του. Δεν μπορεί τη νύκτα να κοιμηθώ. Γράφει την Έλεγεία του Μάριεμπαντ, την αντιγράφει κατόπιν προσεχτικά, τη δίνει ο ίδιος, μέσα σε κόκκινο μαρμαρινό δέρμα, της προσθέτει ώρατα κορδόνια από μετάξι, όλα δέ αυτά με την υπομονητική φιλαρέσκεια του μαθητού που πρωτοερωτεύεται. Κάποιος απ' τους θαυμαστές του έπεγείρησε να του δώσει να καταλάβει ότι είχε άνοητο ένα τέτοιο πάθος σε ηλικία εβδομήντα δύο έτών. Άλλα ο Γκαίτε το άπληντησεν ήσυγώτατα :

—Τό ξέρω. Πρέπει ωστόσο να κάνουμε πότε-πότε άνοησίες για να παρατείνουμε τη ζωή...

Δεν πιστεύει εις το νόμο του γήρατος. «Η καλύτερον έξαρτά απ' το θάρρος και απ' τη θέλησι που έχομε, για να μείνουμε όσο το δυνατόν περισσότερο νέοι.

Ανασέομε το ανέκδοτο του «Όλυμπίου», διότι αποτελεί ένα είδος συνθήματος για την επανάστασι της σημερινής εποχής. Κάτω το γήρας. Ζήτω ή άνοησία, έφ' όσον παρατείνει τη ζωή, ζήτω το ίνστιτούτο της καλλονής, άφου σβύνει τις ρυτίδες του προσώπου, ζήτω ο χορός και τα «σπόρ», άφου ξαναδίνουν στο σώμα τη νεανική σβελευσύνη του. Η γυναίκα (διότι εκεί κυρίως ή υποταγή εις τη μύηρα του χρόνου είχε τα φοβερότερα αποτελέσματα) έννοει τώρα να άντισταθώ. Άλλοτε, στην εποχή άκόμη του Μπαλζάκ, ή τοιανάντα έθεωρείτο συνταξιούχος, δηλαδή άρχισε να περιορίζεται εις τα έργα του σπιτιού, φτειάνοντας γλυκίσματα και διαβάζοντας τα ιερά βιβλία. Σήμερα έλλαξαν τα πράγματα έντελως. Ο άριθμός των έτών δεν έχει, τη μεγαλύτερη σημασία εις το ζήτημα της γυναικείας έλυστικότητος. άπόδειξις ότι ή Κλεοπάτρα δεν ήτο μικρό κορίτσι όταν έγοήτευσε τον Καίσαρα, ή δέ κυρία Ρεκαμύ είχε έσπεράσει τα σαράντα της όταν έξετέλλανε το Σατωμωριάνδο. Τό ίδιο και ή κρηωλή Ίωσηφίνα, τον καιρό που έτραβούσε απ' τη μύτη τον Ναπολέοντα. Άν δέ ρωτάτε και για τη Γεωργία Σάνδη, εκείνη ως τα γηρατεία της υπήρξε μία Μαρία Πενταγύτισσα του ρωμαντικού Παρισιού.

Όστε υπάρχουν, καθώς βλέπετε, και

Η 'Υδόννη Πρεντάν.

έξωτερικου χαρακτήρος, χωρίς ούσιαστική σπουδαιότητα. Ο διάσημος χημικός Σεβρέλ, εις ηλικίαν έκατον τριών έτών, έλεγε σε μία κυρία που του άρεσε : «Α! μαντάμ, αν είχα ακόμη τα όδηόνητα, έστω και τα έννενηντα ώρατα χρόνια μου!» Γι' αυτόν τότε άρχισε το γήρας. Ός τα όδηόνητα, ακόμη ως τα έννενηντα, αισθανόταν τη νεανική, του θερμότητα. Απ' την άλλη μεριά, ένα παιδάκι δέκα χρόνων ήρονήθη να χορέψει με μία δεσποινίδα δεκαογτώ, γιατί νομίζετε ; Γιατί την έδρασε πολύ ήλικιωμένη. Όστε και ά δύο καταστάσεις εινε σχετικαί και άσταβεις, έξαρτώμεναι από χίλιους δύο άλλους παράγοντες. Τό όποιον σημαίνει ότι υπάρχει πάντοτε ένα περιθώριον για την ανθρώπινη πρωτοβουλία, άρκει να ίδρύμε το γήρας ως ένθρο, κατά το όποιο δ-φείλομε ν' άντιδράσωμε, όπως γίνεται μ'

δλους τους έχθρους μας.

Παράλληλως εις την περίπτωση της γυναικας έπήλθε μία τεραστία μεταμόρφωσις κοινωνική, διά της όποιας έτονώθη το αίσθημα της νεότητος. Άλλοτε, ο καθιστικός βίος, με το να την καταδικάζει σε διαρκή σωματική και πνευματική άδράνεια, την έμάραινε ένωρίς. Έδιαβάσαμε τελευταίως αυτό το δράμα σ' ένα καινούργιο βιβλίο άπειρωμένο στη μαρκισία Πομπαντούρ. Μέσα στα άνάκτορα των Βερσαλλιών, μ' έλο το λούσο, που διέθετε, έφυλλόρησε σαν το ρόδο. Ακινησία, έλλειψις φροντίδων που θά έδιδαν μία ευεργετική ενέργεια εις το σώμα της και εις το κεφάλι της, άντιζηλίας και άδιάκοποι άνταγωνισμοί εις το παρασκήνιο με τις άλλες έννοούμενες του βασιλέως. Εις το τέλος έγινε φυματική. Η σύγχρονη γυναίκα μεταίνοντας μέσα στο τσίρκο της καθημερινής βιοπάλης, δώσω διαρκώς, γυμναζόμενη με την εργασία και με το σπόρ, έζωνάναψε. Έτσι έφηρε μία θαυμάση συνείδησι για την όξεί της νεότητος, έγινε ένα πλάσμα δραστήριο ύνιες και μαχητικό. Αυτής της γνώμης εινε όλοι οι ειδικοί οι έρωτηθέντες σε μία έρευνα που ένομεν ύπ' όψιν μας. Στη θέσι της γυναικας των τριάντα έτών του Μπαλζάκ, ποί-ει να δάλωμε τούλάνιστον την πενήντα; Έξ άλλου, τονίζεται ότι ά νέα αξιώσεις της σημερινής ζωής έδημιούργησαν εις τις γυναίκας το καθήκον να μόνουν νέες. ή έπιτέλοισ να φαίνονται. Πόσες εξ αυτών δεν βλέπουν να άποκρούονται άι αίτησεις των, προκειμένων να τοποθετηθώ κάπου, έπειδή το παρουσιαστικό τους εινε γεροντικό ; Και δεν πρόκειται περί άπλής ποστικώσεως της νέας μόνον από λόγους έλυστικότητος. Πλήθος καταστάματα και γραφεία με προϊσταμένους που δεν ποσέχουν καθόλου σε τέτοιες λεπτομέρειες, άποφύουν έντούτες να πάρουν μία υπάλληλο έωωλημένη φυσικώς, έπειδή την εδοίσκουν άνεπαρκή για την ένέργεια που ποσποθέτει ή εργασία. Όστε σήμερα το να μη φαίνεται μία γυναίκα γορή, δεν εινε μόνον φιλαρέσκεια, αλλά και άναγκαιότητα, ένα κεφάλαιο να να έπιτύνη, για να διεκδικήση πάντως με περισσότερες έλπίδες τη βιοποριστική θέσι της.

Έξ άλλου, το φεμινιστικό κίνημα, με το να δώσει στις γυναίκας μία ζωή πιο δραστηρία και άνεξάρτητη, τις έσπρωξε περισσότερο προς τα «σπόρ», όπου υπό το πρώην κοινωνικό καθεστώς ήτο πολύ περιωρισμένη ή συμμετοχή των. Γι' αυτούς τους όρους το γυναικείο σώμα, χωρίς βέβαια να γίνεται δεκαογτώ γρονών, έμαθε όστόσο να ξαναγενιών, δηλαδή να διατηρήσει πιο πολύ την άκμή του, την άντίστασι του και την έλλυγισία του, ποσποθέσεις άπαράλητες για να παραταθί το θέληγτρο το φύλου. Απο την έρευνα που έσημειώσαμεν άνωτέρω προκύπτει ότι ή γυναίκα μπορεί να εινε σε κάθε ήλικία γοητευτική, ότι ακόμη δεν εινε δύσκολο να μείνη νέα, εάν έχει την άνάλογη έλ-λυσι. Υπενθυμίζεται σνετικώς το πασά-δενγμα ένδς Ίνδο που άπέθανε πρό των έτών, κοτσονάτος σε θαθεία γεροντάματα.

Προτού ξεφυγήσει τον παρακάλεσαν να τους έμπιστευθί το μυστικό. Τους έδειξε τους τόλους του κοιτώνος του, όπου ήσαν γραμμένα παντού αυτά τα λόγια : «Είμαι νέος».

—Νά, το μυστικό μου, τους άπάντησε. Διαβάσω αυτά τα λόγια κάθε θράδυ και κάθε πρωί, μόλις πλαγιάζω και μόλις σηκώνομαι.

Λοιπόν, άρθρον πρώτον, θέλγησι από μέρους της γυναικας για να μείνη νέα, έπιτέλους για να μη φαίνεται γορή. Τα παραπέρα τα κανονίζουν άι άπειροι τοιωνταί ένέργηται της μοντέρνας ζωής, ή κίνησι, ή άλλαγή των έντυπώσεων, ή παύση των εύαρίστων συγκινήσεων, τα ταξείδια, ο χορός, ή γυμναστική. Κι' έτσι μένει ως σημάδι του γήρατος επάνω στο γυναικείο σώμα, άναλαμβάνει να το καμουλάρη ή τέχνη της καλλονής. Αυτά τα θαυμάσια έργαστήρια, όπου ή γυναίκα προμηθεύεται τα όπλα της για να καταπολεμήση τον άναίσθητο χρόνο, και τα όπλα που γροιάζονται για να έπισκευάση την κλονισμένη της νεότητα. Γιατί όχι ; Ένα οικοδόμημα που άρχισε να παλινώνη δεν θά πη καθόλου πώς έγινε άχρηστο. Με τα μέσα της σημερινής έπιστήμης, με τα στοιχεία που χρησιμοποιούμε, με τα χρήματα και με τα ντεκέρ που διαθέτουμε, εινε εύκολο να ξαναγίνη καινούργιο. Κι' αν ύπάρχει κάτι απ' τον τόνο της πολυκαίριας του, αυτό μεγαλώνει συνήθως την έλξη της όμορφιάς. Ο Μυσός το λέει καθάρσ' ένα του ποιήμα, παραβάλλοντας την άγουρη και σνεσταλμένη γάρι του κοριτσιού με τη σοφή καλλιεργημένη γυνάι της ώριμης. Και ο Μυσός ήξερε από γυναίκας.

Όπωσδήποτε τοτο εινε βέβαιον, ότι δεύτερα νεάτα έμπήχαν για καλά, άνάμεσα στην πρώτη νεότητα και στο έσχατο γήρας. Έκείνα μάλιστα άντιπροσωπεύουν από το πόλεμο και έντεθεν τη γαριακτηριστικότερη γυναικεία σαιζόν. Προ της οικονομικής κρίσεως, τον καιρό που όλοι οι γλεντζέδες του κόσμου και πρό πάντων οι Άγγλοσάξωνες έδιναν τα θορυβώδη ραντεβού των εις τα τρελλά διανυκτερεύοντα κέντρα της Πλάς-Πιγκάλ, στα καλά γόνια της Μονμάρτης, ή ώριμες είχαν βάσει τα νέα κορίτσια εις το άριστερόν. Ήσαν ή ζωηρότερες πελάτιδες των μυδύκ-χώλ και τόνμεγάλων κοσμικών ρεστωράν, γυναίκας με άλλε-παλλά ήδύλλια και διαζύγια, που είχαν ζήσει, όταν ήσαν πιο νέες, τον πρόλογο του έρωτος για να περνάνε τώρα κατ' εθείαν εις τη συγχίνησι του.

Έκτοτε, όσο και να έμεσολάδησαν ή οικονομικές στενοχώριες, ή ήλικιωμένη συνεχίζει τον αγώνα της, για τα νεάτα, με όλα τα μέσα που της παρέχει ή κοινωνική χειραρέτης και ή έπιστήμη της καλλονής. Τα όμύονα ίνστιτούτα εινε γεμάτα διαρκώς, όχι μόνον από μεσοκοπες της άριστοκρατίας, αλλά και των κατωτέρων τάξεων. Δεν θέλουνε να γεράσουν. Και το κάτω-κάτω γιατί να γεράσουν, άφου ή επανάστασις κατά των γηραιών επεκράτησε παντού. Η Ύδόννη Πρεντάν, προπολεμική δόξα του θάετρου, μοιάζει σαν το φρεσκότερο κοριτσάκι όταν θνήκει στη σκηνή, ή Σελίλ Σορέλ διατηρεί ακόμη τη γάρι της μολονότι συννηλικη του Κλεμανσώ κατά τους «σαν-σωννέ» της Μονμάρτης, ή δέ Μιστεγκκέτ, άλλο ίσως μολονότι του Παρισιού, πηδά σαν σβέλο αλογάκι με τις κομφά-τατες γάμπες της.

Γ. ΦΙΤΕΡΗΣ

ΑΠΟ ΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ

ΤΑ ΠΙΟ ΩΡΑΙΑ ΑΝΕΚΔΟΤΑ

Κάποτε ο Ρώσος πρίγκηψ Δολγορούκι ταξείδευε μ' ένα μικρό πλοίο στη Βαλτική θαλάσση. Έπειδή όμως ήταν αρκετά κουρασμένος, έξαπλωσε στην καμπίνα του και θύβιστηκε σε βαθύτατο ύπνο. Μα ενώ αυτός κοιμόταν, έσπασε ξαφνικά τοικυμία και το πλοίο άρχισε να ταλαντεύεται. Σε λίγο μάλιστα ή τοικυμία δυνάμως έξαιρέτικα και οι πιο γενναίοι άκόμα τά έλασαν.

Ένας αξιωματικός λοιπόν, έτρεξε στην καμπίνα του πρίγκηπος να τον ξυπνήση.

—Υψηλότητά, το έ είπε, πώς μπορείτε και κοιμάστε; Έδώ γαρόμαστε!

—Αν εινε έτσι το πράγμα, τι με ξυπνά-τε; άπάχτης άπαίσιατα ο Δολγορούκι. Κά-μετε κι' εσείς το ίδιο.

Και, γυρίζοντας από το άλλο πλευρό... τον ξαναπής.

Μία μέρα ο βασιλέας Φίλιππος Β' της

Ίσπανίας ρώτησε το γελωτοπού του.

—Έλα πές μου, γιε του Σατανά, πόσο μ' έκτιμάς εμένα;

—Μά... δεν θά έδω για σς περισσότερα από εικοσιεννά και μισά άργύρια.

—Και πώς τοιμάς, άνόητε, να ου δ'νης τόσο μικρή αξία; ρώτησε με όργη ο Φίλιππος.

—Άφου ο Ίησους Χριστός πουλήθηκε για 30 άργύρια πώς θέλει ή Μεγαλειότης σας να έχστε μεγαλύτερη αξία απ' αυτόν;

Κατά την Κρηναϊκή πόλεμο συνέβη το εξής ξεκαρδιστικό έπεισόδιο — χαλακτηριστικό της πονηρίας των Έδωρίων.

Μία μέρα παρουσιάστηκαν στον Τούρκο άρχιστάτηρα διακόσιοι Έδωρίοι και το έ-ξεδήλωσαν την επθυμία τους να πολεμήσουν κι' αυτό το πλευρό του.

Ο άρχιστάτηρας δέχτηκε τις υπηρεσίες των και φωνάζοντας δέκα από τους στρατιώτες της φρουράς του, τους διέταξε να παραλάβουν τους Έδωρίους και να τους τοποθετήσουν σ' ένα ώσιμένο σημείο της παρατάξεως. Ο Τούρκος στρατιώτης, άφου βίλισαν τους Έδωρίους, τους άδήγησαν σ' ένα λόφο.

—Νά, έδώ θά μείνετε και θά φυλάτε αυτό το βουνό, τους είπαν.

—Πολύ καλά, άποκρίθηκε ο άρχηγός των Έδωρίων.

Μόλις όμως έδω τους Τούρκους στρατιώτες ν' άπομακρύνονται, έδωκε στους άνδρες του το... σύνθημα θήνων και κοπετών και άδουάσαν...

Οι Τούρκοι, άκούοντας τα κλάματα των Έδωρίων, έτρεξαν πίσω για να μάθουν τι συνέβαινε.

—Τι τρέχει, τζάνουμ;... Τι πάθατε;

—Γιατί μάς αφήσατε έδώ ούανους;...

—Μά... για να φυλάτε το βουνό!

—Κι' όμως ποιος θά μάς φυλάει; Έκαναν μ' άπορία οι Έδωρίοι, οι όποιοι άρχισαν πάλι να θρηνηλογύν.

Μία άγγλική έστμερίδα ότμοσιεύει το εξής χαριτωμένο ανέκδοτο του Αυτοκράτορος της Γερμανίας Γουλιέλμου του Β'.

Η αυτοκρατορική οικογένεια παρθέριζε κάποτε στις όγδες της βαυαρικής λίμνης

Τεγκέρνς.

Μία μέρα λοιπόν οι γιοί του Κάιζερ, οι όποιοι ήσαν άκόμα παιδάκια, σε μία εκδρομή που έκαναν σε κάποιο γειτονικό δάσος, συνάντησαν ένα γέρο κυνηγό, ο όποιος έπαιξε φλογέρα. Οι μικροί πρίγκηπες, στο άκουσμα των γλυκών ήγων της φλογέρας, έμειναν καταγοητευμένοι. Έπλησίασαν άμέσως το γέρο κυνηγό και τον παρακάλεσαν να τους μάθι κι' αυτούς να παίξουν ολογέρα. Ο κυνηγός δέχτηκε κι' έτσι οι γιοί του Κάιζερ, ύστερα από μουικά καθήματα, έγιναν... τελειότεροι και από το δάσκαλό τους.

Ένωμεταξύ, ο Κάιζερ, ο όποιος έλειπε τις μέρες εκείνες στο Βερολίνο, ξαναγορίζοντας στο Τεγκέρνς, έμεινε κατάπληκτος, ακούγοντας τα παιδιά του να παίξουν τόσο όμοια φλογέρα. Ένθουσιάστηκε μάλιστα κι ο ίδιος από την έδωλακή εκείνη ώρα κι' αποφάσισε να μάθι κι' αυτός φλογέρα. Έκάλωσε λοιπόν το γέρο κυνηγό και τον παρακάλεσε να του κινή μερικά καθήματα.

Έκείνος έκονιασμένος για την ιδιοτροπία του Αυτοκράτορος, αλλά και καταγοητευμένος για την άπροσδόκητη εκείνη τιμή—αφου γινόταν πια ό... μουσικοδιδάσκαλος της βασιλικής οικογενείας—έβαλε όλα τα δυνατά του και σε λίγες μέρες έδωλε την Κάιζερ έστμερί στη φλογέρα!...

Η άγγλική έστμερί που άναφέρει την ιστορία αυτή, προσέπει ότι και σήμερα άκόμα, στην έξορά του ο Κάιζερ έαναπαύεται και παίζει που και που τη φλογέρα του.

Όπως αναφέρουν οι ιστορικοί, ή περίφημη βασίλισσα της Αγύπτου Κλεοπάτρα, ή-πτε κάποτε ένα μαργαριτάδι, άναλυμένο μέσα σε ζυδί.

Διαλύεται όμως ένα μαργαριτάρι μέσα στο ζυδί; Άσφαλώς όχι. Φαίνεται λοιπόν ότι ή Κλεοπάτρα έτρεψε πρώτα σε σκόνι το πολύτιμο πετάδι και κατόπιν το άνέμιξε με το ζυδί και το ήπιε.

Δεν εινε όμως αυτή ή μόνη μέρα στην ιστορία που έκανε ένα τέτοιο θαύμα. Κι' ή γυναίκες της Πομπήας, όταν ή-θελαν να μεθύσουν από ήγεμονικόν ζερωτό, έζοιγνταν μέσα στο κρασί τους διαμαντό-σκονη.

Άλλά και στη νεώτερη Ιστορία, αναφέρεται το παράδειγμα του Θωμά Γκερσσόν, του ταπεινότερου της βασιλίσσης Έλισάβετ της Άγγλιας, ο όποιος μιμήθηκε την Κλεοπάτρα. Άνέλυσε δηλαδή κι' αυτός ένα μαργαριτάρι αξίας 15 γιλιάδων λιτών μέσ' άσπρο κρασί των Καναρίων νήσων. Το μίγμα αυτό ο Γκερσσόν, το ήπιε σ' ένα έπίστρο συμπίστο, εις ύνελαν της βασιλίσσης του!...

ΙΤΑΛΙΚΕΣ ΠΑΡΟΙΜΙΕΣ

—Όποιος παίρνει συμβουλές μονάχα απ' τον ένικό του, έχει σύνβουλο ένα βλάκα.

—Τά πόδια του δειλού εινε καμωμένα για το τρέξιμο.

—Κάλλιο νείος και στο δρόμο, παρά γέρος στο κρεβάτι.

—Όποιος άνακατεύει το γώμα ή σκουλή-κια θά βοή ή ρίξει.

Οί Δαίμονες του 'Ωκεανού

Του Γουσταύου Αϊμάρ

(Συνέχεια έκ του προηγούμενου)

σφουρίχτες τών ύπαρχόντων άφιναν τούς διατε-
ρατικούς των ήχους, εβρόνθοναν με νευροκίτητα
τά τύμπανα κ' ή σάλπιγγα άρχισε νά σημαίνει
άλλα άντικείμενα κονδυλίθιαν επάνω στη γέ-
φυρα, γιά ν' άποτελέσουν τό προτελευταία έναν-
τίον των έχθρονών σφαιρών. Τό προτελευταίο αυ-
τό κατόπιν, σκεπάστηκε μ' ένα μακρύ ώραίο β-
φασμα στολισμένο με χρυσοκεντημένα κρίνα καί
οί άνδρες τού πληρώματος άματώθηκαν με τά

επιθετικά τους άπια.
"Όταν ξανάγινε ήσυχία κ' ό καθένας βρέθηκε στη θέση του, ό
πλοίαρχος άρries τη γέφυρα καί κατέβηκε στό ύπόστεγο, γιά νά
κάμη γρήγορα μιά γενική επιθεώρηση καί νά προσευχηθή μαζί με
τούς άνδρες του.

Πρόσφατι, σέ λίγα λεπτά, ένας γέρος με άνάστημα ψηλό, με
χαλαρηστικά κάτωσ συνθροά, με κεφάλι φαλακρό καί με άσπρα
μακριά μουστάκια καί γενεία, παρουσιάστηκε επιβλητικός στη γέ-
φυρα, φορώντας τό πετραχήλι του καί συνοδευόμενος από έναν ύ-
πηρέτη.

Άξιωματικοί, στρατιώτες καί ναύτες, γονάτισαν κάτω. "Ο ιερέας
τού πλοίου άρχισε νά ψέλλη διάφορες δεήσεις.

Έπαικολούθησε ή προσευχή των ναυτών καί κατόπιν όλοι σηκώ-
θηκαν κ' έτοιμάστηκαν γιά τη μάχη.

"Ήταν ή ώρα τρεις μετά τά μεσάνυχτα.
Γύρω, σκοτάδι άπλώνονταν άκόμα. Οί ναύτες σκόρπισαν τώρα στο
κατάστρωμα αλάτι γιά νά μή γλιστρούν κατά την επίθεσι, όταν έ-
ξαφνα ένα πάφλασμα άκούστηκε πλάι στό πλοίο.

— Ποιός μπορούσε νά ήταν τέτοια ώρα;
Οί ναύτες προσπαθούσαν νά διακρίνουν μέσα στό σκοτάδι, όταν

μιά βροντερή φωνή άντήχησε:
— "Ε!... "Απ' τό «Ρομιάλεο»!....

— Ποιός είνε; ρώτησε ένας ναύτης.
— Μιά πειρατική πρόγα άπ' τόν

"Άγιο Δομήτικο, άποκρίθηκε ή φωνή.
"Ο πλοίαρχος τού «Ρομιάλεου»

διάταξε νά διακρίνουν τόν δρόμο
τού πλοίου.

— Πλησιάζετε! φώναξε ένας
ναύτης.

Μιά πρόγα έπλεούσε τότε στο
πολεμικό καί πέντε πειρατά σκαρ-
φάλωσαν στό πλοίο. Οί τέσσερες

άπ' αυτούς ήσαν ίνηλού άναστήμα-
τος, με ψηλά καί άδρά χαρακτη-
ριστικά, πάνοπλοι, ψημένοι άπ' τόν

ήλιο καί τη θύλασσα, με μπράτσα
χαλύβδινα. Τά ρούχα τους ήσαν γε-
μάτα λίπος καί αίμα. Τά μαλλιά

τους μακριά καί δεμένα με δέσμα
φειδιού. Γένεια μακριά έφταναν ώς
τό στήθος τους. Έκτός των άλλων

τους όπλων, έφεραν στη μέση τους
θήκη από δέρμα κροκοδείλιου με
τέσσερα μαχαίρια μεγάλα σάν ξι-
φολόγχες καί κοφτερά.

Οί ναύτες τού «Ρομιάλεου» τούς
κίτταζαν με κατάκληξι. Είχαν μωρο-
στά τους τέσσερες άπ' τούς όνομα-
τούς πειρατάς της 'Ακτής, τούς

σημιάχους της Γαλλίας κ' όνομα-
τούς σ' όλο τόν κόσμο.

"Ο άοχηγός τους όμως ήταν έν-
τελώς διαφορετικός άπ' αυτούς. Εί-
χε δημ λιονταρίσια, ξανθά μαλλιά

καί γενεία, άνάστημα ψηλότερο τού
μετριού καί ρομιάλεα σωματική διά-
πλασι.

Άπ' τις χειρονομίες του φαινό-
ταν ευγενής. "Η ένδυμασία του ή-
ταν ποικίλη κ' έντελώς ιδιότρο-
πη. "Ήταν ντυμένος σάν αλλικός ευ-
πατορίδης, αλλά κ' ώπλισμένος ως

τά δόντια.
"Ο περίεργος αυτός άνθρωπος

προχώρησε πρὸς τόν κυβερνήτη ντε
Λαρτίγκ καί τού άπλωσε μ' έγκαρ-

"Ο Καπετάν Λαπάντας.

διότητα τού νευρώδες του χέρι.

— Καλώς ήρθατε στο πολεμικό μας! τού είπε χαϊρετώντας τον
μ' ευγένεια ό κυβερνήτης.

— Δεν με περιμένετε βέβαια, καπετάνε μου, απάντησε χαμογε-
λώντας ό άρχιπτεράτης.

— Φυσικά όχι, αλλά καλώς ήρθατε, είπε ό κυβερνήτης.
— Έχω νά σάς μιλήσω ιδιαίτερώς, πλοίαρχέ μου.

— Περιλάτε στην καμπίνα μου, καπετάνε, απάντησε ό ντε
Λαρτίγκ.

"Όταν οί δύο άνδρες κατέβηκαν στην καμπίνα τού πλοίαρχου, ό
ντε Λαρτίγκ ρώτησε τόν άρχιπτεράτη:

— Μή πούν έχω την τιμή καί την ευχαρίστηση νά μιλήω;
— Είμαι ό καπετάν Λαπάντας, απάντησε με άφέλεια ό άρχιπτε-
ρατής.

"Ακούγοντας τ' όνομα αυτό, ό ντε Λαρτίγκ ξαφνίστηκε.
— Σεις... σεις, είπε, είστε ό ένδοξος Λαπάντας, ό γενναίος
άρχιπτεράτης, ό Ξακουμένος σ' όλη την Εύρώπη! "Α, καπετάνε,

είμαι πολύ ευτυχής γιά τη γνωριμία σας. Έχω άκούσει τις άνδρα-
γαθίες σας καί επιθυμούσα πολύ νά σάς γνωρίσω καί νά σφιξω τό
τίμιο καί γενναίο χέρι σας, πού τόσο άξια καί άνδρεία ύποστηρίζει
τη Γαλλία....

"Ο καπετάν Λαπάντας χαμογέλασε κ' έσκυψε τό κεφάλι του, σάν
νά μιν θεωρούσε τόν έαυτό του άξιο τώσων έπαινων.

— Καπετάνε, τού είπε ό ντε Λαρτίγκ, θά μιλήσουμε καλύτερα,
ύποθέτω, πίνοντας μαζί μιά μπουκάλια ένλεκτό κρασί. Μιά μπουκάλια
κρασί από τ' άμπελιά των άκτών της Γαλλίας. Σας άρέσουν τά κρα-
σιά αυτά, φίλε μου;

"Ο καπετάν Λαπάντας άναστήναξε.
— Άν μου άρέσουν τά κρασιά αυτά; ψιθύρισε. Καί πολύ μά-
λιστα. Είνε τά κρασιά της προτιμήσεώς μου. Μου θυμίζουν τόσα πράγ-
ματα!....

— Έχετε γεννηθεί στη Γαλλία, καπετάνε; ρώτησε ό πλοίαρχος,
βάζοντας στο τραπέζι μιά μπουκάλια με δύο ποτήρια.

"Ο καπετάν Λαπάντας άναστήναξε καί πάλι.
— Ναι, πλοίαρχέ μου, είπε. Μά
γιατί νά θυμάται κανείς τά παλιά;
Σήμερα δεν είμαι πια, παρὰ ό κα-
πετάν Λαπάντας. Έκείνος πού ή-
μουν άλλοτε πέθανε, δεν ύπάρχει
πια....

— Όπως αγαπάτε, καπετάνε,
είπε ό ντε Λαρτίγκ. "Ας μιλήσουμε
γιά τά παλιά. "Ας μιλήσουμε γιά
ότι μιάς ένδιαφέρει αυτή τη στιγ-
μή. Είδατε, καπετάνε, δύο μεγάλα
έχθρικά πλοία αντίκρυ μας; Τά
διακρίναμε ένγκάρως, ευτυχώς, καί
τό πληρώμα μου είν' έτοιμο γιά τη
μάχη.

— Μήν άνησυχείτε, πλοίαρχέ μου.
Μπορείτε μάλιστα νά δώσετε δια-
ταγή στο πληρώμα σας νά πάη νά
κοιμηθή.

Τά λόγια τού άρχιπτεράτου έ-
καμαν τόν ντε Λαρτίγκ νά τιναχθή
άπ' τη θέση του καί νά καρφύσει
κατάκληκτος τό βλέμμα του έπάνω
στον καπετάν Λαπάντα.

— Μιλάτε σοβαρά, καπετάνε;
ρώτησε.

— Πολύ σοβαρά μάλιστα, πλοί-
αρχε.

— Καί τά έχθρικά πολεμικά πού
έχουμε αντίκρυ μας;
— Δεν είνε έχθρικά.

— Διάβολε! Πώς συμβαίνει αυ-
τό; Δεν είνε δύο ισπανικά καρά-
βια, γεμάτα κανόνια καί στρατό;

— Άκριβώς.
— Τότε, πώς μου λέτε ότι είνε
φιλικά πλοία, καπετάν Λαπάντα;

— Γιατί έτσι άκριβώς έχει τό
πράγμα, πλοίαρχε.

— Δεν σάς καταλαβαίνω, καπε-
τάνε.

— Θα σάς εξηγήθω άμέσως.
Πρὸ ήμερών λοιπόν, ό Γάλλος κυ-
βερνήτης μας στο Πόρτ Μαργκό,

κ. ντ' "Ορεγόν, μ' έκάλεσε καί μου είπε πώς έπρεπε νά είδοποιηθούν
άμέσως τά γαλλικά πλοία πού βρισκόταντο στις θάλασσες αυτές,
ότι έπρόκειτο ό πόλεμος μεταξύ Γαλλίας καί "Ισπανίας, γιά νά
προσφύγονται άπ' τά ισπανικά πολεμικά, πού περιτολούν στον ό-
κεανό. Κυρίως ό κ. ντ' "Ορεγόν ήθελε νά είδοποιηθή έσως κ' ήταν
στηνεκπρόθεσμος πού δεν ήσυχζε κανένα πλοίο στο λιμάνι. Ξέραμε
πὸς ό «Ρομιάλεο» βρισκόταν στα νερά μας, αλλά πὸς θ' άνέλαι-
ναν νά σάς είδοποιηθή; Στο λιμάνι τού Πόρτ Μαργκό δεν ήπα-
ραν παρά βάρκες μονάχα. Τά μεγάλα μας πειρατικά καράβια είχαν
βγει νά κυρσοήθουν τούς "Ισπανούς. "Όταν ό κ. ντ' "Ορεγόν μου
ήμπατεθήκε στη στενοχώρια του, τού είπα:

— Κύριε κυβερνήτη, ήσυχάστε. Θα πάω εγώ νά συναντήσω τόν
«Ρομιάλεο».

— Σεις; μ' έρώτησε κατάκληκτος. Πὸς;
— Άπλοστοτα, θά πάω μιά βάρκα άπ' τό λιμάνι μας, την πιο
γρή καί την πιο μεγάλη καί θά φύγω άπόψε κούλας.

— Θα τό κάμπετε αυτό, καπετάν Λαπάντα; Θ' άνοιχθήτε στον ό-
κεανό μ' ένα κορυδοσουφλιό;

— Τό άποράσια κούλας, κυβερνήτη μου.
— Καί θά κατορθώσετε νά βρήτε τό «Ρομιάλεο»;

— Τό έλπίζω.
— Κι' άν πέσετε επάνω σέ τίποτε ισπανικά πολεμικά, καπετάνε;

— Τόσο τό χειρότερο γιά τούς "Ισπανούς.
— Τι θά μπορούσατε νά κάμπετε με μιά βάρκα καί λίγους συντρό-
φους πρὸς στά κανόνια τους καί στις έκατοντάδες των πληρωμά-
των των;

— Τά πάντα, κυβερνήτη. Μήν
ξεχνάτε πὸς είμαι. Μή λένε κα-
πετάν Λαπάντα!

"Ο κ. ντ' "Ορεγόν μου παρέ-
δωσε κατόπιν αυτά τά έγγραφα πού
σας φέρνω, μοσάρισε τό χέρι, μ' έ-
φλεψε καί μου εύχθηκε καλό κα-
τενύχιο. Πήρα την πιο καλή βάρκα
άπ' τό λιμάνι, διάλεξα είκοσιπέντε
άφρώστους πειρατάς καί τό ίδιο
βράδυ άνοιχτήκαμε στο πέλαγος.

— Είνε άπίστευτο! φώναξε ό
ντε Λαρτίγκ. Μόνον οί μουκανιέροι
της 'Ακτής, είν' ικανοί γιά τέτοια
πράγματα.

— Μπιά! τί λέτε, πλοίαρχέ μου!
Κάνανε άλλως έναν θαλασσινό πε-
ρλάτο.

— Περιπάτο τό λέτε αυτό, κα-
πετάν Λαπάντα;

— Ξέρω κ' εγώ.... "Ετσι μου
φαινόταν πάνω-κάτω....

— Καί τά δύο πολεμικά καράβια
πὸς χέρι μας;

— "Α! αλήθεια. Τά είχα ξεκά-
θει....

— Τι πλοία είνε, καπετάνε;
— Τό ένα ήταν πρὶν γαλλικό.
Άντικρ στην 'Εταιρεία των 'Ινδιών
κ' έπλεε γιά τό Πόρτ Μαργκό.

— Ήταν γαλλικό πρὶν, είπατε;
— Άκριβώς.

— Διηλάθ; Δεν είνε πια;
— Είνε καί παρὰ είνε. Μά ένὸ
βρισκόταν στη θάλασσα τού "Αγίου
Χριστοφόρου αλχημολώτιστηκε άπ' ό
ένα μεγάλο ισπανικό πολεμικό, αυτό
πὸς στέκει τώρα πλάι του.

— Πὸς συμβαίνει πάλι αυτό;
— Είνε άπλοστοτα, πλοίαρχε. Ένὸ τό ισπανικό πολεμικό έσπερνε
τόν αλχημολώτο τού Ώπισου του, βρέθηκε ξαφνικά μπροστά μας χθές
τη νύχτα άκριβώς.

— Καί λοιπόν;
— Καί λοιπόν τό αλχημολώτισαμε.

— Τό αλχημολώτισατε!....
"Ο ντε Λαρτίγκ δεν πίστευε σ' αυτά του πλέον. Νόμιζε πὸς ό-
νειρεύεται καί κίτταζε τόν καπετάν Λαπάντα έκκληκτος.

— Αλχημολώτατε, ρώτησε, ένα μεγάλο ισπανικό καράβι, μεγα-
λειτερο κ' άπ' τόν «Ρομιάλεο», με μιά βάρκα καί είκοσιπέντε άν-
δρες;

— Άκριβώς, πλοίαρχέ μου.
— Σατανά!... Αυτό πια μούζει με παραμύθι. Άλλά, καπε-
τάν Λαπάντα, αυτό τό καράβι έχει επάνω του έβδομηντάτσερα κα-
νόνια καί πληρώμα όκτακοσίων άνδρων.

— Άκριβώς, πλοίαρχε.
— Καί τό έναρίεντες;
— Έλαβα την τιμή νά σάς τό είπω ήδη.

— Θεέ καί Κύριε! Καί πὸς τό κατορθώσατε αυτό, καπετάνε;
— "Α! μιά την πίστι μου, πλοίαρχε, τό πράγμα είνε άπλοστοτα.

— Άπλοστοτα λέτε; Είνε κατορθώμα καί μάλιστα μεγάλο, κα-
πετάν Λαπάντα. Είνε θαύμα. Άλλά διηγηθήτε μου, πὸς συνέβη τό
πράγμα;

— Έφτά-όχτώ ήμερόνυχτα, μετά την άναχώρησί μας άπ' τό
Πόρτ Μαργκό, βρέθηκαν ξαφνικά μιά νύχτα, στις δύο μετά τά

μεσάνυχτα, μπρὸς στο ισπανικό αυτό πολεμικό. Δεν φουούσε καθό-
λου, ούτε γιά νά σβύση μιά καντήλα. "Η θάλασσα ήταν λάδι. Τό
πολεμικό ούτε κουνιότανε πάνω στα νερά. Τά πανιά του κερμόντου-
σαν σάν νάχαν παρὰλιν. Μπορούσαμε, φυσικά, νά τραβήξουμε γρή-
γορα-γρήγορα κοινά καί νά ξεμαρκίνουμε. Μά δεν μ' έσύμπερε αυ-
τό. Δεν φεύγει, διάβολε, ό καπετάν Λαπάντας μπρὸς στους βρωμο-
καβόχους, τούς "Ισπανούς. Ψιθύρισα λοιπόν λίγα λόγια στους συν-
τρόφους μου κ' έτοιμαστήκαμε γιά τό γινούρσι. "Ήξερα πὸς οί
"Ισπανοί είνε τεμπέληδες καί ύπαυράδες. Άσφαλώς θά κοιμόντου-
σαν βαθεία την ώρα αυτή, μη περιμένοντας νά τούς σηκώη τό παρα-
μυρό κακό. Σιγά-σιγά λοιπόν, τραβήξαμε κοινά καί σέ λίγο βρεθή-
καμε στην πρώτη τού πολεμικού. Κανένας δεν μās κατάλαβε. "Α-
φρασα δύο συντρόφους νά φυλάνε τη βάρκα καί με τούς άλλους είκο-
σιδυό σκαρφάλωσαμε σάν γάτες στο καράβι. Έκείνο πού είχα σκε-
φθεί, ήταν αλήθεια. Οί σπασοκαβόχους κοιμόντουσαν σάν βόδια.
Μπράμα οργανοπατώντας στην καμπίνα τού πλοίαρχου καί τού κό-
ψαμε άψε-οβίσε τό κεφάλι με τά τοσκούρια μας. Τό ίδιο κάναμε καί
στους άξιωματικούς τού καραβιού. Σκαρφάλωσαμε κατόπιν στη γέ-
φυρα καί βρήκαμε τούς σκοπούς νά κοιμούνται επίσης. Πετάξαμε τόν
έξιωματικό τους στη θάλασσα, βάλαμε στους άλλους λεπίδι, φράξα-
με τά μυδραλιοβόλια τους καί κατόπιν, ξεφονιάζοντας την πολεμική
κραυγή των πειρατών της 'Ακτής, ξοφώσαμε έναντίον τού κοιμωμέ-
νου πληρώματος, με τά τοσκούρια στα χέρια. Οί δυστυχισμένοι αυ-
τοί, νομίζοντας πὸς έχουν νά κάνουν με λεγεώνες διαβόλων, παρα-
δόθηκαν άμέσως κ' άφρασαν νά τούς άποτύλισουμε.

— Άφάνταστον! φώναξε ό ντε
Λαρτίγκ.

— Μπιά, συνηθισμένες δουλειές,
πλοίαρχέ μου.

— Συνέχιστε, καπετάν Λαπάντα.
— Έκτός ατόν όμως πού αλχ-
μολώτισαμε, ήσυχον στο πλοίο καί
άκρετες έκατοντάδες καλώς όπλι-
σμένων στρατιωτών. "Η δύναναι τού
πλοίου. "Ολοι αυτοί κοιμόντουσαν
μέσα σέ δύο μεγάλους συνεχομένους
θαλάμους. Άκούσαν λοιπόν τό θό-
ρυβο καί τό κακό πού γινόταν, ξύ-
πνησαν κ' έτοιμαστηκαν νά μās
ριχτούν. Θα την είχαμε λιγάκι ά-
σχημα μαζί τους, αλλά προφτάσα-
με καί κλειδώσαμε τις πόρτες των
θαλάμων των. Καί γιά νά ήσυχά-
σουν καί νά παραδοθούν κ' αυτοί,
τούς πετάξαμε μέσα από ένα πα-
ράθυρο τά κεφάλια τού πλοίαρχου
καί των άξιωματικών τους. Αυτό
τούς έκαμε νά λουφάζουν. Δεν ή-
θελαν ώστόσο νά παραδοθούν τά
όπλα τους. Τούς άπέληξα τότε πὸς
θά βάλω φωτιά στο καράβι καί θά
τούς κάψω σάν ποντίκια. "Η άπειλή
αυτή τούς τρώαξε καί δέχτηκαν νά
παραδοθούν τά όπλα τους. "Ετσι,
τούς βάλαμε κ' αυτούς στο χέρι,
μ' εύκολία. Έπρεπε ώστόσο νά τούς
βλέπατε, πλοίαρχέ μου, τί μούτρα
κάνανε καί τί άσχημες γκριμάτσες,
όταν κατάλαβαν πια πὸς είχαν
αλχημολωσθή από είκοσιτρείς πει-
ρατάς. Σκούζανε, οί άθλιοι, σάν
τοσαύτα....

— Τό φαντάζομαι, καπετάνε.
Καί πὸς λέγεται τό πλοίο, τό ό-

ποιο τόσο γενναία έσυρρεύσατε;
— «Σαντιάγο», πλοίαρχε.

— Καί τό γαλλικό πὸς αλχημολώτισε κ' έσπερνε μαζί του;
— «Αλέκτωρ». Τό τραβούσε, όπως έμαθα, γιά την Κούβα. Άλ-
λά έκείνο πού με στενοχωρεί πλέον, πλοίαρχέ μου, είνε τό πληρώμα
τού «Σαντιάγο». "Αν δεν έλπιζα νά σάς συναντήσω, θά είχα γλυ-
τώσει πια άπ' αυτό.

— Μή πούν τρόπο;
— Μή τρόπο πειρατικό.

— Διηλάθ;
— Οί τούς κρημύδα όλους άπ' τά κατάρτια ή θά τούς πετούσα
στη θάλασσα.

— "Οχτακόσιους άνθρώπους; Τι λέτε, καπετάν Λαπάντα!....
— Την αλήθεια, πλοίαρχε. Αυτή είνε ή άνάγκη τού πόλεμου.

Δεν γίνεται αλλιώς. Μήπως οί μεγάλοι άρχιπτεράται της 'Ακτής,
ό κορυφαίος κορυφαίος Μονιάρ κ' ό Άρκούδας ό Σιδερόκερνος, δεν
κάνουν τό ίδιο; Κ' όμως, τούς βγαίνει πάντα σέ καλό.

— Ναι, δεν λέω όχι. "Όσοδήποτε μπορεί νά κανονισθή τό ζή-
τημα αυτό. Θέλετε νά μου παραδώσετε έμένα τούς αλχημολώτες σας;

— Νά σάς τούς παραδώσω ναι. Άλλά μέχρι τού λιμανιού πού θά
πιάσουμε.

— Τι θέλετε νά πῆτε, καπετάνε;
— Θέλω νά πῶ, ότι οί αλχημολώτοι αυτοί δεν άνήκουν μόνον σ' έ-
μένα, αλλά καί στους συντρόφους μου.

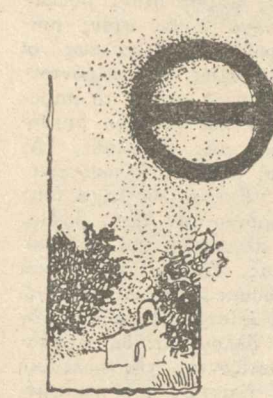
— Στους συντρόφους σας;
— Φυσικά.

(Άκολουθεί)

Πειρατής (Μπουκανιέρος) της 'Ακτής.

Η ΑΓΝΩΣΤΗ ΦΙΛΗ

κόνες...

ΕΙΚΟΝΑ ΠΡΩΤΗ

Ήταν μία μέρα φθινόπωρου, μία μέρα γριζα και μελαγχολική — ναι, θυμάμαι καλά, μία μέρα σαν τη σημερινή. Περαστικός από το Νανού (πήγαινα στο Βερολίνο, ν' ακούσω την Τσιλολία του Βάγκερ, εκπαισμένη από μία μεγάλη δοχίστρια, πέρασα και από το μικρό μουσείο της πόλεως, να δω έναν πίνακα του Ντελακρουά, μία ρομαντική σύνθεση του μεγάλου αυτού ζωγράφου. Βγαίνοντας από το μουσείο, μπήκα στον δημόσιο κήπο, που βρισκόταν εκεί κοντά. Και σε μία από τις δενδροστοιχίες αυτού του κήπου — ήταν τότε μία μέρα φθινόπωρου, μία μέρα γριζα και μελαγχολική, σαν τη σημερινή — συναντήθηκα μ' ένα ξενυχτάρι που άσπαρχόλησε πολύ τη σκέψη μου από τότε...

Εκείνη ήταν λεπτή, ψηλόσωμη μελαχρινή, ντυμένη με τρόπο που έδειχνε ότι ανήκε στην αριστοκρατική παράταξη. Τό βάδισμά της, ή χειρονομίες της, ή κινήσεις της, όλα σ' αυτήν έδειχναν τη γυναίκα που μεγάλωσε μέσα σε κοσμικά σαλόνια, σαν εξάισιο λουλούδι που ανεπτύχθη μέσα σε μία σέρα. Έκείνο όμως που με συγκράτησε περισσότερο, εκείνο που μ' έκανε να αισθανθώ άμεσως τη γυναίκα αυτή πολύ κοντά στην καρδιά μου, ήταν ή ύψη λάρμη των καστανών ματιών της, ή έκφραση ευδαιμονίας που ήταν χυμένη στο όμορφο πρόσωπό της... Τα μάτια αυτά μοιτυρούσαν πως ή γυναίκα εκείνη αγαπούσε με παράφρονη έκσταση, μ' όλη τη δύναμη της ψυχής της...

Άκουμπουσε μ'έδω το σώμα της στο συνοδό της που το έσφιγγε το χέρι. Και τον κτύπησε με άνησχη λατρεία, με περιφάνεια και με ύποταξη.

Κι' εκείνος ήταν όμορφος, με το λεπτό του πρόσωπο, με το ξανθό μουστάκι του και με τα γαλανά μάτια του. Από την έκφραση του προσώπου του έδειχνε πως δεχόταν με συγκίνηση την αγάπη της φίλης του...

Πορπατούσαν σιγά-σιγά πάνω στο χαλί που είχαν στρώσει στη δενδροστοιχία και κίτρινα φύλλα τόν δέντρων και φανόντουσαν να ανέπνυν ο ένας από τα μάτια του άλλου... Τους παρακολούθησα, χωρίς να το κατάλαβα... Τό γοητευτικό εκείνο σκίσιμο που είχε αιχμαλωτίσει. Και ήμουν ευχαριστικός επειδή έβλεπα εθιγμένη εκείνη τη γυναίκα... Ένοιωθα ενδιαφέρον για την ευτυχία της, μολοντί δεν ήξερα ποιά ήταν... Μά τι μ' ενδιέφερε αυτή ή λεπτομέρεια; Η γυναίκα εκείνη ήταν για μένα μία άγνωστη φίλη, μία φίλη που τη γνώρισα, έσω και χωρίς να την πλησιάσω, μία μέρα φθινόπωρου, μία μέρα γριζα και μελαγχολική, σκεπασμένη από το μουσείο μιας ευγενικής φιλίας...

ΕΙΚΟΝΑ ΔΕΥΤΕΡΗ

Πέρασαν τέσσερα χρόνια από τότε. Σ' αυτά τα τέσσερα χρόνια πολλά φυσιογνωμίες και παρακολούθησα πολλά δράματα ανθρώπων, με την ακόρεστη αυτή περιέργεια που μεγαλώνει μέσα μας όσο περνούν τα χρόνια και πλησιάζουμε στα χείλη του τάφου.

Ένα βράδυ βρισκόντουσαν σ' ένα παρισινό θέατρο και παρακολούθησα από μία καρέκλα την πενηντοστή παρυσία μιας όπερέτας, που είχε σημειώσει μεγάλη επιτυχία. Στο διάλειμμα γνώρισα το κεφάλι μου δεξιά και αριστερά, γιά ν' ανακαλύψω μέσα στον κόσμο καμιά γνωστή μου φυσιογνωμία... Έξαφνα τα βλέμματά μου πέρασαν σ' ένα θεωρείο, όπου βρισκόντουσαν ένας άντρας και μία γυναίκα — ένας άντρας ήλικίας πενήντα περίπου ετών, βαρύς και εύσωμος... Μά ή γυναίκα;... Πού ξαναείδα αυτό το πρόσωπό; Πού ξαναείδα αυτά τα μάτια; Και αυτό το πρόσωπο, το όμορφο και κομψό, δεν μου ήταν καθολογία άγνωστο...

Και ξαναβρήκα την Η γυναίκα εκείνη ήταν ή άγνωστη φίλη μου!... Ναι, δεν ύπληχε καμιά αμφιβολία, ήταν αυτή!...

Μελανό κύκλο ήσαν ζωγραφισμένοι κάτω από τα μάτια της, τα οποία δεν κτύπαζαν τώρα τον συνοδό της με δση στοργή και αγάπη κυττάζανε άλλοτε τον άγνωστό μου νέο, στη δενδροστοιχία του κήπου του Νανού... Τά χείλη της ήσαν σφιγμένα σ' ένα μικρό παράσπον και δυο ρυτίδες έλαφρές ήσαν χαραγμένες γύρω από τη μύτη της, δυο ρυτίδες που προανήγγελλαν τα πρόωρα γεράματα... Μά το αριστοκρατικό και περήφανο θρος της γυναίκας εκείνης δεν είχε αλλάξει διόλου...

Κατάλαβα πως ή άγνωστη φίλη μου δεν ήταν πια ευτυχισμένη και την πόνησα από τα βάθη της καρδιάς μου. Ο ήλικιωμένος και εύσωμος κύριος που καθόταν δίπλα της, θα ήταν βέβαια σύζυγός της. Και τόν σύζυγό αυτόν δεν θα τον πήρε από έρωτα. Λόγω που δεν τούς ήξερα — και που δεν ήταν δύσκολο να τους μαντέψω — θα την ανάγκασαν να λησμονήσει το αισθημά της με κείνο τόν νέο και να πάρη αυτόν που καθόταν τώρα δίπλα της...

Έξαφνα τα μάτια μου έπεσαν σ' ένα θεωρείο, όπου βρισκόντουσαν ένας άντρας και μία γυναίκα...

Από ξένοι άνθρωποι ήσαν υποχρεωμένοι να περάσουν όλη τη ζωή μαζί, κοντά-κοντά. Μά πόσο μακριά βρισκόταν ο ένας από τόν άλλον! Εκείνης ο νους γυρνούσε άλλοι, σε μία χαμένη ευτυχία — στη δενδροστοιχία ίσως του κήπου του Νανού... Εκείνος κτύπησε με τα λογόνιόν του τη σάλλα, προσπαθώντας ν' ανακαλύψη καμιά νύφη που τον και να τον καλέση στο θεωρείο να κουβεντιάσουν... Ήταν φανερό πως ή συντροφιά της γυναίκας του τόν έκανε να πληττή...

Από ξένοι άνθρωποι ήσαν υποχρεωμένοι να περάσουν μαζί όλη τη ζωή τους...

Μά γιατί ή άγνωστη φίλη μου άφησε την ευτυχία να φύγη μέσα από τα χείλη της; Γιατί δεν επέμενε να ενόση τη ζωή της με τόν άντρα που αγαπούσε; Γιατί να ξη τώρα βασιζόμενη από την ανάμνηση τόν φρόν που πέρασε μαζί με τόν άλλο γ, έκεινον που τόν κτύπησε με άνησχη λατρεία, με περιφάνεια και με ύποταξη;...

Γιατί;

ΕΙΚΟΝΑ ΤΡΙΤΗ

Επέρσαν και άλλα πέντε χρόνια... Στα πέντε αυτά χρόνια γνώρισα πολλές φυσιογνωμίες και παρακολούθησα πολλά ανθρώπινα δράματα. Μου συνέβη να λησμονήσω αρκετά από τα πρόσωπα που γνώρισα. Μά δεν μπόρεσα να ξεχάσω και δυο μορφές που τις μισούσα μία μέρα, μία μελαγχολική και γριζα μέρα του φθινόπωρου, στον κήπο του Νανού. Δεν μπόρεσα να λησμονήσω την άγνωστη φίλη μου... Τη συλλογίζοιμον συχνά με πόνο και αγωνία, γιατί ήξερα πως δεν ήταν ευτυχισμένη... Στο μεταξύ όμως τι έκανε ο νέος με το λεπτό παράσπον και τα γαλανά μάτια; Δεν θα διατηρούσε και αυτός μία δδνηνη ανάμνηση από τη γνωριμία του με τη γυναίκα εκείνη;

Μία μέρα ταξίδευα για την Αγγλία... Μόλις ανέβηκα στο κατάρτομα, τα βλέμματά μου έπεσαν σ' ένα ξενυχτάρι που καθόταν σε σάι-λόγκ. Και άμέσως ή καρδιά μου άρχισε να χτυπά δυνατά...

Ο άντρας ήταν κομμινοπρόσωπος, με ξανθό μουστάκι. Η έκφραση του προσώπου του έδειχνε άνθρωπο ευχαριστημένο από τη ζωή του — έναν έμπορο που πήγαιναν καλά ή δουλειές του. Η χειρονομίες του ήσαν λίγο βαρείες, άχαρες... Ώστόσο, κάτω από την άκομψη αυτή εμφάνιση ανεγνώρισα άμέσως τόν νέο που είχα συναντήσει στον κήπο του Νανού, μαζί με την άγνωστη φίλη μου... Ναι, δεν ύπληχε καμιά αμφιβολία πως ήσαν εκείνος. Με τη διαφορά πως δεν είχε πια κοντά του την ίδια γυναίκα για να τόν κτύπη με άνησχη λατρεία, με περιφάνεια και με ύποταξη...

Η γυναίκα που καθόταν τώρα δίπλα του είχε γυρισμένο άλλο ή το κεφάλι της και ή έκφραση τόν ματιών της ήταν κρύα. Ένοιωθα άμέσως μ' άκατανίκητη αντίπαθεια γι' αυτή τη γυναίκα, ή οποία θα ήταν σύζυγός του, γιατί διέκρινα βέρες στο άριστο χέρι και τόν δίο... Και κείνο που μ' έκανε να πονήσω, πως κατάλαβα άμέσως ότι ο άντρας αυτός αγαπούσε τη γυναίκα του, ενώ εκείνη αδιαφορούσε για τις περιποιήσεις του, γιά τις θεμερές ματιές που τού έριχνε...

Ο κύκλος του δράματος σιμύτρωνόταν τώρα στη τραγισία μου. Από τότε δεν μου έτυχε να ξανασυναντήσω ούτε την άγνωστη φίλη μου, ούτε τόν άγνωστό μου νέο. Κάθε φορά όμως που ο καιρός είχε μελαγχολικός όπως σήμερα, συλλογίζομαι και πάλι το έφημερο ειδύλλιο τόν ανθρώπων αυτών, που πέρασαν από τη ζωή μου σαν οικίες μέσα στο ήμίφως για να μη σβυθούν ποτέ από τη μελαγχολική φαντασία μου...

Από τότε δεν μου έτυχε να ξανασυναντήσω ούτε την άγνωστη φίλη μου, ούτε τόν άγνωστό μου νέο. Κάθε φορά όμως που ο καιρός είχε μελαγχολικός όπως σήμερα, συλλογίζομαι και πάλι το έφημερο ειδύλλιο τόν ανθρώπων αυτών, που πέρασαν από τη ζωή μου σαν οικίες μέσα στο ήμίφως για να μη σβυθούν ποτέ από τη μελαγχολική φαντασία μου...

Από τότε δεν μου έτυχε να ξανασυναντήσω ούτε την άγνωστη φίλη μου, ούτε τόν άγνωστό μου νέο. Κάθε φορά όμως που ο καιρός είχε μελαγχολικός όπως σήμερα, συλλογίζομαι και πάλι το έφημερο ειδύλλιο τόν ανθρώπων αυτών, που πέρασαν από τη ζωή μου σαν οικίες μέσα στο ήμίφως για να μη σβυθούν ποτέ από τη μελαγχολική φαντασία μου...

Η ΠΕΘΕΡΑ

ναίκα του Παστενάργκ, ή 'Ιωάννα, τόν είδε και τόν χαϊρότησε καλόκαρδα. Ο Καμινός της είχε δείξει από καιρό ότι τόν άρεσε πολύ. Άρχισαν λοιπόν την μικροκοινοβεντοία, το κόρτε, τα χωράτα κι' άξαφνα ο Καμινός άρπαξε στην άγκαλιά του την νεαρή γυναίκα και τη φίλησε. Μά τη στιγμή άκριβώς εκείνη φάνηκε στο δάσος το δρόμο ή πεθερά.

Μολοντί βρισκόταν μακριά ακόμα, είδε ωστόσο τι έγινε. Είδε την 'Ιωάννα να φιλείται χωρίς ν' άπιστεύεται. Κι' από τη μέρα αυτή ή γρηά Παστενάργκ δεν έκεινες ήσυχη ούτε στιγμή. Άρπαξε κάθε δουλειά απ' τα χείρα της νύφης της και της φρονόταν με περιφρόνηση. Διαρκώς δέ κτύπησε τόν γιό της με οίκτο και θυμό.

Μά είσαι τυφλός, λοιπόν, τού λέει κάθε τόσο. Δεν βλέπεις που ή γυναίκα σου τάζει σάβει με τόν Καμινό; Χίλις δγεντρες δάγκωναν την καρδιά του Παστενάργκ. Η ήτοιμία τόν πρηνούσε. Ένα βράδυ τέλος, μετά τόν γάμο, πήρε ιδιαιτέρως τη μητέρα του και της είπε:

— Άν έξέρεις τίποτε για τη γυναίκα μου, μάνα, πρέπει να μου το πής.

Η γρηά δεν δίστασε καθόλου. — Από την ώρα, άποκριθής, που φίλησε τη γυναίκα σου ένας άλλος, ή θέσι της δεν είνε πια μες στο σπίτι μας.

Ο Παστενάργκ σηκώθηκε κατάχλωμος και φώναξε:

— Τώδεξ αυτό, μάνα, με τα μάτια σου, πές μου τώδεξ;

Ο Παστενάργκ σηκώθηκε κατάχλωμος και φώναξε:

— Τώδεξ αυτό, μάνα, με τα μάτια σου, πές μου τώδεξ;

Ο Παστενάργκ σηκώθηκε κατάχλωμος και φώναξε:

— Τώδεξ αυτό, μάνα, με τα μάτια σου, πές μου τώδεξ;

Ο Παστενάργκ σηκώθηκε κατάχλωμος και φώναξε:

— Τώδεξ αυτό, μάνα, με τα μάτια σου, πές μου τώδεξ;

Ο Παστενάργκ σηκώθηκε κατάχλωμος και φώναξε:

— Τώδεξ αυτό, μάνα, με τα μάτια σου, πές μου τώδεξ;

Ο Παστενάργκ σηκώθηκε κατάχλωμος και φώναξε:

— Τώδεξ αυτό, μάνα, με τα μάτια σου, πές μου τώδεξ;

— Ναι, τόν είδα!

Ο Παστενάργκ έτρεξε τρελλός από τη μαγία του στην κάμωση της γυναίκας του, και σφιγγοντάς της τόν λαμό, ούρλιαξε:

— Πές μου, άρραξες και σε φίλησε ο Καμινός; Έκανε αυτή την άτιμία;

— Μην πιστεύεις τη μάνα σου! φώναξε ή 'Ιωάννα με φωνή σβυσμένη από την τρομάρα.

— Τ' άκούω! Έκανε ή γρηά, πούχε ακολουθήσει ξοπίσω τόν γιό της.

Ο Παστενάργκ, μίν ξέροντας πια τί κάνει, άρπαξε μία μποτίλια για να χτυπήση τη γυναίκα του, μά ή μητέρα του τόν σταμάτησε.

— Όχι, ελπε, άρραξε την. Άς ξεκουμπιστεί απ' τόν σπίτι μας, και γρήγορα μάλιστα. Αυτό είνε τόν καλύτερο.

— Από μίνες είχαν περάσει απ' τη μέρα αυτή. Η 'Ιωάννα είχε άφησε πια τόν σπίτι τόν άντρα της και γύρισε σά γονικά της.

Ένα βράδυ ο Παστενάργκ κοιτούσε στην ταβέρνα του χωριού, όταν τόν πλησίασε σε μία στιγμή ένας γέρος, ο φίλος του πατέρα τού, ο Ζάν Πινιόλ, κι' άρχισε να τού μιλά για την 'Ιωάννα. Από τόν καιρό που είχε γυρίσει σά γονικά της, φρονόταν τόσο άδεια, τόσο σοβαρή, τόσο τίμια, ώστε όλος ο κόσμος την έκτιμούσε. Οί γονείς της από υπερφάνεια δεν ήθελαν να μεσολαβήσουν για να τά ξαναφτιάση

— Ναι, τόν είδα!

Ο Παστενάργκ έτρεξε τρελλός από τη μαγία του στην κάμωση της γυναίκας του, και σφιγγοντάς της τόν λαμό, ούρλιαξε:

— Πές μου, άρραξες και σε φίλησε ο Καμινός; Έκανε αυτή την άτιμία;

— Μην πιστεύεις τη μάνα σου! φώναξε ή 'Ιωάννα με φωνή σβυσμένη από την τρομάρα.

— Τ' άκούω! Έκανε ή γρηά, πούχε ακολουθήσει ξοπίσω τόν γιό της.

Ο Παστενάργκ, μίν ξέροντας πια τί κάνει, άρπαξε μία μποτίλια για να χτυπήση τη γυναίκα του, μά ή μητέρα του τόν σταμάτησε.

— Όχι, ελπε, άρραξε την. Άς ξεκουμπιστεί απ' τόν σπίτι μας, και γρήγορα μάλιστα. Αυτό είνε τόν καλύτερο.

— Από μίνες είχαν περάσει απ' τη μέρα αυτή. Η 'Ιωάννα είχε άφησε πια τόν σπίτι τόν άντρα της και γύρισε σά γονικά της.

Ένα βράδυ ο Παστενάργκ κοιτούσε στην ταβέρνα του χωριού, όταν τόν πλησίασε σε μία στιγμή ένας γέρος, ο φίλος του πατέρα τού, ο Ζάν Πινιόλ, κι' άρχισε να τού μιλά για την 'Ιωάννα. Από τόν καιρό που είχε γυρίσει σά γονικά της, φρονόταν τόσο άδεια, τόσο σοβαρή, τόσο τίμια, ώστε όλος ο κόσμος την έκτιμούσε. Οί γονείς της από υπερφάνεια δεν ήθελαν να μεσολαβήσουν για να τά ξαναφτιάση

— Ναι, τόν είδα!

Ο Παστενάργκ έτρεξε τρελλός από τη μαγία του στην κάμωση της γυναίκας του, και σφιγγοντάς της τόν λαμό, ούρλιαξε:

— Πές μου, άρραξες και σε φίλησε ο Καμινός; Έκανε αυτή την άτιμία;

— Μην πιστεύεις τη μάνα σου! φώναξε ή 'Ιωάννα με φωνή σβυσμένη από την τρομάρα.

— Τ' άκούω! Έκανε ή γρηά, πούχε ακολουθήσει ξοπίσω τόν γιό της.

Ο Παστενάργκ, μίν ξέροντας πια τί κάνει, άρπαξε μία μποτίλια για να χτυπήση τη γυναίκα του, μά ή μητέρα του τόν σταμάτησε.

— Όχι, ελπε, άρραξε την. Άς ξεκουμπιστεί απ' τόν σπίτι μας, και γρήγορα μάλιστα. Αυτό είνε τόν καλύτερο.

— Ναι, τόν είδα!

Ο Παστενάργκ έτρεξε τρελλός από τη μαγία του στην κάμωση της γυναίκας του, και σφιγγοντάς της τόν λαμό, ούρλιαξε:

— Πές μου, άρραξες και σε φίλησε ο Καμινός; Έκανε αυτή την άτιμία;

— Μην πιστεύεις τη μάνα σου! φώναξε ή 'Ιωάννα με φωνή σβυσμένη από την τρομάρα.

— Τ' άκούω! Έκανε ή γρηά, πούχε ακολουθήσει ξοπίσω τόν γιό της.

Ο Παστενάργκ, μίν ξέροντας πια τί κάνει, άρπαξε μία μποτίλια για να χτυπήση τη γυναίκα του, μά ή μητέρα του τόν σταμάτησε.

— Όχι, ελπε, άρραξε την. Άς ξεκουμπιστεί απ' τόν σπίτι μας, και γρήγορα μάλιστα. Αυτό είνε τόν καλύτερο.

— Από μίνες είχαν περάσει απ' τη μέρα αυτή. Η 'Ιωάννα είχε άφησε πια τόν σπίτι τόν άντρα της και γύρισε σά γονικά της.

Ένα βράδυ ο Παστενάργκ κοιτούσε στην ταβέρνα του χωριού, όταν τόν πλησίασε σε μία στιγμή ένας γέρος, ο φίλος του πατέρα τού, ο Ζάν Πινιόλ, κι' άρχισε να τού μιλά για την 'Ιωάννα. Από τόν καιρό που είχε γυρίσει σά γονικά της, φρονόταν τόσο άδεια, τόσο σοβαρή, τόσο τίμια, ώστε όλος ο κόσμος την έκτιμούσε. Οί γονείς της από υπερφάνεια δεν ήθελαν να μεσολαβήσουν για να τά ξαναφτιάση

— Ναι, τόν είδα!

Ο Παστενάργκ έτρεξε τρελλός από τη μαγία του στην κάμωση της γυναίκας του, και σφιγγοντάς της τόν λαμό, ούρλιαξε:

— Πές μου, άρραξες και σε φίλησε ο Καμινός; Έκανε αυτή την άτιμία;

— Μην πιστεύεις τη μάνα σου! φώναξε ή 'Ιωάννα με φωνή σβυσμένη από την τρομάρα.

— Τ' άκούω! Έκανε ή γρηά, πούχε ακολουθήσει ξοπίσω τόν γιό της.

Ο Παστενάργκ, μίν ξέροντας πια τί κάνει, άρπαξε μία μποτίλια για να χτυπήση τη γυναίκα του, μά ή μητέρα του τόν σταμάτησε.

— Όχι, ελπε, άρραξε την. Άς ξεκουμπιστεί απ' τόν σπίτι μας, και γρήγορα μάλιστα. Αυτό είνε τόν καλύτερο.

— Από μίνες είχαν περάσει απ' τη μέρα αυτή. Η 'Ιωάννα είχε άφησε πια τόν σπίτι τόν άντρα της και γύρισε σά γονικά της.

Ένα βράδυ ο Παστενάργκ κοιτούσε στην ταβέρνα του χωριού, όταν τόν πλησίασε σε μία στιγμή ένας γέρος, ο φίλος του πατέρα τού, ο Ζάν Πινιόλ, κι' άρχισε να τού μιλά για την 'Ιωάννα. Από τόν καιρό που είχε γυρίσει σά γονικά της, φρονόταν τόσο άδεια, τόσο σοβαρή, τόσο τίμια, ώστε όλος ο κόσμος την έκτιμούσε. Οί γονείς της από υπερφάνεια δεν ήθελαν να μεσολαβήσουν για να τά ξαναφτιάση

— Ναι, τόν είδα!

Ο Παστενάργκ έτρεξε τρελλός από τη μαγία του στην κάμωση της γυναίκας του, και σφιγγοντάς της τόν λαμό, ούρλιαξε:

— Πές μου, άρραξες και σε φίλησε ο Καμινός; Έκανε αυτή την άτιμία;

— Μην πιστεύεις τη μάνα σου! φώναξε ή 'Ιωάννα με φωνή σβυσμένη από την τρομάρα.

— Τ' άκούω! Έκανε ή γρηά, πούχε ακολουθήσει ξοπίσω τόν γιό της.

Ο Παστενάργκ, μίν ξέροντας πια τί κάνει, άρπαξε μία μποτίλια για να χτυπήση τη γυναίκα του, μά ή μητέρα του τόν σταμάτησε.

Ο ΘΡΥΛΟΣ ΤΗΣ ΑΔΕΛΦΗΣ ΒΕΑΤΡΙΚΗΣ

του Θεού. Ήρθε ασυλίο.

Η ήγουμένη πού ξαγρυπνούσε, ξύπνησε γρήγορα και τις άλλες μοναχές και όλες μαζί, κρατώντας φανάκια στα χέρια τους, έτρεξαν στην πόρτα. Η αδελφή Λουίζα άνοιξε το μικρό πορτίκι, έβριξε υιά ματιά έξω κι έπειτα, τρέμοντας σύγκορη, είπε στις άλλες:

—Είνα ένας ιππότης!... Φαίνεται σαν έτοιμοδύνατος!...

Έξω από την πόρτα άκούστηκε τότε ένα βογγήτιο:

—Ανοίχτε, νιά την αγάπη του Χριστού!

Μόλις άνοιξε η πόρτα, ένας άγνωστος, τυλιγμένος σε μακρό υμνίδιο, με το πρόσωπο καλυμτωμένο από τις πλεγές, σωριάστηκε άπάνω στο κατώφλι, άν νεκρός.

Η αδελφή Βεατρίκη, μιά δόκιμη, με γαλανά μάτια κι άγγελικό πρόσωπο, έβγαλε τότε υιά σπαρακτική κωρυγή:

—Γοργόδο!

Η ήγουμένη γύρισε και την κύταξε.

—Τόν ξερετε; τή ρώτασε.

—Είνα εξαδελφός μου, άγία ήγουμένη... άνχει στο κύμα των Γουέλφων και γι' αυτό την κυνηγάνε οι άπιστοι άνθροι του οι Γιβελίνοι. Οι άνθρωποι σήμερα άλληλοπαράζονται σαν λύκοι.

Ο πληγωμένος μεταφέρθηκε σε λίγο με μεγάλο κόπο σε μιά κλινάκι της μονής πού έβλεπε προς τόν κήπο. Τό στρώμα του και τή γούνα του ήταν ξεσκισμένα από άγριους σπαθίες κι' έλο του τή κομμή δουτημένο στο αίμα.

Η αδελφή Βεατρίκη νιά να μ' έβλεπε τόν φοιγτό αυτό θέαμα, είχε κούψει τόν πρόσωπό της υέσα στα γέονα της κι' έκλαιγε σιωπηλά.

Η μοναχή Ελπίδα των ιππότην σ' ένα κορβότσι. Έπειτα, τού οάντισαν τόν πρόσωπο με κρού νερό γιά να τόν συνεφέρουν. Τού άνοιξαν τόν ξεσκισμένο θώρακα, τού έπλυναν τίς πλεγές, πού τίς έκαναν ν' άνατριχιάζουν από φοίτη και τίς έδεσαν προσεκτικά με άσπιλα λινά, ποτισμένα στο άγιο μύρο.

Η ήγουμένη, με τή γέονα σταυρωμένη και κατάγλωπη, πού έβλεπε τόσα αίματα, γύρισε κάθε τόσο πός την Παναγία και μιλούσε με δάκρυα στα μάτια:

—Πώς κατάντησαν αυτόν τόν γυιό σου, ω Μαρία!

Ο πληγωμένος ιππότης άνοιξε σε λίγο τή μάτια και ήρθε νερό. Έπειτα ένοιωσε πάλι και θυβήστηκε σ' ένα λήθαργο θανάτου.

Η μοναχή άκούωνται μόνο, μ' ένα λυγρό άκουωνται έκεί σε μιά γωνία και με την αδελφή Βεατρίκη, γονατισμένη στα πόδια του κορβότσιου, να προσεύχεται παρακαλώντας την Παρθένο νά τόν σώσει. *

Η αδελφή Βεατρίκη έμεινε όλη τή νύχτα κοντά στον πληγωμένο, κι' όλη την ήμερα κι' έπειτα όλη την άλλη νύχτα πάλι δίχως άνπαυσι και δίχως ύπνο, χαμένη μέσα σε μιά ατέλειωτη παράκλησι στην Παρθένο, νιά να γίνη καλά και να σηκωθεί πάλι ο άμωρος εξαδελφός της, ο άγαπημένος της Γοργόδο.

Ένα βοάου τέλος, ο πληγωμένος ιππότης άναστήθηκε τόν κεφάλι του και φέροντας τή γέονα του στο μέτωπό του, έδωσε τή φωνάσημα του πωρετού και

τους τρομακτικούς εφιάλτες πού γέμιζαν τή φαντασία του. Άναγνώρισε τότε την άδελφή Βεατρίκη και τής χαμογέλασε τρυφερά. Με ραγισμένη φωνή τής μίλησε γλυκά κι' ύστερα πησε τρέμοντας τόν κάταστρο χεράκι της και τή έφερε στα γέονα του, ενώ κυλούσαν άπ' τή μάτια του δυό γοντά δάκρυα ευγνωμοσύνης.

Έκείνη κατάλαβε άμέσως ότι ο άμωρος εξαδελφός της άρχισε να γίνεται καλά και τόν άγγελικό χαμόγελο ξανάηθε στα γέονα της. Τή στιγμή αυτή τόν πρόσωπό της έβγαζε με τόν γλυκό πρόσωπο της Παναγίας πού τόν μαρμαρινό της άγαλμα θρόνωντανε άνάμεσα στις τοιχαυλλίες τού κήπου.

Πέρασαν έτσι πολλές ήμέρες και πολλές νύχτες.

Τέλος ο ιππότης υπόρσε να σηκωθεί. Τότε έφριξε τή δυό εύπλαστικά χεράκια της Βεατρίκης άπάνω στην καρδιά του και τής είπε σινανά και με γλυκιά φωνή ένα σωρό τρυφερά λόγια.

Τό πρόσωπο της αδελφής έλαμψε άμέσως από γαλή, με έπειτα σκοτεινίσανε και γέμισε ξανωικά από σιωπηλά δάκρυα. Έκλαιγε, γιατί είγε δοκιμασίες ότι θ' άναπαύσε υμνάνα την Παρθένο Μαρία σ' όλη της τή ζωή κι' είχε ύποσχεθεί ν' άσπείρωσι πάντα στα άγια πόδια της έλας τούς πόθους της κι' όλα τή ύνεοά της.

Ο ιππότης άπελπισότανε άκούοντας τή λόγια της αυτή και τής έλεγε πώς, όταν θα γίνονταν γυνάικα του, θα μπορούσε και πάλι να λατρεύη την Παρθένο. Τής θύμισε αλίστα πολλές παντοειμένες νυνάικες πού άγιασαν, με πού πολύ, τή θύμισε τή παιδικά τους γούνα, τούς άνθισμένους κήπους όπου κυνηγούσανε πεταλούδες κι' όπου θα ήταν τόσο άμωρος να ξανακάνουν τόσα άγκαλιασμένοι μακρυνούς περσιότους με τίς ίδιες σκέψεις στο νού και τή ίδια αίσθήματα στην καρδιά τους.

Τά λόγια του ήταν γλυκά σαν τή κορσί και σαν τή κορσί έλίζαν τή σιωγή νεί. Έτσι ο έρωτας τού άμωρου ιππότη φώλητσε σαν άσπαστα μέσα στην ψυχή της Παναγνης Βεατρίκης.

Κι' ένα πρωί, τήν ώρα πού ο ήλιος γράσωνε ψηλά στη κορυφή τή κυπαρίσσι κι' οι

Η Βεατρίκη έτρεξε κλαίοντας μπροστά στο άγαλμα της Μαντόνας.

πετεινοί κράσανε πρόσχαρο έδώ κι' έκεί, τήν ώρα πού η μοναχή είχανε μαζευτεί στον έθρο, η αδελφή Βεατρίκη, κρατώντας από τή γέονα τόν ιππότη, έτρεξε κλαίοντας στον κήπο, γονάτισε μπροστά στο άγαλμα της Μαντόνας, άκούμπησε στα πόδια της τή ρούχα τής δοκίμου, έφίλησε τή μαρυμαρμένα της πόδια κι' έπειτα, άνοιξε τήν πόρτα κι' έφυγε κωρυά, από τόν μοναστήρι μαζί με τόν τρυφερό και άμωρο εξαδελφό της.

Οι γάμοι τους γιοστάστηκαν στον πύργο τού ιππότη με μεγάλες πομπές και με μεγάλη πολυτέλεια. Κράτησαν έστά ήμέρες και έστά νύχτες, με γλέντια, με χορούς και με τραγούδια.

Η Βεατρίκη έλαμπε πεία όλόκληρη από την εύτυχία.

Έπειτα, τέλειωσαν ή γιορτές, με δέν τλειώσει κι' ή γαμή της, γιατί αγαπούσε π' ένα παρόμοιο έρωτα τόν άντρα της. Άγαπούσε όμως και τήν Παρθένο και κάθε τόσο γονάτιζε στα πόδια της και προσευόταν.

Κι' έπείσσε έτσι άρκετός καιρός. Η ζωή ήταν, αλθθεία, ένα κήπος από τόν όποιο έκείνη με τόν άναπαύμενο της έμάθευαν τή πιο άμωροα λουλούδια.

Και μιά γλυκιά ήμερα, άπάνω σ' ένα κορβότσι γεμάτο από τοιχαυλλία, γεννήθηκε ένα άμωρο παιδάκι. Ένα άμωρο παιδάκι με γαλανά μάτια κι' άγγελικό πρόσωπο, όμοιο με τή μητέρα του.

Οι γονείς του ένοιωσαν τότε ότι ήταν οι πιο εύτυχιμένοι άνθρωποι τού κόσμου.

Μά αλλοίμονο! Έσο πιο μεγάλη είνε μιά εύτυχία, τόσο πιο λίγο βαστάει. Έπειτ' από λίγο καιρό, ο Γοργόδο άρχισε να φεύγη άπ' τόν πύργο σινανά, ν' άπουσιάζει χωρίς άφομή, να ξενυχτά, να πασιμελή τή γυνάικα του.

Μιά άμωρη κοπέλλα, με την όποία είχε άσπασιαστεί, πόν ν' ήζήτησε άσυλο στο υναστήρι της Παναγνης Βεατρίκης, τόν είχε μπλέξει πάλι στο δίγγρα της. Κι' έτσι ή Βεατρίκη άπώρισε όλομύνη στην πύργο, σφίγγοντας με λαγδάρα άπάνω στην καρδιά της τόν παιδί της και γύροντας πικρά δάκρυα.

Η ζωή ήταν τόρα νιά τή Βεατρίκη έσει-πομένως κήπος μ' άγκάθια, όπου άνθιζε όμως άόκμα ένα ορό με μάτια πού είχαν τή χροιά σ' ούρανο και με πρόσωπο μικρό άγγέλου.

Έπείσσαν έτσι δυό όλόκληρα χρόνια. Ο ιππότης γύρισε καμιά φορά στον πύργο μεθύμενος και σπρηόχταν στο βαρύ σπαθί του νιά να μ' έτοκλήξην. Συγγή μάλιστα έσευσε μαζί του και τήν καλή άσπασιαστική του, ή όποις κύταξε τή Βεατρίκη, άδύνατορα, στη μάτια.

Μιά ήμερα, ώστόσο, τόν παιδάκι τους άφησε ένα βαθύ άναστεναγμό και είπε στη μητέρα του:

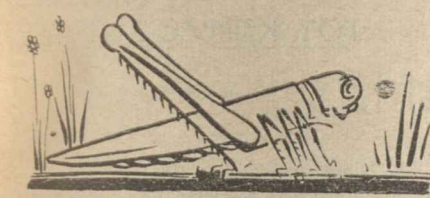
—Μαμά, ένω ένα πόνο έδώ πέρα.

Και, σφίγγοντας τή χεράκι του στο στήθος του, ένοιε πάλι κι' έκλεισε τή μάτια. Η άσπασια του κράτησε πολύ καιρό. Ο υιατός πήγαυε κάθε ήμερα, έκύταζε τόν γλυκό του πρόσωπο κι' έφρωνε κουνώντας λυπημένα τόν κεφάλι.

Ένα πρωί τέλος, δοίκαν την Βεατρίκη άναστήτην, πάλι στο κορβότσι τού παιδιού της, έπάνω στη γαλή, σαν να την είχαν σκοτώσει. Δίπλα της, έπάνω στο κορβότσι της ήταν τόν παιδάκι της νεκρό.

Η σιωγή υμνός άπώρισε πολλές ήμέρες στο κορβότσι, δίχως να ήν πει-κοντά της τόν παιδί της, άν και τού υιλούσε πάντα σαν να ήτανε άόκμα ζωντανό.

Στο μεταξύ και με άλλη σιωσού την είχε γυρπήσει άόκμα. Μιά νύχτα έσευσε στον πύργο τόν ιππότη σάκνέ της νεκρό. Πήν σκοτώθηκε σε μιά μονομαχία υπό κάποιον άλλον έαυτή της πρώτης

δων. Πώς κινδύνεψε να χάση τόν ατί του ό στρατηγός Ιωάννου. «Στείλτε μας γάτες!» 'Αλλά οι ποντικοί τρώνε τίς γάτες!...

Κάθε τόσο, διάσφα κοριά, με και πόλεις κι' επαρχίες όλόκληρες, ύφίστανται τρομερές επιδρομές, τίς όποιες τίποτα δέν μπορεί να καταπολεμήσει άποτελεσματικά, επιδρομές... τερατόδων και πτερωτών.

Θά θυμάται ίσως οι άναγνώστη μες μιά τέτοια επιδρομή ποντικών, πόν από 15 χρόνια στη Δράμα και στην Καβάλλα.

Τήν εποχή έκείνη παρέμεινε στη Δράμα τόν Σάμα Στρατό, με διοικήτή τόν Στρατηγό Ιωάννου. Ήσαν δέ τόσο πολυπλά τα τρομερά αυτά ποντικά, ώστε ένα θραύ, τήν ώρα πού ο στρατηγός χαμώταν, κατόρθωσαν ν' άνέβουν στη κρεβάτι του κι' άρχισαν να τού τρώνε τόν άνα αυτό!...

Η άρχις της πόλεως, μπρός στις τρομερές καταστροφές πού έφεραν τα ποντικά, έζήτησαν, νιά να τα έξολοθρεύουν, να τούς άποσταλούν... γάτες! Και ή γάτες μόν άποσταλήσαν, αλλά τόν κακό δέν στήμωσαν. Γιατί τή ποντικά ήταν άπειράμια και στο τέλος έτρεφαν σε φυγί-τίς γάτες! Άλλοίωτικα δέν έξηγείται πώς, μες σε λίγες μέρες, εξαφανίστηκαν όλα τή αλκυονίδες από τή Δράμα.

Θά ήσυχολοθούσε δέ τόν κακό, άν τόν ύπουργό δέν έσταλνε στις πόλεις αυτές δοξία με είδική δηλητήριο, τόν ό-πώι έφυκαν στους δρόμους και στας ύπνους κι' έτσι έξολοθρεύτηκαν τή απείνα τρομακτικά. *

Πού παράντα περίπου χρόνων, κάτι άόκμα πιο καταπληκτικό συνέθε στην Αυστραλία και στη Νέα Ζηλανδία.

Τά κουνέλια ήταν τέλειος άγνωστα στις γάτες αυτές. Γι' αυτό, μερικά άπώικα μεταφέρουν έκεί κάμποσα ζευγάρια από την Εύρωπη. Έτσι, άπο μερικά χρόνια όμως, τά κουνέλια αυτά πολλαπλασιάζονται τόσο πολύ, ώστε οι Αυστραλοί και οι Νεο-Ζηλανδοί άρχισαν να συλλογίζονται σοβαρά πώς θα μπορούσαν να τή έξολοθρεύσουν. Η παγίδες πού τους έστησαν, στην άρχή, τή δηλητήριο και τόν άγριο και συστηματικό κυνήγι, πήγαν στα χυμένα. Τά κουνέλια εξακολουθούσαν να πολλαπλασιάζονται και να καταστρέφουν τή πατάτα. Μόνον στη Νότιο-Νέα-Ουαλλία ή Κυβέρνησις έξώδεσε δούμοι έκαιωνόμενα γουσα φράγκα τόν χρόνο,

άραβωνιστικάς του. Μά τής τόν είπαν όταν άπόρσε να σηκωθεί άπ' τόν κορβότσι.

Τότε ή Βεατρίκη, άπελπισμένη πεία άπ' τή ζωή ξαναγύρισε στο μοναστήρι, όπου είχε περάσει τά πρώτα γόνια της νεότητός της. Ή μοναχή τότε γιά να τήν πρηγορήσουν τής είπαν, χωρίς να τή άναγνωρίσουν:

—Όρα πού θά πάτε στην εκκλησία, θά ίδετε την άδελφή Βεατρίκη πού προσεύχεται γιά όλους τούς δυστυχισμένους.

Η Βεατρίκη, κατάπληκτη γι' αυτό πού άκουσε, τράβηξε γιά τήν εκκλησία. Προχώρησε ως τόν θωμό κι' έκεί, στη θεία της Παρθένου, είδε τόν έαυτή της, όπως ήταν στα νειάτα της, με τή ρούχα τής δοκίμου.

Μά τήν ίδια στιγμή άκουσε να τής λή σινανά μιά ούρανη φωνή:

—Έπείρα τόν πρόσωπό σου και τή ρούχα σου και σ' έπεριμένα έδώ πέρα, γιατί ήξερα πώς θά ξαναγύρισε. Τώρα μπορείς να τή ξαναπαύεις. Είνα πάνανη σαν τήν καρδιά σου!

Κι' ή Βεατρίκη γονατιστή, με πνευμένο ύλο τόν κορμί της, άκουσε και χαμογέλουσε με μιά θεία γαλήνη στην καρδιά της.

Κι' έτσι ξανάηνε ή παλιά και Παναγνη αδελφή Βεατρίκη.

Η ΠΛΗΓΕΣ ΤΟΥ ΦΑΡΑΩ

Η επιδρομές των ποντικών, των κουνελιών και των άκρι- τόν ατί του ό στρατηγός Ιωάννου. «Στείλτε μας γάτες!» 'Αλλά οι ποντικοί τρώνε τίς γάτες!...

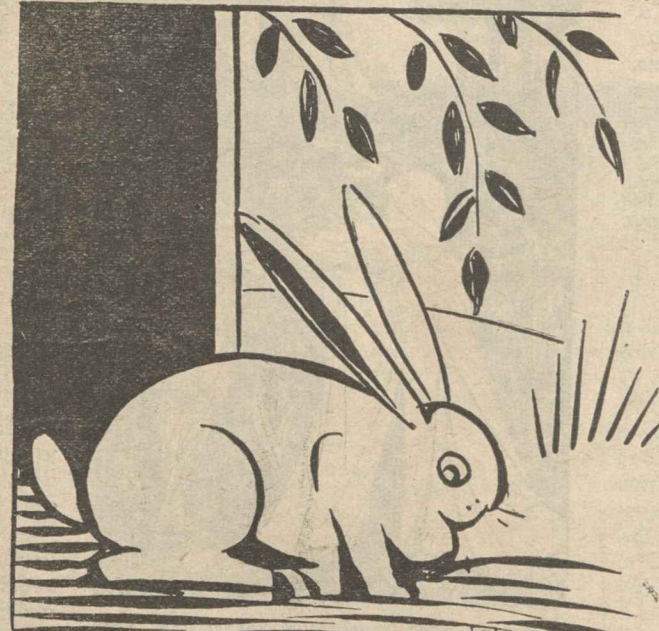
γιά τήν έξολοθρεύσι των κουνελιών, χωρίς ώστόσο να καταφέρουν τίποτα τόν θετικό. Πριν από λίγα χρόνια αλίστα άναγκάστηκε να όρίση θραβείο 500.000 γουσών φράγκων γιά κείνον πού θά κατόρθωνε να βρή έναν άποτελεσματικό τρόπο καταπολεμήσεως τού κακού. Τόν ποσόν, βέβαια, αυτό δέν ήταν μικρό. Κι' όμως κανένας δέν άπόρσε να τόν κερδίση!

Επιδρομές κουνελιών έγιναν επίσης τελευταία στην Καλλιφονιά, στη Κολοράδο, στο Ίντάνο και στο Όρεγκον. Τά κουνέλια των χωρών αυτών διαφέρουν κάπως από τή δική μας. Έγουν αυτά πιο μεγάλη και πιο σουβλερά.

Τόν μόνο υέσο δέ καταπολεμήσεως τους είνα τή «συλλογική κυνήγια», όπως τή λένε.

Τά κυνήγια αυτά γίνονται ως έξης:

Σε μιά μεγάλη πεδιάδα κατασκευάζουν έναν τεράστιο φράγην από σανίδες, σε σχήμα γαλλικού Υ. Οι κυνήγοι, πού έχουν είδοποιηθεί από πρίν, φυσικά, ποιά μέρα και ποιά ώ-

Η πιο περίεργη όμως επιδρομή, γίνεται, κάθε τόσο, στη Φλωρίδα της

Αμερικής. Οι επιδρομές έκεί είνα κάτι χαριτωμένα λουλούδια οι «υάκινθοι τού ποταμού» καθώς τή λένε.

Τά λουλούδια αυτά άνθίζουν όπως και τή νούφαρα, πάνω από τή νερά των ποταμών. Συγκεντρώνονται όμως, πολλές φορές, σε τόσο τεράστιες ποσότητες, ώστε καταντούν να γίνονται σωστό εμπόδιο στη ναυσιπλοία, σταματώντας και μεγάλα άόκμα άποπλοία!...

Φυτρώνουν επίσης στα θεμέλια των γεφυρών, τή ύποσκάπτουν και τή γκρεμίζουν.

Ποτά λουλούδι δέν προξένησε τόσα θάνατα και τόσες καταστροφές στους άνθρωπους.

Η Κυβέρνησις της Φλωρίδας, γιά να μπόρσει να καταπολεμήσει τόν κακό αυτό, κατέφυγε σ' ένα άποτελεσματικό μέσον: Έξπείλυνε έναντίον των άνθίνων αυτών φραγμών, κόκκινες άράχνες. Η άράχνη, αυτές έχουν τήν ιδιότητα να καταβροχθίζουν τούς υάκινθους τού ποταμού. Τόν κακό όμως είνε ότι και ή ίδιες είνα τρομερά επικίνδυνες. Η κυβερνήσις, ώστόσο, της Φλωρίδας, άναγκάστηκε να καταφύγη σ' αυτό τόν μέσον, γιατί δέν ύπρχε κανένας άλλος τρόπος να γλυτώση άπ' τή άνεπιθύμητα αυτά λουλούδια. Άναγκάστηκε δηλαδή να καταπολεμήσει τή μιά πηγή με τήν άλλη!...

Μά και στην Κύπρο, ένεσχησαν κάποτε μνήμη άκριδών. Έκεί όμως κατόρθωσαν ν' απαλλαγούν άπ' τόν κακό αυτό ως έξης:

Η άκρίδες, ως γνωστόν, προχωρούν κατ'

Ο ΠΕΠΛΟΣ ΤΗΣ ΑΓΑΠΗΣ

πύργος των Κοράκων ήταν χτισμένος σ' τήν κορφή ενός βουνού, στήν καρδιά ενός δασυμένου λόγγου. Μέσα στήν απελπιστική έρημιά που τον έζωνε παντού, φάνταζε σαν το στοιχειό της μοναξιάς, σαν το πνεύμα του δάσους, που είχε μαρμαρώσει σ' μιὰ μάταιη προσμονή... Καί τὰ κοράκια μονάχα που έχουν στήσει τις φωλιές τους στίς ψηλές επάλξεις του τάραντα τη βαρεία σιωπή με τ' απαίσιμα κρυζήματα τους.

Μέσα στον πένθιμο αυτό πύργο είχε μεγαλώσει σιγά-σιγά, σαν λουλούδι στή σκιά, η Ροζεμόνδη, η μοναχοκόρη του πυργοδεσπότη, του θαρύνου Βαλενστάιν. Μεγάλωσε μέσα στή σιωπή και στή σκιά—γι' αυτό ήταν πάντοτε όχηρή και αμίλητη. Όμως τὰ μάτια της, μεγάλα γαλάνα μάτια, γεμάτα φώς, αντιφέγγιζαν όλη την ανησυχία και τη θερμότητα της καρδιάς της. Τό σώμα της ήταν λεπτό και εύθραστο σαν κοίτης, μα τό σταθερό και αποφασιστικό βάδισμά της έδειχνε πως ή κοπέλλα αυτή είχε θέλησι άσφαλένια, αλύγιστη...

Η Ροζεμόνδη δεν άκουσε ποτέ να μιλήσει, στον κύριο και μελαγχολικό πύργο του πατέρα της, για τὰ θαύματα της αγάπης. Όλοι οι άνθρωποι του πύργου ήταν θαρύθυμοι και συλλογισμένοι. Τό γέλιο δεν άνηθε ποτέ στή χείλη τους. Μά ή Ροζεμόνδη κατάλαβε απ' τό κυνηγητό των πουλιών στον άέρα, απ' την ταραχή που την έπιανε όταν έβλεπε τον ήλιο να βγαίνει κάπου-κάπου πίσω απ' τὰ μολυβένια σύννεφα τ' ουρανού της πατρίδας της και απ' την άναίτια μελαγχολία που πλημμυρούσε την ψυχή της τις φεγγαροβραδείς, κατάλαβε άκόμα ότι ύπρχε ένα αίσθημα γλυκό και παράξενο, που δεν τό είχε δοκιμάσει ποτέ, ένα αίσθημα που την γοήτευε και τη φώδισε συνάμα.

Ένα πρωί, ένας ξένος χτύπησε τη θύρα του πύργου. Οι υπηρέτες τον κύτταξαν με κατάπληξι και περιέργεια, γιατί είχαν χρόνια να δουν επισκέπτη. Ο άγνωστος όμως εκείνος έδειχνε απ' τό ύφος του και απ' τη στολή του πως άνηκε σέ άρχοντική γενιά. Και οι άνθρωποι του πύργου τον έβλεπαν να περάσει σέ μιὰ μεγάλη σάλα με τούς τοίχους γεμάτους πανοπλίες, κ' έτρεξαν να είδοποιήσουν τον πυργοδεσπότη.

Ο Βαλενστάιν παρουσιάστηκε άμέσως συνοδευόμενος απ' την κόρη του, που κρατούσε στή χέρια, σύμφωνα με τὰ έθιμα, λεκάνη, νερό και προσέβη για να πλύνει ό επισκέπτη, τὰ χέρια και τό πρόσωπό του.

—Είμαι ό πρίγκιψ Ροδερίγος της Λιθανίας, είπε, ό ξένος, άφου νίκησα. Πηγαίνω στή γειτονική χώρα, να συνεννοηθώ με τον άρχοντά της για μιὰ συμμαχία που θα τό προτείνω. Περαιτέρως απ' τον πύργο σας, σκέφτηκα να χτυπήσω την πόρτα σας, ζητώντας φιλοξενία για λίγες μέρες. Ο δρόμος είναι δυσκολοδιάβατος στή μέρη σας και κουράστηκα.

—Καλώς όρισες, άρχοντά μου, στον πύργο των προγόνων μου! τού αποκρίθη-

κε ό θαρύνος. Η σκιάς των πατέρων μου, έγω και ή μοναχοκόρη μου, ή Ροζεμόνδη, σέ χαιρετούμε. Μπορείς να μείνεις έδώ όσο καιρό θελήσεις. Κανένας δεν θα τολμήσει να σέ πειράξει, όσο θα είσαι φιλοξενούμενός μου... Η ζωή μου και τό σπαθί μου είναι στή διάθεσί σου...

Ενώ ό θαρύνος μιλούσε, ή κόρη του ή Ροζεμόνδη κύτταζε, τον επισκέπτη με μάτια έκστατικά.

Απ' την πρώτη στιγμή που αντίκρουσε τό περήφανο παράστημά του, τὰ ρωμαλέα νεύρα του και την έντονη όμορφιά του προσώπου, μιὰ μυστική φωνή της ψιθύρισε πως αυτός ήταν ό άνθρωπος που θα την έκανε να γνωρίσει τό παράξενο εκείνο αίσθημα, που την γοήτευε και την τρόμαζε... Καί ή καρδιά της άρχισε να χτυπά τόσο δυνατά, ώστε ή άθωα νέα φοβήθηκε μήπως ό πατέρας της και ό ξένος άκούσουν τούς παλμούς της...

...Τό βράδυ εκείνο, όταν ή Ροζεμόνδη θρέθηκε μόνη στή δωμάτιό της—ύστερ' απ' τό δείπνο που δόθηκε προς τιμή τού

—Να σκεπαστής μ' αυτό τον πέπλο, είπε ή Ροζεμόνδη, και κανένα σπαθί δεν θα μπει μέσα να σέ τρυπήσει...

Επισκέπτη στή μεγάλη, τραπεζαρία του πύργου—δεν πλάγιασε άμέσως στή παρθενική της κρεβάτι. Πλησίασε στή παράθυρο, και στάθηκε πολλή ώρα εκεί, κυττάζοντας τό μαύρο ουρανό και προσπαθώντας να τακτοποιήσει τὰ αίσθήματα που στροβιλιζόνταν στήν καρδιά της. Σαφηνικά, έννοιωσε τὰ δάκρυα να μουςκούνουν τὰ μάγουλά της, χωρίς να ξέρη ούτε ή ίδια τό γιατί. Καί, μολοντί έκλαιε, ήταν πολύ ευτυχισμένη...

Η ευδωία του ρόδου που άνοίγει τό πρωί με τις μαργαριταρένιες στάλες της αυγινής δροσιάς, δεν συγκρίνεται με τό μύρο της πρώτης αγάπης μιās νεάς...

Η Ροζεμόνδη αγαπούσε. Καί ό Ροδερίγος την αγαπούσε κ' εκείνος. Της τό είπε ένα βράδυ—πέρασαν τρεις μέρες τώρα που ήταν φιλοξενούμενος του θαρύνου Βαλενστάιν—ένω εκείνη τού έφεγγε με μιὰ δάδα για να πάη στή δωμάτιό του. Της έπιασε ξαφνικά τό χέρι, στή μέση τού ατέλειωτου διαδρόμου, και της είπε :

—Ροζεμόνδη, σ' αγαπώ!

Η Ροζεμόνδη έκλεισε τὰ μάτια της... Πίσω όμως απ' τὰ κλειστά βλέφαρά της έβλεπε να λάμπουν πλήθος άστρα. Η φλόγα των χειλιών που άκούμπησαν ξαφνικά στή στόμα της, την έκανε ν' αφήσει τή δάδα να πέσει απ' τὰ χέρια της. Καί ό μακρύς, ατέλειωτος διάδρομος θυτίστηκε στή σκοτάδι... Ώστόσο, οι δύο νέοι έκλεπαν τό δρόμο να προχωρήσουν στή σκοτεινή, άφου ήταν σφιχταγκαλιασμένοι...

...Πέρασαν δεκαπέντε μέρες και ό Ροδερίγος δεν άποφάσιζε άκόμα να φύγει απ' τον πύργο των Κοράκων. Μιά άκατανίκητη δύναμι τον κρατούσε κοντά στή Ροζεμόνδη. Μά κ' εκείνη φαινότανε σαν να είχε λησμονήσει πως ό πρίγκιψ ήταν περαστικός από εκεί. Πίστευε πως τό έρωτικό της δνειρο δεν θα τελείωνε ποτέ...

Ο Ροδερίγος ξανάβρε πρώτος στήν πραγματικότητα. Κατάλαβε πως ήταν καιρός να φύγει και να φροντίσει για τὰ συμφέροντά του. Έπρεπε να συνεννοηθεί με τον άρχοντά της γειτονικής χώρας, γιατί αν εξασφάλιζε την συμμαχία του, θα μπορούσε να πολεμήσει ένα επικίνδυνο έχθρό που είχε καταλάβει ένα μεγάλο μέρος απ' τό βασίλειό του. Θα τού κόστιζε κ' εκείνου που θ' άφινε τή, Ροζεμόνδη. Μά έπρεπε να φανή άνδρας.

Ένα μεσημέρι πήρε τη Ροζεμόνδη να κάνουν μαζί ένα περίπατο σέ μιὰ μικρή λιμνούλα, που βρισκότανε κοντά στον πύργο... Κ' εκεί που περπατούσαν, άνεκώτως ξαφνικά την άπόφασι τον στήν αγαπημένη του, με λόγια διαστικά, σαν να φοβότανε μήπως δεν μπόρεσει ν' άποτελειώσει τις φράσεις του...

—...Άυριο τό πρωί πρέπει να φύγω, Ροζεμόνδη!

Η Ροζεμόνδη τον κύτταζε στήν άρχή άλλα. Δεν μπόρεσε να φανταστεί πως θα έφτανε τόσο γρήγορα ή στιγμή τού χωρισμού. Από την έκφρασι όμως της φυσιογνωμίας τού Ροδερίγου, κατάλαβε πως τὰ πράγματα ήταν σοβαρά.

—Πρόκειται για τό θρόνο μου, Ροζεμόνδη, για τό θρόνο μου που κινδυνεύει!—έξακολούθησε ό, Ροδερίγος. Ώστόσο, και μακριά σου πάντα θα σέ συλλογίζομαι! Καί όταν θα νικήσω τον έχθρό μου, θα ξαναρθώ έδώ, για να σέ ζητήσω γυναίκα απ' τον πατέρα σου...

Η Ροζεμόνδη άφησε τό κεφάλι της να πέσει στή στήθος της. "Ήξερε απ' τον πατέρα της πόσο άμετάπειστο είναι οι άντρες όταν άρουν μιάν άπόφασι... Κατάλαβε ότι χαμένες θα πήγαιναν ή προσπάθειές της να κρατήσει κοντά της τό Ροδερίγο... Η σκέψι όμως ότι πιθανόν ό άγαπημένος της να πήγαινε σέ μάχη, την έκανε να ξαναβρή την ψυχική της δύναμη. Στήλθωσε τό σώμα της, κύτταζε κατάματα τό Ροδερίγο, με άπελπισμένο πρόσωπο, και τού είπε με φωνή αλλαγμένη από συγκίνηση :

—Σ' αγαπώ, Ροδερίγο! "Αν σέ χάσω, θα τρελλαθώ ή θα σκοτωθώ!... Έσύ, όμως, έσως να πολεμήσεις σέ λίγο... Πώς μπορώ να ξέρω ότι δεν θα πάθεις τίποτα!... Τι να κάνω για να σέ προστατέψω από κάθε κίνδυνο...

Και ή Ροζεμόνδη, λέγοντας αυτά, συνέστρεψε τὰ νύχια της με άπελπισία. "Εξάφνα της ήθελε μιὰ έμπνευση. "Εδωλε άποπρο-πέπλο που είχε οίξει στους ώμους της φεύγοντας από τον πύργο, τον έσφιξε στήν καρδιά της, τον γέμισε φι-

λιά και ύστερα τον έδωσε τού αγαπημένου της.

—Αν θα σέ πόλεμο, τού είπε με φωνή πνιγμένη, να σκεπαστής μ' αυτόν τον πέπλο και να είσαι θέβαιος πως κανένα σπαθί δεν θα μπόρεση να σέ τρυπήσει... Θα σέ προστατεύει ή αγάπη μου, όλη ή αγάπη που έβαλα στή φιλική σου έδωσα σ' αυτό τον πέπλο... Πήγαινε τώρα στή καλό, Ροδερίγε!... Θα σέ περιμένω με λαχτάρα να ξαναγυρίσεις κοντά μου!...

Ο Ροδερίγος δεν μπόρεσε να κρατήσει τὰ δάκρυά του, ένω έπαίρνε απ' τὰ χέρια της Ροζεμόνδης τον πέπλο αυτό, καθαγιασμένο απ' τὰ φιλικά μιάς, έρωτευμένης παρθένου...

...Γύστρ' από λίγο καιρό, ό Ροδερίγος, με τή συμμαχία τού άρχοντα της γειτονικής χώρας, κήρυξε πόλεμο στον έχθρό του... Καί, μολοντί ήταν πρώτος σ' όλες τις μάχες, δεν έπαθε ούτε την παραμικρή άμυγή, γιατί είχε πάντοτε ριγμένο πάνω του τον πέπλο της Ροζεμόνδης. Η αγάπη είχε κάνει τό θαύμα της! Πολλά σπαθιά είχαν λυγίσει πάνω, στον άρχοντοφάντο αυτό πέπλο, χωρίς να μπόρεσουν να τρυπήσουν τό σώμα τού ιππότη... "Ω! πόσες φορές είχε ελογιάσει ό Ροδερίγος τή στιγμή που γνώρισε τή Ροζεμόνδη. Καί άποσημονούσε να τακτοποιήσει όλες τις ύποθέσεις του για να ξέρη στήν πόρρο των Κοράκων και να ζητήσει τή Ροζεμόνδη γυναίκα απ' τον πατέρα της...

...Μιά, μέρα, όμως, ό Ροδερίγος γνωρίστηκε με την έννοσημένη σκιάδα ενός άξιωματικού του. Η σατανική όμορφιά της γυναίκας εκείνης τον έκανε να χάσει τὰ λογικά του. Η μορφή της Ροζεμόνδης στήθηκε απ' τή μνήμη του... "Ήθελε να κάνει δική του σκιάδα εκείνη... Καί την έκλεψε ένα βράδυ, απ' τό σπίτι τού άξιωματικού του...

Μά ό άξιωματικός τό θεώρησε αυτό μεγάλη προσβολή... Καί προέλασε τον πρίγκιπα σέ μονομαχία. Ο Ροδερίγος δεν μπόρεσε ν' άρνηθώ την πρόκλησι, έπειδή, κ' ό αντίπαλός του ήταν από άρχοντική γενιά...

Πριν άρχίσει ή μονομαχία, ό Ροδερίγος σκεπάστηκε και πάλι με τον πέπλο της Ροζεμόνδης. Νόμιζε πως θα τον προστατέψει κ' αυτή τή φορά... Μά γρήγορα γελασμένος... Ο πέπλος είχε χάσει τή μαγική του δύναμη, άφου εκείνος που τον φορούσε πρόδωσε την αγάπη του. Καί, με την πρώτη επίθεσι, τό σπαθί τού άξιωματικού τρύπησε τήν καρδιά τού άπίστο Ροδερίγου πέρα και πέρα!...

ΙΣΤΟΡΙΟΥΛΕΣ

ΤΟ ΟΝΕΙΡΟ ΤΟΥ ΟΥΓΚΩ

Οι επιστήμονες παραδέχονται ότι τὰ όνειρα, για τὰ όποία έμείς νομίζουμε, όταν έυνοησούμε, πως κρατήσαν πολλές ώρες, δεν διακομν παρά ελάχιστας μόνο στιγμές. Τό μεγαλύτερο, τού περιπετειώδους όνειρου διαρκεί μόλις πέντε λεπτά.

Τό παλαιώτατο έπεισόδι απ' τή ζωή τού Βικτωρος Ουγκώ, επιβεβαιώνει τή γνώμη αυτή των επιστημόνων.

Ένα βράδυ ό Βικτωρ Ουγκώ υπάκουσε μουσικές επιστολές στή γραμμάτση!... Έπειδή ήταν πολύ κουρασμένος, ό μέγας ποιητής αποκοιμήθηκε άξαφνα στήν καρέκλα του.

Όταν κατόπιν ξύπνησε το πρωί, άπό ένα αποπληκώτατο όνειρο, που όπως νόμιζε, καίτρε άσκητές ώρες, επέβηκε τήν γραμμάτση του, ό όποιος τήν έβλεπε να κοιμάται και δεν τόν ξυπνούσε.

Φαντασθήτε όμως τήν έκπληξι του, όταν ό νοσηματός του τόν έβεβαίωσε ότι μόλις τή στυκή εκείνη είχε τελειώσει τή φράσι, που τού είχε υπαγορεύσει πριν αποκοιμηθεί.

ΤΟ ΕΥΥΠΝΟΤΕΡΟ ΖΩΟ

Η ΝΟΗΜΟΣΥΝΗ ΤΟΥ ΕΛΕΦΑΝΤΟΣ

"Ένα εύφυέστατο... παχύδερμο!" Οπου ό έλέφας έκτελεί καθήκοντα... παραμάνας. Πώς χρησιμοποιείται ως χτίστης και ως δήμιος. Ένα ιστορικό έπεισόδι, κλπ.

"Ένα από τὰ έπίθετα με τὰ όποία χαρακτηρίζουμε συνήθως τούς θύλακες είναι και τὸ απαγόμενος! Καί όμως, αν λάβουμε υπ' όψιν μας, τό πιό παγώδεμο από τὰ ζώα, τον έλέφαντα, θα ίδουμε ότι τὸ χλευαστικό αυτό έπίθετο δεν είναι καθόλου σωστό. Ποικιλιτικά ό έλέφας είναι τό νοημοτέτερο ζώο.

Τό... ευυπνότατο αυτό παχύδερμο μπορεί να κάνει ένα πλήθος δουλειές και να... εξασκήσει ένα πλήθος επαγγέλματα! Στίς "Ινδίες, π.χ. χρησιμοποιούν τον έλέφαντα ως... παραμάνη άκόμα των παιδιών! "Όταν τού εμπιστευόταν ένα κομμάτι, ό έλέφας τό σήκωνε με τήν προσοχή του, τὸ πηγαίνει περίπατο, τὸ άκούμπει έπειτα καταγής με άπειρη προσοχή για να παίξει, τὸ επιβλέπει, ένω παίζει, και ύστερα τὸ ξαναπαίρνει και τό ξαναπληθαίνει στή στήν του.

Ο έλέφας χρησιμοποιείται επίσης και ως χτίστης. "Όχι μονάχα κουβαλάει τις πιό βαρείς πέτρες, αλλά και τὸς τοποθετεί στή μέση εκεί που πρέπει να τοποθετηθούν, τις αραδιάζει τή μιὰ πάνω στήν άλλη και τις κολλάει με ασφάλτη.

Μά δεν είναι μόνο αυτά τὰ περίεργα επαγγέλματα που μπορεί να εξασκήσει ένας έλέφας. Στή νήσο Κεϋλάνη χρησιμοποιείται και ως... δήμιος!

Ίδου τώρα πως γίνεται μιὰ θανατική έκτελεσι από έλέφαντα:

Οι στρατιώτες δένουν τον κατόπι, τον ξαπλώνουν καταγής, και τότε ό εφίης, ό άνθρωπος δηλαδή που φροντίζει και περιποιείται τον έλέφαντα, γέρνει τὸ δεξι πόδι τού έλέφαντος. Ο έλέφας καταλαβαίνει άμέσως. Σηκώνει τότε τό πόδι του και πατάει μ' αυτό με δύναμη τό στήθος τού καταδίκου. Κάτω απ' τή σφοδρή αυτή πίεσι, τὰ πλευρά τού καταδίκου τρίζουν και συντρίβονται, ένω απ' τό στήμα του τρέχει αίμα.

Ο έλέφας κυττάζει τέλος τὸ θύμα του κ' όταν βλέπει πως είναι λυωμένο και νεκρό, αποταξιάζει.

—Άλλος τρόπος έκτελέσεως άπό έλέφαντα είναι και ό εξής:

Ο έλέφας—θήμιος άπείθει τον κατόπι με τήν προσοχή του, τον πετά στήν άέρα, τον ξαναπιάνει, τον ξαναπετά, κ' έτσι τον άπορροειώνει σιγά-σιγά, όπως κάνει ή γάτα με τό ποικί.

—Άλλοτε πάλι τον πιάνει από τὰ πόδια και τον τινάζει, με τό κεφάλι προς τὰ κάτω, άρχα και επί πολλή ώρα, ως που ό κατόπιος χαλάρει, γάνει τις αίσθήσεις του, κάποτε δέ γάνει και για πάντα τὰ λογικά του ή μένει για πάντα αποπληκωμένος, συνεπεία έγκραυλικής διασείσεως.

Οι μαχαρηγιάνες, μικροί και μεγάλοι, είχαν όλοι, σέ παλαιότερες εποχές, έλεφαντας-θήμιους. Μά οι "Αγγλοι τούς τὸ απαγόρευσαν αυτό και σήμερα ή περσίρα, αλλά και τόσο βάρβαρος αυτές θανατικές έκτελέσεις, γίνονται μονάχα κρυφά.

Τὰ παλιά γρονικά της Κεϋλάνης διηγού-

ται ότι ένας έλέφας—θήμιος άπείθε κάποτε σπουδαίωτα ιστορικά ρόλα.

Πρό πολλών ετών ένας μαχαρηγιάν, ό όποιος ήθελε να βασίλευσθ σ' όλόκληρη την Κεϋλάνη, είχε νικήσει κ' αιχμαλωτίσει τον αντίπαλό του. Τού είχε πάρει όλα τὰ πλούτη του και όλους τούς έλεφαντες. Και για να τον άποτελειώσει με τον πιό ταπεινωτικό τρόπο, διάταξε να θανατωθώ ό αιχμάλωτός του από τόν ίδιο τον έλέφαντα τού μπροστά στήν νικήτ ή και σ' όλόκληρη την Αύλη του. Έμπρός, λοιπόν, στή συγκλονισμένο πλήθος έστρεψε ό έλέφας—θήμιος, συνοδευόμενος από τόν "σείχη" του, παληό ύπηρέτη τού ήττημένου μονάρχου και προδότη του τώρα.

Τότε ό σείχης εξήγησε στον έλέφαντα με νοήματα με ποιό τρόπο θα θανάτωνε τον παληό του κύριο.

Μά ό νικημένος μονάρχης πρόφρεζε έξαφνα τόσο γλυκά και τόσο χαϊδευτικά τὸ όνομα τού έλέφαντος, ώστε τὸ εγγενικό ζώο συγκινήθηκε. Σήκωσε λοιπόν τον πρώην κύριό του με τήν προσοχή του, προσήρσε προς τόν θόνο τού νικήτ ή και μπόρεσέ τον κατάρλιχτο πλήθος, τον άκούμπησε έχει επάνω.

Ώστερα, με άσφαλισία ταχύτητα άπείθε τον νικήτ ή, τον πήρε στήν τόπο τού μαρτυρίου και τον έλωσε, ποδοπατώντας τον.

Επειδή οι κάτοικοι της Κεϋλάνης θεωρούν ανέκαθεν τόν έλέφαντα ως ζώο ιερό, τον άνησαν να κάνει ό,τι ήθελε, νομίζοντας πως ένεργούσε σύμφωνα με θείκες έμπνεύσεις.

Έτσι ό νικημένος ήγεμόν που λίγο έλειψε να θανατωθώ, ανεκρήχθη βασιλιάς όλης της Κεϋλάνης υπό τις ενθουσιώδεις έπευχημένες τού πλήθους.

ΤΑ ΠΕΡΙΕΡΓΑ

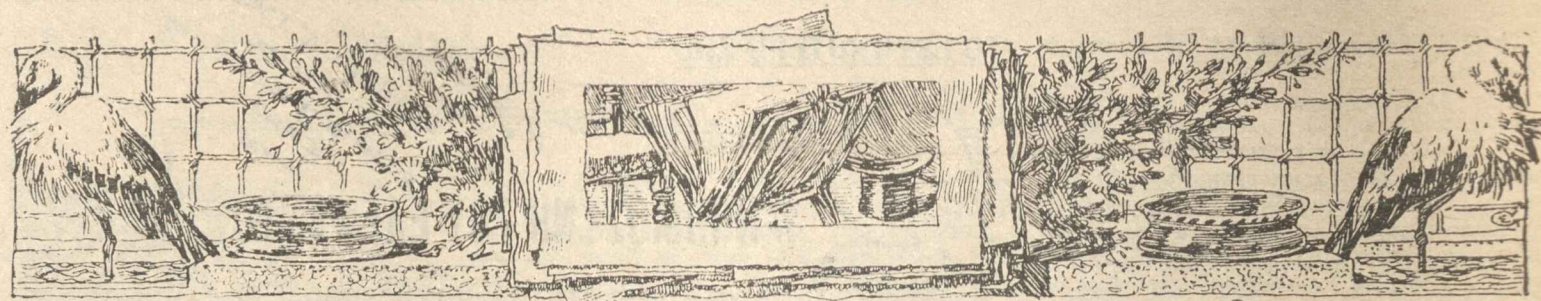
ΠΩΣ ΝΙΚΗΘΗΚΕ Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΖΩΩΝ

"Ένα πρωτοφανές γεγονός συνέβη πού καίσε στήν Κιγκινία τή της Αμερικής:

Σέ κάποιο θηριοτροφείο της πόλεως αυτής, ένας σκύλος από τή Λανία, επέλασε με... ένα λιοντάρι, τό όποιο νίκησε στή τέλος και τό άνάγκασε να τσαπτή σέ φυγή.

Τό γεγονός συνέβη ως εξής:

"Ένας από τούς θηριοδασκαστάς ε'χε άγάλει τό λιοντάρι από τὸ σιδερένιο κλουβί του για να τὸ δειγνήσθ κάπου άλλο. Τό τρισεύς σαρκόβόρο άγρίο έξερσε και έτοιμαζόταν να έπιτεθώ εναντίον τού θηριοδασκαστού. Ο πιστός του σκύλος όμως επέβηκε και ώρμησε εναντίον τού λιονταριού, πήδησε επάνω στή ράχη του και τὸν εδάγκασε τό αυτό. Από τή στιγμή εκείνη άρχισε μεταξύ των δυό ζώων μιὰ άγρια πάλη, από τήν όποία ό βασιλεύς της ζούγκλας γρήγορα άσπασαχόμενος γιατί είχε να κάνει μ' ένα ξυπόλο αντίπαλο.

ΠΑΡΙΖΙΑΝΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΕΝΑ ΠΟΥΛΑΚΙ... ΑΠΛΩΣ ΕΝΑ ΠΟΥΛΑΚΙ...

Η Ζωρζέττα έτρεξε στον άντρα της, τον φίλησε με πάθος—δεν πέρασαν ακόμα τρεις μήνες από τότε που παντρεύτηκαν—και του είπε με λαχανιασμένη φωνή:

—Θά σου κάνω μια σουπερρί, Ντίκι! Είμαι περίεργη να δω αν θα μαντέψεις τι θα σου δείξω...

Ο Ριχάρδος Φερραντιέ ήταν από τους ανθρώπους που του άρεσουν η εκπλήξεις. Άνταπέδωσε στη γυναίκα του το ελογερό φίλι της και της είπε με τη θεατρική φωνή του:

—Ω! δὲν θαρρώ βέβαια ότι η σουπερρί που θα μου κάνει θα είναι πολύ εύκολη...

—Είσαι πολύ εύγενικός. Μάντευσε, όμως, Ντίκι μου, τι θα σου δείξω;

—Κάνενα μπαστενόνι με χρυσή λαδό!

—Οχι!

—Κάνενα μεταξωτό καναέλ!

—Ούτε. Η σουπερρί αυτή είναι και για τους δύο μας... για το σπίτι τέλος πάντων!

—Ού! έκανε ο Ντίκι, ξαναπαίροντας την εφημερίδα του, που την εγε άφηση στα γόνατά του. Άφου είναι έτσι, η εκπλήξη αυτή δεν μ' ενδιαφέρει διόλου. Λομίζω πως ήτανε μονάχα για μένα.

—Τι έγωιστής που είσαι, Ντίκι! παραπονεθήκη η Ζωρζέττα, κάνοντας συγχρόνως ένα χαριτωμένο υορρασμά. Έβαλ τώρα, κλείσε τα μάτια σου και όταν θα σου πω «Ανοίξέ τα!» να τ' ανοίξεις. Θα δεις τότε πόσο θά μείνεις ευχαριστημένος από τη σουπερρί!

—Έστο! ψιθύρισε συγκαταβητικά ο Ντίκι...

Κι' έκλεισε τα μάτια του, τα ώραζα μαύρα μάτια του, που είχαν ξετοrellάνει την Ζωρζέττα, την κόση του πλουσίου έργοστασιάρχου αυτοκινήτων Φουζέ και την έκαναν να διαλέξη ανάμεσα σε τούσους λαμπρούς μνηστήρας, για σύζυγό της, τον άσημο εκείνο λογιστή. Ο Ριχάρδος άκουσε τη γυναίκα του να μετακινείται και να γελά πονηρά από την ευχαριστοσύνη της.

—Ανοίξε τα μάτια σου! του είπε τέλος η Ζωρζέττα.

Ο Ριχάρδος υπάκουσε—και είδε, σ' ένα τραπέζι, ένα κλουβί και μέσα σ' αυτό το κλουβί ένα μικρό πουλί.

—Αυτή είναι η σουπερρί; ρώτησε ο Ριχάρδος, ρίχνοντας μία ερωτική και πειροφυνητική ματιά στο κλουβί.

—Ναι, Ντίκι!

—Μά, αυτό είναι πουλάκι... απλώς ένα πουλάκι! Και τὸ λες εσύ αυτό σουπερρί;

—«Απλώς ένα πουλάκι» ψιθύρισε με παράπονο η Ζωρζέττα. Τὸ πουλάκι όμως αυτό είναι τόσο ωραίο, τόσο χαριτωμένο!... Καταλαβαίνω από τώρα πως θά το αγαπήσω τρελλά...

—Όταν τὸ είδα νὰ τὸ πουλούν σ' ένα μαγαζί, δὲν μπόρεσα ν' ἀντισταθῶ στὸν πειρασμό νὰ τὸ αγοράσω...

Τὸ ἔγω διαφύλαξε κιόλας! Θὰ τὸ φωνάζω: Πιπό!... Σ' ἀρέσει; αὐτὸ τ' ὄνομα;

—Πι-πό!...

—Θαυμάσιο! ἐξάισιο! ἀσυλλήπτου γοητείας καὶ ὡ-

ραιότητας! εἶπε εἰρωνικά ὁ Ντίκι. Καὶ τώρα, ἀγαπητὴ μου—συνέχισε ἀλλάζοντας τὸν τόνο τῆς φωνῆς του—νὰ μὴ κινήσῃ τὴ χεῖρά, νὰ πάρῃς αὐτὸ τὸ κλουβὶ ἀπὸ δῶ καὶ νὰ τὸ πᾶς στὴν κουζίνα!

—Στὴν κουζίνα!... φώναξε κατ'ἀπλήρητη ἡ Ζωρζέττα.

—Μάλιστα, στὴν κουζίνα, γιὰ νὰ διασκεδάξῃ τὴ μαγεύρισα!... Δὲν πιστεύω νὰ νόμισες πως θὰ ἀφήσουμε τὸ κλουβὶ στὸ σαλόνι, γιὰ νὰ γεμίσῃ τὰ γαλιὰ κανναβόδοι τὸ τριχασιτωμένο αὐτὸ πουλάκι!

Ἡ Ζωρζέττα κοκκίνισε.

—Δὲν θὰ μποροῦσα, τουλάχιστον, ψιθύρισε, νὰ βάλω τὸ κλουβὶ στὸ μπουντουάρι μου;

—Στὸ μπουντουάρι σου; Καὶ γιατί ὄχι στὴν κρεβάτοκαμαρά μὰς ἢ στὸ γραφεῖο μου;... Μά, δὲν μὴ λές, ἀλήθεια, τοῦ στοίχισε πολὺ αὐτὸς ὁ ἀνεκτίμητος θησαυρός!...

—Έκατον εἰκοσι πέντε φράγκα! εἶπε ἡ Ζωρζέττα, χαμηλώνοντας τὰ ματιά.

—Έκατον εἰκοσι πέντε φράγκα!... φώναξε ὁ Ριχάρδος, ἀρχίζοντας νὰ θυμώνει.

—Δὲν βρέχκα φτηνότερο κλουβί. Κι' ἐδὲ μὴντα φράγκα τὸ πουλί...

—Τὶ ἔκανε λέει; Πετάξες ἐκατόν ἐνενήντα πέντε φράγκα γι' αὐτὸ τὸ παληοπραμά; ρώτησε ὁ Ντίκι με ἀπόστομο ὄφρυ.

—Όλα τὰ περιμένα ἀπὸ σένα, αὐτὸ ἔμως ποτέ!... Έβα, σε παρακαλῶ, κάνε μου τὴ χάρη νὰ πάρῃς αὐτὸ τὸ πουλί ἀπὸ δῶ, νὰ μὴ τὸ βλέπω καὶ συγχίζομαι περισσότερο!...

Ἡ Ζωρζέττα πήρε, ἀμήλητη, τὸ κλουβὶ καὶ τὸ πήρε στὸ μπουντουάρι της. Έκει, ἔπεσε σὲ μία πολυθρόνα καὶ ἄρχισε νὰ κλαίει. Τὸ πουλάκι δάλληκε νὰ τερετίξῃ, σὰν νὰ κατάρλαβε τὸν πόνο τῆς κυρίας του καὶ νὰ ἤθελε νὰ τὴν παρηγορήσῃ.

«Απλῶς ἓνα πουλάκι!...»

Τὶ σκληρὰ—καὶ τὶ ἀνόητα συνάμα!—ποῦ ἦσαν αὐτὰ τὰ λόγια τοῦ Ντίκι! Εἶλες γαλιᾶσαι τὴν καρδιά τῆς γυναίκας του γιὰ ἓνα ἔσοδο ἀσήμαντο, συγχρόνως πρὸς τὴν προίκα που πήρε ἀπὸ τὴν Ζωρζέττα. Ὡστόσο, ἡ νεαρή γυναίκα προσπαθῶσα ἀκόμα νὰ δικαιολογήσῃ τὸν ἄντρα της γιὰ τὸ φερσίμὸ του. «Ι-σως ὁ Ντίκι νὰ ἦταν νεοεισελμένος ἐπειδὴ ε-καίην ἔλειπε ὅλο τὸ ποῦλὶ ἀπὸ τὸ σπίτι καὶ τὸν εἶλες ἀφῆσαι μόνο του. Ἴσως πάλι νὰ ζήλευε τὸ ἄθῳ πουλάκι, ἐπειδὴ θὰ ἔκλεισε ἓνα μέρος ἀπὸ τὴν ἀγάπη τῆς γυναίκας του. Ναι!

Ἡ Ζωρζέττα πῆρε, ἀμήλητη, τὸ κλουβὶ καὶ τὸ πήρε στὸ μπουντουάρι της. Έκει, ἔπεσε σὲ μία πολυθρόνα καὶ ἄρχισε νὰ κλαίει. Τὸ πουλάκι δάλληκε νὰ τερετίξῃ, σὰν νὰ κατάρλαβε τὸν πόνο τῆς κυρίας του καὶ νὰ ἤθελε νὰ τὴν παρηγορήσῃ.

«Απλῶς ἓνα πουλάκι!...»

Τὶ σκληρὰ—καὶ τὶ ἀνόητα συνάμα!—ποῦ ἦσαν αὐτὰ τὰ λόγια τοῦ Ντίκι! Εἶλες γαλιᾶσαι τὴν καρδιά τῆς γυναίκας του γιὰ ἓνα ἔσοδο ἀσήμαντο, συγχρόνως πρὸς τὴν προίκα που πήρε ἀπὸ τὴν Ζωρζέττα. Ὡστόσο, ἡ νεαρή γυναίκα προσπαθῶσα ἀκόμα νὰ δικαιολογήσῃ τὸν ἄντρα της γιὰ τὸ φερσίμὸ του. «Ι-σως ὁ Ντίκι νὰ ἦταν νεοεισελμένος ἐπειδὴ ε-καίην ἔλειπε ὅλο τὸ ποῦλὶ ἀπὸ τὸ σπίτι καὶ τὸν εἶλες ἀφῆσαι μόνο του. Ἴσως πάλι νὰ ζήλευε τὸ ἄθῳ πουλάκι, ἐπειδὴ θὰ ἔκλεισε ἓνα μέρος ἀπὸ τὴν ἀγάπη τῆς γυναίκας του. Ναι!

Ἡ Ζωρζέττα πῆρε, ἀμήλητη, τὸ κλουβὶ καὶ τὸ πήρε στὸ μπουντουάρι της. Έκει, ἔπεσε σὲ μία πολυθρόνα καὶ ἄρχισε νὰ κλαίει. Τὸ πουλάκι δάλληκε νὰ τερετίξῃ, σὰν νὰ κατάρλαβε τὸν πόνο τῆς κυρίας του καὶ νὰ ἤθελε νὰ τὴν παρηγορήσῃ.

«Απλῶς ἓνα πουλάκι!...»

Τὶ σκληρὰ—καὶ τὶ ἀνόητα συνάμα!—ποῦ ἦσαν αὐτὰ τὰ λόγια τοῦ Ντίκι! Εἶλες γαλιᾶσαι τὴν καρδιά τῆς γυναίκας του γιὰ ἓνα ἔσοδο ἀσήμαντο, συγχρόνως πρὸς τὴν προίκα που πήρε ἀπὸ τὴν Ζωρζέττα. Ὡστόσο, ἡ νεαρή γυναίκα προσπαθῶσα ἀκόμα νὰ δικαιολογήσῃ τὸν ἄντρα της γιὰ τὸ φερσίμὸ του. «Ι-σως ὁ Ντίκι νὰ ἦταν νεοεισελμένος ἐπειδὴ ε-καίην ἔλειπε ὅλο τὸ ποῦλὶ ἀπὸ τὸ σπίτι καὶ τὸν εἶλες ἀφῆσαι μόνο του. Ἴσως πάλι νὰ ζήλευε τὸ ἄθῳ πουλάκι, ἐπειδὴ θὰ ἔκλεισε ἓνα μέρος ἀπὸ τὴν ἀγάπη τῆς γυναίκας του. Ναι!

Ἡ Ζωρζέττα πῆρε, ἀμήλητη, τὸ κλουβὶ καὶ τὸ πήρε στὸ μπουντουάρι της. Έκει, ἔπεσε σὲ μία πολυθρόνα καὶ ἄρχισε νὰ κλαίει. Τὸ πουλάκι δάλληκε νὰ τερετίξῃ, σὰν νὰ κατάρλαβε τὸν πόνο τῆς κυρίας του καὶ νὰ ἤθελε νὰ τὴν παρηγορήσῃ.

«Απλῶς ἓνα πουλάκι!...»

Τὶ σκληρὰ—καὶ τὶ ἀνόητα συνάμα!—ποῦ ἦσαν αὐτὰ τὰ λόγια τοῦ Ντίκι! Εἶλες γαλιᾶσαι τὴν καρδιά τῆς γυναίκας του γιὰ ἓνα ἔσοδο ἀσήμαντο, συγχρόνως πρὸς τὴν προίκα που πήρε ἀπὸ τὴν Ζωρζέττα. Ὡστόσο, ἡ νεαρή γυναίκα προσπαθῶσα ἀκόμα νὰ δικαιολογήσῃ τὸν ἄντρα της γιὰ τὸ φερσίμὸ του. «Ι-σως ὁ Ντίκι νὰ ἦταν νεοεισελμένος ἐπειδὴ ε-καίην ἔλειπε ὅλο τὸ ποῦλὶ ἀπὸ τὸ σπίτι καὶ τὸν εἶλες ἀφῆσαι μόνο του. Ἴσως πάλι νὰ ζήλευε τὸ ἄθῳ πουλάκι, ἐπειδὴ θὰ ἔκλεισε ἓνα μέρος ἀπὸ τὴν ἀγάπη τῆς γυναίκας του. Ναι!

Ἡ Ζωρζέττα πῆρε, ἀμήλητη, τὸ κλουβὶ καὶ τὸ πήρε στὸ μπουντουάρι της. Έκει, ἔπεσε σὲ μία πολυθρόνα καὶ ἄρχισε νὰ κλαίει. Τὸ πουλάκι δάλληκε νὰ τερετίξῃ, σὰν νὰ κατάρλαβε τὸν πόνο τῆς κυρίας του καὶ νὰ ἤθελε νὰ τὴν παρηγορήσῃ.

«Απλῶς ἓνα πουλάκι!...»

Τὶ σκληρὰ—καὶ τὶ ἀνόητα συνάμα!—ποῦ ἦσαν αὐτὰ τὰ λόγια τοῦ Ντίκι! Εἶλες γαλιᾶσαι τὴν καρδιά τῆς γυναίκας του γιὰ ἓνα ἔσοδο ἀσήμαντο, συγχρόνως πρὸς τὴν προίκα που πήρε ἀπὸ τὴν Ζωρζέττα. Ὡστόσο, ἡ νεαρή γυναίκα προσπαθῶσα ἀκόμα νὰ δικαιολογήσῃ τὸν ἄντρα της γιὰ τὸ φερσίμὸ του. «Ι-σως ὁ Ντίκι νὰ ἦταν νεοεισελμένος ἐπειδὴ ε-καίην ἔλειπε ὅλο τὸ ποῦλὶ ἀπὸ τὸ σπίτι καὶ τὸν εἶλες ἀφῆσαι μόνο του. Ἴσως πάλι νὰ ζήλευε τὸ ἄθῳ πουλάκι, ἐπειδὴ θὰ ἔκλεισε ἓνα μέρος ἀπὸ τὴν ἀγάπη τῆς γυναίκας του. Ναι!

Ἡ Ζωρζέττα πῆρε, ἀμήλητη, τὸ κλουβὶ καὶ τὸ πήρε στὸ μπουντουάρι της. Έκει, ἔπεσε σὲ μία πολυθρόνα καὶ ἄρχισε νὰ κλαίει. Τὸ πουλάκι δάλληκε νὰ τερετίξῃ, σὰν νὰ κατάρλαβε τὸν πόνο τῆς κυρίας του καὶ νὰ ἤθελε νὰ τὴν παρηγορήσῃ.

«Απλῶς ἓνα πουλάκι!...»

Τὶ σκληρὰ—καὶ τὶ ἀνόητα συνάμα!—ποῦ ἦσαν αὐτὰ τὰ λόγια τοῦ Ντίκι! Εἶλες γαλιᾶσαι τὴν καρδιά τῆς γυναίκας του γιὰ ἓνα ἔσοδο ἀσήμαντο, συγχρόνως πρὸς τὴν προίκα που πήρε ἀπὸ τὴν Ζωρζέττα. Ὡστόσο, ἡ νεαρή γυναίκα προσπαθῶσα ἀκόμα νὰ δικαιολογήσῃ τὸν ἄντρα της γιὰ τὸ φερσίμὸ του. «Ι-σως ὁ Ντίκι νὰ ἦταν νεοεισελμένος ἐπειδὴ ε-καίην ἔλειπε ὅλο τὸ ποῦλὶ ἀπὸ τὸ σπίτι καὶ τὸν εἶλες ἀφῆσαι μόνο του. Ἴσως πάλι νὰ ζήλευε τὸ ἄθῳ πουλάκι, ἐπειδὴ θὰ ἔκλεισε ἓνα μέρος ἀπὸ τὴν ἀγάπη τῆς γυναίκας του. Ναι!

Ἡ Ζωρζέττα πῆρε, ἀμήλητη, τὸ κλουβὶ καὶ τὸ πήρε στὸ μπουντουάρι της. Έκει, ἔπεσε σὲ μία πολυθρόνα καὶ ἄρχισε νὰ κλαίει. Τὸ πουλάκι δάλληκε νὰ τερετίξῃ, σὰν νὰ κατάρλαβε τὸν πόνο τῆς κυρίας του καὶ νὰ ἤθελε νὰ τὴν παρηγορήσῃ.

«Απλῶς ἓνα πουλάκι!...»

Τὶ σκληρὰ—καὶ τὶ ἀνόητα συνάμα!—ποῦ ἦσαν αὐτὰ τὰ λόγια τοῦ Ντίκι! Εἶλες γαλιᾶσαι τὴν καρδιά τῆς γυναίκας του γιὰ ἓνα ἔσοδο ἀσήμαντο, συγχρόνως πρὸς τὴν προίκα που πήρε ἀπὸ τὴν Ζωρζέττα. Ὡστόσο, ἡ νεαρή γυναίκα προσπαθῶσα ἀκόμα νὰ δικαιολογήσῃ τὸν ἄντρα της γιὰ τὸ φερσίμὸ του. «Ι-σως ὁ Ντίκι νὰ ἦταν νεοεισελμένος ἐπειδὴ ε-καίην ἔλειπε ὅλο τὸ ποῦλὶ ἀπὸ τὸ σπίτι καὶ τὸν εἶλες ἀφῆσαι μόνο του. Ἴσως πάλι νὰ ζήλευε τὸ ἄθῳ πουλάκι, ἐπειδὴ θὰ ἔκλεισε ἓνα μέρος ἀπὸ τὴν ἀγάπη τῆς γυναίκας του. Ναι!

Ἡ Ζωρζέττα πῆρε, ἀμήλητη, τὸ κλουβὶ καὶ τὸ πήρε στὸ μπουντουάρι της. Έκει, ἔπεσε σὲ μία πολυθρόνα καὶ ἄρχισε νὰ κλαίει. Τὸ πουλάκι δάλληκε νὰ τερετίξῃ, σὰν νὰ κατάρλαβε τὸν πόνο τῆς κυρίας του καὶ νὰ ἤθελε νὰ τὴν παρηγορήσῃ.

«Απλῶς ἓνα πουλάκι!...»

Τὶ σκληρὰ—καὶ τὶ ἀνόητα συνάμα!—ποῦ ἦσαν αὐτὰ τὰ λόγια τοῦ Ντίκι! Εἶλες γαλιᾶσαι τὴν καρδιά τῆς γυναίκας του γιὰ ἓνα ἔσοδο ἀσήμαντο, συγχρόνως πρὸς τὴν προίκα που πήρε ἀπὸ τὴν Ζωρζέττα. Ὡστόσο, ἡ νεαρή γυναίκα προσπαθῶσα ἀκόμα νὰ δικαιολογήσῃ τὸν ἄντρα της γιὰ τὸ φερσίμὸ του. «Ι-σως ὁ Ντίκι νὰ ἦταν νεοεισελμένος ἐπειδὴ ε-καίην ἔλειπε ὅλο τὸ ποῦλὶ ἀπὸ τὸ σπίτι καὶ τὸν εἶλες ἀφῆσαι μόνο του. Ἴσως πάλι νὰ ζήλευε τὸ ἄθῳ πουλάκι, ἐπειδὴ θὰ ἔκλεισε ἓνα μέρος ἀπὸ τὴν ἀγάπη τῆς γυναίκας του. Ναι!

Ἡ Ζωρζέττα πῆρε, ἀμήλητη, τὸ κλουβὶ καὶ τὸ πήρε στὸ μπουντουάρι της. Έκει, ἔπεσε σὲ μία πολυθρόνα καὶ ἄρχισε νὰ κλαίει. Τὸ πουλάκι δάλληκε νὰ τερετίξῃ, σὰν νὰ κατάρλαβε τὸν πόνο τῆς κυρίας του καὶ νὰ ἤθελε νὰ τὴν παρηγορήσῃ.

«Απλῶς ἓνα πουλάκι!...»

Τὶ σκληρὰ—καὶ τὶ ἀνόητα συνάμα!—ποῦ ἦσαν αὐτὰ τὰ λόγια τοῦ Ντίκι! Εἶλες γαλιᾶσαι τὴν καρδιά τῆς γυναίκας του γιὰ ἓνα ἔσοδο ἀσήμαντο, συγχρόνως πρὸς τὴν προίκα που πήρε ἀπὸ τὴν Ζωρζέττα. Ὡστόσο, ἡ νεαρή γυναίκα προσπαθῶσα ἀκόμα νὰ δικαιολογήσῃ τὸν ἄντρα της γιὰ τὸ φερσίμὸ του. «Ι-σως ὁ Ντίκι νὰ ἦταν νεοεισελμένος ἐπειδὴ ε-καίην ἔλειπε ὅλο τὸ ποῦλὶ ἀπὸ τὸ σπίτι καὶ τὸν εἶλες ἀφῆσαι μόνο του. Ἴσως πάλι νὰ ζήλευε τὸ ἄθῳ πουλάκι, ἐπειδὴ θὰ ἔκλεισε ἓνα μέρος ἀπὸ τὴν ἀγάπη τῆς γυναίκας του. Ναι!

Ἡ Ζωρζέττα πῆρε, ἀμήλητη, τὸ κλουβὶ καὶ τὸ πήρε στὸ μπουντουάρι της. Έκει, ἔπεσε σὲ μία πολυθρόνα καὶ ἄρχισε νὰ κλαίει. Τὸ πουλάκι δάλληκε νὰ τερετίξῃ, σὰν νὰ κατάρλαβε τὸν πόνο τῆς κυρίας του καὶ νὰ ἤθελε νὰ τὴν παρηγορήσῃ.

«Απλῶς ἓνα πουλάκι!...»

Τὶ σκληρὰ—καὶ τὶ ἀνόητα συνάμα!—ποῦ ἦσαν αὐτὰ τὰ λόγια τοῦ Ντίκι! Εἶλες γαλιᾶσαι τὴν καρδιά τῆς γυναίκας του γιὰ ἓνα ἔσοδο ἀσήμαντο, συγχρόνως πρὸς τὴν προίκα που πήρε ἀπὸ τὴν Ζωρζέττα. Ὡστόσο, ἡ νεαρή γυναίκα προσπαθῶσα ἀκόμα νὰ δικαιολογήσῃ τὸν ἄντρα της γιὰ τὸ φερσίμὸ του. «Ι-σως ὁ Ντίκι νὰ ἦταν νεοεισελμένος ἐπειδὴ ε-καίην ἔλειπε ὅλο τὸ ποῦλὶ ἀπὸ τὸ σπίτι καὶ τὸν εἶλες ἀφῆσαι μόνο του. Ἴσως πάλι νὰ ζήλευε τὸ ἄθῳ πουλάκι, ἐπειδὴ θὰ ἔκλεισε ἓνα μέρος ἀπὸ τὴν ἀγάπη τῆς γυναίκας του. Ναι!

αὐτὸ θὰ ἦταν ὁ Ντίκι ζήλευε. Καὶ γιὰ νὰ ζηλεύῃ τόσο, θὰ πῇ ὅτι ἀγαποῦσε πολὺ τὴ γυναίκα του.

Ἡ σκέψη αὐτὴ παρηγόρησε τὴ Ζωρζέττα. Καὶ ἀπεφάσισε νὰ συνάδῃ τὰ συζυγικά της καθήκοντα με τὶς περιποιήσεις πού ὤφειλε στὸ πουλάκι. Ἀφου τοσοῦθέτης τὸ κομψὸ κλουβὶ σὲ καλὴ θέσι, ἔτρεξε στὸ σαλόνι, γιὰ νὰ καλοπιάσῃ τὸν ἄντρα της. Μά δὲν τὸν βρῆκε ἐκεῖ. Ὁ Ριχάρδος ἔφυγε, ἀφίροντας στὸ τραπέζι ἓνα σημείωμα:

«Μπορεῖς νὰ διασκεδάσῃς με τὴν καινούργια παρέα σου! Έγὼ θὰ φάω ἔω με μερικὸς φίλους μου!»

Γιὰ πρώτη φορὰ, ἔκτο τὸν χαρὶ πού παντρεύτηκαν, τὴ μέρα αὐτὴν ἡ Ζωρζέττα καθήσε μόνη της στὸ τραπέζι.

Ἡ φορὰ αὐτὴ δὲν ἦταν καὶ ἡ τελευταία. Κάθε φορὰ πού ὁ Ριχάρδος εἶχε νεῦρα καὶ ἤθελε νὰ ξεσπάσῃ ἡ σκόπευε νὰ φῇ ἔξω, τὸ ἄθῳ πουλάκι τοῦ εἶνε, χωρὶς νὰ τὸ ξέρῃ, τὴν κατὰλληλη ἀφορμή.

Ένα μεσημέρι, ὁ Ντίκι βρῆκε τὴ Ζωρζέττα νὰ κάθεται κοντὰ στὸ κλουβὶ καὶ νὰ γράφει κάτι.

—Μήπως γράφεις κανένα μυθιστόρημα γιὰ νὰ διασκεδάσῃς τὸ πουλάκι σου; ρώτησε με εἰρωνικὸ τόνο.

—Οχι! τοῦ ἀποκρίθηκε ἡ γυναίκα του, με κουρασμένη φωνή. Γράφω κάτι σκέψεις πού μου τίς προκάλεσε τὸ Πιπό!

—Σοβαρὰ πνευματικὴ ἀσχολία!... Δὲν θέλω νὰ σ' ἐνοχλήσω περισσότερο... Πηγαίνω... Ὁρθοῦν.

—Καλὴ διασκέδασι, Ριχάρδε!

Ὁ σύζυγος της ἦταν τόσο διαστεικὸς νὰ φύγῃ, ὥστε δὲν πρόσεξε ὅτι γιὰ πρώτη φορὰ ἡ Ζωρζέττα τὸν ἀποκαλοῦσε Ριχάρδο καὶ ὄχι Ντίκι.

Έκείνο τὸ βράδυ ὁ Ριχάρδος βρῆκε μὴ παρὰ τόσο εὐθύνη καὶ εὐχαρίστη, ὥστε ξεμερόθῃκε μαζὺ της. Κατὰ τὰ γράμματα γούρισε σπῖτι του, μεθυσμένος, καὶ καὶ ἀνήσυχτος. Προσπαθῶντας νὰ ἐπινοήσῃ μερικὲς προτάσεις γιὰ νὰ δικαιολογηθῇ στὴ γυναίκα του... Ὡστόσο, δὲν τοῦ παρουσιάστηκε ἡ εὐκαιρία νὰ ἐπιδείξῃ τίς ψευδολογίες του ἰκανότητες...

Ἡ Ζωρζέττα δὲν ἦταν σπῖτι... Καὶ ἀπὸ τὸ μπουντουάρι της ἔλειπε τὸ κλουβὶ με τὸ πουλάκι. Σ' ἓνα τραπέζι μονάχα εἶχε ἀφῆσαι ἓνα γράμμα, πού ἔλεγε τὰ ἑξῆς:

«Ναι, Ριχάρδε, εἶλες δίκιο. Τὸ Πιπό ἦταν ἓνα πουλάκι... ἀπλῶς ἓνα πουλάκι... καὶ τίποτα περισσότερο. Αὐτὸ ὅμως τὸ ἀσημαντὸ πουλάκι ἔγινε ἀφορμὴ νὰ καταλάβω τὸν πραγματικὸ σου χαρακτήρα. Πάντα φέρω τὸ Πιπό στὸ σπῖτι, δὲν μποροῦσα νὰ σὲ δῶ, γιατί ἤμουν τυρωμένη ἀπὸ ἔρωτα. Τώρα ὅμως σὲ βλέπω καλὰ, ὅπως εἶσαι στὴν πραγματικότητα. Εἶσαι ἐγωιστής, Ριχάρδε! Εἶσαι ε-πουλὸς ἀφῆρας, Ριχάρδε! Δὲν ἔχεις οὔτε στοργή, οὔτε καλοσύνη, οὔτε συμπάθεια! Δὲν μ' ἀγάπησες ποτέ σου! Μὲ πῆρες γιὰ τὴν προίκα μου... Ἀδριο-μεθαῖριο θὰ μ' ἐπαίτησες... ἂν δὲν τὸ ε-γεις κιόλας, κανεῖ κι' αὐτὸ... Προτιμῶ λοιπὸν νὰ φύγω μ' ἓνα μικρὸ, ὁμορφὸ, τρυφερὸ πλάσμα, πού με παρηγορεῖ μετὸ χαρομένο τραγοῦδι του γιὰ ὅλες τίς ἀσχημίες τῆς ζωῆς. Φίλοι, γούρι νὰ πάρω μαζί μου τίποτ' ἑλπο παρά ἓνα πουλάκι, ἀπλῶς ἓνα πουλάκι. ΖΕΡΜΑΙΝ ΜΠΩΜΟΝ

—Θανασιό! Έξάισιο!... εἶπε εἰρωνικά ὁ Ριχάρδος.

ΠΑΝΑΘΗΝΑΙΑ

ΠΑΝΑΘΗΝΑΙΑ

ΠΑΝΑΘΗΝΑΙΑ

ΠΑΝΑΘΗΝΑΙΑ

ΠΑΝΑΘΗΝΑΙΑ

ΠΑΝΑΘΗΝΑΙΑ

ΠΑΝΑΘΗΝΑΙΑ

ΠΑΝΑΘΗΝΑΙΑ

ΠΑΝΑΘΗΝΑΙΑ

ΠΑΝΑΘΗΝΑΙΑ

ΠΑΝΑΘΗΝΑΙΑ

ΠΑΝΑΘΗΝΑΙΑ

ΠΑΝΑΘΗΝΑΙΑ

ΠΑΝΑΘΗΝΑΙΑ

ΠΑΝΑΘΗΝΑΙΑ

ΠΑΝΑΘΗΝΑΙΑ

ΠΑΝΑΘΗΝΑΙΑ

ΠΑΝΑΘΗΝΑΙΑ

ΠΑ

Η ΜΑΝΙΑΤΙΚΗ ΒΕΝΤΕΤΤΑ

«Νικλιάνοι» και «Φαμέγιοι» Τό πατροπαράδοτο μίσος τους. Πώς υπετάχθησαν οι «ντόπιοι» στους «φερτούς». Ένας πρωτότυπος τρόπος άρραβωνιάσματος. Τό αναποδογύρισμα του φουστανιού και τó πάδημα της Σταυριανής. Μιά έρωτική τραγωδία, κλπ.

Δ'. περισσότερες δεν τέττες στα παλικά χρόνια γινόντουσαν μεταξύ «Νικλιάνων» και «Φαμέγιων». Οι Νικλιάνοι ή Μεγαλογεννήτες ήσαν ή άριστοκρατική να πούμε τάξι των Μανιατών, ενώ οι «Φαμέγιοι» ή «αχαμνότεροι» ήσαν οι φτωγοί και οι αδύνατοι. Οι Νικλιάνοι όμως δεν ήσαν «φυσικοί» Μανιάτες. Είχαν έλθει απ' έξω κατά τόν Μεσαίωνα γι' αυτό και οι ντόπιοι τους έλεγαν «φερτούς». Πώς έπηραν τó όνομα Νικλιάνοι δεν είνε ξεκαθαρισμένο. Ή πιό πιθανή έκδοχή είνε ότι οι Νικλιάνοι κατήγοντο από τó Νίκλι της Άρκαδίας, μία πόλι όγυρη κατά τήν Ένετοκρατία, πού βρισκόταν στην εύφορη πεδιάδα της Τεγέας. Σήμερα τó Νίκλι όνομάζεται Έπισκοπή. Από τó ξεκουστό τέγος πού έπροστάτευε τήν πόλι αυτή δεν άπομένουν πειά παρά δυό-τρία γκρεμισμένα κομμάτια. Ή πολιτεία έχει καταστραφεί και τίποτε δεν προδίδει τήν αρχαία πρωτεύουσα της Τεγέας.

Οι Νικλιάνοι, λοιπόν, εισέβαλαν στην Μάνη και, σαν ισχυρότεροι πού ήσαν, έπληραν τή καλύτερα χώρα. Κάμποι δολοκλήροι περιήλθαν στην κυριότητα δύο ή τριών οικογενειών κι' εκεί οι «φερτοί» έγτισαν τους πύργους των. Έτσι έγιναν οι πρόκριτοι τού τόπου, ενώ οι πραγματικοί Μανιάτες πού υπετάχθησαν σ' αυτούς απέτελεσαν τήν τάξι των «Φαμέγιων». Ήταν επόμενοι, λοιπόν, να γεννηθί ανάμεσα απ' τίς δύο αυτές τάξεις ένα ανεφύρωτο μίσος. Οι Νικλιάνοι ήσαν υπερήφανοι και θεωρούσαν τους φαμέγιους σκλάβους των. Ή ζωή ενός φαμέγιου δεν άξιζεν όσο ή ζωή ενός Νικλιάνου. Άλλοίμονο δέ στην οικογένεια εκείνη πού τή έθαζε μ' ένα Νικλιάνο! Ή εκδίκησης των τελευταίων έφτανε σέ βαθμό άπίστευτο. Μπορούσαν ν' άφανίσουν όλα τά μέλη μιας οικογενείας γιά τήν πιό άσήμαντη άφορμή.

Τό γάσμα της κοινωνικής διαφοράς μεταξύ Νικλιάνων και Φαμέγιων φαίνεται καλύτερα στα συνοικέσια της εποχής εκείνης. Ήταν μεγάλη «ντροπή» ένας φαμέγιος νά πάρη τήν κόρη ενός Νικλιάνου. Άπεναντίας ένας Νικλιάνος μπορούσε νά πάρη όποιαδήποτε κόρη φαμέγιου χωρίς νά έλθη σέ καμιά συμφωνία με τους ρικούς της. Κι' αυτό δεν γινόταν μόνο τόν παλιό καιρό, αλλά εξακολουθεί νά γίνεται και σήμερα. Πέρσι άκόμα σ' ένα χωριό της Μάνης έγινεν ή πιό παράδοξη —όχι όμως και άσυνηθιστή— επικύρωση συνοικεσίου.

Ένας νεαρός Νικλιάνος άγαπούσε τήν κόρη ενός φαμέγιου. Ήπειδή όμως ή κόρη είχε τó νού της άλλου, ό νεαρός Νικλιάνος αποφάσισε νά εξασφαλίση τήν κυριότητα του με τόν εξής πρωτότυπο τρόπο :

Ένώ καθότανε μαζί, μ' άλλους στη

«ρούγα», σηκώθηκε ξαφνικά, έθγαλε τó πιστόλι του και τó άδειασε στόν άέρα.

—Τι τρέχει; τόν ρώτησαν οι άλλοι σύντροφοί του.

—Άρρεδωνίστηκα!

—Και με ποίαν;

—Με τή Μαριγούλα!

Έννοείται ότι ή Μαριγούλα δεν είχε τήν παρामीρή ιδέα γιά τόν ξαφνικό άρραβώνα της. Έφτασαν όμως ή σφαίρες τού νεαρού Νικλιάνου γιά νά φέρουν τούς δικούς της σέ άδιέξοδο. Άν τήν επάντρεναν με τόν άνηρωπο πού άγαπούσε ήζεραν πολύ καλά ότι θά είχαν κακά ξεμπεδέματα. Κι' έτσι απέφασαν νά ματαιώσουν τόν γάμο με τόν άγαπημένο της και νά τή δώσουν στό Νικλιάνο.

Εκτός απ' τούς «αρρεδώνες» με τó περιστροφό οι Νικλιάνοι είχαν κι' άλλους τρόπους γιά νά κάνουν μία κοπέλλα δική τους. Ένας απ' αυτούς ήταν και τó «σή-κωμα τού φουστανιού». Ένώ, δηλαδή, ή κοπέλλα πήγαινε στή θύση γιά νερό, μαζί με τίς φιλένδες της, τήν πλησίαζεν ό Νικλιάνος και της έσήκωνε τó φουστάνι. Αυτό άρνούσε. Τό συμβόλαιο κυριότητας είχαν ύπογραφεί.

Άπεναντίας ό «φαμέγιος» δεν μπορούσε εύκολα νά πάρη κόρη Νικλιάνου, άκόμα κι' αν εκείνη τόν άγαπούσε. Γιατί, όπως είνε γνωστό, στη Μάνη ή γνώμη των κοριτσιών δεν έχει καμιά αξία. Άς άγαπάει όποιον θέλει ή μικρούλα. Τή στιγμή πού ό πατέρας της θά της πη «σε άρρεδωνίσασα με τόν τάδε» τó αίσθημά της πρέπει νά ξεχαστή γιά πάντα. Άν έναντιωθεί στην πατρική θέλησι, μάσο φεϊδί τήν έφαγε! Θά πάθη ότι έπαθε και ή Σταυριανή τού τραγουδιού.

Ή Σταυριανή άγαπούσε τόν Δήμο κι' αποφάσισε «νά κλεφτή» μαζί του. Κι' έφυγεν απ' τó σπίτι της έχοντας τήν ύπόσχεσι τού άγαπημένου της ότι θά τήν έπαιρνε γυναίκα του. Άλλά οι δικοί της ανακάλυψαν τó κρησφύγετο και τούς «ε-κυνήγησαν». Όταν τούς έφτασαν, ό πατέρας της Σταυριανής φώναζε :

—Τό Δήμο κι' σκοτώσατε, τί χρεί τότε βάνουμε, μόνε τήν τσιγκο-Σταυριανή... Τής ρίξαςι μία μπαταρία και χάμου τήν ξεπλώσαςι.

Τό Δήμο τόν έπήρασι και τότε γράφασι αδερφό...

Στή Μάνη θυμούνται άκόμη και οι νεώτεροι μιά έρωτική τραγωδία πού έκαμε στην παλιά εποχή μεγάλη εντύπωσι. Ένας γνός εμπόρου, άρκετά πλούσιου, μιά πού δεν ήταν από σόι, άγάπησε μιάν άρχοντοπούλα. Τό ειδύλλιον έπλέχθη μυστικά κι' ελάχιστατοι έγνώριζον τόν άίσθηματικό σύνδεσμο των δύο νέων. Και μία μέρα ό σύνδεσμος έγινε πιό στενός : Ό νέος έκανε δική του τήν άρχοντοπούλα. Τό σκάνδαλο, άγνωστο πώς, διεδόθη φυσικά κι' έφτασε και σ' αυτά τού αδελφού της νέας. Τι νομίζετε ότι έκαμε; Άντί νά δεχτή τήν πρότασι γάμου πού έκαγαν οι συγγενείς τού εμπόρου, έπήγε και όρθη τόν φίλο της αδελφής του. Έκείνος τόν έδεδωκε με γαρά, βέβαιος ότι τά πράγματα θά συνεβιβάζοντο.

—Τήν άγαπάς τήν αδελφή μου; τόν ρώτησε τó άρχοντόπουλο.

—Ναι, τήν άγαπώ!

—Τήν άγαπάς πολύ;

—Τήν άγαπώ και τήν θέλω γυναίκα μου!

Ό αδελφός έσκασε τότε στα γέλια. Νά κάμη συγγενή ποίν; Ένα γνός «φαμέγιος»! Ή προσβολή ήτανε μεγάλη. Κι' αντί νά περιμένη άλλη άπόκρισι, έθγαλε τó περιστροφό του κι' έσκότωσε τόν νέο. Ύστερα, χωρίς νά γάση καιρό, έπήγε στό σπίτι του. Τήν ώρα εκείνη ή αδελφή του ήτανε στην αλλή. Μόλις τόν είδε με τó περιστροφό στό χέρι κατάλαβε τί τήν έπεριμενε. Κι' όμως έπρόλαβε νά κάμη τήν τελευταία έκείσι.

—Άν δέ λυπάσαι έμένα, τος είπε, λυπήσου τó παιδί πού έγω μέσα μου!

Τά λόγια της όμως αυτά άναψαν περισσότερο τόν θυμό τού αδελφού.

—Σκύλλα! έφώναξε.

Πέντε πιστολιές ακούστηκαν και ή δυστυχημένη σωριάστηκε νεκρή κάτω στις πλάκες της αλλής. Έπειτα ό φονηής παρεδόθη στην άστυνόμεια, άφού προηγουμένως έκανε τήν δήλωσι :

—Τήν άτιμη θά τήν σηκώσετε με τó κάρο των σκουπιδιών! Όποιος δεν μ' άκούσει θά λογαριαστή μαζί μου!

Πραγματικά τó πτώμα της δυστυχημένης κόρης, πού είχε τήν άπερισκέψια ν' άγαπήση τόσο χωρίς νά λογαριάση τά έθιμα της πατρίδας της, τυλιγμένο σ' ένα σεντόνι παρεδόθη στό σκουπιδιάρη. Κανένας απ' τούς δικούς της δεν έκαψε τά νεύρα της και κανένας δεν άκολούθησε τήν κηδεία της. Τήν έθαψαν χωρίς παπά και ούτε σταυρό έβαλαν στόν τάφο της. Και όμως. Ή κόρη εκείνη, πού έπεσε θυμα μιάς μεγάλης άνάτης, ήταν μοιραίο νά μή λησμονηθί. Τήν θυμούνται όσοι περνούν έξω απ' τó κοιμητήρι και κάνουν τó σταυρό τους, τήν θυμούνται και όσοι πιστεύουν σ' ότι έπίστεψεν εκείνη και κάποτε-κάποτε πηγαίνουν λίγα λουλούδια στόν λησμονημένο τάφο της.

Και ξαναγυρνάμε πάλι στους πύργους. Είπαμε ότι μέσα σ' αυτούς κατοικούσαν οι ισχυροί «Νικλιάνοι» πού ζευοιάζαν

στην πραγματικότητα τίς γύρω οικογένειες των «φαμέγιων» και επέβαλαν τήν παιθαρία στους ύποτακτικούς των. Γιατί οι Νικλιάνοι, εκτός των άλλων, έπαίξαν και τόν ρόλο τού «προστάτη». Έδιναν στους «φαμέγιους» τó άλευρι πού τους έλειπε κι' εκείνοι εις αντάλλαγμα τούς άκολουθούσαν σέ κάθε τους πόλεμο. Έργάσανε όμως κάποτε και ή στιγμή πού οι ύποτακτικοί επαναστατούσαν. Και τότε άλλοιμονο στους άφεντάδες!... Δεν άφιναν λιθάρι επάνω σέ λιθάρι.

Στή Λάγεια υπήρχεν ένας πύργος Νικλιάνων, τόν όποιον οι γύρω «φαμέγιοι» απέφασαν κάποτε νά κυριεύσουν γιά τήν άνδλουθη αλτία : Από τά παράθυρα τού πύργου έβριγαν οι ιδιοκτήτες του άκαθαρσίες στα σπία των «φαμέγιων». Και μία παρामीνη Άποκρηάς, ενώ οι πλούσιοι νοικοκυρείοι τού πύργου γλεντούσαν, οι φαμέγιοι έκαναν τήν έφοδο. Ή πόρτα όμως τού πύργου ήταν κλεισμένη και πίσω απ' αυτήν οι ιδιοκτήτες του είχαν βάλλει μεγάλη λιθάρια. Ή έφοδος από εκεί ήταν αδύνατη. Τότε οι «φαμέγιοι» σοφίστηκαν τó ακόλουθο σχέδιο : Έβαλαν μεγάλη καρφιά στόν τοίχο κι' επάνω σ' αυτή επάτησαν δυό-τρεις απ' αυτούς. Έπειτα έβαλαν κι' άλλα καρφιά πιό ψηλά ως ότου ανέβηκαν στην κορυφή τού πύργου. Άπ' εκεί, με τήν έσωτερική σκάλα, κατέβηκαν κι' άνοιξαν στους άλλους πού περίμεναν απ' έξω. Και όλοι μαζί τότε μπήκαν στην κάμαρα πού διεσκέδαζαν οι Νικλιάνοι. Μιά δυνατή φωνή ακούστηκε :

—Αναποδοκαληστέρα σας!

Σε λίγο οι Νικλιάνοι βρισκόντουσαν έξω απ' τόν πύργο τους ενώ οι «φαμέγιοι» με άξινες και άλλα σννεργα άρχιζαν νά τόν γκρεμίζουν. Τήν άλλη μέρα ό πύργος είχε σωριασθεί χάμω!

ΤΑ ΠΕΡΑΣΜΕΝΑ ΜΙΑ ΕΜΜΕΤΡΗ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

Ένας δάσκαλος τού παλιού καλού καιρού σκέτινκε νά κάνει τή γραμματική... ποίημα. Νά ταυρίση δηλαδή τούς γραμματικούς κανόνες σέ στίχους, γιά νά μπορούν έτσι τά παιδιά νά τούς άποστηθίσουν εύκολα. Ίδού λοιπόν μερικοί στίχοι απ' τήν έμμετρη έκείνη γραμματική :

Γράμματα είνεσσιςσασα
φονήντα έπεί,
σφάρινα δεκαεπτά,
σύμφωνα συμπελεγμένα
και άχώριστα!
Ή Γραμματική είνε τέχνη,
πού διδάσκει τά παιδιά
νά μαθαίνουν νά διαβάζουν
και νά γράφουσιν όρθά!
Όλ' οι λόγοι, ούς λαλούμεν
διαφορούνται εις δύο τάξεις
κι' αν καλώς άποκριθούμεν
όλοι θά επινευθούμεν
στάς παρούσας εξετάσεις!
Άσθρα είνε, δ, ή, τό!
Όνόματα, πορτοκάλι και σχολειό
Ρήματα είνε, γράφο, παίζω...
Και ή καμένη ή μετοχη
μετέχει και των δύο... κλπ., κλπ.

ΜΙΚΡΑ-ΜΙΚΡΑ ΣΤΑ ΠΟΥ ΔΕΝ ΚΟΙΜΟΥΝΤΑΙ ΚΑΘΟΥΛΟΥ!

Ύπάρχουν διάφορα πλά ησυχών και έρεπών τά όποια δεν κοιμούνται ποτέ στη ζωή τους.

Τό γνωστό ψάρι, ό εσολομύς ξάφνα και ή εχρυσόφραξ, σ' όλη τους τή ζωή μένουν άγρυπνα. Ύπάρχουν όμως και άπειρα άλλα είδη ησυχών, πού δεν κοιμούνται παρά ελάχιστα λεπτά κάθε ήμνα. Ύπάρχουν επίσης πεταλούδες πού δεν κοιμούνται παρά ήμνα. Οι ζωολόγοι τέλος, άναφέρουν και πέντε είδη φρειδιών, τά όποια μένουν διαρκώς άγρυπνα.

Ή Μαριέττα και ή Μαριάννα αποφάσισαν νά λύσουν τή διαφορά τους στό πεδίο της τιμής. Νά μονομαχήσουν, νά χτυπηθούν μέχρι θανάτου.

Ή κατάστασις ήταν άνυπόφορη πειά. Άφού ό άγαπημένος των δεν ήθελε ν' άπαρηθί ούτε τή μία, ούτε τήν άλλη—ό! πόσο τόν ήλεω γι' αυτό!...—άφού ούτε ή μία, ούτε ή άλλη μπορούσαν νά παραδεχτούν έναν τόσο σκληρό χωρισμό, ή μόνη λύσις ήταν πειά τó σπαθί.

Άχ!... ναι, νά χτυπηθούν, νά αίματοκυλίσουν...

Νά κερδίση μιά από τίς δύο τους τήν άγάτη του φοιστικά πειά.

Νά πεθάνη ή μία γιά τήν έρωτική εύτυχία της άλλης.

Έτσι λοιπόν αποφασίστηκε νά γίνη ή μονομαχία μέχρι θανάτου. Και τά όπλα; Τι άλλο από ξίφη—ξίφη σουβλερά, γυαλιστερά, στίλνιστα, σφυρηλάτητα-χωρίς κομμάτι στην αίχμη. Είφα πού νά τριπύουν, νά πληγώνουν, νά σκοτώνουν...

Κι' ό τάτος της μονομαχίας; Αυτό τó ίδιο τó σαλονάκι, στό όποιο είχε διεξαχθεί ή πρώτη τους λογομαχία, ή πρώτη τους γκρίνια εξ αίτιας της άντιπλησίας των. Μόρτρες θά ήσαν τά είδωλα των δύο αντιπάλων, μέσα στους δυό βενετσιάνικους καθρέφτες, τούς στεφανωμένους με άσπρες κορνίζες πού παριστάσαν τήν Κολομήνη νά δαπάζεται τó προσώπειο τού Άρλεκίνου...

Σε λίγη ώρα όλα ήσαν έτοιμα. Ή Μαριάννα φορούσε υνό τó πονκάμισό της από δαντέλλες τού Άλανσόν και τó κόκκινο μεταξωτό μσοφιστανό της. Ή Μαριέττα τó ποικίμοσό της από δαντέλλες τού Μαλιν και τó μεταξωτό ούρανό μσοφιστανό της... Προσοχή!...

Εκπύταξαν ή μία τήν άλλη, πριν συμπλέξουν τά ξίφη τους.

Με τίς γυνές τους όμως τίς χυτά τους μπράτσα, με τούς μαυμαυρόλευκους λαμούς των, φαινότουσαν τώρα όραιότερες και γοητευτικότερες, στη μαχητική τους δημητικότητα.

Άχ! Σε λίγο μιά απ' τίς δυό θά έπεφτε κάτω νεκρή, αιμόφυτη, άηυχος πτώμα!... Μά μόνο και μόνο επειδή ή μία έβλεπε τήν άλλη τόσο όραία ή καρδιές των έγέμιναν από λύσσα.

Άστράταν τά ξίφη τους.

Μά και τά μάτια τους άστράταν, ξίφη κι' αυτά κοφτερά κι' αίχμηρα, ξίφη επάνιδνα και τρομερά.

Προσοχή!...

Τά ξίφη συνεκρούσθησαν κι' έπηκολούθησε πάλη άγρία κι' άνηλής, μά και τόσο γοητευτική!... Τά πόδια τους, τσιμερά και μικροσκοπικά, κλεισμένα μέσα σέ μοιραριοκέντητα σαφρανάκια, χτυπούσαν με παύσα τόν τάπητα. Άπότομες στροφές, άσυνηθιστες έφορμήσεις και άποκρούσεις, δημιουργούσαν ορώματα θυμωμένου άέρος πού φούσκανε κι' άνεσώνανε τά μεταξωτά μσοφιστανά τους. Μπράτσα ροδόλεικα, φίλνισμένα με γαλδύδινες λεπίδες, άνέ-

μιζαν στόν άέρα...

Μονομαχούσαν βουβές, με τά δόντια σφιγμένα, ξαναμμένες, όρσες και τρομερές μαζί.

Έξαρνα ή Μαριάννα έρριξε μία κραυγή τρόμου.

Α!...

Ένόμισε ότι είδε αίμα, μία κηλίδα αίματος στό χιονόλευκο στήθος της αντιπάλου της. Χωρίς άλλο θά τήν είχε πληγώσει, ίσως και νά τήν είχε σκοτώσει.

Έπέταξε άμέσως μακριά τó σπαθί της, γεμάτη μεταμέλεια και τρέμα, ώρησε έμπρός, άγκάλιασε τή Μαριέττα κι' άρχισε νά τή φιλή στό στήθος, στό μέρος ακριβώς της πληγής, ενώ συγχρόνως έχυνε δάκρυα παρρά...

Ή άτελεισία της ήταν άτελείωτη. Αυτή νά γίνη φόνισσα, νά έξοντώσθ τó όραίο ένέικο πλάσμα—έστω κι' αν ήταν αντίζηλος της στόν έρωτα! "Ω! τί φοβή!... τί φοβή!..."

Τό αίμα όμως πού φανταζόταν ότι έτρεχε από τήν πληγή της φώσε της, δεν τó άισθανόταν νά ύγραίνει τά χείλη της. Τί συνέβαινε λοιπόν;

Σήκωσε τó κεφάλι της, κύτταξε προσεκτικότερα και είδε τήν άκρη μιάς κόκκινης κορδέλλισσας νά προβαίνει ανάμεσα από τίς δαντέλλες τού πονκάμισου της αντιπάλου της.

Δεν ήταν αίμα!...

Δεν ήταν αίμα!...

Και τότε, από τή χαρά της έλπιότημης!...

ΤΑ ΕΥΘΥΜΑ ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΓΙΑΤΡΩΝ

Ό διάσημος Γερμανός γιατρός Φρέιχ ενννούσε με κανένα τρόπο νά παρέχη δωρεάν τίς συμβουλές του. Σε μία συναναστροφή έτυχε νά συναντήση κάποτε μιά κυρία, ή όποία άρχισε νά τού κλάιγεται γιά τήν ύγεια της.

—Είμαι τόσο έλεεινά κρυωμένη και βήχω τόσο πολύ, γιατρέ μου, τού είπε. Έσείς τί θά κάνετε, αν βρισκόσαστε στη θέση μου;

—Τι νά σάς πώ, κυρία μου, άποκρίθηκε συμπονετικά διήθεν ό Φρέιχ... Μου φαίνεται ότι κι' εγώ... θά έβηχα!...

Άκόμα καλύτερα έβλεπε στη θέση της μιά κυρία ό διάσημος Γάλλος χειρουργός Σαμπονιέ. Ή κυρία αυτή τόν έσταμάτησε καταμεσής τού δρόμου και άρχισε νά τού εξιστορή καταλεπτός τά συμπτώματα της άρρώστατης της. Ό Σαμπονιέ τήν άκουε ύπομονητικά. Κι' διαν τελείωσε πειά τή φλυαρία της, της είπε άπότομα :

—Γδύθηκε νά σάς εξετάσω, κυρία!...

Νά γδυθί καταμεσής τού δρόμου!... Θεός φυλάξοι!... Προτίμησε λοιπόν νά τó βάλη στα πόδια. Κι' άκόμα τρέχει...

'Η καλλιτεχνική ζωή της Κυβέλης

Γ' **ΓΙΝΕ** λοιπόν ο πρώτος διαγωνισμός άπαγγελίας του «Παρνασσού», στον οποίο παρουσιάστηκαν πραγματικά ταλέντα, που είχαν κατόν λαμπρά καλλιτεχνική δράση. Το πρώτο βραβείο δόθηκε στην κυρία Θεώνη Παπα-Δρακοπούλου την γνωστή ποιήτρια με το ψευδώνυμο Μυρτιώτισσα, που έπαιξε κατόπιν και στο θέατρο κι έγινε και διαλεκτική καθηγήτρια της άπαγγελίας. Το δεύτερο βραβείο δόθηκε στην κ. Κυριασίμη, που λίγο αργότερα διεκρίθη στην υπόκριση άρχων τραγωδιών. Έδόθησαν ακόμα και δυο έπαινοι. 'Ο ένας στην κ. Ευδελία Γιαννάρου, μητέρα του διευθυντού της «Εστίας» και στον μακαρίτη τότε ποιητικόλογο και ρήτορα Μπότση.

'Ο κ. Σιγάλας, όταν είδε ότι οι διαγωνισμοί αυτοί είχαν σοβαρότητα και ότι παρουσιάζον αληθινά ταλέντα, αποφάσισε να προστομάσει την Κυβέλη για να λάβει μέρος στον δεύτερο διαγωνισμό, που προεκηρύχθη άμέσως μόλις έτελειωσε ο πρώτος. 'Αν η Κυβέλη έδραβετο σ' αυτόν, θα έγινετο πειά γνωστή και θαόριζε την καριέρα της με τους καλύτερους οίανους.

Προετοίμασε λοιπόν την Κυβέλη ο κ. Σιγάλας με υπομονή και επιμονή και μαζί της προετοίμασε και άλλους νεαρούς καλλιτέχνες. Κι έτσι έλαβαν δλοι μέρος στον δεύτερο διαγωνισμό.

Σ' αυτόν επέαχθη στη σκηνοούλα του «Παρνασσού» ο διάλογος της «Μαρίας Στουάρτ» του Σίλλερ, σύμφωνα με διδασκαλία του κ. Σιγάλα. Σ' αυτόν, εκτός της Κυβελίτσας, έπαιξε και η πρώτη κόρη του κ. Μάμμη 'Ανρίνου 'Ισμήνη, που είχε σπουδαίο θεατρικό ταλέντο, μά απέθανε νέα. 'Ο άλλος διάλογος παίζθηκε με μεγάλη επιτυχία. 'Η Κυβελίτσα σ' αυτόν παρουσίασε για πρώτη φορά το δραματικό της ταλέντο εμπρός σε μικρό, μά μορφωμένο Κοινό.

'Εβγίησαν άμέσως και τ' αποτελέσματα του δεύτερου τούτου διαγωνισμού. 'Η Κυβέλη επέηρε το πρώτο βραβείο! 'Η επιτυχία είχε μενείν κατάκληρη απ' το ταλέντο της! Δεύτερα δέ βραβεία έδόθησαν στην κ. Δημοπούλου και στην κ. 'Αρβαντιάση, στην δίδα Καλοσύνη και στον κατόπιν ποιητή κ. Σωτήρη Σάπη.

Από την επιτυχία έκεινη στο διαγωνισμό, άρχισε πειά να γίνεται λόγος για την Κυβελίτσα σ' όλους τους καλλιτεχνικούς και κοσμικούς κύκλους. Το ενό ταλέντο» ήταν το ζήτημα της ημέρας. Κυβέλη έδω, Κυβέλη εκεί, Κυβέλη παντού.

'Ο κ. Σιγάλας σκέφθηκε τότε, ότι η πρώτη αυτή φήμη δεν πρέπει να πάη χαμένη και ότι «το σίδερο κολάει όσο είνε ζεστό». Και χωρίς καμιά άρρογορία, εχεδιάσε μιά έκστρατεία στην Αίγυπτο. 'Ενούλογισθη να πάη μαζί του την μαθήτριά του, που εγένετο γι' αυτή τόσος λόγος, και να πάη στη χώρα του Νείλου. 'Εκει έξοσε τότε και ο μεγαλόδοτος πατριώτης 'Εμμανουήλ Μπενάκης. Θά παρουσιάζοντο και σ' αυτόν και θά έδιδαν εκεί και μιά έσπερίδα. 'Ετσι μωρούσε ίσως ο Μπενάκης να βοηθήση και την Κυβελίτσα ν' αναδείξη το ταλέντο της.

Το σχέδιο αυτό, το γεμάτο έλπίδες, ο κ. Σιγάλας έσκέφθη να το βάλη άμέσως σ' εφαρμογή. Το άνεκοίωσε στην Κυβέλη, η οποία το έδέχθη με χαρά. Μά ήθελε να πάη μαζί και τους θετούς της γονείς: τον Ντάνο και την κυρία Μαρία. Και τον μόν Ντάνο ο κ. Σιγάλας έδέχθη, μετά πολλά βάσανα, να τον πάη μαζί του, με τόν όρον όμως να βγάλει το φέρι και να ντυθή ευρωπαϊκά. 'Ο Ντάνος τά έδέχθη όλα. Μά το κακό είνε, ότι ήθελε να πάη μαζί στην Αίγυπτο και η κυρία Μαρία, η πρόστυχη αυτή χονδρή γοργά, το έμωσούλε ο κ. Σιγάλας. 'Αλλά και η Κυβελίτσα την ήθελε μαζί της. Μάταια ο κ. Σιγάλας προσπαθούσε να την πείσει, ότι αυτό είνε αδύνατον. Μετεχειρίσθη όλους τους τρόπους. 'Η Κυβέλη όμως ήταν άμεταπειστή.

— Πώς; Ν' αφήσω έδω μονάχη τη μητέρα μου; έλεγε. 'Ο κ. Σιγάλας έβλεπε ότι ήταν αδύνατον να κονοαληθούν και οι τέσσερες και πρό πάντων να έμωσώνοντο αυτοί οι τύποι στην Αίγυπτο. Κι έτσι το σχέδιο του κ. Σιγάλα, το τόσο έλπιδοφόρον, έμωσώθη.

'Η Κυβελίτσα ζούσε στο φτωχικό σπιτάκι του κ. Ντάνου, τότε

καλά, τότε με μικρές στενωχώριες. Πότε είχαν με την κυρία Μαρία σχέσεις νομάτες σπογγή, τότε τις σχέσεις τον έπαιωναν άγρια μορφή. Πότε τις έβρινε η αγάπη και τότε τις χώριζε το ζήλο!

'Η Μαρία άλλες φορές της φρονότανε σά στοργική μητέρα κι άλλες σάν άγρια μητριά. Πότε τη φιλούσε, τότε την έδεσνε. Κι η Κυβελίτσα άλλες φορές τη φιλούσε τη χοντρο-Μαρία και την έλεγε μητερούλα μου και άλλες φορές της έπαιζαν άσχημα παιχνίδια.

Ακόμα και την μητρική και υποκριτική της τέχνη, η Κυβελίτσα την μετεχειρίζετο για να παίξει με τη θετή της μητέρα και να την τρομάξη. Πολλές φορές έβλεπε ψεύτικα και η Μαρία την έπίστευε και την έλυπειτο. 'Εβλεπε το κλάμα της μικρούλας κι έτρεχε να την φιλήση, για να την παρηγορήση. Συνέβαινε, η Μαρία να μαλώση την Κυβέλη για καμιά παιδική της άταξία. Κι η Κυβέλη τότε έπαινε το μαντήλι της κι άρχιζε τάχα να κλαίη. Και το ψεύτικο κλάμα της ήταν τόσο πετυχημένο, που πλησίαζε η κυρία Μαρία και την κούταζε λυπημένα. Την έλυπειτο, την χάιδευε κι έβλεπε κι αυτή γιατί την δυσσεύετο. Τότε η Κυβέλη έβγαζε ένα έδαση τ' γέλια!

Αυτό στενωχωρούσε τη Μαρία. 'Η κοροϊδία την έκανε έξω φρενών. 'Άλλες φορές, για να τρομάξη πιο πολύ την κυρία Μαρία και να διασκεδάση με τόν φόβο της, η Κυβέλη έκανε την πεθωμένη. 'Από τότε το υποκριτικό της ταλέντο ήταν ισχυρότατο. Και η μίμηση, ακόμα και του θανάτου, ήταν υπέροχη σ' επιτυχία. Για να διασκεδάση και για να τρομάξη τη θετή της μητέρα, προσποιείτο την πεθωμένη, μά με τόση τέχνη, ώστε η άπλοική έκεινη γυναίκα έπίστευε πως πραγματικά η Κυβελίτσα της κάτι έβασθε. Καθώς έβλεπε το μικρό κορίτσι άνασθητο, άσπινε, έσφο, έτρώμαζε κι έκραζε βοήθεια.

'Ανασάττανε το σπίτι και μερικάς φορές και την γειτονιά. Και τότε, η Κυβελίτσα άρχιζε τ' γέλια! Μ' όλες όμως αυτές τις φοβερές φάρσες, η μικρή Κυβέλη άγαπούσε τη θετή της μητέρα. Την άγαπούσε πολύ. Και η θυσία της να μόν πάη στην Αίγυπτο για χάρι της, δεν είνε λίγο.

'Εκείνη την εποχή, κατά τ' 1900, άρχισε μιά ζορή θεατρική ζήμια στην 'Αθήνα. Το Βασιλικό Θέατρο, που τό άνοιγε τότε ο Γεώργιος Α' και το θέατρο της «Νέας Σκηνης» του Κώστα Χρηστομάνου, άνοιξαν σχεδόν συγχρόνως. 'Όλα τ' νέα στοιχεία του θεάτρου μας, όλοι οι νέοι που προετοιμαζαν την μεταβολή του θεάτρου μας από τη ρομαντική του περίοδο προς την ρεαλιστική, ήταν δλοι μέσα στην πρώτη τους δράση. 'Ενθουσιασμοί, σκεπήσεις, ζήμώσεις, προετοιμασίες ήταν στην ήμεροσία διάταξι. Κι όλα έκινούντο γύρω στα νέα ταλέντα.

'Εκείνη την εποχή άνοιξε και η Βασιλική Δραματική Σχολή, που είχε σκοπό να έτοιμάση καλλιτέχνες νέους για το Βασιλικό Θέατρο. 'Η Σχολή έζητησε να εύρη μαθητάς με κάποιο ταλέντο για να τους τελειοποιήση. 'Εκατόν πενήντα νέοι περίπου παρουσιάστησαν, άρρενικοί και θήλικοι, και υπεβλήθησαν σε είατηρίους έξετάσεις. Και απ' αυτούς επέτυχαν οι έξι:

Θεώνη Δρακοπούλου-Παπα (Μυρτιώτισσα), Δημήτρης 'Αποστόλου, 'Ελένη Σικελιανού (άδελφή του ποιητή), Ροζαλία 'Αρνωτάκη, Σάσα Στιάκου, Μαρία Δημοπούλου, Θεοδώρα Μελά, Μαρία Πετρίδου και Φωφό Παλάη. Και οι κ. κ. Νίκος Χρηστομάνος (δ άρχαυλόγος), Π. Καλογεργός (δ παλαιόμοδος ήθοποιός), Ν. Ραφτόπουλος, Αιμίλιος Βέας (δ ήθοποιός σήμερα του 'Εθνικού Θεάτρου), 'Αγγελος Χρηστομάνος (δ πασιγνωστός κομικός μας), Θ. Θαλασσινός, Δίμος Βρατσάνος (δ γνωστός δημοσιογράφος και λογοτέχνης), Γε. Τασούγιου και Δημ. 'Αλεξάνδης.

Αργότερα, έμπησαν στη Βασιλική Δραματική Σχολή και ο Γρηγόριος Χρηστομάνος, δ κ. Εύαγγελος Μηλιάδης (δ κατόπιν δημοσιογράφος), Δ. Ρένσης (από την Ζάκυνθο), Ι. Δαμανής και τέλος ο κ. Μήτσος Μυράτ, δ κατόπιν πρώτος σέγγος της Κυβέλης.

Στη Σχολή αυτή τελευταία φαίνεται, ότι προσελήφθη και η Κυβέλη, που τότε ήταν μόλις 13 ετών. Περιεργο δέ είνε ότι και από τους άλλους μαθητάς της Σχολής οι περισσότεροι, όλοι σχεδόν, ήταν παλαιά μαθητά του κ. Σιγάλα.

Μά η Βασιλική Σχολή Θεάτρου δεν κατόρθωσε να έργασθη πια και να δώσει σπουδαίους καρπούς. 'Ιδούθη τον 'Οκτώβρη του 1900 και διελύθη τόν Δεκέμβρη του ίδιου χρόνου. 'Επέρσαν δυο μήνες με

'Η κ. Κυβέλη.
(Σκίτσο του κ. Σπαχή — 1926).

πολύ λίγη έργασία και με πολλές σκεπήσεις και άλληλοφωγώματα. Στη Σχολή αυτή, όπως μας διηγήθηκαν οι άνθρωποι της εποχής εκείνης, μόλις ιδρύθηκε, άρχισε η σύγκρουσις τών διαφόρων θεωριών και συστημάτων διδασκαλίας. 'Ο κ. Μ. Σιγάλας και ο κ. Ν. Χρηστομάνος ήταν εκείνοι που έδειχναν μεγαλειότερα ζωιακότητα και που είχαν ζωηρότερη έπαθλή εκεί μέσα. 'Αλλά είχαν καθένας άλλο σύστημα διδασκαλίας, μίμησης και γενικά θεατρικής τέχνης. 'Ετσι έπληθε σύγκρουσις τών δυο συστημάτων και έφάνη ότι ήταν αδύνατον να έργασθη η Σχολή αυτή. Κι έτσι εντός δυο μηνών διελύθη εις τ' άν άν σπείτεθη.

Μέσα στην διαζύχηση αυτή Σχολή, η Κυβελίτσα έγγνώρισε τόν κ. Μήτσο Μυράτ. Οι δυο νεαροί έρασιτέχνηα έκει πρωτογονοίστηκαν, έκει αντίλασαν τις πρώτες σκέψεις των για την τέχνη και για τη ζωή. 'Εκει ίσως έγεννήθη η πρώτη τους συμπάθεια, που κατέληξε κατόπιν στο γάμο τους.

Οι δυο καλλιτέχνες έγγνωρίστηκαν ως έρασιτέχνηα, πριν ακόμα η Κυβέλη βγει στη σκηνή κι έπειτα άγαπήθηκαν μέσα στο θέατρο και έπιασαν στην όμορμη έννοιά τους.

'Ο κ. Μήτσος Μυράτ έπαιξε μεγάλο ρόλο στη ζωή της Κυβέλης, από πάντων σ'α νεανικά της χρόνια. Πρέπει λοιπόν να γνωρίσουμε καλύτερα τόν φίλο καλλιτέχνη στα νεατά του.

'Ο κ. Μήτσος Μυράτ, ή Μουράτ, ή Μουράτης, γεννήθηκε στη Σμύρνη το 1879. 'Ηταν παιδί καλής και εύκατάστατης οικογένειας και από μικρός άγαπούσε πολύ το θέατρο. Κι αυτός, όπως κι ο Νίσιος ο Ταβουλάρης και άλλοι παλαιοί ήθοποιοί, άρχισε το καλλιτεχνικό του στάδιο με παιδικές παραστάσεις που διοργάνωνε στο σπίτι του. 'Η σκηνή είχε στήσει στη σοφίτα του πατρικού σπιτιού του κι εκεί έδόθησαν η πρώτη παραστάσεις, στις όποιες κι ο νεαρός Μήτσος έλαβε μέρος.

Μά μαζί με τις καλλιτεχνικές του κλίσεις, ο νεαρός Μήτσος έκαλλιέργησε και καλές κοινωνικές σχέσεις μέσα στη Σμυρναϊκή κοινωνία εκείνου του καιρού. 'Ηταν κομψός, γλυκίς και έρωτύλος νέος. Κοντού άναστρηματος, μά πάντα κομψοταμένους, σύμφωνα με τις απαιτήσεις της μόδας. Δεν έλειπε απ' τις κομψικές συγκεντρώσεις, από τις περιήμιες βρεγγόρες της Σμύρνης, από πονθενά όπου ύψηχαν άφθονα, νόστιμα κορίτσια. Κι είχε μερικάς έρωτικές επιτυχίες από νεώτατος.

Σπούδασε στη Σμύρνη σ' 'Εμπορική Σχολή Γάλλων Καλογίησων. Κι όταν πήρε το δίπλωμά του, μπήκε στον έμποροπαλληλικό κλάδο. 'Εργάστηκε δέ για λίγο διάστημα σ' έμπορικές έργασίες στην 'Αλεξάνδρεια της Αιγύπτου, στο Κάιρο και στη Σμύρνη, όπου ξαναγύρισε σέ ήλεια 21 ετών το 1900.

'Όταν ξαναβρέθηκε στο πατρικό του σπίτι, σέ άνετο και γνώριμο περιβάλλον, ξαναθυμήθηκε το θέατρο. Και δεν άργησε να βγίη έπίσημα πειά στη σκηνή. Το ντεμπούτο του έγινε με τόν θίασο του μακαρίτου Μήτρου Κοτοπούλη, κατέρα της κ. Μαρίας.

Μά επήλθηκε τότε να ιδί Εύρώπη, να ιδί το ξένο θέατρο, να μελετήσει πώς προσδίδει άλλου ή θεατρική Τέχνη. Και πήγε στον Παρίσι. 'Αλλά μέσα στον ίδιο χρόνο γύρισε στην 'Αθήνα και αποφάσισε πειά να έργασθη στο θέατρο έδω. 'Ηταν, όπως είπαμε, εποχή ζήμώσεων τότε. Εύκαιρία δηλαδή για έναν νέο που θέλει ν' αναδειχθή.

Τόν 'Οκτώβρη του 1900 ο κ. Μυράτ ήταν στην 'Αθήνα κι ένεργάφη στη Βασιλική Σχολή Θεάτρου κι έφοίτησε ως τόν Δεκέμβρη που η Σχολή διελύθη. 'Εκει, όπως είδαμε, ο κ. Μυράτ γνώρισε και την Κυβέλη. Κι έπειτα την ξανάβλεπε συχνά στους κύκλους των καλλιτεχνών και από πάντων στο φιλόξενο σπλιόν του κ. Νίκου Λάσκαρη, όπου εγένοντο τότε συγκεντρώσεις τών νέων καλλιτεχνών κι έρασιτέχνων του θεάτρου μας.

Μά τόν ίδιο χειμώνα (1900—1901) ο Μυράτ άφησε την 'Αθήνα. Μπήκε στο θίασο του μακαρίτη Κότοπούλη κι έπληγε μαζί του σέ μιά τουρνέ ως την Πάτρα. Το καλοκαίρι όμως του 1901 εύρεθη πάλι στην 'Αθήνα.

Κατά το τέλος του ίδιου καλοκαιριού ιδρύθη από τόν Κώστα Χρηστομάνο η «Νέα Σκηνη». Στο θέατρο αυτό ήταν μαζί αμώστα, δηλαδή καλλιτέχνηα του θιάσου, και ο κ. Μυράτ και η Κυβέλη. 'Εκει έγνωρίστηκαν καλύτερα, εκεί επέλεθη και το ειδύλλιο τους που κατέληξε στο γάμο τους.

'Ο Κώστας Χρηστομάνος, συγγραφέας του «Βιβλίου της Αυτοκρατορίας 'Ελισάβετ», είχε γυρίσει τότε απ' την Εύρώπη, γεμάτος σχέδια και όνειρα.

Είχε απόφασι ν' άναγκάση το θέατρό μας έπάνω σέ βάσεις πιο ρεαλιστικές. 'Ός τότε, έθουάμινε στο 'Ελληνικό θέατρο μά ρομαντική σχολή, που είχε μέσα της όλη την υπερβολή της 'Ιταλικής υποκριτικής και όλη εκείνη την μεγαλοπρέπεια που παρουσιάζαν η κ. Παρασκευο-

πούλου, ή κ. Βερόνη κι ο Νίσιος Ταβουλάρης. 'Όι αυτά, ο Κ. Χρηστομάνος είχε απόφασι να τ' άνατρέψη. 'Ηθελε να μπάη και στο θέατρό μας τη ρεαλιστική τέχνη. Το παζέμο ήθελε να τό φέρη στο έπίπεδο της φυσικής ζωής και την όλη σκηνοθεσία να την κάνει πιο πραγματιστική.

'Επάνω σ' αυτό το πρόγραμμα έστρέωσε τις προσπάθειές του ο Χρηστομάνος. Και για να κατορθώση το έργο του αυτό, αποφάσισε να ένθουσιάζη το Κοινό, να δημιουργήση ένα νέο θέατρο, ένα νέο θίασο και ν' αναδείξη νέους ήθοποιούς.

Μιά μέρα, έκάλεσε άρχιτέους λογοτέχνηα και διανοούμενους στο θέατρο του Διονύσου και με μιά προσφώνη έθεσε τις βάσεις της έργασίας του, της κατόπιν «Νέας Σκηνης». Προσπάθησε να ένθουσιάζη τούς καλομένους του και έζητησε την ήθική τους ύποστήριξη. Κι άμέσως κατόπιν άρχισε τις φροντίδες του για να συγκεντρώση πρόσωπα για το θέατρό του.

'Ο Χρηστομάνος ήθελε να καταστήση τη «Νέα Σκηνη» όλο από νέα στοιχεία, που να μην έχουν τριφθεί στη ρουτίνα, στοιχεία ένθουσιόδη, που να μην έχουν πάρει τις συνήθειες της ρομαντικής θεατρικής τέχνης. Τους νέους που έστραπολόγους για το θέατρό τυ, τούς έλεγε αμώστους.

Οι νέοι λοιπόν που ήθελαν ν' αναδειχθούν στο θέατρο, έσπευσαν να μπουν στο νέο συγκρότημα του Χρηστομάνου. Αυτή τη σκέψη είχε και η Κυβέλη. Μά ούτε ο Χρηστομάνος την έγγνώριζε, ούτε αυτή γνώριζε τόν Χρηστομάνο. Πώς λοιπόν θα τολμούσε να παρουσιασθή και να ζητήσει να μπει στο θίασό του;

ΣΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ: 'Η συνέχεια.

ΜΙΑ ΕΠΙΣΤΟΛΗ

ΤΟ ΜΥΣΤΗΡΙΟΝ ΤΗΣ ΓΕΝΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΛΗΣ

'Ο διακεκριμένος θεατρικός συγγραφέας κι έκλεκτός συνεργάτης μας κ. Ν. Λάσκαρης μās άπέστειλε την κάτωθι έπιστολήν, διασαφίζον όρισμένα σημεία της ιστορίας του κ. Γιοφύλλη έξιτορουμένης ζωής της κ. Κυβέλης, και ιδία τα σχετικά με τούς γονείς της και την γέννησίν της:

Φίλε κ. Διευθυντά, 'Ο άγαπητός φίλος και ποιητής κ. Γιοφύλλης, βιογραφών την κ. Κυβέλην εις τόν τελευταίον φύλλον σας, έξαντλεί όλον τόν έγνωσμένον ποιητικόν οίστρον του διά να περιβάλη την γέννησιν της μεγάλης μας ήθοποιού με θερμούς ποιητικούς μόν πράγματι, αλλά και πολύ απέχοντας της αληθείας. Και αυτό διότι έτυχε να μη γνωρίξη την αλήθειαν, όπως δεν την έγγνώριζον και οι μάστερες τούς όποιους επικαλείται προς βεβαίωσιν αυτής.

'Εγώ, εάν προσεπάθησα άλλοτε ποτέ ν' άποκρύψω, ως λέγει ο φίλος ποιητής — και αλήθη λέγει — μερικά πράγματα σχετικά με την γέννησιν της κ. Κυβέλης, τό έπραξα, διότι τ' α μ ε ρ ι κ ά α υ τ ά π ρ ά γ μ α τ α, δέν δέν ήτο καμιά άπολύτως ανάγκη ν' άβγουν στη φώρα. Ούτε θά έχανε τίποτε μιά βιογραφία της κ. Κυβέλης χωρίς αυτά.

Τώρα όμως που ο κ. Γιοφύλλης άπεκάλυψε μερικάς... άνακριβείας, νομίζω πως είμαι ύποχρεωμένος να τās άνασκενάσω.

'Η κ. Κυβέλη λοιπόν έγεννήθη εν 'Αθήναις τω 1887, ως έμφαίνεται και εξ έγγράφων, τó όποιον εύρίσκεται εις την κατοχήν μου, φέροντος την ύπογραφήν της ιδίας και επικυρωμένου από πέντε θιασάρχας, οι όποιοι έγγνώριζον τά κατ' αυτήν ό π ω ς ο ύ δ ε ι ς α λ λ ο ς.

'Ο ποτήρ της δέν ήτο «χονδροειδέστατος μπακάλης», ως λέγει ο κ. Γιοφύλλης, αλλά μέλος της άνωτάτης κοινωνίας τών 'Αθητών και δη πρεσβευτής, τού όποιον τό όνομα, καίτοι τό γνωρίζω, καθόσον ο μακαρίτης Μήτσος Λεονάρδος τό άπεκάλυπεν εις έμέ και τόν πολυκύλιστον φίλον 'Αδωνιν Κύρου, τό άποσιωπώ δι' εύνοήτους λόγους, όπως έπίσης άποσιωπώ και τό της μητέρας της, ήτις και αυτή ήτο 'Αθηναία από πολύ καλήν οικογένειαν, μετ' ής έσχετίζετο στενώτατα ο Λεονάρδος.

Ευθύς μετά την γέννησίν της, η Κυβέλη παρεδόθη εις τόν Βρεφοκομείον 'Αθητών ά π ο τ ό ν ι δ ι ο ν τόν Λεονάρδον, όστις πάλιν μετά παρέλευσιν όλων ετών την παρέλαβεν απ' εκεί — χωρίς να μεσολαβήσουν τα γεγονότα τα όποια αναφέρει ο κ. Γιοφύλλης — και την παρέδωκεν εις την θετήν της μητέρα, την κυρία Μαρίαν, ήτις ύπηρετούσεν εις τό σπίτι του. 'Όλα αυτά, με πολλά άλλας λεπτομερείας, μās τά διηγήθη, ως προείπα, ο μακαρίτης Λεονάρδος εν τώ γραφείω της «Εστίας», παρά τόν κήπον τού Κλαυθμόωνος εύρισκομένου τότε, εις έμέ και τόν μακαρίτην 'Αδωνιν Κύρου, τά γνωρίζει δέ και ο πρωτόκοκκος νιός του φίλτατος 'Αχιλλεύς, όστις πιθανώτατα να τά έξιτορήση κατά την διάλεξίν του, την όποιαν θά κάμη τās ήμέρας αυτές περι Κυβέλης εις τόν Παρνασσόν.

Ούτως έχονν τά πράγματα. 'Όλα τά άλλα ήταν όραιοι ποιητικοί θεόλλιοι, άν μή... άσχημες κοτασομιολίες!

Με τιμήν
Ν ι κ . Ι . Λ ά σ κ α ρ η ς .

'Η κ. Κυβέλη στην «'Απιστο» του Μυράτο.

Η "ΜΑΡΙΑ - ΖΑΝ,"

ράς, που τον γνώρισα σε μια παραλία τα βόρνα. 'Η πονεμένη κ' ευγενική έκφρασις του προσώπου του, η παρθένα ρυτίδες του μετώπου του, η περήφανη μελαγχολία των ματιών του, το σφιγμένο των χειλιών του, όλα σ' αυτόν μαρτυρούσαν πως ήταν ένας άνθρωπος σκληρά κατατρεγμένος από τη ζωή, ένας άνθρωπος που έχει κλεισμένο στην ψυχή του ένα μυστικό...

Γνωρίστηκα μαζί του. Έμαθα ότι ζούσε μόνος, διολιμνασμένος σ' ένα μικρό και καθαρό σπίτι, και ότι δεν τον άρεσαν η παρθένα, είχε μια βάρκα, τη «Μαρία Ζάν», για την οποία αισθανόταν εξαιρετική αγάπη. Μ' αυτήν πήγαινε κάθε δυο μέρες στο ψάρεμα, λίγο παρα-έξω από το λιμανάκι. Μα όταν τον παρακάλεσα να μου πη γιατί ήταν έτσι πάντα μελαγχολικός και θλιμμένος, εκείνος μου έδειξε μια αυστηρή ματιά και γύρισε άλλοι δύο κεφάλι του χωρίς να μου απαντήσει...

Από τότε ένα βράδυ, βόρκα τον υπάκουα Φουσάρι να κάθεται, πάντα μόνος, σε μια γωνία της ταβέρνας, μα πιο βαθύθυμος και πιο συλλογισμένος από κάθε άλλη φορά. Τον πλησίασα, κάθισα δίπλα του και, χωρίς να του πω λέξη, του έπασα το χέρι. 'Η απλή αυτή χειρονομία μου τον συνεκίνησε. Χαμογέλασε μελαγχολικά και ψιθύρισε, κουνώντας το κεφάλι του:

— Φαίνεται καλός άνθρωπος... Μπορώ να έχω εμπιστοσύνη σε σένα... Δεν ξέρω τι μ' έπιασε σήμερα, μα αισθάνομαι την ανάγκη να πω σε κάποιον τι μου βαραίνει την καρδιά... Θα σου αφηγηθώ, λοιπόν, την ιστορία της ζωής μου. Είσαι ο πρώτος που θα την ακούσεις...

— Από μικρό παιδί λάτρευα τη θάλασσα, — άρχισε να μου διηγείται ο υπάκουα Φουσάρι. — Στην οικογένειά μου, βέβαια, όλοι είμαστε θαλασσοί και η κλίμα μου αυτή δεν είχε τίποτα το παράξενο... Το περιεργό όμως είναι πως ο μακαρίτης ο πατέρας μου ήθελε σώνει και καλά να με κάνει διανοητό... Το κόμμο του έλεγα πως δεν ήμουν γεννημένος για να μάζω γράμματα. Έκείνος — καλή του ώρα εκεί που βρισκόμασταν — δεν ήθελε ν' ακούσει τίποτα... Μ' έδινε αλύπητα όταν δεν ήξερα το μάθημά μου. Κι' επειδή εγώ δεν ήμουν ποτέ επιμελής μαθητής, φαντάζεσαι πια τι ξύλο έφαγα στα παιδικά μου χρόνια...

Μόνη μου παρηγοριά τότε ήταν η αδερφοῦλα μου η Μαρία, που μου γλίσκανε τον πόνο με τα θερινά της λόγια. Έκείνη μονάχα με καταλάβαινε. Άγαπούσε και αυτή τη θάλασσα και δεν μπορούσε να καταλάβει την ανεξήγητη επιμονή του πατέρα μας να γίνει διανοητής. Μου έδινε όμως κουράγιο, λέγοντάς μου πως ο πατέρας μας θ' άλλαζε γνώμη, όταν θα έβλεπε τη μεγάλη μου επιμονή να γίνω ναυτικός.

Καταλαβαίνεις τώρα, βότερ' από όλα αυτά τι άγαπητή έννοια για την αδερφοῦλα μου... Μεγάλωσα, τέλος, χωρίς ο πατέρας μου ν' αλλάξει γνώμη... Τότε πια αποφάσισα μια μέρα να φύγω κρυφά από το σπίτι, να μπω σ' ένα καράβι και να τραβήξω στο άγνωστο... 'Η Μαρία σάωραξε από τον πόνο, όταν της άκουσα πως την άποφασί μου... 'Υπέφερα κι' εγώ από τα χωράδια, μα έλεγε να φύγω. Παρηγορήθηκα όμως τόσο και οι δυο με τη καλή πώς ο πατέρας μου θα καταλάβαινε ότι καμιά δύναμη δεν ήταν ικανή να με κάνει ν' άσπασθω τη θάλασσα και πως θα με συγχωρούσε για τη φυγή μου...

Έτσι κι' έγινε... Έφυγα κρυφά με νύχτα και μαρμαροειδή σ' ένα καράβι που έφευγε για την Τάβα. Από εκεί έγραφα του πατέρα μου... Με το επόμενο ταχυδρομείο πήρα γράμ-

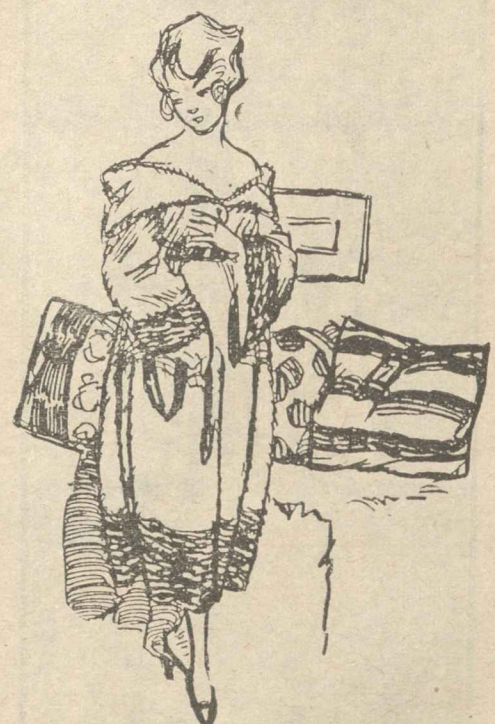
μα του. Μου έγραφε ότι η ξαφνική μου αναχώρηση τον λυγίσε τόσο, ώστε έπεσε βαριά άρρωστος. Και με παρακαλούσε να ξαναγυρίσω στο χωριό, για να με δει για τελευταία φορά πριν πεθάνει...

Η επιστολή αυτή μ' άνεστατώνε. 'Εβλεπα, για πρώτη φορά τόσο μ' άγαπούσε ο καημένος ο πατέρας μου, μολονότι ήταν πάντοτε βαρύς και αυστηρός απέναντί μου... Κι' εκείνο που μεγάλωνε τώρα την απελπισία μου ήταν το ότι δεν μπορούσα να γυρίσω άμέσως στην πατρίδα, γιατί είχα υπογράψει συμβόλαιο να μείνω πέντε χρόνια στο καράβι...

Ύστερ' από τρεις μήνες, έλαβα ένα γράμμα από τη Μαρία. Μου έγραφε πως ο πατέρας μου πέθανε, παραγγέλοντάς μου να ζήσω τίμιος σ' όλη μου τη ζωή και να φροντίζω για την αδελφή μου... Έκλαψα πικρά το θάνατό του. Και η αλήθεια είναι ότι με βασάνιζαν συγχρόνως πικρές τύψεις για τη φυγή μου από το σπίτι...

...Οι μήνες περνούσαν άργα στην εξορία. Είχα γυρίσει πολλές θάλασσες, είδα πολλούς τόπους και ανθρώπους, μα ο νους μου πετούσε πάντοτε στο σπίτι μου, στον χωριό μου, όπου ζούσε η αδελφή μου.

Μια μέρα, σ' ένα λιμάνι, συναντήθηκα μ' ένα συγχωριανό μου, ναυτή ενός άλλου κα-

— Σωστή άρχοντοπούλα, κομψά ντυμένη κι' ελάνθρηση!

ραβίου... Άφου χωρετιστήκαμε, μου είπε με παράξενο ύφος, πως ήταν ανάγκη να γυρίσω σπίτι μου άμέσως, γιατί συνθιβαίαν εκεί πολλά πράγματα... Τα λόγια του με άνησχυσαν... Απέφυγε όμως να μου δώσει περισσότερες εξηγήσεις...

Ύστερ' από πολλά παρακάλια, ο καπετάνιος μου μ' άρριψε να γυρίσω στην πατρίδα. Μπήκα άμέσως σ' ένα καράβι και, σε μια βδομάδα, βρισκόμουν στο χωριό μου...

...Τέλος, ξανάπα το πατρικό μου σπίτι. 'Ηταν Μάρς τότε, ένα ήλιοποτισμένο πρωί. Όπου και αν γινόμουν τα μάτια μου, έβλεπα λουλούδια και πουλιά. Ουδανός και γη γιορτάζανε — και μονάχα εγώ ήμουν άνησυχος και θλιμμένος... Από μακριά τίποτα δεν φάνεταν άλλαγμα. Το σπίτι μας ήταν έτσι όπως το είχα αφήσει...

Μα όταν έφτασα στο κατώφλι κι' άνοιξα άπτομα την πόρτα, είδα μια κορμολιμμένη γυναίκα να κάθεται κοντά σε μια κούνια και να μπαλάνη κάτι φασαριές. 'Η γυναίκα αυτή ήταν η αδελφή μου η Μαρία, τόνον όμως αλλαγή, τόσο αδύνατη, ώστε δυσκολείτηκα να την αναγνωρίσω. Μόλις με είδε, σηκώθηκε ά-

πότομα από τη θέσι της, με μάτια δροφάνοιχα από τον τρόμο, έμπεξε μια σπαρακτική κραυγή κι' έπεσε γονατιστή μπροστά μου, παρακαλώντας να τη συγχωρέσω...

Ήταν, λοιπόν, αλήθεια!... Το σπίτι μας άτιμώθηκε!... Έσφιξα τις γραβιές μου με λύσσα... Ένοιωθα την ανάγκη να χτυπήσω, να σκοτώσω... Το μαρδ κοιμότανε στην κούνια του... Έκανα άπειληκός ένα βήμα καταπάνω του, μα τη στιγμή εκείνη το μαρδ άρχισε να κλαίει και το γλυκό, παραπονετικό κλάμα του έκανε το θυμό μου να πέσει... Τι παράξενο πράγμα είναι η καρδιά του ανθρώπου!... Άπότομη μεταβολή έγινε μέσα μου... Πήρα με προσοχή το μαρδ στην άγκαλιά μου και το φίλησα κλαίγοντας από συγκίνηση.

Η Μαρία μου είπε το όνομα εκείνου... Το κόμμο όμως έφραζε να τον δω σ' όλη την περιφέρεια. Είχε χαθεί, γιατί φοβήθηκε τις επιθυμίες... Έπρεπε τώρα να βοηθήσω την αδελφή μου, αφού την είχα συγχωρέσει για το παράπτωμά της... Άγόρασα με τις οικονομίες μου μια βάρκα και κάπι δίχτυα και έβγινα ψαράς. Έγώ που λογάριζα να περάσω όλη τη ζωή μου στον άνεσιν, μέσα στη μανιά των κημάτων, καταδικάστηκα να ψαρεύω καρφωμένος σε μια βάρκα, σάν γέρος...

Η δουλειά μου όωστόσο πήγαιναν καλά... Δεν έλειπε τίποτε από το σπίτι μας... Μάθεσα να βάλω κάπι χρηματάκια κατά μέρος... Πέρασαν έτσι δέκα ολόκληρα χρόνια... Είχα λησθασάν πια το άμάρτημα της αδελφής μου... Στο μεταξύ, η μικρή, που την βγάλανε Ζάν, μεγάλωνε κι' ώμορφαινε. Άγαπούσα σάν τρελλός το κοριτσάκι αυτό, που είχε κατάξανα μαλλιά και μάτια γαλανά σάν τον ουρανό μας... Άφοσιώθηκα με λατρεία σ' αυτήν... 'Ημουν πρόθυμος να δώσω και το ένα μου χέρι, για να την ευχαριστήσω...

Ό μπάριμα-Φουσάρι έμεινε λίγο συλλογισμένος, σάν να τον είχαν καταβάλει η άναμνησας και βότερα συνέχισε με φωνή πιο βαρεία και πιο θλιμμένη:

— Μα η αδελφή μου, έθωπε στο μεταξύ αυτό, μέρα με τη μέρα, σάν λυχνάρι που σόδιζε το λάδι... Την έβλεπα να λυγίει σάν το κερί και δεν ήξερα πια τι να κάνω για να την κρατήσω στη ζωή... Μια μέρα κατάλαβα την ατρία του μαρμαριού της. Άγαπούσε άκονια έκείνη τον έλεονό, που την είχε πλαστεί... Είχε την ελπίδα, ότι θα ξαναγυρνούσε κοντά της. Όταν όμως άπελπίστηκε, έπαψε πια να δρίσκει ευχαρίστηση στη ζωή... Τίποτα δεν μπορούσε να την διασκεδάσει, ούτε τα παιχνίδια της κόρης της, ούτε η άσπείρις ιστορίες που της έλεγα... Όσπου, ένα πρωί, ξηφύχισε ήρεμα στην άγκαλιά μου, χωρίς να το καταλάβω ούτε η ίδια... Πέθανε, ψιθυρίζοντας το όνομα εκείνου που την είχε καταστρέψει... Τι άνόητες που είναι η γυναίκες, να πεθαίνουν από έρωτα!... Μα και τί κακοῦργο είναι πολλές φορές οι άντρες!...

Κι' έτσι έμεινα μόνος στον κόσμο με τη Ζάν... 'Η άγάπη που της είχα όλο και μεγάλωνε. Γινόμουν θυσιάζει σ' αυτήν. 'Η μοναδική μου έγνοια ήταν να μη της λείψει τίποτα... Μολονότι είχα άρχισει να κοροῦζομαι, δοῦλενα διπλάσια για νύχτα πάντα η Ζάν τα καινοῦργια της πατούσας, τα καλά της τα φροντίσματα... Την μεγάλωσα σάν ιδεοποιίδα... Έμεινε να κεντά, να τραγουδά, να παίζει πάνω κι' ένα σωρό άλλα πράγματα... Και τί ὡμορφη που ήταν!... Θεέ μου, τί ὡμορφη που ήταν!... Σωστή άρχοντοπούλα, κομψά ντυμένη κι' ελάνθρηση. Και το καμαράκι της ήταν σωστός παράδεισος.

Όστόσο, όταν έγινε δέκα όχτω χρόνων, ήρθε στο νησί μας ένας έξνος κύριος, ένα νόστιμο παλληκάρι από πολύ καλό σπίτι. 'Ηταν πάντοτε ντυμένος με γούστο και ήξερε να μιλά όραία... 'Η Ζάν μου θαμπαίνε από τους τράυτους αυτού του κυρίου... Άκουσε τα γλυκά του λόγια... κι' ένα πρωί μ' έφρασε κι' έφυγε μαζί τους...

Δάκρυα βοῦρκοσαν τα μάτια του μπάριμα Φουσάρι. 'Η φωνή του έτρεμε. Μα κι' εγώ έ-

Περίεργα ἔθιμα γάμου

Στην Ταϊνόνια, όταν γίνεται γάμος, η νύφη προσφέρει στο γαμπρό μια άναμμένη λαμπάδα, με την οποία εκείνος ανάβει τη φωτιά του τζακού. Στη φωτιά αυτή κατόπιν ρίχνει όλα τα περιττά της νύφης.

Σε πολλές αρχαίες ελληνικές πολιτείες ίσχυε ένας νόμος, σύμφωνα με τον οποίον ο άντρας που χώριζε τη γυναίκα του, δεν μπορούσε να παντρευτεί άλλη, νεότερη στην ηλικία από την πρώτη.

Η γυναίκες της Νέας Γουινέας, όταν είναι άνητρες, άφινουν μακριά μαλλιά, όταν όμως παντρευτούν, τα κόβουν σούριζα.

Η νύφη στη Σουηδία, πριν γίνει το στεφάνωμα, γεμίζει τις τσέπες της με ψαμμί, το οποίο μορφάζει σε όσους συναντάει πηγαίνοντας στην εκκλησία. Κάθε κηματακι από το ψαμμί αυτό της νύφης, λένε ότι έχει μαγική δύναμη και ότι άποτρέπει τα κακά από κείνον που το κρατάει έπάνω του.

Όταν γίνεται γάμος στην Κίνα, οι άντρες που αποτελούν έποσημας τη γαμήλια πομπή μπαίνουν όλοι στο ναό κι' ανάβουν διάφορα πυροτεχνήματα και από παντός «τρακα-τρούφα», για να ξεπνέσουν — καθώς λένε — το Πνεῦμα του Γάμου από τον ύπνο του. Ό Κινέζος έρευν διαβάσει γρήγορα τις εγές, ο γαμπρός κι' η νύφη πίνουν ένα ποτήρι: κρασί και η τελετή παίρνει σύντομα τέλος.

Η φυλή των Μπαμπαίν, η οποία ζει στο Άνω Κογκό, έχει επίσης περίεργα έθιμα, σχετικά με τον γάμο. Εκεί ο γάμος είναι πραγματικά δυσάστατο φορτίο για τις γυναίκες. Πιάδες ή παντρεμένες άπορροούνται να φορτίουν μεγάλους δορυλάκιους κήκους στο λιμάνι τους, για να ξεχαραχούν από τις άνυπνο-τρες. Και το φοβερότερο είναι ότι, όσο πλουσιότερος είναι ο άντρας, τόσο περισσότερος και χονδροτερος κήκος πρέπει να φορή η γυναίκα του. Μερικών γυναικών μάλιστα οι κήκοι ζυγίζουν 35 λίγρες — ένδεικτικό άνωτα έας... κοινωνικής θέσεως!

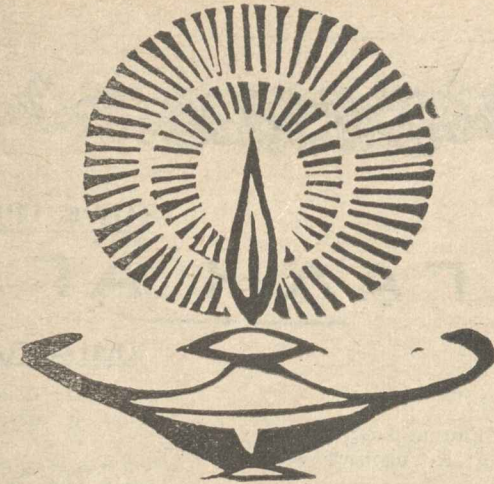
νοισα έναν κόμπο ν' άναδένεται στο λαμόμου.

Αυτός, όμως, εξακολούθησε σε λίγο ο φανός, φάνηκε πια τίμιος από τον ά λ λ ο ν. Στεφανώθηκε η Ζάν και θα ζούνε τώρα ευτυχισμένοι στη Νταίνα... 'Η Ζάν δεν μου γράφει τακτικά... Δεν λέω βέβαια πως δια έπρεπε να συλλογίζεται το γέρο θεο της, 'Ενα ταπεινό ψαρό, τώρα που έγινε μεγάλη κυρία... Μά θα μπορούσε, μου φαίνεται, να έρθει μια μέρα να με βρει, να ξαναβεί το σπίτι όπου μεγάλωσε με τους άναστεναγμούς της μάνας της και με τα χτυποκάβρια τα δικά μου... Τίποτα, όμως, τίποτα...

Πέρασαν όχτω χρόνια από τότε... Ζώ πάντα μόνος μου, με το μεγάλο αυτό παράπονο... Κατέστρεφα τη ζωή μου... Και καρτερώ πια το θάνατο... Τάχα θάρρη στον τάφο μου η μικρή μου άνεμνα να χύσει λίγα δάκρυα, όταν θα μάθω πως πέθανε... ή αν έρθει βότερα, θα την τραβήξω και πάλι η άνοιξη της ζωής και θα με ξαναλημονήσω — για πάντα, αυτή τη φορά...

Άς είναι, όμως!... Μου φτάνει να ξέρω πως είναι ευτυχισμένη, και δεν πειράζει αν μ' άπαρητήρη... Έγώ είμαι πια γέρος άνθρωπος, άχρηστος στον κόσμο... Έξακολουθώ ακόμα να ψαρεύω από συνήθεια... Και για να βρισκόμαι πάντα κοντά στο πρόσωπο που άγάπησα, έζγαία τη βάρκα μου «Μαρία» Ζάν, από τα όνόματα των δύο πλασμάτων που έλάτρευα σ' αυτόν τον κόσμο!...

ΑΛΜΠΕΡ ΖΑΝ

Άλαιοσμένα και Άνάλατα

Εὔδυμα Λόγια

Ένας χωρικός κατέβαινε μια μέρα στην πρωτεύουσα με το κάρο του φορτωμένο σακιά. Το άλογο του, ένας σκελετωμένος άπ' την πείνα άχαμνός, τραβούσε με κόπο το φορτίο του.

Ένας άστυφύλαξ, σταμάτησε τον χωρικό στο δρόμο και τον ρώτησε:

— Και τί καλά έχετε, πατριώτη, μέσα στα σακιά;

— Κριθάρι, άπάντησε με χαμηλή φωνή ο χωρικός.

— Και γιατί το λές έτσι σιγά;

— Για να μην... ά κ ο υ σ η το άλογο κι' άγριέψει.

Μ ε τ α ξ ὶ φ ῖ λ ω ν :

— Άφήστε με, άγαπητέ μου!... Πάω να χύσω τα μυαλά μου... Έσείς μαλώνετε καμιά φορά με τη γυναίκα σας;

— Όχι.

— Τσικνώνεστε, μαλλιά με μαλλιά με την πεθερά σας;

— Όχι.

— Κλαίνε τα παιδιά σας;

— Όχι...

— Ω, ευτυχισμένο άνθρωπε!... Και πως το κατορθώσατε αυτό;

— Άπλούστατα: Δεν παντρεύτηκα...

Ό σ ὁ ζ υ γ ο ς. — 'Ηθελα νάξερα, γιατί με φροδάει έτσι ο σκύλος μας! Μόλις με ιδεί ζαρώνει και τρέμει σύγκομος. Γιατί άραγε;

Ό σ ὁ ζ υ γ ο ς. — Θα σε είδε, φαίνεται, καμιά μέρα που μ' έδερες!...

Άποχωρισμός κυρίες και ίτητριαις.

— Όποτε η νέα σου κυρία, σκέπτε να πιάς άμέσως στο σπίτι της και να πιάσεις δουλειά, άντε άκουσε τ' όνομά μου; Φαίνεται ότι θα με γνωρίσει.

— Βέβαια, σάς γνωρίζει! Μου είπε μάλιστα πως, άφου μόρεσα να κάμω μαζί σας τρεις ολόκληρους μήνες, θα είμαι, χωρίς άλλο, σωστός άγγελος!

Ό γ ι α τ ρ ὸ ς (στον άσθενή του). —

Μη φροδάσαι καθόλου φίλε μου. Κι' εγώ από δύο έτών ελα την ίδια άσθενεία με σένα, αλλά έβγιναι έντελώς καλά.

Ό ά σ θ ε ν ῆ ς (με άγωνία). — Και ποιο γιατρό είχα, γιατίρό μου;

— Άλήθεια δεν δὲν παντρεύτηκες; Έσύ καμιά φορά;

— Να παντρευτώ;... Μα εγώ έχω παντρευτεί την τέχνη.

— Μπιά! Και δεν σου ζήτησε άκόμα διαζύγιο;

— Γιατί;

— Γιατί άκούω να λένε... πως την κακομεταχειρίζεσαι!

Έ κ ε ῖ ν ο ς. — Νύχτα και μέρα σ' όνειρόμαι!...

Έ κ ε ῖ ν η. — Α! Τώρα καταλαβαίνω γιατί φαίνεστε πάντα κοιμισμένος!...

Η ΣΤΗΛΗ ΤΟΥ ΙΑΤΡΟΥ ΣΑΣ

Οι επιθυμούντες να συμβουλευθόν τον ιατρόν των «Παναθηναίων», πρέπει να γράφουν στον φάκελλο των επιστολών των τη φράσι: «Διὰ τὸν Ἰατρὸν».

Π. Ε. Π. Κ., Ξάνθη. — Κατ' άρχήν, έξ δσον μου γράφετε, ίσπεθόω ότι δεν πρόκειται περί νευρασθενείας. Για να σάς δώσω όμως μια θετική γνώμη επί του προκειμένου παρακαλώ να μου γράψετε τα έξής στοιχεία: Ηλικία, βάρος, τι άρρώστειες πέρασε έως τώρα, άρτηριακή πίεσι και άν-κάθε προσβολή άκολουθεί έφίδρωσις.

Π α δ λ ο ν, Σωφρονή. — Μη άνησυχείτε. Δεν υπάρχει λόγος. Να τρώτε συχνά κρέας, (κατά προτίμησιν της σφάρας), άπθονα άγιά και γλυκίσματα. Έστωτεριώς σάς συνιστώ το Testogone compr. 3 την ήμερα και 15 ένέσεις Cacodyl. de Strychnine των 0,002. Κατά το διάστημα της θεραπείας μην άπειρησώτε τίποτε. Κατόπιν δοκιμάζετε και μου γράφετε.

Κ. Μ., Καρλόβασι. — Η πάθησις σας θα δελτιωθεί, άσφαλώς, με τον καιρό. Άντιλαμβάνεσθε άλλωστε και μόνος σας τη δελτίασι. Χρειάζεται συστηματική άσκησις και μασσάζ τοπικώς, χωρίς όμως ύπερβολές. Άν είχατε τα μέσα θα σας συνιστούσα ηλεκτροθεραπεία για ταχύτερα άποτελέσματα, άλλ' η θεραπεία αυτή θέλει πολλά έξοδα. Πάντως να είσθε άπολύτως αισιόδοξος διά το μέλλον.

Α ν υ π ὀ μ ο ν ο ν, Άκταίον. — Σας συνιστώ τοπική καθαρότητα (πλύσιν με σαπουνόδα τρεις φορές την έβδομάδα), όποτε πιστεύω να εκλείψη και το άλλο έκείνο που παθαίνεται και το όποϊον άξίζει πράγματι πολλή προσοχή.

Α μ. Μ ι κ ρ ῆ. — Δαχταρὸν για ένα μπεν-μπακί» γράφετε κι' έχετε, βέβαια, δικιο. Για μια γυναίκα δεν υπάρχει άλλη πιο δικαιολογημένη από τη λαχτάρα της μητρότητος. Άλλά δεν νομίζετε πως είναι κάπως νωρίς για ν' άτελειώσθε, άφου είσθε μόλις 18 έτών; Τό παιδικά που χάσατε (έγινάτε μητέρα 15 χρόνων;) δικαιολογεί κάθε ελπίδα ότι θα κάμετε και άλλα, άφου άλλωστε ο πρώτος σας τοκετός δεν σάς άφησε κανένα ελάττωμα. Ίσως μάλιστα κάποτε μου ζητήσετε συμβουλή... για να μην κάνετε πια άλλα.

Amy Floretta, Κάϊρον. — Δεν θέλετε να παρατηρήτε από το ύδροαγγοῦσχο γαλάντωμα «γιατί σ' αυτό όρεῖται, λέτε, το όρατο λευκό δέγμα μου». Άλλά πάλι φοβείσθε και ρωτάτε αν βλέπτε ο δόρυαγρος. Πρώτα-πρώτα αυτό το περίφημο γαλάντωμά σας δεν είναι καμιά νέα ανακάλυψη. 'Ητο γνωστό ως επιμηθίος από την εποχή της όραίας διακρίσεως σας Κλεοπάτρας και προητέρα. Βλέπτε δε αναμνηστική της. Ύστερα από όχι πολλόν καιρό, αν επιμένετε εις την χορήσιν του, θα όητε το όρατο δέγμα σας να ζαρώνη και να τραχύνεται άπελπιστικά. Αλλά, εκτός από τον κίνδυνο χρονίας γενικής δηλητηρίασεως. Ύπόλο χρόνιες άλλες άδύες κρέμες! Το Rimmel δεν βλέπτε, όχι όμως καθημερινή χρῆσις. 'Η belladonna, παρά το έλκυστικό όνομά της, είναι φοβερό δηλητήριο. Καί... πολλά είπαμε Δίς.

Π. Α ε τ ὀ ν, Μεσοήνη. — Ν' άποφύγετε το κάπνισμα τα οίνοπνευματώδη, τα ξενύχτια και τα κοινολογήματα, αν θέλετε να μη χαλάση η όραία φωνή σας. Τα πάσα πέσα όμως, η καλλιέργεια δηλ. της όραίας φωνής σας, είναι πλέον της άρμοδιότητος του μουσικοδιδασκάλου και όχι του ιατροῦ.

Κ. Κ. Κ., Ένταβδα. — Η περίπτωση τοῦ νεαροῦ εξαδέλφου σας (τά ίδια θέλεγα αν έρρόκειτο και για σάς) δεν είναι από κείνες που επιδέχονται θεραπεία με φάρμακα. Διότι δεν πρόκειται περί άρρώστειας, αλλά περί κακής έξεως. Χρειάζεται λίγη καλή θέλησις εκ μέρους του ένδιαφερομένου, έπιβολή από το περιβάλλον του.

Άλλος τρόπος δεν υπάρχει. Όσο για τις συνέπειες βεβαίως θα έχη και βαρύνετε για την όγεία του, αν εξακολουθήσει...

Ο ΙΑΤΡΟΣ ΣΑΣ

ΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

Η ΜΕΓΑΛΗ ΑΓΑΠΗ

ΤΟΥ Κ. ΓΡΗΓΟΡ. ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΥ ΤΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΑΘΗΝΩΝ

(ΜΙΑ ΠΑΛΙΑ ΖΑΚΥΘΙΝΗ ΙΣΤΟΡΙΑ)

(Συνέχεια εκ του προηγούμενου)

Πάλι καλά που δεν ήταν άρρωστη ή Τζένη! Έπεσε όμως, με κάθε θεσία να μιάη πού βρισκόταν. 'Αμέσως κύλα! Κι' ακολουθώντας πάντα τη λιτανεία, ανέβηκε στου Κεφάλου. Τό φιλικό σπίτι ήταν κι' αυτό στην Πλατεία Ρούγα, αλλά μακριά απ' τού Λερίδα: αυτό σχεδόν στην άρχή της, τ' άλλο σχεδόν στο τέλος της. Οι κυρίες, σαπιαστές και φίληνίδες τους, ένα σωρό, καθόνταν ανάμεσα στα παράθυρα. 'Η λιτανεία όμως είχε περάσει — ή σ'όρα μόνο έμεινε — κι' η Νανά, έμα είδε τόν Πιέρο στο σάιλον, άφησε τη σκοπιά της για νά τόν δεξιωθεί.

— Χρόνια πολλά!
— Καί τού χρόνου, νάσαστε πάλι εδώ!...
— 'Ο Τζώρτζης;
— 'Ακολουθεί κι' αυτός τη λιτανεία. Δέν τόν είδατε;
— 'Οχι... ακολουθούσα κι' εγώ, αλλά μονάχος. Τίποτε νεώτερο;
— Πολλά!
— 'Αλήθεια;
— Ναί, 'Ελάτε δώ να σάς πω.

Κάθισαν σέ μιάν άκρη — οι άλλες χαμρότησαν μιιά στιγμή και ξαναγύρισαν στά παράθυρα — κι' η Νανά τού έδωσε την είδηση:
— 'Η κοινοποιία μας βρισκείται στό Γεράκι!

— Στην έξοχή!
— Ναί, στη βίλλα τους. Πήγα προχτές νά φωτίσω και μου τό είπε ο ύπαιρτης. Λέπουν δεκαπέντε μέρες, δλοι. Κι' ο γέρος άκόμα. Δέν ήξερε να μου πη πότε θα γυρίσουν...
— Περίεργο! καί τι πήγαν νά κάμουν, χειμωνιάτικα, στην έξοχή;
— Πούδς τούδς ξέρει;...
— 'Εσθ... τί υποθέτεις;
— Μά... ιδιοτροπία.
— Τίνος;
— Ξέρω κι' εγώ; 'Ισως τού κόγχε-Νατάλε.

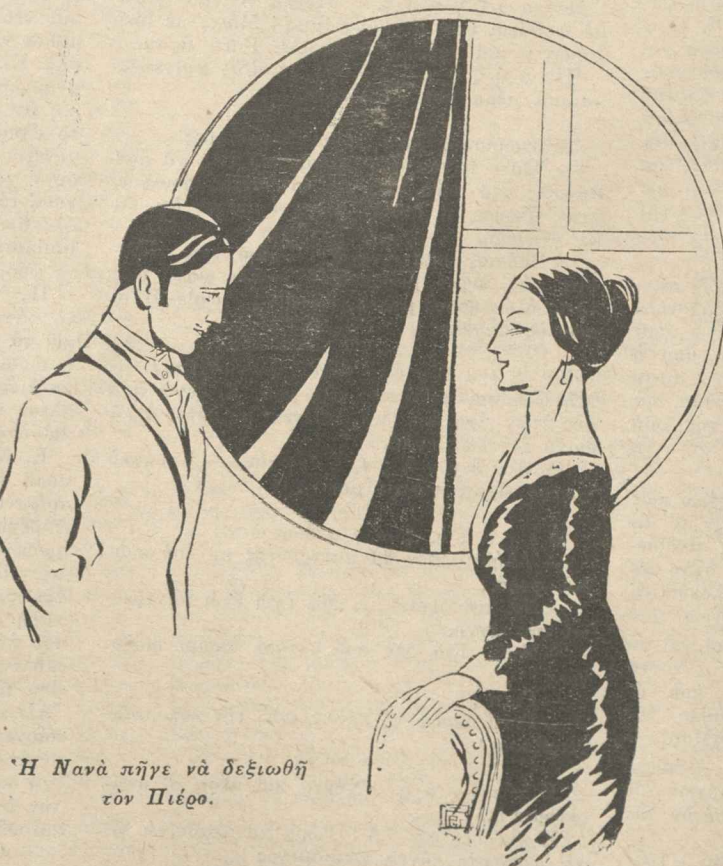
— Τό είπες τού Τζώρτζη;
— Τό είπα.
— Καί πώς τού φάνηκε;
— 'Απόρησε λιγάκι...
— Μά γιατί δέν μούπε τίποτα έμένα; Πότε πήγες κεί;
— Είπε τρείς ημέρες...
— Με τό Τζώρτζη ιδιοθράμει...
— Νομίζετε πώς έπρεπε νά σάς τό πη;

— 'Εχεις δικιο... Μόνο σ'ό θα μου τόλεγες... 'Ο Τζώρτζης δέν ξέρει τίποτα...
— Καί μήπως εγώ ξέρω τίποτα παραπάνω;
— Ξέρεις άρκετά. 'Επιτέλους σέ ρώτησα.

'Η Νανά χαμήλωσε τη φωνή και τόν κοίταξε παράξενα:
— Πήτε μου την αλήθεια... Εγώ είμαι μιιά καλή φίλη... Καί της Τζένης καί δική σας... 'Ενδιαφέρεστε πολύ;
— Κι' ο Πιέρος την κοίταξε καλά στά μάτια. Καί της αποκρίθηκε:
— 'Όσο δέν μπορείς νά φαντασθής!...

— Τό είχα καταλάβει, έκαμε ή Νανά με κάποια συγκίνηση. Την άγαστήσατε, την άγαπάτε... Κι' εκείνη, μου φαίνεται, δέν εινε παθόλου άδιάφορη. Θέλατε λοιπόν νά σάς πω την ιδέα μου;
— Σέ παρακαλώ!

— Μου φαίνεται πώς αυτή ή φυγή στην έξοχή... δέν εινε άσχημη... 'Η κοντόσσα θα τότε τού κόντε. Νατάλε πώς γνωριάζετε σ'όυ Βορτέρα, κι' εκείνος θα θεώρησε καλό νά περιορίση τη Τζένη στην έξοχή. 'Ετσι μόνο έξηγείται αυτή ή παράξενη χειμωνιάτικη βι λ λ ε τ ζ α τ ο ύ ρ α.

'Η Νανά πήγε νά δεξιωθεί τόν Πιέρο.

— Δέν έχεις άδικο. Την τελευταία μάλιστα φορά που ιδιοθράμει σ'ό θέατρο, ο κόντες τις πήρε κι' έφυγαν πριν τελειώσει ή πρώτη πράξη.

— Ναί, παρατηρήθηκε. Είχαν πει πώς άδιάθετος ξαφνικά. 'Αλλά βέβαια δέν ήταν αυτό... 'Εκείνο τό βράδυ σ'ας κοίταζε πολύ ή Τζένη!...

— Κι' εγώ την κοίταξα πολύ.
— Δέν έπρεπε... 'Υστερ' από τη σκηνή σ'όυ Βορτέρα, έπρεπε νά φυλάγαστε...
— 'Αχ, καλή μου Νανά!... Οι έρωτευμένοι εινε άσυλλόγιστοι... 'Όποσδήποτε, είσαι τώρα ο μόνος άνθρωπος που ξέρει τό μυστικό μου.

— Τό μυστικό σας νά λέτε καλύτερα. Γιατί κι' ή Τζένη σ'ας άγαπά; Είμαι βέβαιη πώς τώρα, στην έξοχή, θα στενοχωριέται πολύ, θα υποφέρει... Καί πούδς ξέρει ως πότε θα την κρατήσουν έξωρίστη κεί-πέρα! 'Ισως ως πού νά μούβουν πώς φύγατε...
— 'Εννοια σου και δέν θα τούς κάμω αυτή τη χάρη!
— 'Αλλά;
— Θα μείνω, άπλούστατα.
— Καί τί θα γίνη;
— Δέν ξέρω...
— 'Εδώ ή συνομιλία κόπηκε. 'Η Κεφάλαινα και δυό-τρείς άλλες κυρίες, που βωρέθηκαν νά κοιτάζουν, τραβήχτηκαν από τά παράθυρα και καθήσαν νά ξεκουραστούν και νά μιλήσουν. 'Ελεγαν τις έντυπώσεις τους από τη λιτανεία. Κι' ο Πιέρος αναγκάστηκε νά λάβη μέρος στή γενική αυτή συζήτηση: Οι κ'όρικες — οι έπίσημοι — με τις βελάδες και τά τσιλιντ'ρα, πρόσθεταν τίποτα όραιο στην πομπή, ή ήταν θαυμα-ρεντικόλο.

Σιγά-σιγά όλες οι κυρίες άφησαν τά παράθυρα και μαζεύτηκαν στή σάλα. 'Εκεί γινόταν μιιά φασαρία, Κι' ή Νανά έπωφελήθηκε για νά συνεχίση την όμιλία της με τόν Πιέρο, που τόν πέρασε με τρόπο σ'ό διπλανό σαλονάκι:

— Λες λοιπόν πώς ενδιαφέρεται κι' ή Τζένη;
— Μά σ'ας είπα, είμαι βεβαιωμένη!
— 'Από τί;
— 'Απ' όλα! απ' όλα! Νά μην άμφιβάλλετε!... Κι' άφου την άγασάτε... νά κάμετε ό,τι πρέπει!

— Καί τί νομίζεις πώς πρέπει νά κάμω;
— Αυτό που νομίζετε καί σεις!

— Νά κάμω τρόπο νά την ξανακλώ, νά της μιλήσω;...
— Για πού λόγο; Νά τη φωτίσετε άν σ'ας άγαπά; Άν σ'ας θέλει; Είπε όλοσδιόλου περιττό! 'Εγώ λέω νά την ζητήσετε άμέσως!
— 'Ο Πιέρος άναστήθηκε.
— Σοβαρά;
— Σοβαρότατα!
— Ξεχνάς λοιπόν;...
— 'Οχι, δέν ξεχνώ τίποτα! 'Αλλά τί σημασία έχουν αυτά;... Γελοία πράγματα!... Βέβαια, δ'ό σ'ας λέω... κάποια δυσκολία θα βοηθήσει... Στην άρχή θα σ'ας πωίν όχι. 'Επειτα όμως θα σ'ας πωίν ναί. Θα τό ιδήτε!

'Η όμιλία και πάλι σταμάτησε. Γιατί καί σ'ό σαλονάκι μύησαν κυρίες, που ζητούσαν νάποχαρητήσουν τη Νανά. 'Ηταν άρχα, Κι' ο Πιέρος έπρεπε νά φύγη...
— Γιατί δέν κάθιστε ως νάρθη κι' ο Τζώρτζης; τού έρωτεύεινε ή φίλη του. Θα φύγουν όλες αυτές και θα έξακολουθήσουμε...
— 'Οχι, άρκετά είπαμε... Να νά μου, σ' ευχαριστώ πολύ... 'Τσας θα τό ξαναπώμε...

Αισθανόταν την άνάγκη νά μνημόνος με τις σκέψεις του. 'Εφυγε απ' τού Κεφάλου και τράβηξε ίσια για τό σπίτι του. 'Η μητέρα του δέν είχε γυρίσει άκόμα απ' τό φιλικό σπίτι που είχε πάει για νά ιδή τη λιτανεία. Μόνο ο μάγειρας

του, ο 'Εννερος, καθόταν στην τραπέζα και διάβαζε. 'Ο Πιέρος τόν άπέφυγε. Τού έκανε κακό, εκείνη την ώρα, ο μνηστικός άνθρωπος που θα τούφανε τόν κατακλυσμό... Καί κλείστηκε στην κάμαρά του.

'Ας έλεγε ή Νανά. Αυτή έκανε με την καλή της καρδιά. 'Αλλά πριν νά προβή σ' άποσπάρτες διάβημα κοντά σ'ούς δικούς του ή σ'ούς δικούς της, ο Πιέρος έπρεπε, με κάθε τρόπο, νά επικοινωνήση, νά συνενωθή με την Τζένη! Μοσούσε νάνα βέβαιος πώς ήταν άγάτη ή συμπάθεια που τού είχε δείξει; Κι' άν άκόμα τόν άγαπούσε, δέν ήταν φόβος νά της είχαν γυρίσει τά μυαλά οι δικοί της; 'Αν τη ζήτησε τώρα, βεβαίωτα ο κόντε-Λερίδας θαέλεγε όχι. Κι' άν ρωτούσαν κι' ή Τζένη — που μπορεί και νά ειη ρωτούσαν καθόλου — θα συμφωνούσε: 'Ε'Ο,π θέλει ο πατέρας μου!...

'Αλλά πώς θάκανε για νά την ιδή, στην έξοχή της, στην έξοχά της, ή τούλαστον για νά της γράψη;
Συλλογίστηκε νά παρακαλέση τη Νανά. 'Καλή φίλη και τών δυο-τρίων, άπας είχε πει, θα πούσανε ίσως τη χάρη νά πάη με την μητέρα της, καμιά μέρα, στό Γεράκι. 'Αλλά θάκανε τίποτα; 'Η Λερίδα, ξερότας πώς ή Νανά ήταν φίλη του και πώς αυτή τόν είχε συστήσει στή Τζένη, δέν θα την άφανε βέβαια καθόλου νά μιλήση μαζί της. Με τό δάιο της θα την ύποπτευταν. Κι' ο κόντε-Λερίδας τό ίδιο. Όχιτε μπορείς ο Πιέρος νά δώσει της Νανάς κανένα γράμμα και νά την παρακαλέση για τό πασάρι της Τζένης με τρόπο. Αυτό βέβαια θάταν πού εύκολο, αλλά πήγαινε πολύ. Τό μόνο που θα μπορούσε νά της ζητήσει, άν ήταν πρόθυμο νά πάη στό Γεράκι κι' άν καθόρθωνε νά ξεμυνησθή λίγο ή Τζένη, ήταν νά της πη πώς έσκατε νά στείλη προ-ένειά κι' νά τη ρωτήση τί θάκανε αυτή.

Τό σκέφτηκε, τό σκέφτηκε, και τάσφαρισε.
— Ναί, είπα ύστερ' από δυό-τρείς ημέρες στή φίλη του, που τη συνάντησε πάλι σ'όυ Βορτέρα. 'Αποφάσισα νά τά παραβλέψω, νά τήμνησω όλα και... νά την ζητήσω!
'Η Νανά καταμήρυξε.
— 'Ετα μπράβο! Μά δέ σ'ας τόπα κι' εγώ... Φαντάζεστε δυσκολίες κι' έμπόδια που δέν θα συναντήσετε καθόλου. Νά είστε βέβαιος πώς κι' εκείνοι θα τά παραβλέψουν και θα τήμνησουν όλα. Οι δικοί σας ίσως πού δύσκολα. 'Αλλά... τί άνάγκη έχετε; Μπορείτε νά τό κάμετε και παρ'α τη θέλησή τους. Δέν είν' έτσι;
— Βέβαια μπορώ, αποκρίθηκε ο Πιέρος. 'Αλλά πρέπει πρώτα νά ξέρω την ιδέα της Τζένης. Για την ώρα, αυτό εινε τό έμπόδιο.
'Η Νανά έβαλε τά γέλια:
— 'Ακόμα... άμφιβάλλετε άκόμα;...
Μά δέν σ'ας είπα;
— Μου είπες, τό ξέρω. 'Αλλά μήπως είσαι και σ'ό βέβαιη; 'Υποθέτεις μόνο, συμπεραίνεις...
— Μά, φίλε μου, τά συμπεράσματα κάποτε εινε... άάδιστα! 'Αμα ιδεί κανείς καπνό, θα λαβήνη ποτέ άν συμπεράνη πώς ύπάρχει και φωτιά;
— Μπορεί! Καμιά φορά, ο καπνός διατηρείται σ'ένεφο σ'όν άέρα κι' άφου έχει σβύσει ή φωτιά. 'Υπ'ήρξε βέβαια, αλλά μπορεί νά μην ύπάρχη πιά. Θέλω νά πω πώς... μιιά συμπάθεια για μένα μπορεί νά αισθάνθηκε στην άρχή κι' ή Τζένη. Πού ξέρω όμως άν διατηρήται ύστερ' απ' όσα θα έμαθε; Μπορεί νά προήήθηκε... μπορεί νάχη κι' αυτή τις ίδιες ιδέες.
— 'Αδύνατο! 'Η Τζένη τέτοιες ιδέες; Δέν την ξέρετε.
— Τελοςπάντων! Σ'ό είπα ποτέ τίποτα;
— 'Α, όχι!...
— Κι' άν ήθελα τώρα νά την κάνης νά σοφ' πη;
— Νά τη ρωτήσω δηλαδή;
— Ναί! Δέ θα μούκανες αυτή τη χάρη;
— Πολύ ευχαρίστος!... 'Αλλά πώς;... Αυτή τώρα εινε στό Γεράκι... και πούδς ξέρει πότε θα γυρίση, για νά την ιδώ...
— Μά όταν τό βουνό δέν πάει στό Μοάμεθ;...
— 'Α! λέτε νά πάω στό Γεράκι εγώ;
— 'Ε, νά! αυτή εινε ή μεγάλη χάρη που τ'όλω νά σοφ' ζητήσω. Μιλό στην άδερφή τού καλύτερου μου φίλου. Κι' αυτή έτυχε νά εινε ο μόνος άνθρωπος που μπορεί νά με βοηθήση σ' αυτή την περίπτωση.
'Η Νανά ένδουσιάζτηκε:
— Καλά λοιπόν! Θα καταφέρω τη μαμιά νά πάμε στό Γεράκι. Καί θα προσπαθήσω νά μιλήσω με τη Τζένη και νά σ'ας φέρω άπάντηση.
— Μά... θα βοηθ' την εύκαιρία;
— 'Ελπίζω. Θα πάμε απ' τό πρσί, θα φάμε κεί τό μεσημέρι... Δέν εινε δυνατό νά μ'ας φυλάνε όλη την ώρα!
— Καί ξέρετε τί θα της πής;
— 'Η Νανά τόν κοίταξε και γέλασε:
— 'Οχι! Δέ μ'αυ λέτε;...
— Καλά, 'Εχω πεποιθήση.
Και χωρίστηκαν κι' ένα θερμό χειροσάξιμο. Τis άκόλουθες ημέρες, ο Πιέρος τις πέρασε μέσα σέ χαμνούρημα

του, ο 'Εννερος, καθόταν στην τραπέζα και διάβαζε. 'Ο Πιέρος τόν άπέφυγε. Τού έκανε κακό, εκείνη την ώρα, ο μνηστικός άνθρωπος που θα τούφανε τόν κατακλυσμό... Καί κλείστηκε στην κάμαρά του.

'Ας έλεγε ή Νανά. Αυτή έκανε με την καλή της καρδιά. 'Αλλά πριν νά προβή σ' άποσπάρτες διάβημα κοντά σ'ούς δικούς του ή σ'ούς δικούς της, ο Πιέρος έπρεπε, με κάθε τρόπο, νά επικοινωνήση, νά συνενωθή με την Τζένη! Μοσούσε νάνα βέβαιος πώς ήταν άγάτη ή συμπάθεια που τού είχε δείξει; Κι' άν άκόμα τόν άγαπούσε, δέν ήταν φόβος νά της είχαν γυρίσει τά μυαλά οι δικοί της; 'Αν τη ζήτησε τώρα, βεβαίωτα ο κόντε-Λερίδας θαέλεγε όχι. Κι' άν ρωτούσαν κι' ή Τζένη — που μπορεί και νά ειη ρωτούσαν καθόλου — θα συμφωνούσε: 'Ε'Ο,π θέλει ο πατέρας μου!...

'Αλλά πώς θάκανε για νά την ιδή, στην έξοχή της, στην έξοχά της, ή τούλαστον για νά της γράψη;
Συλλογίστηκε νά παρακαλέση τη Νανά. 'Καλή φίλη και τών δυο-τρίων, άπας είχε πει, θα πούσανε ίσως τη χάρη νά πάη με την μητέρα της, καμιά μέρα, στό Γεράκι. 'Αλλά θάκανε τίποτα; 'Η Λερίδα, ξερότας πώς ή Νανά ήταν φίλη του και πώς αυτή τόν είχε συστήσει στή Τζένη, δέν θα την άφανε βέβαια καθόλου νά μιλήση μαζί της. Με τό δάιο της θα την ύποπτευταν. Κι' ο κόντε-Λερίδας τό ίδιο. Όχιτε μπορείς ο Πιέρος νά δώσει της Νανάς κανένα γράμμα και νά την παρακαλέση για τό πασάρι της Τζένης με τρόπο. Αυτό βέβαια θάταν πού εύκολο, αλλά πήγαινε πολύ. Τό μόνο που θα μπορούσε νά της ζητήσει, άν ήταν πρόθυμο νά πάη στό Γεράκι κι' άν καθόρθωνε νά ξεμυνησθή λίγο ή Τζένη, ήταν νά της πη πώς έσκατε νά στείλη προ-ένειά κι' νά τη ρωτήση τί θάκανε αυτή.

Τό σκέφτηκε, τό σκέφτηκε, και τάσφαρισε.
— Ναί, είπα ύστερ' από δυό-τρείς ημέρες στή φίλη του, που τη συνάντησε πάλι σ'όυ Βορτέρα. 'Αποφάσισα νά τά παραβλέψω, νά τήμνησω όλα και... νά την ζητήσω!
'Η Νανά καταμήρυξε.
— 'Ετα μπράβο! Μά δέ σ'ας τόπα κι' εγώ... Φαντάζεστε δυσκολίες κι' έμπόδια που δέν θα συναντήσετε καθόλου. Νά είστε βέβαιος πώς κι' εκείνοι θα τά παραβλέψουν και θα τήμνησουν όλα. Οι δικοί σας ίσως πού δύσκολα. 'Αλλά... τί άνάγκη έχετε; Μπορείτε νά τό κάμετε και παρ'α τη θέλησή τους. Δέν είν' έτσι;
— Βέβαια μπορώ, αποκρίθηκε ο Πιέρος. 'Αλλά πρέπει πρώτα νά ξέρω την ιδέα της Τζένης. Για την ώρα, αυτό εινε τό έμπόδιο.
'Η Νανά έβαλε τά γέλια:
— 'Ακόμα... άμφιβάλλετε άκόμα;...
Μά δέν σ'ας είπα;
— Μου είπες, τό ξέρω. 'Αλλά μήπως είσαι και σ'ό βέβαιη; 'Υποθέτεις μόνο, συμπεραίνεις...
— Μά, φίλε μου, τά συμπεράσματα κάποτε εινε... άάδιστα! 'Αμα ιδεί κανείς καπνό, θα λαβήνη ποτέ άν συμπεράνη πώς ύπάρχει και φωτιά;
— Μπορεί! Καμιά φορά, ο καπνός διατηρείται σ'ένεφο σ'όν άέρα κι' άφου έχει σβύσει ή φωτιά. 'Υπ'ήρξε βέβαια, αλλά μπορεί νά μην ύπάρχη πιά. Θέλω νά πω πώς... μιιά συμπάθεια για μένα μπορεί νά αισθάνθηκε στην άρχή κι' ή Τζένη. Πού ξέρω όμως άν διατηρήται ύστερ' απ' όσα θα έμαθε; Μπορεί νά προήήθηκε... μπορεί νάχη κι' αυτή τις ίδιες ιδέες.
— 'Αδύνατο! 'Η Τζένη τέτοιες ιδέες; Δέν την ξέρετε.
— Τελοςπάντων! Σ'ό είπα ποτέ τίποτα;
— 'Α, όχι!...
— Κι' άν ήθελα τώρα νά την κάνης νά σοφ' πη;
— Νά τη ρωτήσω δηλαδή;
— Ναί! Δέ θα μούκανες αυτή τη χάρη;
— Πολύ ευχαρίστος!... 'Αλλά πώς;... Αυτή τώρα εινε στό Γεράκι... και πούδς ξέρει πότε θα γυρίση, για νά την ιδώ...
— Μά όταν τό βουνό δέν πάει στό Μοάμεθ;...
— 'Α! λέτε νά πάω στό Γεράκι εγώ;
— 'Ε, νά! αυτή εινε ή μεγάλη χάρη που τ'όλω νά σοφ' ζητήσω. Μιλό στην άδερφή τού καλύτερου μου φίλου. Κι' αυτή έτυχε νά εινε ο μόνος άνθρωπος που μπορεί νά με βοηθήση σ' αυτή την περίπτωση.
'Η Νανά ένδουσιάζτηκε:
— Καλά λοιπόν! Θα καταφέρω τη μαμιά νά πάμε στό Γεράκι. Καί θα προσπαθήσω νά μιλήσω με τη Τζένη και νά σ'ας φέρω άπάντηση.
— Μά... θα βοηθ' την εύκαιρία;
— 'Ελπίζω. Θα πάμε απ' τό πρσί, θα φάμε κεί τό μεσημέρι... Δέν εινε δυνατό νά μ'ας φυλάνε όλη την ώρα!
— Καί ξέρετε τί θα της πής;
— 'Η Νανά τόν κοίταξε και γέλασε:
— 'Οχι! Δέ μ'αυ λέτε;...
— Καλά, 'Εχω πεποιθήση.
Και χωρίστηκαν κι' ένα θερμό χειροσάξιμο. Τis άκόλουθες ημέρες, ο Πιέρος τις πέρασε μέσα σέ χαμνούρημα

του, ο 'Εννερος, καθόταν στην τραπέζα και διάβαζε. 'Ο Πιέρος τόν άπέφυγε. Τού έκανε κακό, εκείνη την ώρα, ο μνηστικός άνθρωπος που θα τούφανε τόν κατακλυσμό... Καί κλείστηκε στην κάμαρά του.

'Ας έλεγε ή Νανά. Αυτή έκανε με την καλή της καρδιά. 'Αλλά πριν νά προβή σ' άποσπάρτες διάβημα κοντά σ'ούς δικούς του ή σ'ούς δικούς της, ο Πιέρος έπρεπε, με κάθε τρόπο, νά επικοινωνήση, νά συνενωθή με την Τζένη! Μοσούσε νάνα βέβαιος πώς ήταν άγάτη ή συμπάθεια που τού είχε δείξει; Κι' άν άκόμα τόν άγαπούσε, δέν ήταν φόβος νά της είχαν γυρίσει τά μυαλά οι δικοί της; 'Αν τη ζήτησε τώρα, βεβαίωτα ο κόντε-Λερίδας θαέλεγε όχι. Κι' άν ρωτούσαν κι' ή Τζένη — που μπορεί και νά ειη ρωτούσαν καθόλου — θα συμφωνούσε: 'Ε'Ο,π θέλει ο πατέρας μου!...

'Αλλά πώς θάκανε για νά την ιδή, στην έξοχή της, στην έξοχά της, ή τούλαστον για νά της γράψη;
Συλλογίστηκε νά παρακαλέση τη Νανά. 'Καλή φίλη και τών δυο-τρίων, άπας είχε πει, θα πούσανε ίσως τη χάρη νά πάη με την μητέρα της, καμιά μέρα, στό Γεράκι. 'Αλλά θάκανε τίποτα; 'Η Λερίδα, ξερότας πώς ή Νανά ήταν φίλη του και πώς αυτή τόν είχε συστήσει στή Τζένη, δέν θα την άφανε βέβαια καθόλου νά μιλήση μαζί της. Με τό δάιο της θα την ύποπτευταν. Κι' ο κόντε-Λερίδας τό ίδιο. Όχιτε μπορείς ο Πιέρος νά δώσει της Νανάς κανένα γράμμα και νά την παρακαλέση για τό πασάρι της Τζένης με τρόπο. Αυτό βέβαια θάταν πού εύκολο, αλλά πήγαινε πολύ. Τό μόνο που θα μπορούσε νά της ζητήσει, άν ήταν πρόθυμο νά πάη στό Γεράκι κι' άν καθόρθωνε νά ξεμυνησθή λίγο ή Τζένη, ήταν νά της πη πώς έσκατε νά στείλη προ-ένειά κι' νά τη ρωτήση τί θάκανε αυτή.

Τό σκέφτηκε, τό σκέφτηκε, και τάσφαρισε.
— Ναί, είπα ύστερ' από δυό-τρείς ημέρες στή φίλη του, που τη συνάντησε πάλι σ'όυ Βορτέρα. 'Αποφάσισα νά τά παραβλέψω, νά τήμνησω όλα και... νά την ζητήσω!
'Η Νανά καταμήρυξε.
— 'Ετα μπράβο! Μά δέ σ'ας τόπα κι' εγώ... Φαντάζεστε δυσκολίες κι' έμπόδια που δέν θα συναντήσετε καθόλου. Νά είστε βέβαιος πώς κι' εκείνοι θα τά παραβλέψουν και θα τήμνησουν όλα. Οι δικοί σας ίσως πού δύσκολα. 'Αλλά... τί άνάγκη έχετε; Μπορείτε νά τό κάμετε και παρ'α τη θέλησή τους. Δέν είν' έτσι;
— Βέβαια μπορώ, αποκρίθηκε ο Πιέρος. 'Αλλά πρέπει πρώτα νά ξέρω την ιδέα της Τζένης. Για την ώρα, αυτό εινε τό έμπόδιο.
'Η Νανά έβαλε τά γέλια:
— 'Ακόμα... άμφιβάλλετε άκόμα;...
Μά δέν σ'ας είπα;
— Μου είπες, τό ξέρω. 'Αλλά μήπως είσαι και σ'ό βέβαιη; 'Υποθέτεις μόνο, συμπεραίνεις...
— Μά, φίλε μου, τά συμπεράσματα κάποτε εινε... άάδιστα! 'Αμα ιδεί κανείς καπνό, θα λαβήνη ποτέ άν συμπεράνη πώς ύπάρχει και φωτιά;
— Μπορεί! Καμιά φορά, ο καπνός διατηρείται σ'ένεφο σ'όν άέρα κι' άφου έχει σβύσει ή φωτιά. 'Υπ'ήρξε βέβαια, αλλά μπορεί νά μην ύπάρχη πιά. Θέλω νά πω πώς... μιιά συμπάθεια για μένα μπορεί νά αισθάνθηκε στην άρχή κι' ή Τζένη. Πού ξέρω όμως άν διατηρήται ύστερ' απ' όσα θα έμαθε; Μπορεί νά προήήθηκε... μπορεί νάχη κι' αυτή τις ίδιες ιδέες.
— 'Αδύνατο! 'Η Τζένη τέτοιες ιδέες; Δέν την ξέρετε.
— Τελοςπάντων! Σ'ό είπα ποτέ τίποτα;
— 'Α, όχι!...
— Κι' άν ήθελα τώρα νά την κάνης νά σοφ' πη;
— Νά τη ρωτήσω δηλαδή;
— Ναί! Δέ θα μούκανες αυτή τη χάρη;
— Πολύ ευχαρίστος!... 'Αλλά πώς;... Αυτή τώρα εινε στό Γεράκι... και πούδς ξέρει πότε θα γυρίση, για νά την ιδώ...
— Μά όταν τό βουνό δέν πάει στό Μοάμεθ;...
— 'Α! λέτε νά πάω στό Γεράκι εγώ;
— 'Ε, νά! αυτή εινε ή μεγάλη χάρη που τ'όλω νά σοφ' ζητήσω. Μιλό στην άδερφή τού καλύτερου μου φίλου. Κι' αυτή έτυχε νά εινε ο μόνος άνθρωπος που μπορεί νά με βοηθήση σ' αυτή την περίπτωση.
'Η Νανά ένδουσιάζτηκε:
— Καλά λοιπόν! Θα καταφέρω τη μαμιά νά πάμε στό Γεράκι. Καί θα προσπαθήσω νά μιλήσω με τη Τζένη και νά σ'ας φέρω άπάντηση.
— Μά... θα βοηθ' την εύκαιρία;
— 'Ελπίζω. Θα πάμε απ' τό πρσί, θα φάμε κεί τό μεσημέρι... Δέν εινε δυνατό νά μ'ας φυλάνε όλη την ώρα!
— Καί ξέρετε τί θα της πής;
— 'Η Νανά τόν κοίταξε και γέλασε:
— 'Οχι! Δέ μ'αυ λέτε;...
— Καλά, 'Εχω πεποιθήση.
Και χωρίστηκαν κι' ένα θερμό χειροσάξιμο. Τis άκόλουθες ημέρες, ο Πιέρος τις πέρασε μέσα σέ χαμνούρημα

του, ο 'Εννερος, καθόταν στην τραπέζα και διάβαζε. 'Ο Πιέρος τόν άπέφυγε. Τού έκανε κακό, εκείνη την ώρα, ο μνηστικός άνθρωπος που θα τούφανε τόν κατακλυσμό... Καί κλείστηκε στην κάμαρά του.

'Ας έλεγε ή Νανά. Αυτή έκανε με την καλή της καρδιά. 'Αλλά πριν νά προβή σ' άποσπάρτες διάβημα κοντά σ'ούς δικούς του ή σ'ούς δικούς της, ο Πιέρος έπρεπε, με κάθε τρόπο, νά επικοινωνήση, νά συνενωθή με την Τζένη! Μοσούσε νάνα βέβαιος πώς ήταν άγάτη ή συμπάθεια που τού είχε δείξει; Κι' άν άκόμα τόν άγαπούσε, δέν ήταν φόβος νά της είχαν γυρίσει τά μυαλά οι δικοί της; 'Αν τη ζήτησε τώρα, βεβαίωτα ο κόντε-Λερίδας θαέλεγε όχι. Κι' άν ρωτούσαν κι' ή Τζένη — που μπορεί και νά ειη ρωτούσαν καθόλου — θα συμφωνούσε: 'Ε'Ο,π θέλει ο πατέρας μου!...

'Αλλά πώς θάκανε για νά την ιδή, στην έξοχή της, στην έξοχά της, ή τούλαστον για νά της γράψη;
Συλλογίστηκε νά παρακαλέση τη Νανά. 'Καλή φίλη και τών δυο-τρίων, άπας είχε πει, θα πούσανε ίσως τη χάρη νά πάη με την μητέρα της, καμιά μέρα, στό Γεράκι. 'Αλλά θάκανε τίποτα; 'Η Λερίδα, ξερότας πώς ή Νανά ήταν φίλη του και πώς αυτή τόν είχε συστήσει στή Τζένη, δέν θα την άφανε βέβαια καθόλου νά μιλήση μαζί της. Με τό δάιο της θα την ύποπτευταν. Κι' ο κόντε-Λερίδας τό ίδιο. Όχιτε μπορείς ο Πιέρος νά δώσει της Νανάς κανένα γράμμα και νά την παρακαλέση για τό πασάρι της Τζένης με τρόπο. Αυτό βέβαια θάταν πού εύκολο, αλλά πήγαινε πολύ. Τό μόνο που θα μπορούσε νά της ζητήσει, άν ήταν πρόθυμο νά πάη στό Γεράκι κι' άν καθόρθωνε νά ξεμυνησθή λίγο ή Τζένη, ήταν νά της πη πώς έσκατε νά στείλη προ-ένειά κι' νά τη ρωτήση τί θάκανε αυτή.

Τό σκέφτηκε, τό σκέφτηκε, και τάσφαρισε.
— Ναί, είπα ύστερ' από δυό-τρείς ημέρες στή φίλη του, που τη συνάντησε πάλι σ'όυ Βορτέρα. 'Αποφάσισα νά τά παραβλέψω, νά τήμνησω όλα και... νά την ζητήσω!
'Η Νανά καταμήρυξε.
— 'Ετα μπράβο! Μά δέ σ'ας τόπα κι' εγώ... Φαντάζεστε δυσκολίες κι' έμπόδια που δέν θα συναντήσετε καθόλου. Νά είστε βέβαιος πώς κι' εκείνοι θα τά παραβλέψουν και θα τήμνησουν όλα. Οι δικοί σας ίσως πού δύσκολα. 'Αλλά... τί άνάγκη έχετε; Μπορείτε νά τό κάμετε και παρ'α τη θέλησή τους. Δέν είν' έτσι;
— Βέβαια μπορώ, αποκρίθηκε ο Πιέρος. 'Αλλά πρέπει πρώτα νά ξέρω την ιδέα της Τζένης. Για την ώρα, αυτό εινε τό έμπόδιο.
'Η Νανά έβαλε τά γέλια:
— 'Ακόμα... άμφιβάλλετε άκόμα;...
Μά δέν σ'ας είπα;
— Μου είπες, τό ξέρω. 'Αλλά μήπως είσαι και σ'ό βέβαιη; 'Υποθέτεις μόνο, συμπεραίνεις...
— Μά, φίλε μου, τά συμπεράσματα κάποτε εινε... άάδιστα! 'Αμα ιδεί κανείς καπνό, θα λαβήνη ποτέ άν συμπεράνη πώς ύπάρχει και φωτιά;
— Μπορεί! Καμιά φορά, ο καπνός διατηρείται σ'ένεφο σ'όν άέρα κι' άφου έχει σβύσει ή φωτιά. 'Υπ'ήρξε βέβαια, αλλά μπορεί νά μην ύπάρχη πιά. Θέλω νά πω πώς... μιιά συμπάθεια για μένα μπορεί νά αισθάνθηκε στην άρχή κι' ή Τζένη. Πού ξέρω όμως άν διατηρήται ύστερ' απ' όσα θα έμαθε; Μπορεί νά προήήθηκε... μπορεί νάχη κι' αυτή τις ίδιες ιδέες.
— 'Αδύνατο! 'Η Τζένη τέτοιες ιδέες; Δέν την ξέρετε.
— Τελοςπάντων! Σ'ό είπα ποτέ τίποτα;
— 'Α, όχι!...
— Κι' άν ήθελα τώρα νά την κάνης νά σοφ' πη;
— Νά τη ρωτήσω δηλαδή;
— Ναί! Δέ θα μούκανες αυτή τη χάρη;
— Πολύ ευχαρίστος!... 'Αλλά πώς;... Αυτή τώρα εινε στό Γεράκι... και πούδς ξέρει πότε θα γυρίση, για νά την ιδώ...
— Μά όταν τό βουνό δέν πάει στό Μοάμεθ;...
— 'Α! λέτε νά πάω στό Γεράκι εγώ;
— 'Ε, νά! αυτή εινε ή μεγάλη χάρη που τ'όλω νά σοφ' ζητήσω. Μιλό στην άδερφή τού καλύτερου μου φίλου. Κι' αυτή έτυχε νά εινε ο μόνος άνθρωπος που μπορεί νά με βοηθήση σ' αυτή την περίπτωση.
'Η Νανά ένδουσιάζτηκε:
— Καλά λοιπόν! Θα καταφέρω τη μαμιά νά πάμε στό Γεράκι. Καί θα προσπαθήσω νά μιλήσω με τη Τζένη και νά σ'ας φέρω άπάντηση.
— Μά... θα βοηθ' την εύκαιρία;
— 'Ελπίζω. Θα πάμε απ' τό πρσί, θα φάμε κεί τό μεσημέρι... Δέν εινε δυνατό νά μ'ας φυλάνε όλη την ώρα!
— Καί ξέρετε τί θα της πής;
— 'Η Νανά τόν κοίταξε και γέλασε:
— 'Οχι! Δέ μ'αυ λέτε;...
— Καλά, 'Εχω πεποιθήση.
Και χωρίστηκαν κι' ένα θερμό χειροσάξιμο. Τis άκόλουθες ημέρες, ο Πιέρος τις πέρασε μέσα σέ χαμνούρημα

του, ο 'Εννερος, καθόταν στην τραπέζα και διάβαζε. 'Ο Πιέρος τόν άπέφυγε. Τού έκανε κακό, εκείνη την ώρα, ο μνηστικός άνθρωπος που θα τούφανε τόν κατακλυσμό... Καί κλείστηκε στην κάμαρά του.

'Ας έλεγε ή Νανά. Αυτή έκανε με την καλή της καρδιά. 'Αλλά πριν νά προβή σ' άποσπάρτες διάβημα κοντά σ'ούς δικούς του ή σ'ούς δικούς της, ο Πιέρος έπρεπε, με κάθε τρόπο, νά επικοινωνήση, νά συνενωθή με την Τζένη! Μοσούσε νάνα βέβαιος πώς ήταν άγάτη ή συμπάθεια που τού είχε δείξει; Κι' άν άκόμα τόν άγαπούσε, δέν ήταν φόβος νά της είχαν γυρίσει τά μυαλά οι δικοί της; 'Αν τη ζήτησε τώρα, βεβαίωτα ο κόντε-Λερίδας θαέλεγε όχι. Κι' άν ρωτούσαν κι' ή Τζένη — που μπορεί και νά ειη ρωτούσαν καθόλου — θα συμφωνούσε: 'Ε'Ο,π θέλει ο πατέρας μου!...

'Αλλά πώς θάκανε για νά την ιδή, στην έξοχή της, στην έξοχά της, ή τούλαστον για νά της γράψη;
Συλλογίστηκε νά παρακαλέση τη Νανά. 'Καλή φίλη και τών δυο-τρίων, άπας είχε πει, θα πούσανε ίσως τη χάρη νά πάη με την μητέρα της, καμιά μέρα, στό Γεράκι. 'Αλλά θάκανε τίποτα; 'Η Λερίδα, ξερότας πώς ή Νανά ήταν φίλη του και πώς αυτή τόν είχε συστήσει στή Τζένη, δέν θα την άφανε βέβαια καθόλου νά μιλήση μαζί της. Με τό δάιο της θα την ύποπτευταν. Κι' ο κόντε-Λερίδας τό ίδιο. Όχιτε μπορείς ο Πιέρος νά δώσει της Νανάς κανένα γράμμα και νά την παρακαλέση για τό πασάρι της Τζένης με τρόπο. Αυτό βέβαια θάταν πού εύκολο, αλλά πήγαινε πολύ. Τό μόνο που θα μπορούσε νά της ζητήσει, άν ήταν πρόθυμο νά πάη στό Γεράκι κι' άν καθόρθωνε νά ξεμυνησθή λίγο ή Τζένη, ήταν νά της πη πώς έσκατε νά στείλη προ-ένειά κι' νά τη ρωτήση τί θάκανε αυτή.

Τό σκέφτηκε, τό σκέφτηκε, και τάσφαρισε.
— Ναί,

Η ΜΙΚΡΗ ΕΤΑΙΡΑ ΤΗΣ ΣΑΓΚΑΗΣ

Η Λιλαβάτη ήταν κόρη ενός Κινέζου καλού μίας Ίνδης. «Λιλαβάτη» στην Ινδική γλώσσα σημαίνει ανάλαφρη. Κι' ήταν, αλήθεια, ανάλαφρη σαν πουλάκι ή φτωχή Λιλαβάτη.

Από τον Κινέζο πατέρα της είχε κληρονομήσει δυο λοξά ήδυστα μάτια, μια μυτίτσα τσόνι δά, κι' ένα σωματάκι μικροσκοπικό. Από την Ίνδη μητέρα της πάλι είχε πάρει την όραση κι' απλή της επιδεξιότητα στα χέρια της. Απ' όλα αυτά, το λυγρό της κορμί, τα λεπτότατα χέρια και πόδια της και τα κατάμαυρα μαλλιά της.

Πολύ γρήγορα όμως η δημοφιλής Κινέζοπούλα έμεινε πεντάρφουνη και μόνη στον κόσμο.

Μιά «φυρομάνα» τότε, μια ήλικιωμένη Κινέζα, η οποία στα νεότερα της ζούσε από την άμμοφιά της, την περιμάζεψε για να την κάνει κι' αυτή ό,τι ήταν κι' η ίδια στα νεότερα της.

Η «φυρομάνα» έδωσε στ' αληθινά ανατροφή και γρήγορη στην ψυχρότητά της.

Της έμαθε την τέχνη της μοιχείας και του έρωτος, την επιστήμη των άρματων, των χαδιών και της κολακείας, και την μνήσε άνομια στα θεογενετικά μυστήρια και στην ιεροσύνη των παραδόσεων. Έτσι, σε ηλικία δώδεκα χρόνων, η Λιλαβάτη ήταν ένα τέλειο «μυροπούκι», καθώς ονομάζονταν στην Κίνα τα όμορφα νέα κορίτσια.

Τότε η «φυρομάνα» της την πήρε και πήγαν να κατοικήσουν μαζί σ' ένα μικρό χαριτωμένο σπίτι, στη «Σινονικία του έρωτος» της Σαγκάης.

Σύμφωνα όμως με τα έθιμα του τόπου, κάθε έταρα, για να είναι σεβαστή από τον κόσμο, πρέπει να έχει παντρευτεί. Όσοσο, ένα πολύ δύσκολο να βρεθεί άνδρας λογικός που να δεχτεί να γίνει σύζυγος μιας νέας προσημασμένης για τον έρωτα, και γι' αυτό στη μακρινή Αινατολή παντρεύον, έπισημα και σ' όλη τις μικρές έταρες με διάφορα δένδρα και άνθη. Έτσι άπαρζον στην Κίνα και στην Ιαπωνία πολλές γυναίκες, η όποιες έχουν τα όνματα των δέντρων, των οποίων εινε σύζυγοι. Έπαρζον «κυρίες Λεμονιές», «κυρίες Φοινικιές», «κυρίες Τριανταφυλλιές» κλπ.

Η «φυρομάνα» λοιπόν της Λιλαβάτη πάντρεψε την προστατευμένη της μ' ένα θαυμάσιο δέντρο κερασιάς, το οποίο άνθιζε στον κήπο του σπιτιού τους. Κι' έτσι η μικρούλα Λιλαβάτη έγινε η «εξόστη» κυρία Κερασιάς.

Ο γάμος της γιορτάστηκε σύμφωνα με τις θεογενετικές παραδόσεις των Κινέζων. Προσκάλεσαν όλες τις «κυρίες» της σινονικίας, η όποιες κατ'ήγοντο από διάφορα μέρη της Ασίας, από το Σιάι, από την Ιάβια, από τις Άντιλλες, από την Άνναι, κι' από την Ιαπωνία. Κάθε μία τους είχε και δικό της χρώμα προσώπου, φρονόος την ένδυμασία του τόπου της και ήταν στολισμένη με κοσμήματα ιδιόρρυθμα. Και όλες υποκλίθηκαν με σεβασμό μπροστά στον γαμπρό, δηλαδή μπροστά στην κερασιά.

Η Λιλαβάτη, ντυμένη με το καλύτερο της φόρεμα και σεπασμένη με τον μαζού ντυμένο πέπλο, έσκυψε κι' αυτή μπροστά στον «κύριο σύζυγό» της, κάνοντας τέσσερες υποκλίσεις επί ένδειξιν ύποταξης και σεβασμού.

Όταν η τελετή του γάμου τελείωσε, οι καλεσμένοι κι' η καλεσμένη άρχισαν να τραγουδούν, να πίνουν και να χορεύουν.

Τέλος, όταν βράδυσε, η «κυρία» σήκωσαν στα χέρια τους τη νύφη και την ανέβασαν στο πιο ύψιστο και στερεό κλαδί του κερασόδεντρου και την άφησαν, τέλος, μόνη μαζί του.

Τι λεπτό, τι ευγενικό, τι τρυφερό ήταν το άγκάλιασμα του άνθιμένου δέντρου! Τι άγνη κι' ούρανια απόλαυση! Τι μαγευτικός λευκός γάμος! Το κερασόδεντρο, με τα μυρία του λουλούδια άγγιζε και χάιδευε την Λιλαβάτη, τη μελλούσα με τη μυρωμένη του πνοή και της γέμης την καρδιά με χίμαιρες και με όνειρα.

Κι' όταν σε λίγο ανέτειλε το φεγγάρι...

μαρούλα της.

Συνήγα μάλιστα το δέντρο άνατρίχαισε και τα λουλούδια του έπεσαν κάτω.

— Ζηλεύει, ψιθύριζε η Λιλαβάτη.

Και μόλις έμεινε μόνη, κατέβαινε στον κήπο και ζητούσε συγγνώμη από τον «κύριο» της, βρέχοντας με δάκρυα τις ρίζες του. Έτσι περσάν δυο-τρία χρόνια, η Λιλαβάτη τώρα είχε γίνει πολύ μελαγχολική.

Το κερασόδεντρο δεν της έφτανε πια. Ήθελε έναν άντρα παρματικό, έναν άντρα νέο κι' ώραίο, για να τον αγαπήσει, για να χαρίσει την καρδιά της πού, παρ' όλο το «παύλαμά» της, είχε μείνει παρθενή.

— Πότε, πότε θαρθω και σ' έμεινα δ' αγαπημένου μου! Έλεγε συχνά άναστεύοντας.

Όταν η μικρή έταρα μελαγχολούσε βαρειά, τότε η «φυρομάνα» της έβγαζε περίπατο κι' ένα δίτροχο άμαξάκι, κι' την έπηγαινε στην Ιλιούσση παγίδα, όπου θρόνιζε η θαύ Κωνάνη, η θεά της Σινονικίας, η καλή προστάτις των άμωρτωμένων.

Κι' όταν σε λίγο ανέτειλε το φεγγάρι...

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΟΙΗΣΙΣ

Η ΛΕΥΚΑ

Τη θυμάσαι τη λεύκα μας; Παιγνιδιάρια στην αϊρα φιλικά μας προστάτευαν απ' το ήλιου τη λάμρα, και με χάρι σαλεύοντας την ψηλή κορυφή της έπιθύρισε πρόσχαρη τη χαρά την κρουή της και σκορπούσε το γέλιο της στους φραγκιούς και στ' άμπελιά.

Γιατί τότε αποκρίνονταν στα δικά σου τα γέλια.

Χθές επέρασα μόνος μου—τί δεν κάνουν τα χρόνια! Βασίλειο τριγύρω της έρμιάς, καταφρόνια! Κ' η θεωράτη λεύκα μας, πού τον πόνο μου ξέρει, με μια θλίψη παράξενη ψιθυρίζει στ' άγρι και σκορπά το παρμένο μέσ' στο ήλιου το κέμα...

Γιατί τώρ' αποκρίνεται στο δικό μου το κλάμα.

Ι. ΠΟΛΕΜΗΣ

γάρκι και σκόρπισε το μαγικό του φως στο λουλουδένιο χιόνι του δέντρου, η Λιλαβάτη, λυγρομυώντας από μια άλλη, μια υπέροχη ήδονη, ψιθύρισε:

— Σ' αγαπώ, κύριε σύζυγέ μου. Πόσο είσαι γοητευτικός! Ποτέ δεν δά σου φανώ άπιστη, κερασόδεντρό μου.

Και με τα λυγρά της χέρια άγκάλιασε τον κορμό του δέντρου, άκούμπησε το δροσρό κεφαλάκι της μάγουλο επάνω στον γαίω του φλοιό και βύθισε το πρόσωπό της μέσα στα υπέροχα μετάρια λουλούδια του... Έτσι η Λιλαβάτη πέρασε την πρώτη έρωτική της νύχτα.

Την άλλη μέρα, η «εξόστη» κυρία Κερασόδεντρου άρχισε το «εξόστη» για τους υπέροχους έταγες της έταρας.

Α, πόσο διαφορετικά ήταν τα χάδια των ανθρώπων, από τα χάδια του κερασόδεντρου...

Η Λιλαβάτη έννοιζε τώρα τον έαυτό της πολύ δυστυχισμένο. Παρηγοριόταν ωστόσο με το άγαπημένο της δέντρο που άλιωνε τ' άνθισμα στην κλαδιά ως το παράθυρό της και στόλιζε και μύρανε την κα-

γυναίκα.

Μιά μέρα, σ' έναν από τους περιπάτους των αμύλων, η δυο γυναίκες μπήκαν μέσα σ' ένα μω, γεμάτο από ανθρώπους κάθε φυλής.

Η Λιλαβάτη έζωλιχθηκε εκεί μέσα, ακούοντας τσες γλώσσες γύρω της.

Κι' έφαγα... Έφαγα μια έκστασις ούρανια, μια υπέροχη ήδονη την έκαναν να μισολείπει τα μάτια της.

Και με τα μισολειπούμενα της μάτια δεν έβλεπε πια παρά μόνο έναν άνθρωπο, η έναν θεό ίσως—δεν ήξερε καλά κι' αυτή.

Ήταν ένας νεαρός Άγγλος άεροπόρος, πού είχε χρυσά φτερά κεντημένα στον γιακά του κοστούμιού του, χρυσά φτερά στο κασκότ του, και πού μέσα στα μάτια του έταίριζε χρυσά φτερά.

Κι' η Λιλαβάτη, καθώς κι' εκείνη την νύχτα, νόμιζε πώς της έλεγε με τα μάτια του:

— Μωρή Κινέζα, έλα να πετάξουμε κι' οι δυο μαζί. Έλα να πετάξουμε στους ούρανους της αγάπης...

Μά η φτωχή μικρούλα δεν μπορούσε ν' άνδξη σε μια τόσο εύδαι-

λιά της «φυρομάνα».

Έκείνο το βράδυ η Λιλαβάτη δεν άνοιξε σε κανένα την πόρτα της. Έβλεπε ακόμα και το παράθυρό της, τόσο απότομα μάλιστα, ώστε έσπασε ένα κλωνάρι της κερασιάς.

Μα ούτε το πρόσθεσε αυτό η μικρούλα έταρα... Κάθισε επάνω στο κρεβάτι της και χύνοντας δάκρυα αγάπης, άρχισε να παίζει την κιθάρα της και να τραγουδάει:

«Ήρθες, ξανθέ μου αγαπημένε; Μή φύγεις πια... Κοντά μου μένει»

ως τη στιγμή που θα πεθάνω. Την ίδια τη ζωή μου πύ μου από τα χέλια μου, καλέ μου.

«Αχ, όνειρο ήταν... Σε χάνω».

Και πραγματικά, ο ξανθός πούος βρισκόταν έπειτ' από λίγα χρόνια κοντά της, προσκαλεσμένος στην «φυρομάνα» της.

Η Λιλαβάτη βλέποντάς τον, όμως πώς θα πέθανε από τη χαρά της. Όσοσο συγκρατήθηκε, όσο μπορούσε κι' υποκλήθηκε τέσσερες φορές μπροστά του, έτσι όπως έβαλλε η κινέζικη έθιμοτυπία.

Ο Άγγλος της χαμογέλασε κι' έστειλε πηγε κι' άνοιξε το παράθυρο. Βγίζοντας μια κραυγή έκπληξης και θαυμασμού, βύθισε το κεφάλι του και τα χέρια του στην άνοιξη της κερασιάς.

Η Λιλαβάτη έννοιζε τότε μια δυνατή ξέλινα. Και γρήγορα-γρήγορα με τα μύτερά της νύχια, έδωσε τα κλωνιά. Ήθελε να κόψει το δέντρο άν μπορούσε.

Έκείνος μείριζε τα λουλούδια και τη στόλιζε κι' αυτά. Κι' έτσι θοστολιμένη τη φίλησε.

Η Λιλαβάτη νόμιζε τώρα πως νευρεύεται.

Δεν έβλεπε τα μάτια της όλη νύχτα για να καττάξη τον όμορφο Έρωτα, πού βρισκόταν κοντά της.

Πόσο ώραιος ήταν και πόσο τρυφερός κι' ευγενικός!... Χωρίς άλλο, ήταν παιδί του ούρανού και γιού του Ήλιου.

Μα δεν πεθάνουν λοιπόν οι άνθρωποι από ευνυχία; Πώς μπορεί ν' άνδξη η Λιλαβάτη σε τόσο δαμνία;

Κι' όταν εκείνος την αγκάλιασε και θέλησε να φύγει, η Λιλαβάτη σύρθηκε στα πόδια του, άγκάλιασε τα γόνατά του, λέγοντας:

— Θά ξανάρθεις; Θά ξανάρθεις; Τότε ο νέος Άγγλος, βρισκόμενος πολύ διασκεδαστικός τους πους αμύλων της Κινέζας, της άποτισε χαμογελώντας:

— Ω-ράι!

Όταν της έξήγησε με χαρμονίες ότι σε λίγη ώρα, θα πεθάνει, στον ούρανο, έλα μια μέρα θά ξανανύριζε και θά κατέβαινε σ' ένα πουλί στον κήπο με την κερασιά.

Πέρασε ένας μήνας, χωρίς ο άεροπόρος να ξαναφάνη.

Η Λιλαβάτη τον περίμενε νύχτα μέρα, δεν ήθελε πια να ιδη κανένα άλλον μπροστά της, έλκεισται μέσα στην καρδιά της και προσπαθούσε να μάθει άγγιζοντας το γιατρό του και του έλεγε:

— Έντομεταξή η Σαγκάη είχε πείσει στρατιώτες, κανόνια άναστεύοντας κάθε τόσο μέσα σε νεφερα σκόνης. Πολεμούσαν παντασ τη γη, στη θάλασσα και στον ούρανο.

Οι Ιάπωνες πολιορκούσαν την πόλη.

Οι Κινέζοι πολιορκούσαν την πόλη.

Οι Άγγλοι πολιορκούσαν την πόλη.

Οι Γάλλοι πολιορκούσαν την πόλη.

Οι Ιταλοί πολιορκούσαν την πόλη.

Οι Αμερικανοί πολιορκούσαν την πόλη.

Οι Ρώσοι πολιορκούσαν την πόλη.

Οι Γερμανοί πολιορκούσαν την πόλη.

Οι Ισπανοί πολιορκούσαν την πόλη.

Οι Πορτογάλοι πολιορκούσαν την πόλη.

Οι Ολλανδοί πολιορκούσαν την πόλη.

Οι Βέλγοι πολιορκούσαν την πόλη.

Οι Σουηδοί πολιορκούσαν την πόλη.

Οι Δανοί πολιορκούσαν την πόλη.

Οι Νορβηγοί πολιορκούσαν την πόλη.

Οι Φινλανδοί πολιορκούσαν την πόλη.

Οι Εσθονοί πολιορκούσαν την πόλη.

Οι Λετονοί πολιορκούσαν την πόλη.

Οι Λιθουανοί πολιορκούσαν την πόλη.

Οι Πολωνοί πολιορκούσαν την πόλη.

Οι Τσεχοί πολιορκούσαν την πόλη.

Οι Σλοβάκοι πολιορκούσαν την πόλη.

Οι Ούγγροι πολιορκούσαν την πόλη.

Οι Ρουμάνοι πολιορκούσαν την πόλη.

Οι Βουλγαροί πολιορκούσαν την πόλη.

Οι Σερβοί πολιορκούσαν την πόλη.

Οι Κροάτες πολιορκούσαν την πόλη.

Οι Σλοβηνοί πολιορκούσαν την πόλη.

Οι Βόσνιοι πολιορκούσαν την πόλη.

Οι Μακεδόνοι πολιορκούσαν την πόλη.

Οι Βόσνιοι πολιορκούσαν την πόλη.

Οι Σερβοί πολιορκούσαν την πόλη.

Οι Κροάτες πολιορκούσαν την πόλη.

Οι Σλοβηνοί πολιορκούσαν την πόλη.

Οι Βόσνιοι πολιορκούσαν την πόλη.

Οι Μακεδόνοι πολιορκούσαν την πόλη.

Οι Βόσνιοι πολιορκούσαν την πόλη.

Οι Σερβοί πολιορκούσαν την πόλη.

Οι Κροάτες πολιορκούσαν την πόλη.

Οι Σλοβηνοί πολιορκούσαν την πόλη.

Οι Βόσνιοι πολιορκούσαν την πόλη.

Οι Μακεδόνοι πολιορκούσαν την πόλη.

Οι Βόσνιοι πολιορκούσαν την πόλη.

Οι Σερβοί πολιορκούσαν την πόλη.

Οι Κροάτες πολιορκούσαν την πόλη.

Οι Σλοβηνοί πολιορκούσαν την πόλη.

Οι Βόσνιοι πολιορκούσαν την πόλη.

Οι Μακεδόνοι πολιορκούσαν την πόλη.

Οι Βόσνιοι πολιορκούσαν την πόλη.

Οι Σερβοί πολιορκούσαν την πόλη.

Οι Κροάτες πολιορκούσαν την πόλη.

Οι Σλοβηνοί πολιορκούσαν την πόλη.

Οι Βόσνιοι πολιορκούσαν την πόλη.

Οι Μακεδόνοι πολιορκούσαν την πόλη.

Οι Βόσνιοι πολιορκούσαν την πόλη.

Οι Σερβοί πολιορκούσαν την πόλη.

Οι Κροάτες πολιορκούσαν την πόλη.

Οι Σλοβηνοί πολιορκούσαν την πόλη.

Οι Βόσνιοι πολιορκούσαν την πόλη.

Οι Μακεδόνοι πολιορκούσαν την πόλη.

Οι Βόσνιοι πολιορκούσαν την πόλη.

Οι Σερβοί πολιορκούσαν την πόλη.

Οι Κροάτες πολιορκούσαν την πόλη.

Οι Σλοβηνοί πολιορκούσαν την πόλη.

Οι Βόσνιοι πολιορκούσαν την πόλη.

Οι Μακεδόνοι πολιορκούσαν την πόλη.

Οι Βόσνιοι πολιορκούσαν την πόλη.

Οι Σερβοί πολιορκούσαν την πόλη.

Οι Κροάτες πολιορκούσαν την πόλη.

Οι Σλοβηνοί πολιορκούσαν την πόλη.

Οι Βόσνιοι πολιορκούσαν την πόλη.

Οι Μακεδόνοι πολιορκούσαν την πόλη.

Οι Βόσνιοι πολιορκούσαν την πόλη.

Οι Σερβοί πολιορκούσαν την πόλη.

Οι Κροάτες πολιορκούσαν την πόλη.

Οι Σλοβηνοί πολιορκούσαν την πόλη.

Οι Βόσνιοι πολιορκούσαν την πόλη.

Οι Μακεδόνοι πολιορκούσαν την πόλη.

Οι Βόσνιοι πολιορκούσαν την πόλη.

Οι Σερβοί πολιορκούσαν την πόλη.

Οι Κροάτες πολιορκούσαν την πόλη.

Οι Σλοβηνοί πολιορκούσαν την πόλη.

Οι Βόσνιοι πολιορκούσαν την πόλη.

Οι Μακεδόνοι πολιορκούσαν την πόλη.

Οι Βόσνιοι πολιορκούσαν την πόλη.

Οι Σερβοί πολιορκούσαν την πόλη.

Οι Κροάτες πολιορκούσαν την πόλη.

Οι Σλοβηνοί πολιορκούσαν την πόλη.

Οι Βόσνιοι πολιορκούσαν την πόλη.

Οι Μακεδόνοι πολιορκούσαν την πόλη.

Οι Βόσνιοι πολιορκούσαν την πόλη.

Οι Σερβοί πολιορκούσαν την πόλη.

Οι Κροάτες πολιορκούσαν την πόλη.

Οι Σλοβηνοί πολιορκούσαν την πόλη.

Οι Βόσνιοι πολιορκούσαν την πόλη.

Οι Μακεδόνοι πολιορκούσαν την πόλη.

Οι Βόσνιοι πολιορκούσαν την πόλη.

Οι Σερβοί πολιορκούσαν την πόλη.

Οι Κροάτες πολιορκούσαν την πόλη.

Οι Σλοβηνοί πολιορκούσαν την πόλη.

Οι Βόσνιοι πολιορκούσαν την πόλη.

Οι Μακεδόνοι πολιορκούσαν την πόλη.

Οι Βόσνιοι πολιορκούσαν την πόλη.

Οι Σερβοί πολιορκούσαν την πόλη.

Οι Κροάτες πολιορκούσαν την πόλη.

Οι Σλοβηνοί πολιορκούσαν την πόλη.

Οι Βόσνιοι πολιορκούσαν την πόλη.

Οι Μακεδόνοι πολιορκούσαν την πόλη.

Οι Βόσνιοι πολιορκούσαν την πόλη.

Οι Σερβοί πολιορκούσαν την πόλη.

Οι Κροάτες πολιορκούσαν την πόλη.

Οι Σλοβηνοί πολιορκούσαν την πόλη.

Οι Βόσνιοι πολιορκούσαν την πόλη.

Οι Μακεδόνοι πολιορκούσαν την πόλη.

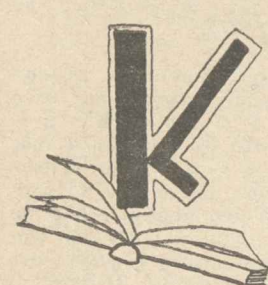
Οι Βόσνιοι πολιορκούσαν την πόλη.

Οι Σερβοί πολιορκούσαν την πόλη.

Οι Κροάτες πολιορκούσαν την πόλη.

Η ζωή της μαγίσσης δεσποινίδος Λενορμάν

Η πρώτη προφητεία της έξυπνης Νορμανδής μοδιστρώλας. Τό μαγικό άντρο της Πυθίας. Ο Ναπολέων και η δεσποινίς Λενορμάν. Τα προφητικά βιβλία της. Δυό κωμικοτραγικές περιπέτειες της στις Βρυξέλλες. Η τραγική δολοφονία της στο δάσος του Μορρώ.

ΚΑΜΜΙΑ Πυθία των νεωτέρων χρόνων δεν άναστανε τόσο την εποχή της με τις προφητείες της και δεν είχε τόσες κωμικοτραγικές περιπέτειες όσο η δυστυχισμένη δεσποινίς Λενορμάν, η οποία έζησε κατά την εποχή του Ναπολέοντος στη Γαλλία.

Η προφήτισσα αυτή, η οποία έμεινε περίφημη στην Ιστορία, ήταν κόρη ενός μικρού εμπορευματολόγου και γεννήθηκε το 1772 στο Άλανσόν. Δεν ήταν ούτε όμορφη, ούτε χαριτωμένη κι' η μοίρα της παράσχεκε στην γέννησή της δεν της χάρισε τίποτε άλλο παρά δυό μεγάλα, ξύσινα και σαγηνευτικά μάτια και μια φαντασία από τις πιο ζωηρές.

Η δεσποινίς Λενορμάν, μόλις μεγάλωσε λίγο, μπόησε ως μαθητευόμενη μοδιστρώλα σ' ένα μοδιστράδικο του Άλανσόν. Έκεί της άρεσε να διασκεδάει ή ίδια και να διασκεδάει και τις φίλες της, με το να τους ρίχνει τα χαρτιά και να τους λέει, ότι της κατέβαινε στο κεφάλι.

Όπως ήταν όμως φυσικό, μερικά από τις τόσες και τόσες προφητείες «βγήκαν αληθινές», είτε τυχαίως, είτε ίσως γιατί η έξυπνη μοδιστρώλα είχε μάθει μερικά γεγονότα, επάνω στα οποία μπορούσε να στηρίξει μια πρόβλεψη από τη ζωή των κοριτσιών που έδούλευαν μαζί της.

Αυτό όστόσο ήταν άρεστό, όπως πάντα, για να ξεχαστούν όλες η άλλες προφητείες της που δεν πραγματοποιήθηκαν και να δημιουργηθούν ένα σωρό φανταστικές Ιστορίες γύρω από το όνομα της καταπληκτικής κι' αλάνθαστης αυτής προφήτισσας.

Στη Νορμανδία λοιπόν δεν άργησε να θαυμάσει με τη μαντική της πολλούς δεισιδαιμόνους και να τους κάνει να πιστεύουν τα πιο άπληστα πράγματα, δημιουργώντας έτσι μια φήμη που ξεπέρασε γρήγορα τα σύνορα της επαρχίας της. Και τότε η δεσποινίς Λενορμάν εγκατέλειψε το Άλανσόν κι' έπηγε στο Παρίσι, για να κάνει την τύχη της, όπως και τόσες άλλες τυχεροδωκυρίες.

Στο Παρίσι βρήκε δουλειά σ' ένα κατάστημα νεοτερισμών, όπου με την έξυπνάδα της και τους κλοούς της τρόπους έμάγευε τόσο τις πελάτισσες, ώστε όλες ήθελαν να τις περιποιηθεί η «Νορμανδία»...

Τη συμπάθεια αυτή δεν άργησε βέβαια να την εκμεταλλευθεί και με την άδεια της προϊσταμένης της που έδλεπε να μεγαλώνει η πελατεία της, τραβούσε τις πελάτισσες σ' ένα ιδιαίτερο, στο βάθος του μαγαζιού, κι' εκεί τους έλεγε την τύχη με πομπώδεις φράσεις και μ' ένα τέτοιο «τοιπέ», ώστε η τρελή αυτές Παρισινές διέδιδαν άμείωτα παντού την είδηση ότι μια γυναίκα, προικισμένη με μυστηριώδεις και μαγικές δυνάμεις, έβριχε τα χαρτιά και διάβαζε αλάνθαστα τα παρελθόντα, τα παρόντα και τα μέλλοντα!...

Αυτές η έπιτυχίες της τότε την έκαναν να συλλογιστεί, ότι μπορούσε θαυμάσια να άρρωσισθεί τελείως στο έπικερδές επάγγελμά της Πυθίας και χωρίς πολλές διατυπώσεις έφυγε από το κατάστημα κι' ένοίκισε ένα διαμέρισμα στο λόγιο ενός σπιτιού της όδου Τουρνόν. Έπειτα, το στόλισε πα-

ράξανα, ζωγράφισε στους τοίχους όρκοσκόπια και μαγικές παραστάσεις κι' άρχισε να δέχεται την πολυάριθμη πελατεία της.

Η δεσποινίς Λενορμάν φορούσε ένα μαύρο μεταξινό φόρεμα στολισμένο με άσημενα άστρα και τίλιες στο κεφάλι της ένα τουρμπάνι ανατολίτικο που άλλαζε κάθε τόσο άποχρώσεις μέσα στο θαμπό ήμίφως του μαγικού άντρο της.

Κάθισε λοιπόν τον τελευταίο άπέναντί της και δίχως να θυβάει λάβει εκάσφωνα τα μαγνητικά μάτια της στα δικά του όψη ώρα χρειαζότανε για να τον «μαγένη», όπως έλεγε, κι' έπειτα τον ρωτούσε διάφορα πράγματα με τόσο έξυπνο και τόσο «λοδο» τρόπο, ώστε κατορθώνει να κάνει το θύμα της να προδίδει μόνο του τις κρυφές άγωνίες του ή τις τρελλές του έλπίδες. Αυτή η μέθοδος τη βοηθούσε όσο δεν μπορεί να φαντασθεί κανείς στις μαντείες της που ήταν καλές ή κακές άναλόγως της γενναιοδορίας του πελάτη ή της πελάτισσας. Με δέκα φράγκα (προσληρωτέα) έφηνε κανείς γενιά του έλπίδας για το μέλλον, μα με έκατο φράγκα, ή καρδιά του ξεχειλίζει από τη χαρά...

Πενήντα δολάρια χρόνια το μικρό διαμέρισμα της όδου Τουρνόν γέμισε κάθε ήμέρα από κάθε είδους πελατεία. Ύπηρετρίες, λαζάδες, γυναίκες του δρόμου, εργάτες, άριστοκράτισσες, διανομείς, στρατιώτες, κληρικοί, άνωτεροι δικαστικοί και πολλές μεγάλες προσωπικότητες της πολιτικής και των γραμμάτων, περνούσαν ταπεινά από το άντρο της Πυθίας κι' όλοι έμεναν θαυμάσιμοι από τις προφητείες της, που ήταν στολισμένες με ποιητικές φράσεις και καβαλλιστικές λέξεις, όπως ή «μαγική τομή», ή «Άριελ», ή «Φαλδάρους», ή «Βέλη του Άδάριδου», ή «άόδεκα Σεαρεμ» και τα παρόμοια...

Τα περιφημότερα πρόσωπα της εποχής της δεν μπόρεσαν να νικήσουν τον πειρασμό και

πήγαν να συμβουλευθούν αυτήν την κοινή τοχοδωκυρία: ή Δανιέλ, ή Σαρό, ή Σαίμ-Ζόστ, ή Ροδεσπέρους, ή Ταλλίερ, ή Τάμια, ή Ιωσήφια Ζασσέ ντε λά Παγερί, ή μετέπειτα κόμισσα Μπωαρναί και αυτοκράτειρα της Γαλλίας καθώς κι' ή σύζυγος της Ναπολέον Βοναπάρτης, που τότε ήταν άκόμη στρατηγός!...

Μια φορά όμως ή «Κοντοδεκανέας» θάμωσε τόσο που δεν βγήκε αληθινή μια πρόβλεψή της, ώστε διάταξε άμέσως κι' έφριξαν την προφήτισσα στη γυναικεία φυλακή μαζί με τις λοιπές «Μαγδαληνίδες»...

Η δεσποινίς Λενορμάν όστόσο δεν έμεινε εκεί μέσα παρά μόνο δεκατέσσερις ήμέρες, πράγμα που ήταν ή καλύτερη κι' ή πιο άοριθόδοξη ρεζάλια που μπορούσε να επιδιώκει.

Μόλις βγήκε λοιπόν από τη φυλακή, έγραψε το πρώτο της βιβλίο με τον τίτλο «Προφητικές άναμνήσεις μιας Σιδύλλης για τα άπόκρυφα άτια της σιλλήφρεας της», το όποιον μόλις έξεδόθη έγινε άμέσως άνταρπαστο. Η προφήτισσα μας έγραψε τότε κι' ένα δεύτερο, που το παρουσίασε ως συνέχεια του πρώτου και κατόπιν ένα άλλο, κατά το 1816, με τον τίτλο: «Η Σιδύλλα στον τάφο του Λουδοβίκου XVI»!...

Τα κέρδη της από τα βιβλία αυτά ήταν άνωλόγιστα. Μετά τρία χρόνια λοιπόν έγραψε ένα άλλο με τον τίτλο: «Η Σιδύλλα στο συνέδριο της ΑΓΓ-Λά-Σατέλ» και για να κλείσει αυτή τη σειρά των προφητικών βιβλίων της, έδημοσίευσε το 1820 τα «Ιστορικά και Άπόκρυφα Άπομνημονεύματα της Αυτοκρατορίας Ίωσφίννας».

Όλα αυτά τα έργα της δεσποινίδος Λενορμάν δεν ήταν τίποτ' άλλο παρά ένας κενός από καταπληκτικά ψέμματα και τρευματικές προφητείες που άνασταίνουν κυριολεκτικώς την εποχή της, χωρίς φυσικά και να πραγματοποιηθούν...

Η δεσποινίς Λενορμάν έκανε τώρα ταξίδια στο έξωτερικό, από τα οποία κέρδιζε κολοσσιαία ποσά μα ήταν φανερό μοιραίο να διαφύγει με τον πιο πανηγυρικό τρόπο αυτό που λένε ότι «κάνεις δεν εινε προφήτης στην πατρίδα του»...

Τό έξωτερικό κατάστρεψε με τον πιο κωμικοτραγικό τρόπο την Νορμανδή προφήτισσα.

Η «Σιδύλλα της πρώτης Αυτοκρατορίας», όπως τη λέγανε, στο δεύτερο ταξίδι της που έκανε στις Βρυξέλλες, είχε μια άπρόσμενη περιπέτεια. Ανάμεσα στα πλήθη του κοινού που την έπισκεπτόταν στο «Ότέλ Μπελνί» από το πρωί ως το βράδυ, πήγε και την βρήκε ένας Βέλγος έμπορος, ή Πιέρ Μπραμάν, που του είχαν κλέψει δυό ζευγάρια δολοφύδια παρατεταμένα. Έδωσε λοιπόν δέκα φράγκα στη μάγισσα και ζήτησε να μάθει ποιος ήταν ή κλέφτης του. Η δεσποινίς Λενορμάν, δίχως να ύποψιάζεται τι την έπείριμε, του έδωσε με το ιστορικό «τοιπέ» της, ότι δεν μπορούσε να φανερώσει το όνομά του, της ήταν όμως εύκολο να τον δεινάσει με τον κατηγορηματικό τρόπο ότι ή κλέφτης θα έπεφτε στα χέρια της Άστυνομίας την τριακοστή άκριβώς ήμέρα μετά την κλοπή...

Η τριάντα όμως ήμέρες έπέρασαν χωρίς φυσικά να βρεθεί ή κλέφτης. Ο έμπορος Πιέρ Μπραμάν τότε έπέβαλε μια μήνυση κατά της δεσποινίδος Λενορμάν «επ' απάτη»!... Από μια διαβολική συμπτωσι, έ-

την εποχή μας. Σήμερα θεωρούνται όφελμα μόνο τα πρακτικά πράγματα, και γι' αυτό στην Αμερική μονάχα ή πρακτικός έρωσ έπικρατεί. Η Αμερικανίδες έχουν καταργήσει τον άσχημο των βλεμμάτων στον έρωτα... Όταν θέλουν να βρουν ένα σύζυγο, γιατί φυσικά μιλήσει για τον έρωτα που καταλήγει σε γάμο. Δεν χάνουν τον καιρό τους σε τρυφερούς αισθηματισμούς και σε τρελά παραστράτηματα που πολλές φορές επιφύλασσαν τις πιο τραγικές άπογοητεύσεις. Κάθε Αμερικανοπούλα, πριν άποφασίσει να έρωτευθεί έναν άνδρα, φροντίζει πρώτα να βεβαιωθεί μήπως ή άπότάλογος της «ζυγικής ευτυχίας» πρόκειται να διαφενευθεί με τον πανηγυρικό τρόπο από τον μέλλοντα μνηστήρα της.

Τι εινε τώρα αυτός ή άπότάλογος της συζυγικής ευτυχίας; Απλούστατα, δική έρωτησις, τις όποιες κάνει κάθε Αμερικανίδα στον πολυγαμημένο της γάμο να ιδή αν εινε κατάλληλος να γίνει σύζυγος της. Η έρωτησις αυτής εινε ή εξής:

- 1) Πόσο κερδίζεις τον μήνα;
- 2) Πόσα ξοδεύεις;
- 3) Τι δουλειά κάνεις;
- 4) Σ' άρέσει ή δουλειά σου, ή μήπως κινδυνεύεις τόσο το ρολόι του γραφείου, σαν τον χειρότερο έχθρό σου;
- 5) Τι έκανες με τα πρώτα λεπτά που κέρδισες;
- 6) Ποιά εινε ή γνώμη σου για τους προέσταμένους σου;
- 7) Ποιά πρόσωπα σου εινε άντιπαθητικά; Και γιατί;

Από τότε άρχισαν ή Ιστορίες της με τα Βέλγικα δικαστήρια που κράτησαν πέντε δολοφύδια και ή δεσποινίς Λενορμάν, άφ' ου πάρασε μια φοιχτή ζωή μέσα στις φυλακές, άφθνη έλευθερη, πληρώνοντας ένα μεγάλο πρόστιμο...

Πάν προφτάσει όμως να φύγει από το καταρμένο Βέλγιο, που κατάστρεψε τη φήμη της και την ήγεια της, ή «Σιδύλλα της πρώτης Αυτοκρατορίας» δολοφονήθηκε ένα βράδυ μέσα στην άμείωσή της, από μια σείρα λωποδυτών, που παραφύλαγαν το πέρασμά της, κρυμμένοι μέσα στο δάσος του Μορρώ, έξω από τις Βρυξέλλες.

Αυτό λοιπόν το τραγικό τέλος είχε ή δεσποινίς Λενορμάν, ή περιφημισμένη άπ' όλες τις Πυθίες των νεωτέρων χρόνων.

Πώς διαλέγουν τους άνδρες ή γυναίκες

Η Αμερικανίδες κι' ή «όκτάλογος» της συζυγικής ευτυχίας. Πώς γεννιέται ή έρωσ στις διάφορες χώρες. Οι σιωπηλοί γαμπροί της Βορνεο. Η «Γιορτή του Έρωτα» των Ινδών του Καναδά. Η έρωτικές κατακτήσεις στην Έρημο της Αραβίας, κλπ. κλπ.

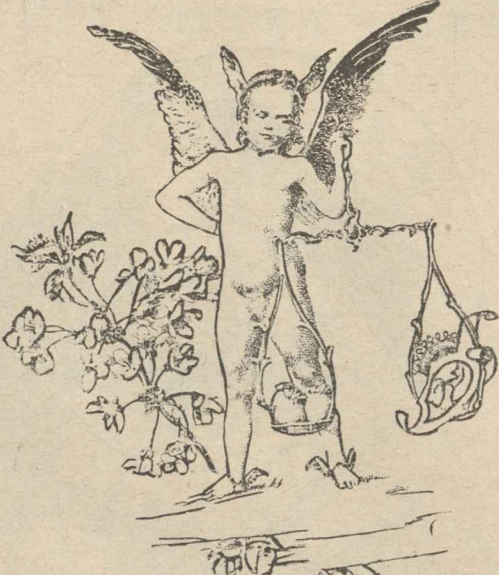
ΩΣ άρχίζει ή έρωσ; Από τα μάτια... Μόνο τα μάτια μπορούν να μιλήσουν τόσο καθαρά και με τοση πειστικότητα, ώστε τις περισσότερες φορές να εινε περιττή άκόμη και ή πιο φλογερή έρωτική έξομολόγησις.

Ένας τέτοιος έρωσ όμως εινε κάπως φωμαντικός, δηλαδή πολύ λίγο πρακτικός για

8) Είχες σχέσεις με άλλες δεσποινίδες; Κι' αν είχες, τί αισθήματα νοιώθεις γι' αυτές; Αυτός λοιπόν ή άπότάλογος της συζυγικής ευτυχίας εινε σήμερα της μόδας στην Αμερική και δεν ύπάσχει ούτε μια Αμερικανίδα που να μη τον ξέρει άπ' έξω. Τα «γκρελς» λοιπόν του Νέου Κόσμου έφωδισμένα μ' αυτές τις έρωτησεις, εινε βέβαια ότι μπορούν να βρουν τον ιδανικό σύζυγο κι' έτσι να κάνουν έναν ευτυχισμένο γάμο...

Με ποιά τρόπο όμως ή γυναίκες των άλλων χωρών, και μάλιστα ή «άπότάλογος», διαλέγουν έναν άνδρα; Πώς γεννιέται ή έρωσ σπ' άλλα μέρη του κόσμου;

Στη Νορμανδία όταν ή γυναίκες κλείσουν τα είκοσιπέντε χρόνια, εινε πιά ελεύθερες να κάνουν ότι θέλουν. Έχουν άποκτήσει, όπως λέμε, την άνεξαρτησία τους. Ως την ήμέρα όμως εκείνη ζούνε κλεισμένες στο σπίτι τους και κανείς δεν μπορεί να ζήτηση το χέρι τους. Ντύονται λοιπόν τότε με κόκκινα φορέματα και βγαίνουν... περίπατο δυό φορές την ήμέρα, όσόντου να βρουν τον άνδρα της καρδιάς τους.

τόν το... χέρι τους. Αν δηλαδή μια γυναίκα εινε έρωτευμένη μ' έναν άνδρα, κρύβει μέσα στις καλαμιές ένα σταμνί και λέει στον άγαπημένο της: «Ωμορφο παλληκάρι, ψάξε να βρεις τη στάμνα μου». Αν λοιπόν ή γυναίκα του άρέσει, ή άνδρας δέχεται την πρόκληση κι' όταν βρεί τη στάμνα, τη βάζει επάνω στο κεφάλι του. Μ' αυτό τον τρόπο τελειώνει κι' ή... τελετή του γάμου τους. Από τη στιγμή που ή άνδρας θα βάλει επάνω στο κεφάλι του τό σταμνί, θεωρείται παντρεμένος πιά με τη γυναίκα που τό είχε... χάσει.

Στην έρημο της Αραβίας, όπου ζούνε άκόμη μισοάγριες φυλές, ή έρωτικές έξομολογήσεις εινε κάπως έπικίνδυνες... Όταν ένας από τους Άραβες αυτούς εινε έρωτευμένος μ' ένα κορίτσι, προσπαθεί να τό κλέψει την ώρα που αυτό ηγαγίνει το κοπάδι του στη βοσκή. Έκείνο όμως έχει τό δικαίωμα να άπερασπισή τον επάνω του όπως μπορεί, είτε με τό ραβδί της, είτε με τις πέτρες, είτε με τό μαχαίρι της, κι' αν κατορθώσει να πληγώσει τον έρωτευμένο, κερδίζει μια άφάνταστη κι' σίσινα φήμη.

Αν άναγκαστεί όμως να καταλήγει στη σκηνή του πατέρα της, θεωρείται πιά ως νικημένη και τότε παντρεύεται, θέλει δεν θέλει, τον άνδρα που την κατέκτησε...

Τα κορίτσια της παντορείας στη Βιρμανία άναίνουν μια «Έρωτική λαμπάδα» και τη βάζουν σ' ένα παράθυρο τό βράδυ που ξέρουν ότι θα περάσει άπ' έξω ή άγαπημένος τους. Αν λοιπόν κι' αυτός «τρέφει τα ίδια αισθήματα», χτυπά την πόρτα του σπιτιού της και ζητάει το χέρι της από τους γονείς της.

Αν όμως δεν την αγαπάει, τραβά τό δρόμο του, κάνοντας ότι δεν βλέπει την «Έρωτική λαμπάδα»...

Οι Έσκιμώοι εινε πολύ πιο πρακτικοί άνθρωποι. Όταν σ' έναν Έσκιμώο άρέσει μια Έσκιμώα, τό πράγμα εινε άπλόστατο. Ο έρωτευμένος μπαίνει μέσα στην καλύβα της, την άρπάζει από τη γούνα και δίχως να δίνει χαρμιά προσοχή στις διαμαρτυρίες της, αν εκείνη δεν τον θέλει, την τραβάει διά της βίας ως την καλύβα του. Μια τέτοια έρωτική κατάκτησι εινε, όμολογουμένως, ή πιο πρακτική άπ' όλες. Άλλο ζήτημα τώρα, αν την άλλη μέρα ή νύφη έχει κάνει φτερά κι' έχει ξαναγεννηθεί στην καλύβα της...

Οι Ινδοί της Νοτίου Αμερικής έχουν ένα ρικιαστικό έθιμο. Όταν ένας άνδρας θέλει να κατακτήσει τη νύφη με τα μαλλιά των εχθρών που του άρρισε να σκοτώσει ή πατέρας της. Όταν λοιπόν ή γαμπρός ορίζει μπροστά στα πόδια της άγαπημένης του τό ματωμένο τρόπαπό του, ή πατέρας της νύφης τους ηγαγίνει μπροστά στον φύλαρχο κι' εκείνος τους παντρεύει χαράζοντας από μια μικρή μαχαίρα στο μέτωπό τους. Από τη στιγμή αυτή ή γυναίκα δεν έχει πιά δική της θέληση κι' εινε, σ' όλη της τη ζωή, ή σκλάβα του άνδρός της.

Οι «γκόσσοι» τέλος της Άργεντινίας εινε οι πιο περιπαθείς άπ' όλους τους έραστές. Κάνουν στην αγαπημένη τους καντάδες, φλογερές έξομολογήσεις την ώρα που χορεύουν μαζί της ταγκό και καταπληκτικές έπιδείξεις με τ' άλλα τους. Όταν τέλος κατορθώσουν να κλέψουν την μαντήλια της, ή κοπέλλα εινε πιά δική τους... Την τυλίγουν με τό λάσσο τους, την παίρνουν επάνω στη σέλλα του άλόγου τους και χάνονται σαν άστραφή, τραβώντας για τό έρωτικό τους καλδί...

Κι' εκεί πέρα, μέσα στο παρχειόιο τοπίο και στα έξωτικά λουλούδια, οι έρωτευμένοι άρχίζουν να τραγουδούν τό άτελείωτο κι' αιώνιο «εντουέττο» της αγάπης...

Η Δίς Λενορμάν.

Ο ΑΜΠΕΛ ΕΡΜΑΝ... ΒΑΣΚΑΝΟΣ

Τό «κακό μάτι» του Γάλλου 'Ακαδημαϊκού. Πόσα δυστυχήματα προκάλεσε. Πώς οι φίλοι του τόν απέφευγαν. Τά δύματα της βασκανίας, κλπ.

ΝΑΣ διάσημος γερμανός ψυχίατρος και διολόγος, έπειτα από πολυετή παρατηρήσεις και πειράματα διέπιστωσε ότι το «κακό μάτι», ή βασκανία δηλαδή, δεν είναι άνοητη λαϊκή πρόληψις όπως νομίζουν μερικοί, αλλά ένα φαινόμενο πραγματικό και έντελως φυσιολογικό.

Επί τη ευκαιρία αυτή ο γνωστός γάλλος συγγραφέας και ακαδημαϊκός Άμπελ Έρμαν, που φημιζόταν άλλοτε για το «κακό μάτι του», δημοσίευσε σ' ένα μεγάλο παρισινό περιοδικό, την παρακάτω περιγραφή διαφόρων περιστατικών που τού συνέβησαν στην νεότητά του.

«Ποτέ μου, λέγει, δεν ήμουν προληπτικός και ποτέ μου δεν έδωσα πίστι στις προφητείες των διαφόρων μάντεων. Επί πολύ όμως χρονικόν διάστημα ήμουν βέβαιος πως είχα «κακό μάτι», πως έματιάλα καθέναν που κτύπαζε με θασυασμό κι' εθύμωνα με τόν έαυτό μου γι' αυτό.

Ότι είχα «κακό μάτι» τ'ό πρωτανακάλυφα κατά την διάρκεια μιας παραστάσεως στην Όπερα Κωμική, στ' 1881.

Παιζόντουσαν, θυμάμαι, τ' «Παραμύθια» του Όσφμαν, λίγον και'ό μετά τόν θάνατο τού συνθέτου των Όφφενμπαχ. Είχα πάει στ'ό θέατρο μαζί μ' ένα φίλο μου 'Ιταλό και παρατήρησα ότι κάθε φορά που ανέφερε τ'ό όνομα τού διασήμου συνθέτου έπιανε ένα κομμάτι κοράλλι που είχε στήν καθένα τού ρολογιού του. Ήξερα ότι οι 'Ιταλοί συνηθίζουν να φορούν έτσι τ'α κακά πνεύματα. Όστόσο τόν ρώτησα γιατί τ'ό έκανε αυτό, κι' εκείνος μου απάντησε :

— Πώς ! Όστε δεν ξέρεις ότι ο Όφφενμπαχ είχε δάσκαλο μάτι ;

Άντι να γελάσω με την παράξενη πρόληψι τού φίλου μου, κατ'αυφίαισα. Μου φάνηκε ότι τ'α λόγια του άφορούσαν και μένα τόν ίδιο. Πώς μου γεννήθηκε ή άλλόκοτη αυτή σκέψι ; Μυστήριο. Ποτέ άλλοτε στη ζωή μου δεν είνα διανοηθεί ν' αποδώσω στόν έαυτό μου υπερφυσικές ιδιότητες. Και, όμως, εκείνο τ'ό θράδν, γεννήθηκε ξαφνικά μέσα μου ή πεποίθησις ότι είχα κακό μάτι κι' ότι έπρόκειτο να ματιάσω κάποιον άπ' τούς πρωταγωνιστάς τού έργου. Εύτυχώς, ή παράστασις τελείωσε, χωρίς να συμβή τίποτε άπεικταίο.

Κάποιο ένστικτο, όμως, μου έλεγε ότι, στην έξοδο, έπρόκειτο να έξασκήσω για πρώτη φορά την μυστηριώδη και υπερφυσική δύναμι μου, την όποια πρό όλίγου, μόλις, είχα ανακαλύψει στόν έαυτό μου. Βοισκώμουν σ'ε κατάστασι όμοια με τού μέντοιμ που είναι ύπνωτισμένο.

Όταν βρεθήκαμε στ'ο κεφαλόσκαλο τής εξέδου, έννοιωσα ξαφνικά τόν ίδιο έλιγγο που είχα αισθανθεί την ήμέρα που ανέβαινα στην κορυφή τής μεγάλης πυραμίδος τής Αιγύπτου και δεν καθόρθωνα να ξανακατεβώ !...

Όστόσο άρχισα να κατεβαίνω... Πάτησα στ'ό πρώτο σκαλοπάτι, με τ'ό ένα πόδι, έπειτα με τ'ό άλλο. Στ'ό δεύτερο σκαλοπάτι τ'α κατάφερα εύκολώτερα γιατί μ' έσπρωχνε από πίσω και με υποβάσταζε άπ' εμπρός, τ'ό πλήθος των θεατών που κατέβαινε μαζί με μένα. Τότε, μου ήλθε ή άσχημη ιδέα να γυρίσω τ'ο κεφάλι μου και να κυττάξω πως τ'α κατάφερνε ο 'Ιταλός φίλος μου. Μόλις, λοιπόν, τ'ο μάτι μου, τ'ο μοιραίο κακό μάτι μου, καρφώθηκε πάνω του, ο φίλος μου παραπάτησε, έχασε την ισορροπία του, γλύστρησε, στραμπούλιξε τ'ό πόδι του κι' έπεσε κάτω, θγκάζοντας μια κραυγή όδύνης.

Τότε έγώ κι' οι άλλοι θεαταί που βρισκόμαστε κοντά του, τόν σηκώσαμε, τόν μεταφέρουμε έξω και τόν βάλαμε σ' ένα άμάξι.

Είχε σπάσει τ'ό πόδι του ο δυστυχής !... Έμεινε σανάνα κέρος στ'ο κρεβάτι, κατά την διάρκεια των όποιων παράστακα κοντά του και τόν περιποιώμουν, γιατί εί-

χα τή μυστική τύψη ότι έγώ ήμουν ο αίτιος τού δυστυχήματός του.

Όταν μπόρεσε τέλος να ξαναπερπατήσει, τόν έπληρα και τόν έβγαλα περίπατο, κρατώντας τον άπ' τ'ό μπράτσο. Τόν όδήγησα στην άρχή τής λεωφόρου Φός, ή όποια, τότε, όνομάζετο λεωφόρος τού δάσους τής Βουλώνης. Όπως και σήμερα, ύπηρχαν και τότε καρέκλες, στις όποιες καθόταν ο κόσμος και παρακολουθούσε την κίνησι τού άριστοκρατικού αυτού βουλεβάρτου.

Καθήσαμε, λοιπόν, σ'ε δύο καρέκλες και κυττάξαμε διαφόρους γνωστούς τύπους τής άριστοκρατίας που περνούσαν με τ' άμάξια τους ή τ' αλόγα τους.

— Ό, κυττάξε τόν πρίγκηπα Τρουμπτσκόι ! μου φώναξε, σ'ε κάποια στιγμή ή φίλος μου.

Εκτύπαξα άμέσως και, τότε, συνέβη κάτι άπίστευτο. Ένα άπ' τ'α δυό άλογα τής στέππας, με τ'α όποια ήταν ζευγμένο τ'ο πολυτελές άμάξι τού πρίγκηπος, έσκόνηταψε, κλονίστηκε και λίγο έλειψε ν' αναποδογυρίσει τ'ο άμάξι σκοτώνοντας τόν πρίγκηπα Τρουμπτσκόι.

Άπ' τή φρίκη μου, έκλεισα άμέσως τ'α μάτια μου, και φαντάζομαι ότι αυτό έσωσε τόν πρίγκηπα. Όταν τ'α ξαναόνοιξα,

τ'ό άλογο είχε άνασκηωθεί, τ'ό άμάξι είχε ξαναβρεί την ισορροπία του και προσέπαρε με τόν Τρουμπτσκόι άνέπαφον.

Τήν εποχή εκείνη, έπειδή είχα ύπηρετήσει ως άξιωματικός τής ίλης τού δουκός τής Σάρτρης, άγαπούσα μανιωδώς τ'α άλογα. Δεν έλειπα, λοιπόν, ποτέ από τούς ίππευτικούς άγώνας που γινόντουσαν κάθε τόσο. Ήθελα να θαυμάζω τούς παλαιούς συναδέλφους μου που έλάμβαναν μέρος σ' αυτούς. Άλλοίμονο, όμως ! Για να τούς θαυμάζω έπρεπε να τούς κυττάζω. Και μόλις τούς εκτύπαζα, τ'α εμπόδια γινόντουσαν γι' αυτούς άπροσπέραστα. Ό άξιωματικός στόν όποιον κάρφωνα τ'α μάτια μου ήταν καταδικασμένος να πέσει μαζί με τ' άλόγό του !...

Άπελπισμένος ξγκατέλειψα στ'ό τέλος την όδόλασι τού θεάματος των Στρατιωτικών Ίππευτικών Άγώνων και δεν ξαναπάτησα σ' αυτούς. Για ν' αποζημιωθεί όμως άρχισα να πηγαίνω στις κορσές τού Ότέιγ. Τήν πρώτη φορά που πήγα, είχα την άτυχία να καθίσω κοντά σ' ένα ποταμάκι που χρησίμευε ως φυσικό εμπόδιο.

Τ'ό πρώτο, λοιπόν, άλογο, στ'ό όποιο κάρφωνα τ'α μάτια μου, μόλις έφτασε στ'ο ποταμάκι, παραπάτησε κι' έπεσε μέσα σ' αυτό μαζί με τ'ό τζόκεϊ που τ'ό έπνευε.

Έννοείται ότι δεν ήμουν ο μόνος που ήξερε πως είχα κακό μάτι.

Μέσα σ'ε λίγες όδομάδες, ή φήμη μου ως άνθρωπου βασκανίου είχε διαδοθεί τόσο πολύ ώστε όλοι άρχισαν πειά να μ' αποφεύγουν. Φίλοι και γνώριμοι, μόλις με βλέπανε στόν δρόμο, αλλάζανε γρήγορα-γρήγορα διευθύνσι, για να μη διασταυρωθούν μαζί μου. Δεν με καλούσαν πια, ούτε σ' έσπερίδες, ούτε σ'ε γιορτές, ούτε σ'ε δεξιώσεις. Όταν έμπαινα σ' ένα κέντρο, όλοι οι γνωστοί μου που ήταν καθισμένοι εκεί, γύριζαν τ'α κεφάλια τους, άλλού, από φόβο μήπως πλησιάσω και καθήσω στ'α τραπέζια τους.

Υπό τούτους όρους, ή ζωή μου στ' Παρίσι είχε γίνει άνυπόφορη. Έβκανα τ'ε πολλά ταξείδια σ'ε μακρινές γώρες, ταξείδια που γι'ε την εποχή εκείνη ήταν βίτη είνε σήμερα ο γύρος τού κόσμου.

Επί τέλους, κάποτε, ξαναγύρισα στ'ο Παρίσι. Έξακολουθούσα, τότε, να έχω ακόμη τ'ο κακό μάτι ; Δεν ήξερα. Τ'ό είχα ξεχάσει έντελως και δεν τ'ό έσκεπτόμουν πια καθόλου. Όςτε και οι φίλοι μου συλλογίζόντουσαν ή θυμόντουσαν τίποτε. Έπειδή ήμουν ευχάριστος στην συντροφιά, όλοι με καλούσανε τώρα στις συγκεντρώσεις τους.

Πέρασαν χρόνα δόλοκληρα χωρίς να ξανασκηφθώ τ'ο κακό μου μάτι. Τ'ό θυμήθηκα τώρα που διάβασα, πρό ήμερών, ότι ή έπιστήμη διεπίστωσε, με θετικά πειράματα, ότι ή βασκανία δεν είναι άνοητη πρόληψις, αλλά φυσιολογικό και πραγματικό φαινόμενο».

ΑΜΠΕΛ ΕΡΜΑΝ
της Γαλλικής 'Ακαδημίας

ΠΑΝΑΘΗΝΑΙΑ

Η ΜΟΔΑ

ΤΗΝ άνοιξι θα φορέσουμε χαριτωμένα καπέλλακια, με μικρό γιγτό μπού και υπερό και τόκες βολμένες ίσια στο κεφάλι και όχι στρωτά, όπως τ'α καπέλλα που φορούμε τώρα, θ'α φορεθώ και κιάς νάβινα και καπνί από κρένα, ή από ήρασμα ήρασμένο με βελόνες, και γαρνιρισμένες με γαρό-γαράν, ή με λουλούδια από μετάξι.

Μερικές τόκες θ'α γαρνίζονται με λουλούδια όλόγωνα, ίσια, ώστε να έφαρμόζονται καλά στ'ό υπό, με μεγάλο φιάγκο ή ένα πλούσιο γιγτό πίσω. Θ'α φοριούνται δε τ'α καθ'ος είπαμε, αλλά έτσι πως τ'α έπαρ'ε, ώστε θ'α σκεπάζουν τ'α γυφία.

Θ'α φορεθώ άκόμα τόκες από ήρασμα και από ψάδα και από κρένα, με καλίστα διακοσμή.

Τήν άνοιξι θ'α συνηθίζονται πούλι και καπέλλα κ' έσάρπες άσορτί.

Θ'α φορεθώ καπέλλα κίτρινα, πορτοκαλιά, κόκκινα, βυσσινιά, πράσινα και χρώματος κατουτσίνου, αλλά και σκούρα, καφέ, μπλε-μαρέν και μαύρα.

Ένα όραιο καπέλλο, σ'ε σχήμα τόκας, μοντέλο Παρισινού όικου, είναι καμωμένο από πράσινη κρένα και γαρνίζεται πίσω μ' ένα μεγάλο φός τριαντάφυλλο, με λίγα πράσινα φύλλα.

Τ'α μικρά κοντά βέλα, θ'α φορεθώ και με τ' άνοιξιάτικα καπέλλα. Καθ'ος δε τ'α δύο μέρη τού προσώπου θ'α μόνον έξοκα από τ'ο καπέλλο, θ'α πηγαίνουν πιάδ σκουλαρίκια μεγάλα και άσχετά μακρά, άσορτί με τ'ο περιδέραιο. Κι' έπειδή τ'ο χρώμα, τ'ο περισσότερο τής μόδας, θ'α είναι τ'ο κίτρινο, θ'α ίδουμε και πολλά κοσμήματα με κίτρινες πέτρες, τοπάζια και κερκινιάρια.

Τ'ο άνοιχτό κίτρινο χρώμα πηγαίνει στις ξανθές και τ'ο σκούρο κίτρινο, τ'ο χρυσαφί, πηγαίνει στις μελαχροινές.

Πολλά φορέματα μαύρα θ'α γαρνίζονται με κίτρινα ρεβέρ.

Διάφορα έπίσης άξενούρα, τσάντες, όμπρέλλες και παπούτσια άκόμα, θ'α είναι κίτρινα.

Τ'α λουστά άνοιξιάτικα φορέματα θ'α γαρνίζονται συχνά με βολάν στ'α μανίκια.

Ένα νεκοντέ μας φάρεμα, από μαύρο ή μπλε-μαρέν, ή καφέ λαινάς, μεταβάλλεται πολύ εύκολα σ'ε μοντέλο, άν τ'ο προσέθεσουμε ένα κίτρινο άμυσινάκι, τ'ό όποιο θ'α περιβάλλη έραμμοστ'ό τούς ώμους και θ'α σκεπάζει και τ'ό έπάνω μέρος των βραχιόνων, με τρία άλλεπάλληλα βολάν.

Θ'α συνηθίζονται και όμπρέλλες άνοιξιάτικες, γαρνιρισμένες με βολάν.

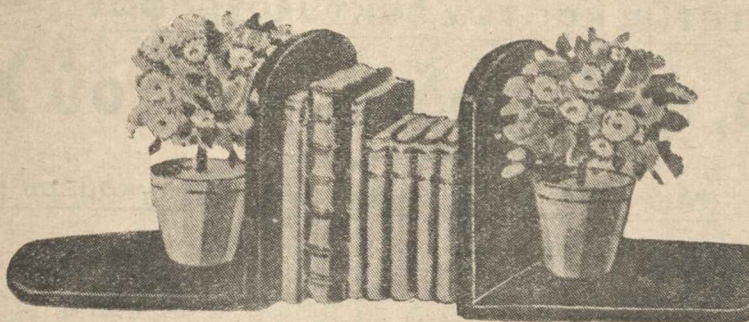
Και τ'ό πράσινο και τ'ο φυσικό χρώμα, θ'α είναι άσχετά «άν-βόγκ» την άνοιξι, καθ'ος και τ'ο κόκκινο.

Τώρα άκόμα είναι πολύ τής μόδας τ'ο γαρίβο και τ'ο βιολε, δηλαδή τ'ο μενεξεδέσιο, τ'ό ότις όμως δεν πηγαίνει εύκολα σ'ε κιάς κνρία. Τ'ο χρώμα αυτό άταιτεί πρό-σσωπο πολύ λευκό και πολύ άνθηρό.

Και τ'ο μπλε άνοιχτό χρώμα, τ'ό όποιο είναι και τώρα άκόμα τής μόδας και θ'α φορεθί και την άνοιξι, δεν πηγαίνει παρά μόνο στις πολύ λευκές κνρίες.

Τ'α λουλούδια δεν θ'α γαρνίζονται μόνο τ'α καπέλλα μας, αλλά και τ'α φορέματά μας.

Τ'α φορέματα τής ήμέρας και τ'α ταγιέθ θ'α στολίζονται με λουλούδια και μπουκετάκια από υαλλή και τ'α βραδινά φορέματα, με άνηθ από μετάξι. Φορέματα όμως από λαι-

Δύο μικρές όλινες μαδρες ή κόκκινες έταξέρες για γλάστρες, άνάμεσα στις όποιες μπορούμε να τοποθετήσουμε βέβλια.

ΠΡΟΣ ΧΑΡΙΝ ΣΑΣ, ΚΥΡΙΕΣ ΜΟΥ...

Η ΣΕΛΙΣ ΤΗΣ ΓΥΝΑΙΚΑΣ

(Τ'α καλλυντικά, ή μόδα, τ'ο σπίτι, ή κουζίνα, κλπ.)

ΓΙΑ ΤΗΝ ΩΜΟΡΦΙΑ ΣΑΣ

Η λάμψις των ματιών είναι κάτι που συντελεί πολύ στην όμορφιά τους, και κάποτε μεταβάλλει έντελως την όψη τού προσώπου.

Στην άρχαία Αίγυπτο, όχι μόνο ή γυναίκες, αλλά και οι άνδρες έπιζητούσαν με διάφορα τεχνητά μέσα να τονώσουν την λάμψι των ματιών τους. Κάθε τόσο, οι άρχαίοι-γοί άνακαλύπτουν στους τάφους των Αιγυπτίων βασιλέων μικρά κου-

πί, γαρνιρισμένα με ήρασμα μεταξωτό, θ'α στολίζονται με λουλούδια μεταξένια.

Τήν άνοιξι θ' άντικαταστήσουμε τ'α μάλλινα πλεχτά μερε και τις μάλλινες πλεχτές έσάρπες, με καπέλλα και με έσάρπες από πλεχτά.

Τ'α γάντια που θ'α φορέσουμε την άνοιξι, θ'α είναι λευκά και άνοιχτό-χρώμα και θ'α κοιμούνται με σειρές κομμάτων ως τόν άγκώνα.

□ □ □ □ ΓΙΑ ΤΟ ΒΡΑΔΥ □ □ □ □

1) Τσάντα και πελερινίσια, κεντημένες με πούλιες. Τ'ο τυμπάν είναι έπίσης άσορτί. 11) 'Η εικόνα αυτή δείχνει πως προσομοιώνεται ή πούλις έπάνω στ'ό ήρασμα, τ'ό όποιο είναι συνηθώς πολύ λεπτό, μουσελίνα, ή τοίλι στερέο, και πως σχεδιάζονται τ'α μοτίφ. Α και Β) 'Ο τρόπος, με τόν όποιον περνάμε την κλωστή από τις πούλιες. 111) Τ'ο πλαινό μέρος τού τυμπάν. 1V) 'Η τσάντα σ'ε μεγαλύτερο μέγεθος.

τάκια από έλεφαντόδοντα, γεμάτα άντμόνιο, τ'ό όποιο ήταν ή βάση όλων των παρασκευασμάτων για τ'ό βάφτισμο των ματιών.

Και τώρα άκόμα, για τ'ό έλαφρό βάψιμο των ματιών, μεταχειρίζονται sulfure d'antimoine.

Μην έγγίζετε ποτέ τ'α μάτια σας με τ'α χέρια σας, αλλά να τ'α καθαρίζετε με λίγο βαμπίνα υδροφίλο, βρεγμένο σ'ε ροδόνερο πρώτης ποιότητας.

Τ'ό ροδόνερο όχι μόνο καθαρίζει, αλλά και δροσίζει τ'α μάτια. Ωφέλιμο είναι έπίσης και τ'ό άρένιμα τού χαμομηλιού.

Μόλις άντληφθήτε ότι τ'α μάτια σας είναι έρεθισμένα και κόκκινα, να διαλύσετε άμέσως ένα μικρό κουτάλι βόρακος σ'ε ένα ποτήρι βρασμένο νερό και με τή βοήθεια λίγου βαμπακιού να τ'α πλύνετε καλά.

Συχνά, και τ'ό άσπράδι τού αίου, καλά χτυπημένο, έχει ευχάριστα αποτελέσματα για τόν έρεθισμό και τ'ο πρήξιμο των βλεφάρων.

Έκτός από τ'ό ροδόνερο και τ'ο χαμομήλι δίνει όραία λάμψη στ'α μάτια και τ'ο έκχυϊσμο από άνηθ κνάνων (bleuets), τ'ό όποιο θ'α βρήτε στ'ό φαρμακείο.

Ό χυμός των κνάνων δεν όμορφαίνει μόνο τ'α μάτια, αλλά δυναμώνει και τήν όρασι.

ΓΙΑ ΤΟ ΣΠΙΤΙ

Καθ'ος θ'α ξέρετε, δεν είναι πειά τής μόδας τ'α μεγάλα τραπεζοειδή και σκεπάσματα στο τραπέζι, αλλά τ'α μικρά και κομψά, που άφίνουν άσπεκτο τ'ο μεγαλύτερο μέρος τού τραπέζου.

Τήν ώρα τού δείπνου, τοποθετούμε κάτω από τ'α σερόβια, μικρά τραπεζοειδή ή σμην-ντε-ταίπλ, και πετσέτακια από λινό κεντημένο ή έραμμένο με άξενό. Τίς άλλες ώρες όχνοιμε στη μέση τού τραπέζου ένα στενόμακρο ή τετράγωνο τραπεζομανδύακι, από έταμνα, ή χοντρό κίτρινοπό λινό, κεντημένο όχι με βαμβάκερη κλωστή, όποις άλλοτε, αλλά με κλωστή μετάλλινη, χρυσή ή άσημένια. Τ'ο τραπεζομανδύακι σας θ'α είναι άκόμα όραϊότερο άν τ'ο κεντήσετε όλόγωνα και στη μέση με μοτίφ Γ'α:μλε.

Ένα παρόμοιο τραπεζομανδύακι, με άσορτί πετσέτακια, μπορεί να χρησιμεύσει για τ'ο τσάι.

ΠΩΣ ΚΑΘΑΡΙΖΟΝΤΑΙ Η ΑΣΠΡΕΣ ΚΟΥΡΤΙΝΕΣ

Τινάζετε πρώτα καλά τις άσπρες τούλινες ή δαντελλένιες κουρτίνες σας για να πέση ή σκόνη. Έπειτα τις διπλώνετε σ'ε δύο και τις ράβετε έτσι διπλωμένες, με μεγάλες βελονίες. Κατόπιν τις άφινετε να μουσκεύουν επ'ε εικοσιτέσσερες ώρες σ'ε κρύο νερό, τ'ό όποιο αλλάζετε κατόπιν σ'ε σαπουνάδα και τις βράζετε μέσα σ'ε ατμή κ' έπειτα χύνετε τη σαπουνάδα κι' έτοιμάζετε μιάν άλλη. Άλλά μέσα σ'ε αυτήν τη δεύτερη σαπουνάδα δεν πρέπει πια ούτε να τρώφτε, ούτε να στραγγίσετε τις κουρτίνες. Ξεβγάζετε κατόπιν τις κουρτίνες με νερό καθαρό και τις στεγνώνετε. Εάν θέλετε να δώσετε στην κουρτίνα σας μιά άπό-χρωσι κρέμ, λυώστε λίγη κόλλα κντρινωπή σ'ε νερό κρύο, προσθέστε έστερα νερό βραστό και μουσκεύετε τις κουρτίνες. Για έξη κουρτίνες χρειάζονται 500 γραμμάκια κόλλας.

Η ΔΙΣ ΑΙΑΝΑ

'Ο «'Αστήρ» τών φοιτητών και τών δακτυλογράφων

Νόρμα Σήρερ, ή «Τυχοδιώκτρια του Χόλλυγουντ»

(Μιά συνέντευξις του Δ. Μ. Μοντγκόμερυ με τη διάσημη βεντέττα)

Μιά δημοφιλής ηθοποιός του κινηματογράφου στην 'Αμερική είναι σήμερα ή Νόρμα Σήρερ. Είναι ο μόνος «άστέρας» που συγκεντρώνει τις συμπάθειες όλου του κόσμου. 'Κι' αυτό ακόμη οι θαναστοί της Γκάμπριελ ή της Ντή-του, έχουν πάντα μια τρυφερή αδυναμία γιά την τόσο γλυκειά, την τόσο καλή, την τόσο φρόνιμη Νόρμα. 'Εκείνοι όμως που είναι ξερολαμένοι κυριολεκτικώς μαζύ της, είναι οι φοιτητά. Γιά τους 'Αμερικανούς φοιτητάς ή Νόρμα Σήρερ είναι ή ιδανική γυναίκα των ονείρων τους!...

Μά δεν τη λατρεύουν μόνον οι νεοί τη Σήρερ. Υπάρχει και μια μεγάλη κατηγορία κοριτσιών που τήν φλογερή δνειρό τους είνε να υπορρέουν μιά ημέρα νά της μοιάσιν. Σ' αυτή την κατηγορία ανήκουν όλα τα κορίτσια που δουλεύουν. Και ξέρετε γιατί; Γιατί ή Νόρμα Σήρερ παίζει με τόσο φρεσκάδι στα φίλμ της τόν ρόλο της δακτυλογράφου, της μονιότυπας, της πωλητριάς στή μεγάλη καταστήματα, ώστε ή «εραγματοειδής» συνάδελφός της τή θεωρούν σάν ή να κορίτσι που ανήκει στήν τάξη της, τήν ιδανική και τήν πιο άξιοθαύμαστο άπ' όλα, και προσπερνούν με κάθε τρόπο νά γίνουν σάν κι' αυτήν.

Τό περίεργο όμως είναι ότι, έξω από την δθόνή, ή άπλότης και ή αφέλεια του «άστέρος» μας πού σ' ανήκει τόσο τή κορίτσια και τους νέους, χάνεται ός διά μαγείας! 'Η Νόρμα Σήρερ είναι τόσο λίγο φαντασιώπληκτη και έχει μιά τόσο πρακτική αντίληψη της ζωής, ώστε οι κινέλοι της, όταν μιλούν γι' αυτήν, την λένε: «'Η τυχοδιώκτρια του Χόλλυγουντ»...

'Η Νόρμα πέρασε μιά σκληρή και πονεμένη ζωή δυστυχίας πού την έκανε νά χάσει γρήγορα όλα τήν τραγικά παιδικά της όνειρα και νά κυττάζει με ψηχωμαία και δίχως αισθηματιούς πώς νά υπολογίζει καλύτερα την επιτυχία ενός σκοπού της.

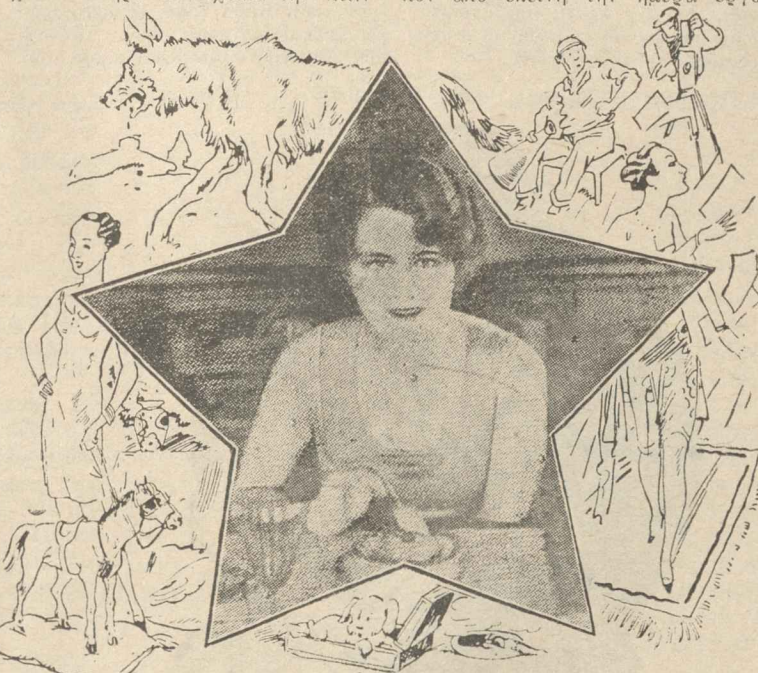
'Εχει μάλιστα μιά τόσο κρύα καρδιά, πού θά μπορούσε νά ενοχοποιηθεί τόν πού τορφέλ και τόν πού παράρωρο έρωτευμένο. Δεν κινεί ποτέ β.α της περάσει από τόν νού, παρά ό,τι νομίζει ότι θά την άφελήσει. 'Όταν πάρε όμως μιά άπόφασις γιά κάτι, νά είσαστε βέβαιοι ότι θά τή πετύχει. Γι' αυτό, δεν έχει τώρα πια άπογοιτεύσεις στή ζωή της...

«'Η πού πρακτική κι' ή πού άποτελεσματική βοήθεια πού μπορεί νά επιθυμήσει κανείς γιά την επιτυχία ενός σκοπού του — μού είπε ή Νόρμα — είναι... ένας λύκος!» 'Ενας άλγρινός λύκος, με φρονιμότη, ή ούρα, μιά κοκκαλιάς και πεινασμένος, πού τρώει τή δόντια του καθώς μιά νιγνγάει από πίσω! Αυτός ό λύκος είναι... ή πείνα!

«'Όταν έχεις ένα είσοδημα πού σου εξασφαλίζει την άνεξαρτησία,

ή μιά στοργική οικογένεια πού σου στέλνει ταχυτά ένα γειναιο έσέκε, μιν έλπίσεις και πούλ ότι θά καταφέρεις γρήγορα νά πετύχεις αυτό πού θέλεις. 'Ε' άφογήςης τόσο πούλ, ώστε ή επιτυχία έπειτα άά σου είναι πια άχρηστη. Και, γιά νά μιλήσω γιά τόν επάγγελμά μας, έκείνοι πού δεν άγωνίζονται γιά νά κερδίσουν τόν καθημερινό μισθό τους και νά πληρώσουν τόν νοίτι τους, δεν πρέπει νάχουν πολλές έλπίδες ότι θά υπορρέουν μιά ημέρα νά περάσουν τόν κατόπλι των κινηματογραφικών στούντιο...

«Δεν μπορεί κανείς νά χαρακτηρίσει μόνον ός φιλόδοξο ένα κορίτσι πού τρώει ημέρες κι' ημέρες από τόν ένα στούντιο στο άλλο, περιμένοντας από τόν πούλ ός τόν βοάδν γιά νά κερδίσει πέντε δολάρια ως κομπάρσο!... Μπορώ νά σάς έγγυηθώ ότι ούτε κι' έγώ δεν θά ήθελα νά τυφωναίμαι έτσι... αν είχα νά πληρώσω ταχυτά την επαν-

'Η Νόρμα Σήρερ.

σινόν» μου!...

«'Ο πατέρας μου ήταν έμπορος στο Μοντρέαλ και ένας από τους πού καλύτες ανθρώπους τού κόσμου. Μά ή δουλειά του δεν ήγιναν καλά, άν και κατόρθωνε νά κερύει την κρίσιμη οικονομική του κατάσταση από τή μητέρα μου, από την αδελφή μου κι' από μένα...»

«Πέρασε άσώτος τή παιδική μου χρόνια σ' ένα μοναστήρι, όπου έμεινα νά χτυπά κάτω άρμονικά τή πληκτρα πού πιάνον και νά ζωγραφίζω κάτω πού νά μοιάζω μ' ένα τριαντάφυλλο. Μιά φορά δέ τόν χρόνον έβλεπα δύο θεούς μου πού ήσαν ήθοιοι τού μουζικ-χόλ κι' ή ιστορία τους γιά τή ζωή τού θεάτρου μ' έκαναν νά ένθουσιάζωμαι...»

«Δεκαεφτά όμως χρόνια βρέθηκα στή μέση...» 'Η οικογένειά μου δεν είχε πια ούτε μιά πεντάρα... Στήν άρχή λοιπόν άρχισα νά σκηνοθέτη μόν τόν «ρόλο» μου κι' έφευγα άπελπισμένη από τόν στούντιο, γιά νά κλεισθώ στο σπίτι μου.

'Επειτα όμως τή μητέρα και την αδελφή μου κι' ήρθαν μαζί μου. Μερικούς μήνες κι' ή τρέι μας ζούσαμε σέ μιά φτωχική κάμαρα και πολλές φορές ήγιναν τ' αργά μας στή φλόγα της λάμπας...

«Μιά ημέρα πού βρισκόμουν άνάμεσα σέ καμιά εκατοστή υποψηφίους κομπάρσους, πούκιναν «ού-ρά» σ' ένα στούντιο, με την έλπίδα νά πετύχουν κανένα από τή δέκα ερολίκια, πού είχαν μείνει ακόμη διαθέσιμα, μ' έπιασε ένας τόσο δυνάτος βήχας, ώστε όλος ό κόσμος γύρωσέ και με κίτταζε κατάπληκτος...

«'Ενας σκηνοθέτης τότε μ' έπληρώσε και κατάλαβε άμέσως πού πούλ τρόπο θά μπορούσε νά μού... κίνησιν αυτών τόν βήχα. Με προσέλαβε λοιπόν γιά νά παίξω τόν καλύτερο από τή δέκα εκείνα «ερολίκια» κι' έτσι υπόγραφα τόν πρώτο μου συμβόλαιο.

«Τέσσερα δόκλιπρα χρόνια λοιπόν από εκείνη την ημέρα εργά-

συχάζουν, οι φόβοι μου περνούν και ξαναγυρίζω στο στούντιο γιά νά δουλέψω καλύτερα από κάθε άλλη φορά.

«Παντρεύτηκα, καθώς ξέρετε, τόν 'Ιρβινγκ Τάλμπεργκ κι' είμαι ευτυχισμένη. 'Η ευτυχία στή γάμο δεν είναι και τόσο δύσκολο πράγμα, όταν προσέχεις κανείς και δεν θέλει νά επιβάλει στήν άλλο την προσωπικότητά του. Αυτή είναι ή πού άσφαλής μέθοδος κι' έγώ κι' ό άντρας μου την εφαρμόσαμε από την πρώτη μέρα τού γάμου μας, γιατί τότε εκείνος, όσο κι' έγώ, έχουμε κάποια προσωπικότητα στο Χόλλυγουντ...

«Καθόμαστε σ' ένα όμορφο-σπίτι πού ήταν πρώτα της Γελόριας Σάβανον.

«'Όταν είμαι έλεύθερη, μ' αρέσει νά κολυμπάω και νά παίζω τένις. Είναι ή μόνα σπόδ πού λατρεύω. 'Όλα τ' άλλα μ' αρέζουν αδιάφορα...

«'Εχω ένα αλογάκι πού θεωρείται ός τόν πού μικρό αλογό τού κόσμου. Μού τή χάρισε ένας θαυμάλιος θανατοστής μου από την 'Αρχόντα. Είναι τόσο χαριτωμένο, πού με ζηλεύουν όλες ή φίλες μου.

«'Εχω ακόμα κι' ένα σκυλάκι πού θεωρείται ός τόν πού μικρό σκυλάκι τού κόσμου. Αυτό όμως μού τή χάρισε ό άντρας μου! Τό είχε ιδεί σέ μιά έκθεση σκυλών τού 'Αγίου Φραγκίσκου και κατόρθωσε νά τή αγοράσει από τόν ιδιοκτήτη του, μ' ένα κολοσσίο ποσό, άφού τού προσέθηκε επί πλέον ότι θά μού τή χάριζε, γιατί ό πωλητής του, ό μιστερ Γουόλτερ, είναι μονιόδης φίλος τού κινηματογράφου κι' έρωτευμένος... πλατωνικά μαζύ μου. 'Ετσι άποκτήσα τόν λατρευτό μου «Κρί-Κρί».

«'Ο «Κρί-Κρί» μου είναι τόσο μικροσκοπικός, ώστε τού άρέσει πάνω νά κοιτάει μέσα σ' ένα άδειο κουτί πούκιν!... 'Όσο γιά την έξυπνάδα του, αυτή πια είναι άφάνταστη. 'Ο άντρας μου είναι τόσο ξετρελλάμενος μαζύ του, ώστε μού δοκίμει ότι θά... πεθάνει από τή λύπη του, αν πάθει τίποτα καμιά ημέρα τόν σκυλάκι μας.

«Δεν άσχολούμαι όμως μόνον με τόν κινηματογράφο. Μ' αρέσει και τή έμπόριο. 'Εχω άνοίξει ένα μεγάλο κατάστημα στο Μοντρέαλ και πούλ ό φτερά στρουθοκαμήλου. 'Α! Σας βεβαιώνω ότι έχω τή πού άφρότα και τή πού όμορφα φτερά πού ύπάρχουν στήν κόσμο. 'Από μένα άλλωστε προμηθεύονται τις «επιμήεις» τους όλες ή μεγάλες «εντέτες» τών μουζικ-χόλ τού Μπροντγουάι. Περιστό βέβαια είναι νά προσέσω ότι έγώ πάλι τροφοδοτώ όλα τόν στούντιο τού Χόλλυγουντ...

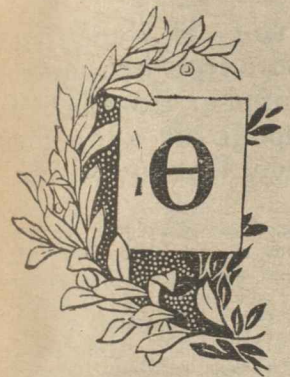
Κι' ή Νόρμα Σήρερ γελάει δλόχρον, ενώ τή γαλάνα μάτια της λαμπρύνουν από ευτυχία. 'Από μιά ευτυχία πού την κέρδισε με τόσους κόπους, με τόσες επίμονες προσπάθειες και με την παρομώδη κι' άκαταδωμάστη δέλησή της.

«'Εχουν λοιπόν μεγάλο άδικο εκείνοι πού τή λένε «Τυχοδιώκτρια του Χόλλυγουντ»...

Δ. Μ. ΜΟΝΤΓΚΟΜΕΡΥ

ΟΙ ΕΞΕΧΟΝΤΕΣ ΕΛΛΗΝΕΣ ΑΠ' ΤΗΝ ΚΑΛΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΝΑΠΟΔΗ

Ο Κ. ΜΙΧΑΛΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

Α τόν γνωρίζετε από τόν άνδρα τού. Είναι ήθους υπέρ των πολιτικών άγχιγών. Είναι κι' ή πού γλωσσολογίας. 'Ομιλεί και γράφει άπείστως τή Γαλλικά, 'Αγγλικά, Γερμανικά, 'Ιταλικά και τελευταίως έ-καθε και τή 'Ισπανικά. 'Ως πρωθυπουργός ή-ταν ό υόνος πού μιλούσε στήν κάθε προσβευ-τή στή γλώσσα του.

«'Εκείνος ό κ. Πρόεδρος σημείωσε μεγάλη επιτυχία. Είχε λάβει μέρος στίς μεγάλες δίκες της εποχής εκείνης και ήταν ό υόνος πού άπορούσε νά άντεπείσθη στή ζητούμενη ικανότητα τού μακαρίτη Γούναρη. 'Υπουργός έγινε τόν 1909. 'Από τότε, χω-οίς σχεδόν καμιά διακοπή, προσφέρει τις ύ-πηρεσίες του στήν διακυβέρνηση της χώρας. Αυτός είναι και ό λόγος γιά τόν όποιο ό κ. Μιχαλακόπουλος έχει κάνει τή πού πολλά ταξείδια από τους άλλους πολιτικούς. Δια-κώς ταξιδεύει. Πότε στή Γενεύη, πότε στή Ρώμη κι' άλλους από Λονδίνο, στή Παρίσι, στή Λωζάννη, στή Μαδρίτη, στή Βουκουρέ-στι και άλλου. 'Εχει γυρίσει σχεδόν όλο τόν κόσμο. Και πάντοτε ποσιμιά τή πού γρήγορο

«'Ο κ. Μιχαλακόπουλος γεννήθηκε στήν Πάτρα τόν 1876. 'Ο πατέρας του είχε πολυ-μελή οικογένεια. Πέντε άγόρια και τέσσερα κορίτσια. 'Ο 'Ανδρέας ήταν τόν μεγαλύτερό του παιδί. Γι' αυτό και ήθελε νά τόν μορφώ-ση καλά γιά νά τόν βοηθήσει στήν άνοικτά-σσει τών κοριτσιών του. Πιά έπιστήμη ήν αβάνει ό πρωτότοκος γιός:

—Διηγόρας! είπε ό πατέρας του.
—Στρατηγός! αποκρίθηκε ό υιός.
—Διηγόρας!
—Στρατηγός!

«'Ότι κι' άν έκανε ό πατέρας του, στάθη-κε άδύνατο νά τόν γυρίσει τόν μυαλό. 'Εκείνος έπείσνε νά γίνη στρατηγός. Είχαν άρχίσει μάλιστα και νά προετοιμάζονται στήν έπαρκεία με τή δού άλωνα τού πατρικού άγροκτηματος. Και όταν έτελειώσε τόν Γυμνάσιο ήλθε στήν 'Αθήνα γιά νά δώσει εξετάσεις στή σχολή Ευελπίδων.

«'Ο πατέρας του, πού τόν συνάδευε, επή-γε και βρήκε κάποιον πατριώτη «πού είχε τ- μέση».

«'Ο γιός μου, τού είπε, δίνε εξετάσεις στή Σχολή.
«'Ο άλλος έκατάλαβε.

—Μή σ' νοιάζει. 'Εγώ φροντίσω νά πε-ράσει!
—Νά περάσει; Κι' εσύ έχεις τή μυαλά του; 'Εγώ θέλω νά φροντίσω... νά άπορρι-ψθώ!

«Πού έλη όμως την πατριική «φροντίδα» ή νεαρός 'Ανδρέας όγν άδύνατο έπείσνε, αλλά ήλθε και πώτος! 'Ο γέρος είδε πώς δεν μπορούσε νά κάνει τίποτα και τόν άφηνε. 'Αλλά τόν τούτο χρόνο της ρυτίσεσής του στή Σχολή ήλθε τή άναπάντεχη μήνυμα. 'Ο πατέρας του έπείσνε. Και ό κ. Μιχαλακό-πουλος βρέθηκε στήν άνάγκη νά περάσει τις σπουδές του και νά έπιστρέψει στήν Πά-τρα. 'Επείσνε νά κυττάξει νά γίνη κάτι άλλο. Με τόν στρατιωτικό λερτά δεν έβγιναν. Κι' άποφάσισε νά γίνη ό,τι δεν ήθελε άλλοτε ν' άκούσει.

«'Εταν άκόμα πρωτοετής της Νομικής ό-ταν άνοίξε στήν Πάτρα... φροντιστήριο. 'Η προγύμνασις των συμπαιρωτών του σπου-διστών γινώστανε από τόν νεαρό φοιτητή με επιμέλεια και έυσυνείδησια. 'Ο βίος έδίδασ-ζε πολύ. 'Ετσι, όταν ήλθε ή μέρα νά δώσει εξετάσεις γιά τή δέληση, ό καθηγητής του δεν έκανε τίποτα άλλο παρά νά τόν συγχί-ρουν. 'Ο μακαρίτης μάλιστα Κρατσάς έξερκα-σε την ευχαρίστησή του κατά τόντον εθθμο. Ζήτησε από τόν κ. Μιχαλακόπουλο νά τού πη μερικούς λατινικούς βρούς. 'Εκείνος 'έχ-ι υόνος τού είπε, αλλά και άρχισε νά μιλά... λατινικά. 'Ο κ. καθηγητής έμεινε έκπληκτος.

—'Από πού κατάγεσθε; ρώτησε τόν κ. Μι-χαλακόπουλο.

—'Εκ Πατρών!
—Κι' έγώ νόμιζα ότι είσθε... από την Ρώ-μη! είπε ό κ. καθηγητής σφίγγοντας τή χέρι

του λατινομαθούς νέου.

«'Ο κ. Μιχαλακόπουλος δεν έχει υόνος τόν έσκό του υόνος υπέρ των πολιτικών άγ-χιγών. Είναι κι' ή πού γλωσσολογίας. 'Ομιλεί και γράφει άπείστως τή Γαλλικά, 'Αγγλι-κά, Γερμανικά, 'Ιταλικά και τελευταίως έ-καθε και τή 'Ισπανικά. 'Ως πρωθυπουργός ή-ταν ό υόνος πού μιλούσε στήν κάθε προσβευ-τή στή γλώσσα του.

«'Εκείνος ό κ. Πρόεδρος σημείωσε μεγάλη επιτυχία. Είχε λάβει μέρος στίς μεγά-λες δίκες της εποχής εκείνης και ήταν ό υόνος πού άπορούσε νά άντεπείσθη στή ζητούμενη ικανότητα τού μακαρίτη Γούναρη. 'Υπουργός έγινε τόν 1909. 'Από τότε, χω-οίς σχεδόν καμιά διακοπή, προσφέρει τις ύ-πηρεσίες του στήν διακυβέρνηση της χώρας. Αυτός είναι και ό λόγος γιά τόν όποιο ό κ. Μιχαλακόπουλος έχει κάνει τή πού πολλά ταξείδια από τους άλλους πολιτικούς. Δια-κώς ταξιδεύει. Πότε στή Γενεύη, πότε στή Ρώμη κι' άλλους από Λονδίνο, στή Παρίσι, στή Λωζάννη, στή Μαδρίτη, στή Βουκουρέ-στι και άλλου. 'Εχει γυρίσει σχεδόν όλο τόν κόσμο. Και πάντοτε ποσιμιά τή πού γρήγορο

«'Ο κ. Μιχαλακόπουλος γεννήθηκε στήν Πάτρα τόν 1876. 'Ο πατέρας του είχε πολυ-μελή οικογένεια. Πέντε άγόρια και τέσσερα κορίτσια. 'Ο 'Ανδρέας ήταν τόν μεγαλύτερό του παιδί. Γι' αυτό και ήθελε νά τόν μορφώ-ση καλά γιά νά τόν βοηθήσει στήν άνοικτά-σσει τών κοριτσιών του. Πιά έπιστήμη ήν αβάνει ό πρωτότοκος γιός:

—Διηγόρας! είπε ό πατέρας του.
—Στρατηγός! αποκρίθηκε ό υιός.
—Διηγόρας!
—Στρατηγός!

«'Ότι κι' άν έκανε ό πατέρας του, στάθη-κε άδύνατο νά τόν γυρίσει τόν μυαλό. 'Εκείνος έπείσνε νά γίνη στρατηγός. Είχαν άρχίσει μάλιστα και νά προετοιμάζονται στήν έπαρκεία με τή δού άλωνα τού πατρικού άγροκτηματος. Και όταν έτελειώσε τόν Γυμνάσιο ήλθε στήν 'Αθήνα γιά νά δώσει εξετάσεις στή σχολή Ευελπίδων.

«'Ο πατέρας του, πού τόν συνάδευε, επή-γε και βρήκε κάποιον πατριώτη «πού είχε τ- μέση».

«'Ο γιός μου, τού είπε, δίνε εξετάσεις στή Σχολή.
«'Ο άλλος έκατάλαβε.

—Μή σ' νοιάζει. 'Εγώ φροντίσω νά πε-ράσει!
—Νά περάσει; Κι' εσύ έχεις τή μυαλά του; 'Εγώ θέλω νά φροντίσω... νά άπορρι-ψθώ!

«Πού έλη όμως την πατριική «φροντίδα» ή νεαρός 'Ανδρέας όγν άδύνατο έπείσνε, αλλά ήλθε και πώτος! 'Ο γέρος είδε πώς δεν μπορούσε νά κάνει τίποτα και τόν άφηνε. 'Αλλά τόν τούτο χρόνο της ρυτίσεσής του στή Σχολή ήλθε τή άναπάντεχη μήνυμα. 'Ο πατέρας του έπείσνε. Και ό κ. Μιχαλακό-πουλος βρέθηκε στήν άνάγκη νά περάσει τις σπουδές του και νά έπιστρέψει στήν Πά-τρα. 'Επείσνε νά κυττάξει νά γίνη κάτι άλλο. Με τόν στρατιωτικό λερτά δεν έβγιναν. Κι' άποφάσισε νά γίνη ό,τι δεν ήθελε άλλοτε ν' άκούσει.

«'Εταν άκόμα πρωτοετής της Νομικής ό-ταν άνοίξε στήν Πάτρα... φροντιστήριο. 'Η προγύμνασις των συμπαιρωτών του σπου-διστών γινώστανε από τόν νεαρό φοιτητή με επιμέλεια και έυσυνείδησια. 'Ο βίος έδίδασ-ζε πολύ. 'Ετσι, όταν ήλθε ή μέρα νά δώσει εξετάσεις γιά τή δέληση, ό καθηγητής του δεν έκανε τίποτα άλλο παρά νά τόν συγχί-ρουν. 'Ο μακαρίτης μάλιστα Κρατσάς έξερκα-σε την ευχαρίστησή του κατά τόντον εθθμο. Ζήτησε από τόν κ. Μιχαλακόπουλο νά τού πη μερικούς λατινικούς βρούς. 'Εκείνος 'έχ-ι υόνος τού είπε, αλλά και άρχισε νά μιλά... λατινικά. 'Ο κ. καθηγητής έμεινε έκπληκτος.

—'Από πού κατάγεσθε; ρώτησε τόν κ. Μι-χαλακόπουλο.

—'Εκ Πατρών!
—Κι' έγώ νόμιζα ότι είσθε... από την Ρώ-μη! είπε ό κ. καθηγητής σφίγγοντας τή χέρι

του λατινομαθούς νέου.

«'Ο κ. Μιχαλακόπουλος γεννήθηκε στήν Πάτρα τόν 1876. 'Ο πατέρας του είχε πολυ-μελή οικογένεια. Πέντε άγόρια και τέσσερα κορίτσια. 'Ο 'Ανδρέας ήταν τόν μεγαλύτερό του παιδί. Γι' αυτό και ήθελε νά τόν μορφώ-ση καλά γιά νά τόν βοηθήσει στήν άνοικτά-σσει τών κοριτσιών του. Πιά έπιστήμη ήν αβάνει ό πρωτότοκος γιός:

«'Ο κ. Μιχαλακόπουλος γεννήθηκε στήν Πάτρα τόν 1876. 'Ο πατέρας του είχε πολυ-μελή οικογένεια. Πέντε άγόρια και τέσσερα κορίτσια. 'Ο 'Ανδρέας ήταν τόν μεγαλύτερό του παιδί. Γι' αυτό και ήθελε νά τόν μορφώ-ση καλά γιά νά τόν βοηθήσει στήν άνοικτά-σσει τών κοριτσιών του. Πιά έπιστήμη ήν αβάνει ό πρωτότοκος γιός:

«'Ο κ. Μιχαλακόπουλος γεννήθηκε στήν Πάτρα τόν 1876. 'Ο πατέρας του είχε πολυ-μελή οικογένεια. Πέντε άγόρια και τέσσερα κορίτσια. 'Ο 'Ανδρέας ήταν τόν μεγαλύτερό του παιδί. Γι' αυτό και ήθελε νά τόν μορφώ-ση καλά γιά νά τόν βοηθήσει στήν άνοικτά-σσει τών κοριτσιών του. Πιά έπιστήμη ήν αβάνει ό πρωτότοκος γιός:

«'Ο κ. Μιχαλακόπουλος γεννήθηκε στήν Πάτρα τόν 1876. 'Ο πατέρας του είχε πολυ-μελή οικογένεια. Πέντε άγόρια και τέσσερα κορίτσια. 'Ο 'Ανδρέας ήταν τόν μεγαλύτερό του παιδί. Γι' αυτό και ήθελε νά τόν μορφώ-ση καλά γιά νά τόν βοηθήσει στήν άνοικτά-σσει τών κοριτσιών του. Πιά έπιστήμη ήν αβάνει ό πρωτότοκος γιός:

«'Ο κ. Μιχαλακόπουλος γεννήθηκε στήν Πάτρα τόν 1876. 'Ο πατέρας του είχε πολυ-μελή οικογένεια. Πέντε άγόρια και τέσσερα κορίτσια. 'Ο 'Ανδρέας ήταν τόν μεγαλύτερό του παιδί. Γι' αυτό και ήθελε νά τόν μορφώ-ση καλά γιά νά τόν βοηθήσει στήν άνοικτά-σσει τών κοριτσιών του. Πιά έπιστήμη ήν αβάνει ό πρωτότοκος γιός:

«'Ο κ. Μιχαλακόπουλος γεννήθηκε στήν Πάτρα τόν 1876. 'Ο πατέρας του είχε πολυ-μελή οικογένεια. Πέντε άγόρια και τέσσερα κορίτσια. 'Ο 'Ανδρέας ήταν τόν μεγαλύτερό του παιδί. Γι' αυτό και ήθελε νά τόν μορφώ-ση καλά γιά νά τόν βοηθήσει στήν άνοικτά-σσει τών κοριτσιών του. Πιά έπιστήμη ήν αβάνει ό πρωτότοκος γιός:

«'Ο κ. Μιχαλακόπουλος γεννήθηκε στήν Πάτρα τόν 1876. 'Ο πατέρας του είχε πολυ-μελή οικογένεια. Πέντε άγόρια και τέσσερα κορίτσια. 'Ο 'Ανδρέας ήταν τόν μεγαλύτερό του παιδί. Γι' αυτό και ήθελε νά τόν μορφώ-ση καλά γιά νά τόν βοηθήσει στήν άνοικτά-σσει τών κοριτσιών του. Πιά έπιστήμη ήν αβάνει ό πρωτότοκος γιός:

«'Ο κ. Μιχαλακόπουλος γεννήθηκε στήν Πάτρα τόν 1876. 'Ο πατέρας του είχε πολυ-μελή οικογένεια. Πέντε άγόρια και τέσσερα κορίτσια. 'Ο 'Ανδρέας ήταν τόν μεγαλύτερό του παιδί. Γι' αυτό και ήθελε νά τόν μορφώ-ση καλά γιά νά τόν βοηθήσει στήν άνοικτά-σσει τών κοριτσιών του. Πιά έπιστήμη ήν αβάνει ό πρωτότοκος γιός:

«'Ο κ. Μιχαλακόπουλος γεννήθηκε στήν Πάτρα τόν 1876. 'Ο πατέρας του είχε πολυ-μελή οικογένεια. Πέντε άγόρια και τέσσερα κορίτσια. 'Ο 'Ανδρέας ήταν τόν μεγαλύτερό του παιδί. Γι' αυτό και ήθελε νά τόν μορφώ-ση καλά γιά νά τόν βοηθήσει στήν άνοικτά-σσει τών κοριτσιών του. Πιά έπιστήμη ήν αβάνει ό πρωτότοκος γιός:

«'Ο κ. Μιχαλακόπουλος γεννήθηκε στήν Πάτρα τόν 1876. 'Ο πατέρας του είχε πολυ-μελή οικογένεια. Πέντε άγόρια και τέσσερα κορίτσια. 'Ο 'Ανδρέας ήταν τόν μεγαλύτερό του παιδί. Γι' αυτό και ήθελε νά τόν μορφώ-ση καλά γιά νά τόν βοηθήσει στήν άνοικτά-σσει τών κοριτσιών του. Πιά έπιστήμη ήν αβάνει ό πρωτότοκος γιός:

«'Ο κ. Μιχαλακόπουλος γεννήθηκε στήν Πάτρα τόν 1876. 'Ο πατέρας του είχε πολυ-μελή οικογένεια. Πέντε άγόρια και τέσσερα κορίτσια. 'Ο 'Ανδρέας ήταν τόν μεγαλύτερό του παιδί. Γι' αυτό και ήθελε νά τόν μορφώ-ση καλά γιά νά τόν βοηθήσει στήν άνοικτά-σσει τών κοριτσιών του. Πιά έπιστήμη ήν αβάνει ό πρωτότοκος γιός:

«'Ο κ. Μιχαλακόπουλος γεννήθηκε στήν Πάτρα τόν 1876. 'Ο πατέρας του είχε πολυ-μελή οικογένεια. Πέντε άγόρια και τέσσερα κορίτσια. 'Ο 'Ανδρέας ήταν τόν μεγαλύτερό του παιδί. Γι' αυτό και ήθελε νά τόν μορφώ-ση καλά γιά νά τόν βοηθήσει στήν άνοικτά-σσει τών κοριτσιών του. Πιά έπιστήμη ήν αβάνει ό πρωτότοκος γιός:

«'Ο κ. Μιχαλακόπουλος γεννήθηκε στήν Πάτρα τόν 1876. 'Ο πατέρας του είχε πολυ-μελή οικογένεια. Πέντε άγόρια και τέσσερα κορίτσια. 'Ο 'Ανδρέας ήταν τόν μεγαλύτερό του παιδί. Γι' αυτό και ήθελε νά τόν μορφώ-ση καλά γιά νά τόν βοηθήσει στήν άνοικτά-σσει τών κοριτσιών του. Πιά έπιστήμη ήν αβάνει ό πρωτότοκος γιός:

«'Ο κ. Μιχαλακόπουλος γεννήθηκε στήν Πάτρα τόν 1876. 'Ο πατέρας του είχε πολυ-μελή οικογένεια. Πέντε άγόρια και τέσσερα κορίτσια. 'Ο 'Ανδρέας ήταν τόν μεγαλύτερό του παιδί. Γι' αυτό και ήθελε νά τόν μορφώ-ση καλά γιά νά τόν βοηθήσει στήν άνοικτά-σσει τών κοριτσιών του. Πιά έπιστήμη ήν αβάνει ό πρωτότοκος γιός:

«'Ο κ. Μιχαλακόπουλος γεννήθηκε στήν Πάτρα τόν 1876. 'Ο πατέρας του είχε πολυ-μελή οικογένεια. Πέντε άγόρια και τέσσερα κορίτσια. 'Ο 'Ανδρέας ήταν τόν μεγαλύτερό του παιδί. Γι' αυτό και ήθελε νά τόν μορφώ-ση καλά γιά νά τόν βοηθήσει στήν άνοικτά-σσει τών κοριτσιών του. Πιά έπιστήμη ήν αβάνει ό πρωτότοκος γιός:

«'Ο κ. Μιχαλακόπουλος γεννήθηκε στήν Πάτρα τόν 1876. 'Ο πατέρας του είχε πολυ-μελή οικογένεια. Πέντε άγόρια και τέσσερα κορίτσια. 'Ο 'Ανδρέας ήταν τόν μεγαλύτερό του παιδί. Γι' αυτό και ήθελε νά τόν μορφώ-ση καλά γιά νά τόν βοηθήσει στήν άνοικτά-σσει τών κοριτσιών του. Πιά έπιστήμη ήν αβάνει ό πρωτότοκος γιός:

«'Ο κ. Μιχαλακόπουλος γεννήθηκε στήν Πάτρα τόν 1876. 'Ο πατέρας του είχε πολυ-μελή οικογένεια. Πέντε άγόρια και τέσσερα κορίτσια. 'Ο 'Ανδρέας ήταν τόν μεγαλύτερό του παιδί. Γι' αυτό και ήθελε νά τόν μορφώ-ση καλά γιά νά τόν βοηθήσει στήν άνοικτά-σσει τών κοριτσιών του. Πιά έπιστήμη ήν αβάνει ό πρωτότοκος γιός:

«'Ο κ. Μιχαλακόπουλος γεννήθηκε στήν Πάτρα τόν 1876. 'Ο πατέρας του είχε πολυ-μελή οικογένεια. Πέντε άγόρια και τέσσερα κορίτσια. 'Ο 'Ανδρέας ήταν τόν μεγαλύτερό του παιδί. Γι' αυτό και ήθελε νά τόν μορφώ-ση καλά γιά νά τόν βοηθήσει στήν άνοικτά-σσει τών κοριτσιών του. Πιά έπιστήμη ήν αβάνει ό πρωτότοκος γιός:

«'Ο κ. Μιχαλακόπουλος γεννήθηκε στήν Πάτρα τόν 1876. 'Ο πατέρας του είχε πολυ-μελή οικογένεια. Πέντε άγόρια και τέσσερα κορίτσια. 'Ο 'Ανδρέας ήταν τόν μεγαλύτερό του παιδί. Γι' αυτό και ήθελε νά τόν μορφώ-ση καλά γιά νά τόν βοηθήσει στήν άνοικτά-σσει τών κοριτσιών του. Πιά έπιστήμη ήν αβάνει ό πρωτότοκος γιός:

«'Ο κ. Μιχαλακόπουλος γεννήθηκε στήν Πάτρα τόν 1876. 'Ο πατέρας του είχε πολυ-μελή οικογένεια. Πέντε άγόρια και τέσσερα κορίτσια. 'Ο 'Ανδρέας ήταν τόν μεγαλύτερό του παιδί. Γι' αυτό και ήθελε νά τόν μορφώ-ση καλά γιά νά τόν βοηθήσει στήν άνοικτά-σσει τών κοριτσιών του. Πιά έπιστήμη ήν αβάνει ό πρωτότοκος γιός:

Τηλεγραφητής της Ουγκάντα.

Σε μία μικρή χώρα της Μαύρης Ηπείρου πασιλευόταν ένας πανίσχυρος μονάρχης που είναι άσφαλως ο πιο παράξενος κι' ο πιο αυταρχικός απ' όλους τους βασιλιάδες της γης.

Της τρομεροί νόμοι του, πανάγχοι κι' άγραφτοι νόμοι, φυλάγονται από τους μαύρους υπηκόους του με θρησκευτική ευλάβεια, γιατί κι' η πιο μικρή άσχημη παράβαση τους τιμωρείται με τρομακτικές κι' απάνθρωπες ποινές.

Θέλετε να σας αναφέρουμε και μερικά παραδείγματα; Ακούστε τα: "Αν σ' αυτό το βασίλειο της 'Αφρικής' ένας «τηλεγραφητής» κάνει το ελάχιστο λάθος στη μεταβίβαση των τηλεγραφημάτων, ο πορσίξενος μονάρχης του πορσίξει άμεσως να του κόψουν τ' αυτιά κι' αν κανένας ασήμαντος πιάξει παράφωνα, του κόβουν τ' αυτιά κι' αν κανένας ασήμαντος πιάξει παράφωνα, του κόβουν τ' αυτιά κι' αν κανένας ασήμαντος πιάξει παράφωνα, του κόβουν τ' αυτιά...

Θέλετε να σας αναφέρουμε και μερικά παραδείγματα; Ακούστε τα: "Αν σ' αυτό το βασίλειο της 'Αφρικής' ένας «τηλεγραφητής» κάνει το ελάχιστο λάθος στη μεταβίβαση των τηλεγραφημάτων, ο πορσίξενος μονάρχης του πορσίξει άμεσως να του κόψουν τ' αυτιά κι' αν κανένας ασήμαντος πιάξει παράφωνα, του κόβουν τ' αυτιά κι' αν κανένας ασήμαντος πιάξει παράφωνα, του κόβουν τ' αυτιά...

Θέλετε να σας αναφέρουμε και μερικά παραδείγματα; Ακούστε τα: "Αν σ' αυτό το βασίλειο της 'Αφρικής' ένας «τηλεγραφητής» κάνει το ελάχιστο λάθος στη μεταβίβαση των τηλεγραφημάτων, ο πορσίξενος μονάρχης του πορσίξει άμεσως να του κόψουν τ' αυτιά κι' αν κανένας ασήμαντος πιάξει παράφωνα, του κόβουν τ' αυτιά κι' αν κανένας ασήμαντος πιάξει παράφωνα, του κόβουν τ' αυτιά...

Θέλετε να σας αναφέρουμε και μερικά παραδείγματα; Ακούστε τα: "Αν σ' αυτό το βασίλειο της 'Αφρικής' ένας «τηλεγραφητής» κάνει το ελάχιστο λάθος στη μεταβίβαση των τηλεγραφημάτων, ο πορσίξενος μονάρχης του πορσίξει άμεσως να του κόψουν τ' αυτιά κι' αν κανένας ασήμαντος πιάξει παράφωνα, του κόβουν τ' αυτιά κι' αν κανένας ασήμαντος πιάξει παράφωνα, του κόβουν τ' αυτιά...

Η ζωή στη ζουγκλα της Ουγκάντα Ο πιο παράξενος Βασιλιάς της 'Αφρικής

Το βασίλειο του Μπουγγιόρο κι' οι τρομεροί νόμοι του. Η 'Ιερές Παρθένες και η 'Ιερές αγελάδες. Τα κορίτσια με το χρυσό άστρο στο μέτωπο. Πώς τιμωρούνται εκείνοι που έρωτεύονται τις μαύρες 'Εστιάδες. Ο δήμιος του βασιλιά κι' η άσπρη γενειάδα του. Ο παράξενος «χορός του 'Ελέφαντα». Τα δηλητηριασμένα φαγητά των Τριών Παρθένων, κλπ.

το χρυσάκι του...

Η πρωτεύουσα του βασιλείου του Μπουγγιόρο αλλάζει κάθε τόσο, άναλόγως με τις ιδιοτροπίες του μαύρου βασιλιά. Αυτό το γεγονός είνε βέβαια περίεργο, μα ακόμα πιο περίεργο είνε η αιτία του.

Όταν ο Μπουνατόντ και η αυλή του καθίσουν πάλιν καιρό σ' έναν τόπο, το μέρος αυτό γίνεται άμωσως... άνθυμεινόν από τις 'Ιερές αγελάδες, τις όποιες, μόνο τρεις παρθένες έχουν το προνόμιο να τις άρμεγουν. Τα ζώα αυτά κυκλοφορούν ελεύθερα παντού, μέσα κι' έξω, στις καλύβες των υπηκόων, στα χωράφια τους, στα περιβόλια τους, γύρω και μέσα στα άντακρια του βασιλιά, και φυσικά δεν άργούν να μεταβάλλουν την άποψή τους του Μπουγγιόρο σ' ένα άπεραντο βοστάσιο...

Κανείς δεν τολμάει ν' άγγίξει τις 'Ιερές αγελάδες, γιατί θεωρείται άμέσως ως ιερόσυλος. Ούτε κι' αυτές άκόμη ο βασιλιάς Μπουνατόντ τάλ έχει αυτό το δικαίωμα κι' όσες φορές καμιά από τις αγελάδες ψάσει ως τον κοιλώνα του μονάρχη και στρωθεί για καλά έχει μέσα, ο Μπουνατόντ περμένει υπομονετικά την ώρα που θ' απορρασίση να φύγει η αγελάδα, ή στέλνει για φωνάξει μια από τις τρεις 'Ιερές Παρθένες για να πειστον το ιερό ζώο να του άδειήσει τη γωνία.

Είνε κυριώς όμως να μιλήσουμε και για τις 'Ιερές Παρθένες. Από τα κορίτσια τα διαλέγει από μι-

Ο Βασιλεύς του Μπουγγιόρο (στο δέξι), η σύζυγός του, κι' ένας δοῦλός του.

από ο Μεγάλος Μάγος του βασιλείου και στιγμιاتیζει το μέτωπό τους μ' ένα χρυσό άστρο, για να προστατεύονται πάντα από τα κακά πνεύματα, στα όποια άπειρόνουν πελά διη τους τη ζωή.

Μόλις λοιπόν κλείσουν τα δεκαπέντε χρόνια τους, παρουσιάζονται επίσημα στο παλάτι, όπου ο μαύρος βασιλιάς τους κάνει δύο άκροα και πολύχρονα μεταξωτά και μεγάλα χρυσά βραχιόλια για τα χέρια και τα πόδια τους. Ο μάγος κατόπιν τους βάφει κίτρινο τούπω, το στήθος και την πλάτη και τους άναθέτει τέλος τη μοναδική δουλειά της ζωής τους: Η τρεις 'Ιερές Παρθένες θα φροντίζουν ν' άρμεγουν τις 'Ιερές αγελάδες, θα πορσίξουν μη τυχόν λάθουν τίποτα και θα ύπηρετούν στο τραπέζι του βασιλιά τους.

Όταν πεθάνει καμιά απ' αυτές ο μάγος του βασιλείου διαλέγει ένα άλλο κορίτσι από το ένοβόλλει επί τρεις δώδεκα μηνες σ' ένα σπεί έξαγνισμός, νηστείες και προσειχές, για να γίνει άξιο ν' άντικαταστήσει την 'Ιερή Παρθένο... "Αν τώρα τύχει να πεθάνουν ξαφνικά κι' η τρεις μαζί, ο βασιλιάς Μπουνατόντ κινδυνεύει, ούτε λίγο ούτε πολύ, να πεθάνει της πείνας, γιατί σύμφωνα με την παράδοση, δεν έπιτρέπεται σε καμιά άλλη γυναίκα να του στρώσει το τραπέζι και να του σερβίρει τα φαγητά...

Μία άλλη δουλειά των τριών παρθένων είνε και η άκόλουθη: Κανένας σκλάβος του βασιλείου δεν άρχίζει μια όποιουδήποτε άγγαρεία δίχως να πλύνει πρώτα τα χέρια του με το έξαγνισμένο νερό που του χύνει μια από τις 'Ιερές Παρθένες. Όποιος πλύνει μόνος του, παρσάβει τις άσθενείς παραδόσεις και τιμωρείται με την ποινή του θανάτου...

Άλλοι όμως όμως σ' εκείνον που θα τολμήσει να έρωτευή μια απ' αυτές τις παράξενες 'Ιερές που έχουν κάποια όμοιότητα με τις Ρωμαϊκές 'Εστιάδες!... Βασανίζεται πρώτα με φοβερά μαρτύρια και

τέλος, όπως αναφέραμε, αποκεφαλίζεται σε μία πλατεία. Την ίδια τραγική τύχη έχει κι' η 'Ιερή Παρθένας που θα κυττάξει με τρυφερότητα ένα μαύρο υπήκοο του βασιλιά Μπουνατόντ. Αυτή όμως δεν αποκεφαλίζεται, αλλά θνσιάζεται στα κακά πνεύματα του Μπουγγιόρο. Καίγεται, δηλαδή ζωντανή περσά στα ξύανα τους που στολίζονται από χρυσά και ασημένια πορσίξια, για να έξογιση με τη φωνή ή άμαρτία της.

Η γυναίκες λοιπόν του Μπουγγιόρο έχουν βρει μια άλάνθαστη μέθοδο για να κρατούν πιστούς τους άντρες τους. Όταν καταλάβουν ότι ο άντρας τους γλυκοκιντάει άλλες γυναίκες, τον κατηγορούν άμέσως ότι είνε έρωτευμένος με μια 'Ιερή Παρθένο κι' ο δούτος τότε αναγκάζεται να πέσει στα πόδια τους και να τους κάνει όρκους αιώνας πίστωσης γιατι τρέμει μήπως φτάσει αυτή ή είδηση ως τ' αυτιά του μάγον ή του βασιλιά... Ξέρει ότι τότε δεν θα γλυτώσει από τον δήμο!

Ένα, πάλι, από τα πιο άλλόκοτα έθιμα αυτής της φυλής των μαύρων του Μπουγγιόρο, είνε τα πρόσθετα γένεια!

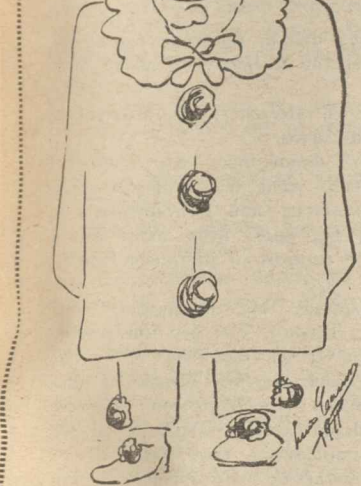
Ο βασιλιάς κι' όλα τα έπίσημα πρόσωπα της Αιλής του φορούν άσπρες πατριάρχικες γενειάδες, ξένες, έννοείται, που φτάνουν ως τη μέση τους.

Ακόμη κι' αυτός ο δήμιος, που άκόλουθεί παντού των μαύρων μονάρχη, φορεί μια παρόμοια γενειάδα κι' αν τύχει και λησμονήσει να τη φορέσει κατά την έκτέλεση των καθήκόντων, ο άποκεφαλισμός θεωρείται... άνωρος! Αντός μια φορά είνε ο τύπος, αδιάφορο αν ο καταδικασμένος σε θάνατο ταξιδεύει περσά για τον άλλο κόσμο...

Ο Μπουνατόντ έχει το δικαίωμα νάχει στο χωρέμα του σαφάνια γυναίκες, τις πιο όμορφες και τις πιο έξυπνες απ' όσες βρίσκονται στο μαύρο του βασίλειο. Καμιά απ' αυτές όμως δεν έχει τα προνόμια των 'Ιερών Παρθένων, που είνε ή μόνη άληθινές βασίλισσες μέσα στο παλάτι του. Μπορεί όστόσο να πάρη κι' όποια άλλη γυναίκα θέλει, μ' άποφεύγει να άδυσσεστή τους ύπηκόους του, παίρνοντας τις γυναίκες τους, γιατί αν συνεννοηθούν οι περισσότεροι απ' αυτούς, μπορούν να τον ύποβάλουν σε μια πολύ έπικίνδυνη κι' έξαντλητική δοκιμασία, σύμφωνα με τους άγράφους νόμους της παραδόσεως.

Τον αναγκάζουν να χορεύη το χορό του έλεφαντος, για να τους άποδείξει έτσι πως είνε ο δυνατώτερος άνδρας του βασιλείου του! Κατά την ήμερα της δοκιμασίας αυτής, όλος ο λαός του βασιλείου που δεν είνε και τόσο πολυάριθμος, μαζεύεται γύρω στο νερό, ο όποιος βρίσκεται στη μέση μιας μεγάλης πλατείας. Ο Μάγος τότε, μόλις θγει ο ήλιος φροντίζει στους όμους του βασιλιά ένα άσπ από δέματα άνθους, γεμάτο χόρμα, που ζυγίζει πενήντα δαδάδες. Έπειτα

ΟΙ ΜΕΓΑΛΟΙ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΑΙ Η ΚΑΤΑΠΛΗΚΤΙΚΗ ΣΤΑΔΙΟΔΡΟΜΙΑ ΤΟΥ ΕΝΡΙΚΟ ΚΑΡΟΥΖΟ

Ο Καρούζο στους «Παλητάσους».

Έφτος συμπληρώνονται δέκα χρόνια από την ήμερα του θανάτου του Ένρικο Καρούζο, του μεγαλύτερου τενόρου της εποχής μας. Δεν άπαχει Εφωπαίος, Άμερικανός και έν γένει πολιτισμένος άνθρωπος, που να μη γνωρίζει το όνομα του Καρούζο. Και δεν άπαχει ή έπίσης καλλιτέχνης που να μην άγνωρίζει ότι ο μεγάλος 'Ιταλός τενόρος δεν ήταν άπλως ένας έξαιρετικός τραγουδιστής, μετξύ των άλλων διασημών τραγουδιστών της εποχής του, άλλ' ήταν συγχρόνως κι' ένα μοναδικό φαινόμενο, ένα μέτωπο φωτεινό που κατηύθυνε ένα διάστημα το καλλιτεχνικό στερέωμα και που όδοσολο θα ξαναφανερωθεί.

Ο Ένρικο Καρούζο είδε το φως από έξηντα έξι έτος σ' τη Νάπολι — επί 27 Φεβρουαρίου 1873. Δεν γεννήθηκε — δε ούτε σε παλάτι,

κάνει νόημα στους μουσικούς ν' άρχίσουν τους μουσικούς και ρυθμικούς σκοπούς των κι' ο βασιλιάς άρχίζει να χορεύη το Χορό του 'Ελέφαντα, με όλο το βαρρύ του φορέμα. Ο χορός αυτός βαστάει ως τη δέση του ήλιου, δίχως ο δοκιμαζόμενος μονάρχης να σταθεί και να πάρη άνάσα ούτε μια στιγμή!...

Αν άνθέσει λοιπόν ως το βράδυ, κρινεται άξιος να είνε βασιλιάς τους, γιατί είνε ο πιο δυνατός απ' όλους. "Αν όμως λυγίσουν τα γόνατά του και σωριαστεί έξαγνισμένος μέσα στις σκάνες, θα πη ότι δεν έχει περσά καμιά δύναμη, κι' έπομένως δεν έχει κανένα δικαίωμα να έπιδείξη τη θέλησή του. Από τη στιγμή αυτή παύει να είνε βασιλιάς τους κι' αυτό σημαίνει την καταδίκη σε θάνατο, γιατί το ίδιο βράδυ, σύμφωνα πάντα με την παράδοση, ο Μάγος θα ρίξει ένα χειρονομικό δηλητήριο, σε κάποιο από τα φαγητά που θα του προσφέρουν ή 'Ιερές Παρθένες...

Αυτό είνε το πιο τρομερό έθιμο του Μπουγγιόρο και καταλαβαίνει κανείς εύκολα, γιατί άποφεύγει πάντα να άδυσσεστή τους ύπηκόους του ο βασιλιάς Μπουνατόντ... Όσο ήταν κι' αυτός ένας από τους πολέμοις που κινούσαν μέσα στη ζουγκλα τα θηρία, ήταν βέβαια γερός σαν έλέφαντας. Μα από την ήμερα που άνέθηκε στο θρόνο, ή τεμπελιά κι' ή άσotteίες τον έκαναν γρήγορα να χάση την παλιά του δύναμη.

(Πώς έγινε μεγάλος καλλιτέχνης ο μικρός κανταδόρος της Νεαπόλεως).

ούτε σε άριστοκρατικό μέγαρο, ούτε καν σε καλλιτεχνικό περιβάλλον. Ο πατέρας του ήταν ένας ταπεινός μικροσπότης και ή μητέρα του μια άγαθή Ναπολιτάνα, άπληστοχρήνη διαρκώς με τα κοντσουβέλα της. Είκοσιένα άδελφια είχε ο Καρούζο, άλλα μεγαλύτερα και άλλα μικρότερα του. Φυσικά δεν έξησαν και δεν μεγάλωσαν όλα. Άλλια όπωσδήποτε είνε εύκολο να καταλάβη κανείς ότι ο πατέρας του Καρούζο, με μεγάλο κόπο κατάσχευε να βγάλη τον ψωμί που χρειαζόταν για να θρέψη την τόσο πολυάριθμη οικογένειά του, κι' ότι ο μικρός Ένρικο δεν έλαβε ποτέ έντελώς στοιχειώδη μόρφωση.

Από μικρό παιδάκι μπήκε σε δουλειά και σε ήλικία δεκαεπτάσων είνε έργαστάσι σ' ένα εργοστάσιο της Νεαπόλεως.

Από τότε άρχισε ο Καρούζο να τραγουδά; "Από τότε που έμεινε και να μιλάει, έλεγε άργότερα μητέρα του. Από μικρό παιδάκι ορέτιζε όλα τα τραγουδάκια που άκουγε στη Νεάπολι, την εσπρί των τραγουδιστών. Έμεινε έπίσης στην έκκλησία της γενιότητός του και όταν μεγάλωσε κάπως, πήγαινε και τραγουδούσε παθητικές σερενάτες κάτω από τα παράθυρα της μισής ή της άλλης σινιορίνας, κατ' έντολή των φλογερών έραστών των, που δεν είχαν το χάρισμα της όμορφης φωνής και που έξέμερασαν το πάθος τους δι' άντιπροσώπου!

Ο Καρούζο δεν έμαθήτευσε ποτέ ούτε σε κανένα μεγάλο καθηγητή, ούτε σε κανένα 'Αδελφό. Μα όλόκληρη ή Νεάπολις ήταν ένα 'Αδελφόν της εποχής εκείνης.

Όπως έλεγε, ο Καρούζο τραγουδούσε τις καθημερινές, ένσω έκανε τη δουλειά του. Και τις Κυριακές πήγαινε κι' έμεινε στην εκκλησία κι' έμεινε τα στοιχειώδη μαθήματα όδοιχς από τον γηραιό διευθυντή του εκκλησιαστικού χορού, τον πάτερ Μονρόντζετι. Σε ήλικία είνε όνομαστός στις λαϊκές συνοικίες της Νεαπόλεως ως τραγουδιστής. Διάφοροι μουσικοί και μουσικοδιδάσκαλοι άρχισαν τότε να δείχνουν ένδιαφέρον για τον νεαρό Ένρικο και φάνηκαν πρόθυμοι να του δώσουν μερικά μαθήματα. Μα ούτε ο μικρός Βιοπαλαστής είχε πολλές ώρες ελεύθερες, ούτε οι δάσκαλοι τον πλύν καιρό διαθέσιμα κι' έτσι τα μαθήματα γινόντουσαν σ' άραιά διαστήματα και με μεγάλη άκαταστασία. Μ' άλλα λόγια, ο μεγάλος τενόρος της εποχής μας δεν είχε ιδέαν από μουσική θεωρία.

Έπί τέλους, σε ήλικία δεκαοκτώ έ-

τών, ο Καρούζο έγινε μαθητής του συμπατριώτου του καέστρο Βέρτινι, ο όποιος είχε μια ιδιαίτερη μέθοδο να διαπλάττει τις φωνές και ύπεστήριζε ότι ή καλή φωνή δεν μπορεί να άποκτηθή παρά με πολυετή μελέτη και με μεγάλη ύπομονη.

Τον πρώτο χρόνο που έρχοιόταν σε μαθητής του Βέρτινι, ο Καρούζο είχε άτελειοτητα για τη φωνή του. Βρισκόταν στην κρίσιμη εποχή της εφηβικής ήλικίας και ή όμορφα βαθεία φωνή του είχε χαθεί έντελως. "Από βαρύτονος, είχε γίνει τενόρος με μια μικρή, λεπτή φωνή, που όπως έλεγε ο καθηγητής του, έμεινε με το σφύριγμα που κάνει ο άνεμος άνάμεσα από τις χαραμάδες του παραθύρου!

Έτσι ο Καρούζο έφτασε σε ήλικία είκοσι έτών, άπογοητευμένος, σκεδόν έντελως για τη φωνή του. Και τότε άπεράσισε να γίνη... στρατιωτικός! Κατετάχθη λοιπόν στο πυροβολικό ως έθελοντής και ύνευρεται γαλιόνα και λοφία στρατηγού. Μα το τραγούδι δεν έλειπε από το στόμα του, ούτε την ώρα των γυμνασίων καλά-καλά, και έστρεφα από λίγες έβδομάδες ο συνταγματάρχης του τον έδωιζε.

— Δεν μπορείς, του είπε, να είσαι και στρατιώτης και κανταδόρος. "Η το ένα ή το άλλο.

Έτσι ο Καρούζο αναγκάστηκε να εγκαταλείψη το στρατιωτικό επάγγελμα και να έπιδειξη και πάλι στο καλλιτεχνικό. Κάποιος που ένδιεφεροτο γι' αυτόν, τον έσύστησε τότε στο διευθυντή ενός μικρού μελοδραματικού θιάσου κι' αυτός του έδωσε ένα όφλο σ' τη «Μινόν», για να κάνει την πρώτη του εμφάνιση ή πό σαρηνς. Μα ο άκατάστατος άκόμα Καρούζο τα έκανε θάλασσα από την πρώτη δοκιμή κι' έφυγε από το θέατρο κλαίγοντας.

Λίγον καιρό άργότερα έκανε την πραγματική του πρώτη εμφάνιση στη μικρή πόλη Καζέρτα. Μα ή έπιτυχία του ήταν πολύ μετρία και τα κέρδη του άκόμη μετρώτερα. Τέλος, ένας περιοδεύων μελοδραματικός θιάσος προσέλαβε τον Καρούζο για να ποιήσει ένα μίνα στο Κάιρο και τον έπληρωσε έξακόσια φράγκα. Ήταν το πρώτο μεγάλο χρηματικό ποσό που έπαιρνε έτσι στα χέρια του ο Καρούζο. Μα αντί να το σασταλήσει και να έξακολουθήσει παίζοντας δευτερεύοντες όρους σε μικρούς θιάσους, προτίμησε να εγκαταλείψη προσωρινά τις σαρηνς και με τα χρήματα αυτά να πάρη σοβαρά μαθήματα από ένα καλόν καθηγητή. Πραγματικώς έπηρε ως καθηγητή του τον διάσημο τότε Λομπαρδιδαι σε λίγον καιρό ή φωνή του άποκτησε και πάλι τη

δύναμη, την εύλυγία και τη γλυκύτητα που την έκαναν να έξχωρίζη από τις φωνές των άλλων διασημών τενόρων της εποχής του. Η πρώτη έπίσημη εμφάνισή του Καρούζο στο Παλέριο το 1897 ήσαν ένας πραγματικός θρίαμβος. Η έπιτυχία του στο Λιβόρνο και στη Γένουα του άνοιξαν το δρόμο για τη Σκάλια του Μιλάνου. Έκει ύπεδίδθη τον Λόρις 'Ινάνφον, κατά την πρώτη παράστασή του μελοδραματικού «Φαίδρα» το 1898. Ο θρίαμβός του ήταν πρωτοφανής στα χρονικά της «Σκάλιας». Το Κοινόν έξαλλο δεν έννοούσε να φύγη από το θέατρο. Και μετά το τέλος της παραστάσεως έξεψε τ' έλλογα του Καρούζο από τ' άμάξια του και το έσυρε μόνο του. Έκανε έπίσης στον βαθεία συγκινμένο τενόρο τέτοιες έκδηλώσεις, που δεν είχε κανείς ποτέ σε κανέναν άλλο καλλιτέχνη.

Μετά την έπιτυχία αυτή, όδες ή μελοδραματικές σαρηνς όχι μόνο της 'Ιταλίας, άλλα του κόσμου όλοκληρου, άρχισαν να ζητούν τη σύμπραξη του Καρούζο. Έξω από την πατρίδα του ο μεγάλος τενόρος τραγούδησε για πρώτη φορά στην Πετρούπολι. Ύστερα πήγε σ' τη Νότι Άμερική, στο Μόντε Κάρλο, και τέλος στο Λονδίνο και στο Μετροπόλιταν της Νέας 'Υόρκης το 1903. Σε ήλικία τριάντα έτών, ο μικρός μάγκας της Νεαπόλεως είχε γίνει διάσημος σ' όλο τον κόσμο και ή φήμη του διατηρήθηκε αλλόκλητη μέχρι του προώρου θανάτου του.

Πραγματικώς, ο Καρούζο πέθανε σε ήλικία μόλις πενήντα έτών, ενώ είχε άκόμη πολλά χρόνια δόξης και θριάμβων μπροστά του, από ασθένεια του όργάνου εκείνου που τον έκανε να διαφέρει απ' όλους τους άλλους ανθρώπους. Έπασθε δηλαδή κανένο του λάφυρος και άποφύ ύπεφερε επί τρία χρόνια και ύπεβίβη ή δδυνήτοτατες θεραπείες, ύπέκρινε τέλος τον μοιραίο, έχοντας χάσει κατά τον τελευταίο καιρό, όχι μόνο τη φωνή του, άλλα και αυτή την όμιλία του άόχνη.

Η εμφάνισή του Καρούζο άποτελούσε το σημαντικώτερο καλλιτεχνικό γεγονός σ' όδες τις μεγαλειότητες που έπρόκειτο να παίζει. Δεν ήταν μόνον ή φωνή του μοναδική, άλλα και ή ήθοςία του άνυπέροβλητη και ή τέχνη του άπαράμιλλη. "Από τη νεότερη γενιά έλλήνων είχαν την ετύγχα ν' άκούσουν τον Καρούζο. Μα σήμερα οι μεγάλοι καλλιτέχναι δεν πεθαίνουν. Η τέχνη τους διατηρείται αόλινα. Χάρη στον κινηματογράφο και στον φρονόγραφο, μπορούμε να τους φέρουμε κάθε στιγμή μπροστά μας ζωντανούς.

Ο Καρούζο στον «Ριγκολέττο».

δύναμη, την εύλυγία και τη γλυκύτητα που την έκαναν να έξχωρίζη από τις φωνές των άλλων διασημών τενόρων της εποχής του.

Η πρώτη έπίσημη εμφάνισή του Καρούζο στο Παλέριο το 1897 ήσαν ένας πραγματικός θρίαμβος. Η έπιτυχία του στο Λιβόρνο και στη Γένουα του άνοιξαν το δρόμο για τη Σκάλια του Μιλάνου. Έκει ύπεδίδθη τον Λόρις 'Ινάνφον, κατά την πρώτη παράστασή του μελοδραματικού «Φαίδρα» το 1898. Ο θρίαμβός του ήταν πρωτοφανής στα χρονικά της «Σκάλιας». Το Κοινόν έξαλλο δεν έννοούσε να φύγη από το θέατρο. Και μετά το τέλος της παραστάσεως έξεψε τ' έλλογα του Καρούζο από τ' άμάξια του και το έσυρε μόνο του. Έκανε έπίσης στον βαθεία συγκινμένο τενόρο τέτοιες έκδηλώσεις, που δεν είχε κανείς ποτέ σε κανέναν άλλο καλλιτέχνη.

Μετά την έπιτυχία αυτή, όδες ή μελοδραματικές σαρηνς όχι μόνο της 'Ιταλίας, άλλα του κόσμου όλοκληρου, άρχισαν να ζητούν τη σύμπραξη του Καρούζο. Έξω από την πατρίδα του ο μεγάλος τενόρος τραγούδησε για πρώτη φορά στην Πετρούπολι. Ύστερα πήγε σ' τη Νότι Άμερική, στο Μόντε Κάρλο, και τέλος στο Λονδίνο και στο Μετροπόλιταν της Νέας 'Υόρκης το 1903. Σε ήλικία τριάντα έτών, ο μικρός μάγκας της Νεαπόλεως είχε γίνει διάσημος σ' όλο τον κόσμο και ή φήμη του διατηρήθηκε αλλόκλητη μέχρι του προώρου θανάτου του.

Πραγματικώς, ο Καρούζο πέθανε σε ήλικία μόλις πενήντα έτών, ενώ είχε άκόμη πολλά χρόνια δόξης και θριάμβων μπροστά του, από ασθένεια του όργάνου εκείνου που τον έκανε να διαφέρει απ' όλους τους άλλους ανθρώπους. Έπασθε δηλαδή κανένο του λάφυρος και άποφύ ύπεφερε επί τρία χρόνια και ύπεβίβη ή δδυνήτοτατες θεραπείες, ύπέκρινε τέλος τον μοιραίο, έχοντας χάσει κατά τον τελευταίο καιρό, όχι μόνο τη φωνή του, άλλα και αυτή την όμιλία του άόχνη.

Η εμφάνισή του Καρούζο άποτελούσε το σημαντικώτερο καλλιτεχνικό γεγονός σ' όδες τις μεγαλειότητες που έπρόκειτο να παίζει. Δεν ήταν μόνον ή φωνή του μοναδική, άλλα και ή ήθοςία του άνυπέροβλητη και ή τέχνη του άπαράμιλλη. "Από τη νεότερη γενιά έλλήνων είχαν την ετύγχα ν' άκούσουν τον Καρούζο. Μα σήμερα οι μεγάλοι καλλιτέχναι δεν πεθαίνουν. Η τέχνη τους διατηρείται αόλινα. Χάρη στον κινηματογράφο και στον φρονόγραφο, μπορούμε να τους φέρουμε κάθε στιγμή μπροστά μας ζωντανούς.

Μετά την έπιτυχία αυτή, όδες ή μελοδραματικές σαρηνς όχι μόνο της 'Ιταλίας, άλλα του κόσμου όλοκληρου, άρχισαν να ζητούν τη σύμπραξη του Καρούζο. Έξω από την πατρίδα του ο μεγάλος τενόρος τραγούδησε για πρώτη φορά στην Πετρούπολι. Ύστερα πήγε σ' τη Νότι Άμερική, στο Μόντε Κάρλο, και τέλος στο Λονδίνο και στο Μετροπόλιταν της Νέας 'Υόρκης το 1903. Σε ήλικία τριάντα έτών, ο μικρός μάγκας της Νεαπόλεως είχε γίνει διάσημος σ' όλο τον κόσμο και ή φήμη του διατηρήθηκε αλλόκλητη μέχρι του προώρου θανάτου του.

Πραγματικώς, ο Καρούζο πέθανε σε ήλικία μόλις πενήντα έτών, ενώ είχε άκόμη πολλά χρόνια δόξης και θριάμβων μπροστά του, από ασθένεια του όργάνου εκείνου που τον έκανε να διαφέρει απ' όλους τους άλλους ανθρώπους. Έπασθε δηλαδή κανένο του λάφυρος και άποφύ ύπεφερε επί τρία χρόνια και ύπεβίβη ή δδυνήτοτατες θεραπείες, ύπέκρινε τέλος τον μοιραίο, έχοντας χάσει κατά τον τελευταίο καιρό, όχι μόνο τη φωνή του, άλλα και αυτή την όμιλία του άόχνη.

Ο πύργος με τις τριανταφυλλιές

(Συνέχεια εκ του προηγούμενου)
καλά κάνετε, μίς... είπε ο Τζέσαρ.
Τέτοια επιπολαιότητα δεν την πε-
ρίμενα εκ μέρους του Ντοϊντλ.
Σας έδωσε ένα βιβλίο που δεν εί-
νε καθόλου κατάλληλο γιά σας,
μίς. Ειδικώς που το καταλάβατε
και δεν προχωρήσατε στην ανά-
γνωσή του. Αυτό δείχνει πως έ-
χετε πολύ λεπτό γούστο.
— "Ω! ναι! φώναξε τότε η
'Ορφλία, ή οποία είχε παρακολου-
θήσει τη συζήτηση και δεν μπο-
ρούσε να κρατηθή πειά. 'Η μίς
Μαγκαλί κάνει διαρκώς τη σεμνό-
τυχη. 'Απορώ μάλιστα πως δεν
σκέφθηκε να γίνη καλόγρια...

— "Ο δούξ, ο οποίος δεν είχε αν-
τιληφθεί ως τη στιγμή εκείνη την
παρουσία της 'Ορφλίας, γύρισε
πίσω. Της έφριξε μιά απ' τις μα-
τιές του έκείνες που προμήνυναν καταγίδα, και της είπε με τόνο που
φαινόταν ήρεμος:

— Δεν ξήγησε κανείς τη γνώμη σου, 'Ορφλία. 'Ωστόσο, επειδή
μίλησες, σου λέω ότι δεν είπα πως ή Μαγκαλί είνε σεμνότυχη, άλλ'
ότι έχει γούστο. Γούστο που σπανίως το βρίσκεις στις άλλες νέες.
ή όποιες διαβάζουν, ό,τι τους τύχει μπροστά τους.

— 'Η 'Ορφλία χλόμιασε άσπρη περισσότερο, ακούγοντας τα λόγια
αυτά του δούκα.

Δεν είλες όστόσο τίποτε και διαγκώνοντας τα χείλη της, άπομα-
κρύνθηκε. Τότε ο Τζέσαρ γύρισε πάλι προς τη Μαγκαλί και της είπε
με τόνο πολύ τρυφερό:

— Δεσποινίς, άρφησε τώρα τα βιβλία κι' έλατε να διασκεδάσετε
μαζύ μας. Ξέρετε, έχουμε μιά εξαιρετική έορτή σήμερα. Θ' ανακη-
ρύξουμε τη βασίλισσα του Μαίον. Πώς δεν σας είπε ή 'Ισαβέλλα
τίποτε;

— Ναι, μου το είπε, αλλά νόμιζα πως ή θέσις μου δεν ήταν σ'
αυτή την έορτή...

— 'Ο δούξ την εκύτταξε τότε στα μάτια κι' ενώ ή Μαγκαλί έννοιωσε
μιά άκατανόητη γοητεία να την πλημμυρίσει κάτω απ' το γλυκύ-
τατο έκείνο βλέμμα του, έξακο-
λούθησε:

— 'Η θέσις σας είνε πάντοτε
εκεί που βρίσκομαι κι' εγώ... Θά
ρθώτε, δεν εν' έτσι; Σας παρα-
καλώ εγώ.

— 'Η Μαγκαλί έγινε κατακόκη-
νη. "Ω! πως είχαν μεταβληθεί τα
πράγματα... 'Ο αγέροχος έκείνος
μεριστάν την παρακαλούσε, αυτή
τη φτωχή όρφανούλα, που από
όλο το χρόνο είχε στεγνάσει στο μέ-
γαλό του.

— 'Αφού το θέλετε σεις, μι-
λόρδε, απάντησε ή Μαγκαλί, θά
έλθω.

— Τότε, πηγαίνετε ν' αλλάξε-
τε την τουαλέττα σας, της είπε ο
δούξ. Θά έλθω εγώ ό ίδιος να
σας παραλάβω σέ μισή ώρα απ'
το διαμέρισμα της δεσποινίδος
Νουέ. 'Ορεβονά, μίς Μαγκαλί...

Και με μιά αδόκητη κίνησι,
πηρε το χέρι της μέσα στο δικό
του. Το κράτησε έτσι μιά στιγμή,
βύθισε το βλέμμα του μέσα στο
δικό της κι' έπειτα άπομακρύνθη-
κε, λέγοντας πάλι:

— "Ορεβονά σε λίγο, δε-
σποινίς...

Μιά άκατανόητη συγκίνησης
είχε πλημμυρίσει τώρα τη Μαγκα-
λί. Δεν ήξερε ούτε ή ίδια τί είχε.
Τό μόνο που ήξερε, ήταν πως έν-
νοιωσε τον έαυτό της ειρυνισμένο
κι' άνήσυχο. Δεν ήθελε να ξερη
τίποτε άλλο.

— Βασίλισσα του Μαίον εξέλεγή ή μίς Μαγκαλί!

ταν μόνη. Ένας ιερέας, νέος σχετικώς άσπρη, βρισκόταν κοντά της.
— "Ελα, Μαγκαλί, να σου συστήσω τον άδελφό μου πάτερ Νουέ!
φώναξε στη νέα.

Συγχρόνως σύστησε στον κληρικό τη Μαγκαλί, συνοδεύοντας τις
συστάσεις της με τα κομπλιμέντα λόγια.

— 'Η Μαγκαλί ξήγησε συγγνώμη κι' άποσύρθηκε στο διαμέρισμα
της, γιά ν' αλλάξει την τουαλέττα της, γιατί ήξερε πως ο λόρδος
Τζέσαρ ήταν απ' τους άνθρώπους έκείνους που δεν άνέχονται να
τους περιμένουν οι άλλοι. 'Η ταραχή της όμως ήταν τόση, ώστε ο-
ταν τελείωσε την τουαλέττα της, είχε περάσει ή μισή ώρα που της
είχε όρσει ο δούξ.

— Άνήσυχη τότε, έτρεξε στο διαμέρισμα της δεσποινίδος Νουέ,
δουο πράγματι την περιμενε ο λόρδος Τζέσαρ. Μά δεν φαινόταν κα-
θόλου νευρικός, επειδή τον είχε κάνει να περιμένει. 'Απεναντίας,
κουβέντιασε ήρεμώτατα με τον άδελφό Νουέ και την δεσποινίδα 'Αμα-
λία, κρατώντας ένα ύπεροχο τριαντάφυλλο στά χέρια του. Μόλις φά-
νισε ή Μαγκαλί, φορώντας μιά αθέρια λευκή τουαλέττα με ρο-
κόρδελες, ο δούξ σηκώθηκε και πλησιάζοντάς την, είπε:

— "Ω! τί θαυμασία και τί απλή τουαλέττα! Μά δι ήθελε κι' ένα
λουλούδι ως συμπλήρωμα.

Και με μιά εύγενή χειρονομία, κάρφωσε στο στήθος της τό
τριαντάφυλλο, που κρατούσε στά χέρια του.

— 'Η δίς 'Αμαλία κι' ο άδελός Νουέ τον κίτταξαν κατάπληκτοι, ενώ
ή Μαγκαλί είχε γίνει κόκκινη, σαν τό λουλούδι που της προσέφερε.

— "Επειτά ο Τζέσαρ, δίνοντάς της τό μπράτσο του, της είπε:

— "Έλατε τώρα, μίς Μαγκαλί, οι ξένοι μας θά μίς περιμένουν!
— "Όταν, έπειτ' από μερικά λεπτά, ή Μαγκαλί έκανε την έσοδό
της στο μεγάλο σαλόνι του πάργου, στηριγμένη στο μπράτσο του
Στάλντερ, ψήφισες θαυμασιού και καταπληξέως διέτρεξε την άρι-
στοκρατική έκείνη διήγου. Ποτέ τους δεν είχαν ιδεί μιά ταιρια-
σμένο ζευγάρι!

— 'Η 'Αμερικανίς "Έντυ Λούντλερ δάγκωνε τα χείλη της με λύσσα,
ενώ ή 'Ορφλία είχε γίνει λευκή σαν τό φόρεμά της. "Όλοι όμως οι
άλλοι καμάρωναν τό θαυμάσιο έκείνο ζευγάρι.

— Λοιπόν, μιλάδες και μιλόρδοι, είπε ο δούξ, θά γίνη άμέσως
ή έκλογή της «Βασίλισσας του Μαίον».

— Ναι!... Ναι!... φώναξαν όλοι, περιγυριζόνοντας τη Μα-
γκαλί και τον Τζέσαρ.

— 'Η λαίδη 'Ισαβέλλα είχε πλησιάσει τη Μαγκαλί και χαϊδεύοντάς
της τα χέρια, της επανέλαμβανε:

— Τί όμορφη που είσαι, Μα-
γκαλί μου!... Τί όμορφη που
είσαι!...

— Έντομεταξύ, ώρίστηκε μιά έ-
πισητή που θά εξέλεγε τα ψη-
φοδέλτια, γιατί ή έκλογή της «Βα-
σίλισσας του Μαίον» θά γινόταν
με ψηφοφορία μεταξύ των κυρί-
ων. 'Η νέες δεν θά λάβαιναν μέ-
ρος σ' αυτή, γιατί όλες τους θά
ήσαν υποψήφιας γιά τό λουλουδέ-
νιο στέμμα της βασίλισσας, που
βρισκόταν άνοιμασμένο σ' ένα
βελουδένιο μαξιλάρι επίαντο στο
τραπέζι.

— Όλες ή ώραιές και νεαρές ά-
ριστοκρατίδες που βρισκόνησαν
συγκεντρωμένες εκεί μέσα φιλοδο-
ξούσαν να γίνουν βασίλισσες του
Μαίον. Περισσότερο όμως απ' ο-
λες φιλοδοξούσε τον τίτλο αυτό ή
λαίδη 'Ορφλία, ή οποία μάλιστα
θεωρούσε βεβαία την έπιτυχία της.

Σέ λίγο ή ψηφοφορία άρχισε,
διακοπόμενη κάθε τόσο από εψ-
θιμα έπεισόδια. Και όταν ο λόρ-
δος Ντοϊντλ ανέθηκε σέ μιά κα-
ρέκλα γιά ν' αναγνώσει τό άπο-
τέλεσμα, ή καρδιά όλων των κο-
ριτσιών χτυπούσε με άγανία.

Τέλος ο λόρδος Ντοϊντλ είπε
με φωνή έπίσημη:

— Βασίλισσα του Μαίον εξέλε-
γη διά παμφήρεας ή μίς Μαγκα-
λί Ντοϊντέ!...

— 'Η Μαγκαλί, ακούγοντας τό ά-
ποτέλεσμα αυτό που δεν τό περι-
μενε καθόλου, έγινε κατάπληκτη.
Συγχρόνως μιά λάμψης περήφνης
και θριαμβευτική πέραςε απ' τα
μάτια του δούκα του Στάλντερ.

— Ένώ λοιπόν οι άλλοι προσκαλεσμένοι έσπευδαν να συγχαρούν την
«Βασίλισσα», ο Τζέσαρ πήρε τό λουλουδένιο στέμμα και προχώρησε
προς τη Μαγκαλί.

— Θά μου επιτρέψετε, βασίλισσά μου, της είπε, να σας φορέσω
τό στέμμα σας. Είμαι τώρα ο πρωθυπουργός σας, έτοιμος να έκτε-
λέσω κάθε σας διαταγή. Αυτό μου επιβάλλουν τά καθήκοντά μου ως
πρωθυπουργού, σύμφωνα με τό πρόγραμμα της έορτής.

Μιά έξελι κυρίεσε τη Μαγκαλί, καθώς ο δούξ άπόθετε τό λου-
λουδένιο στέφανο επάνω στο κεφάλι της. Και όταν άμέσως κατόπιν
πηρε τό χέρι της γιά να τό φιλήσει, τό βήρε παγωμένο.

Την ίδια στιγμή, ή "Έντυ Λούντλερ ψιθύρισε με μοχθηρία στην
'Ορφλία:

— 'Η μίς Μαγκαλί θά όνειρεύεται τώρα και τό δουκαίο στέμμα.
— "Ω! αυτό δεν θά τό πετύχει. Σας τό λέω εγώ, της απάντησε
ή 'Ορφλία.

— "Ο δούξ άντελήφθη τη χλωμάδα της Μαγκαλί και της είπε:

— Ζαλιστήκατε, μίς;

— Μάλιστα, μιλόρδε, του απάντησε έκείνη. Λίγος άέρας όμως θά
μ' έκανε να συνέλθω.

— "Ας κατέβουμε λοιπόν στον κήπο. 'Εκεί θά ρθουν να μίς συ-
νατήσουν σέ λίγο και οι άλλοι. γιατί ή έορτή θά συνεχισθή στο ύ-
παυλο.

Κι' αφού ξήγησε συγγνώμη απ' τους προσκαλεσμένους του, συνώ-
δευσε έξω τη Μαγκαλί. Προχωρούσαν κι' οι δυο ασπρηλοί, βυθισμένοι
κι' οι δυο στες σκέψεις τους, άνάμεσα από τ' άνθισμένα μονοτάκια,
δύαν έξαρνα ο δούξ στάθηκε, βλέποντας μιά σιά να γλιστράει μέσ'
απ' τους θάμνους.

— Τί εν' αυτό; ρώτησε, "Αν-
θωας ή έγώ;

— Μοφ φαίνεται, απάντησε ή
Μαγκαλί, πως ήταν ο μικρός Μί-
κας Ρήδκιν, τό δέκατο παιδάκι
μιάς φτωχής οικογένειας που κα-
τοικούν σέ μιά καλύβα κοντά στον
πάργο. 'Ο πατέρας του ήταν έλ-
λοτε λαθροθήρας...

— "Α! είστε ο δούξ, κι' έκανε
μιά άδιάφορη χειρονομία.

— "Αλλά που ενός έτους, εξα-
κολούθησε ή Μαγκαλί, έπαυσε πειά
να έξασκή τό απαγορευμένο αυτό
έπάγγελμα και ξητάει εργασία.
Αισχυρός όμως δεν βόσκει δου-
λειά κι' έτσι πεινάει όλη του ή
οικογένεια.

— Τους επισκέπτεσθε λοιπόν,
μίς Μαγκαλί.

— Ναι, μιλόρδε. Είνε τίμοι
άνθρωποι και άξίζει να ενδιαφέ-
ρεται κανείς γ' αυτούς.

— Νομίζω, ψιθύρισε άργά ο
δούξ, ότι τό ώραύτερο πράγμα
που μπορεί να κάνει μιά βασίλισσα,
είνε να σκορπίσει γύρω της ελεο-
γεςίες και καθήκον του πρωθυ-
πουργού της να έκτελή τυφλά τις
διαταγές της. Τί έπιθυμεί λοιπόν
ή Μεγαλειότης σας γιά τους φτω-
χούς της;

— 'Η Μαγκαλί τον εκύτταξε με
μιά ειχάριστη έκπληξη.

— "Ω, μιλόρδε! Έκανε. Μιά εργασία γιά τον πατέρα. Αυτό μου
φαίνεται, φτάνει γιά να συνέλθουν κάπως απ' τη μεγάλη τους φτώ-
χεια.

— Θά γίνη αυτό που έπιθυμείτε! της απάντησε ο λόρδος.

— "Ω! πόσο καλός είστε! φώναξε ή Μαγκαλί ενθουσιμένη.

— Δεν είμαι! 'Αλλά θά έπιθυμούσα να γίνω. 'Ελπίζω μάλιστα,
ότι θά με βοηθήσετε σεις σ' αυτό! απάντησε με συγκίνηση ο δούξ
του Στάλντερ.

Σέ λίγο ξαναγύρισαν κοντά στους άλλους προσκαλεσμένους, οι
όποιοι είχαν συγκεντρωθεί γύρω από μικρά τραπέζια κάτω στον
κήπο.

— "Α! να ή βασίλισσά μας με τον πρωθυπουργό της! φώναξε
χαρούμενα ή λαίδη 'Ισαβέλλα.

— "Αμέσως έξη νεαρές δεσποινίδες, που αποτελούσαν την Αύλη της
«Βασίλισσας του Μαίον», περιγυριζούσαν τη Μαγκαλί κι' άρχισαν να
τη ραίνουν γιά λουλούδια, υπό τις γενικές έπικρυμίες.

— "Ο λόρδος Τζέσαρ, όρθιος σέ κάποια άπόσταση, είχε κερφαμένα
τά βλέμμά του προς αυτήν.

Με μιά μηχανική κίνησι, έβησε σέ μιά στιγμή τό χέρι του γιά
να διαρθώσει τα μαλλιά του. Έξαρνα τότε είδε να λάμπει ο μεγάλος
σάπφειρος του δαχτυλιδιού του. Τό δαχτυλίδι αυτό μεταδιδάσταν
από άμνημονεύτων χρόνων στον έκάστοτε δούκα του Στάλντερ. 'Υ-
πήρχε μάλιστα μιά παράδοση, σύμφωνα με την οποία, κάθε φορά
που ο κάτοχος του δαχτυλιδιού σκεπτόταν κάτι που δεν ταιριάζε
προς την ήθηλή του καταγωγή, ο σάπφειρος αυτός έβγαζε μιά λάμ-
ψη γιά να τον προειδοποιήσει.

— "Η λάμψης έκείνη έκανε τη στιγμή αυτή τον λόρδο Τζέσαρ να
κλείσει τα μάτια του και να χλωμάσει. Έσφαξε νευρικά τά χέρια

του και κατόπιν ψιθύρισε:

— Τί τρελλό όνειρο!... Τρελλό κι' άπραγματοποίητο!... Ξέ-
χασα λοιπόν ποιος είμαι!... Πρέπει ν' άντιδράσω, πρίν με νική-
σει τό άσθημά μου...

— Τί σκοτεινό ήθος έχεις άγαπητέ μου; τον ρώτησε εθθημα ο
λόρδος "Αρτσιμπλαντ. Λημονείς, νομίζω, τά καθήκοντά σου ως
πρωθυπουργού της βασίλισσας του Μαίον...

— "Ο δούξ, χωρίς ν' απαντήσει, άπευθύνθηκε προς τον όμιλο, ο ό-
ποιος περιτοίχιζε τη Μαγκαλί. Της προσέφερε τό μπράτσο του, τη
συνόδευσε ως ένα τραπέζι και την τοποθέτησε άνάμεσα στους μιά
έκλεκτους ξένους του. Κατόπιν άπομακρύνθηκε λίγο γιά να κουβεν-
τιάσει με τον έξάδελφό του Μαξιμιλιανό ντε Βόλμπεργκ.

— Μαγκαλί! φώναξε έξαρνα ή 'Ισαβέλλα. Τό στέμμα σου γέ-
νει! 'Ελν' έτοιμο να πέση...

— Τζέσαρ κίτταξε!...

— "Ο δούξ γύρισε. 'Αλλά έκανε την κίνησι αυτή τόσο άργά, ώστε
τον πρόλαβαν ο Φερδινάνδος ντε Βόλμπεργκ κι' ο λόρδος Ντοϊντλ,
οι όποιοι βοήθησαν τη Μαγκαλί να στερεώσει τό άνθινο στέμμα της.

Σέ λίγο, οι ξένοι του δούκα του Στάλντερ είχαν συγκεντρωθεί
κοντά στον καταρράκτη του πάργου, ο όποιος, κάτω απ' τον ήλιο
που βασίλευε, φαινόταν μαγευτικός. 'Η Μαγκαλί είχε άνεθεί σ' ένα
μικρό θρόνο κι' από κει έβλεπε πέρα τους μακρινούς λόφους και
τά βόρρη.

— Έξαρνα, έννοιωσε μιά δυσάρεστη έκπληξη, βλέποντας τη λαίδη
'Ορφλία να διευθύνεται προς τό μέρος της.

Τό λευκό της πρόσωπο φαινόταν συνοφρυνόμενο, τά χείλη της
ήσαν σφιγμένα και τά βλέμμά της έλασταν έκδικές λάμψεις.

Στάθηκε μερικά στιγμές κοντά
στη Μαγκαλί και φαινόταν σαν
να θαμίζει τό πανόραμα που ά-
πλωνόταν μπροστά της.

— Έξαρνα, γύρισε άπότομα,
στήριξε την άκρη του χεριού της
στο μπράτσο της Μαγκαλί και
της είπε με φωνή αργή:

— Θαμιβέβαις, νεαρή φιλά-
ρεση! 'Αλλά ο θρίαμβός σου
δεν θά κρατήσει περισσότερο από
μιά μέρα. Δεν θά πετύχης τό
σκαπό σου! Σου τό έγγνώμαι
εγώ και σου λέω, ότι κι εγώ σεις
δεν θά σου προσφέρη ποτέ τό
στέμμα του!...

— 'Η Μαγκαλί τινάχτηκε άπό-
τομα και τά μάτια της, γεμάτα
έκπληξη, καρφώθηκαν επάνω στην
'Ορφλία.

— Ποιό στέμμα; τράβησε.

— Τό ποιο περιζήτητο απ' τά
δουκαία στέμματα της Μεγάλης
Βρετανίας. Αυτό που ο δούξ του
Στάλντερ θά προσφέρει στη μελ-
λουςσα σύζυγό του.

— 'Η Μαγκαλί, κατάπληκτη, έ-
κανε μιά κίνησι προς τά πίσω.

— Τί λόγια εν' αυτά, μιλά-
ρη; ρώτησε, ενώνοντας τό κε-
φάλι της. Δεν έκανα ποτέ τίποτε
που να δικαιολογή μιά τέτοια ύ-
ποψία εκ μέρους σας!

— "Η 'Ορφλία γέλασε σαρκαστικά.

— Μην κάνεις πως δεν καταλαβαίνεις! είπε. Αυτό δεν περνούν
σέ μένα... "Αν βγήςες απ' την άράνεια, στην οποία βρίσκεται ή
θέσις σου, τό έκανες γιά να κατακτήσης τον δούκα.

— Έχω να σας παρατηρήσω, μιλάρη, ότι τό έκανα αυτό, έπο-
χωρόντας στις παραλήψεις της λαίδης 'Ισαβέλλας! παρατήρησε ή
Μαγκαλί, αντικρίζοντας σταθερά τό θυμωμένο βλέμμα της 'Ορφ-
λίας.

— Την 'Ισαβέλλα την κάνεις ότι θέλεις και εν' εύκολο να φρά-
νεις ότι, ύπακούοντας στις παραλήψεις της, άνακατέμισα στην
κίνησι του πάργου.

Στάθηκε όμως έξαρνα. Τά μεγάλα μάτια της Μαγκαλί την κίτ-
ταξαν με τόσο σοβαρό και περιφρονητικό βλέμμα, ώστε ταράχθηκε.

— Θά σας παρακαλώ, μιλάρη, να πάψετε αυτές τις σκωφαν-
τιες. Ποτέ δεν μου πέραςε απ' τό νου ή τρελή σκέψις που μου ά-
ποδίδετε! Ποτέ, ποτέ δεν σκέφθηκα αυτό τό πράγμα!...

— 'Η Μαγκαλί, καθώς μιλούσε, ήταν χλωμή κι' ή φωνή της έτρεμε.

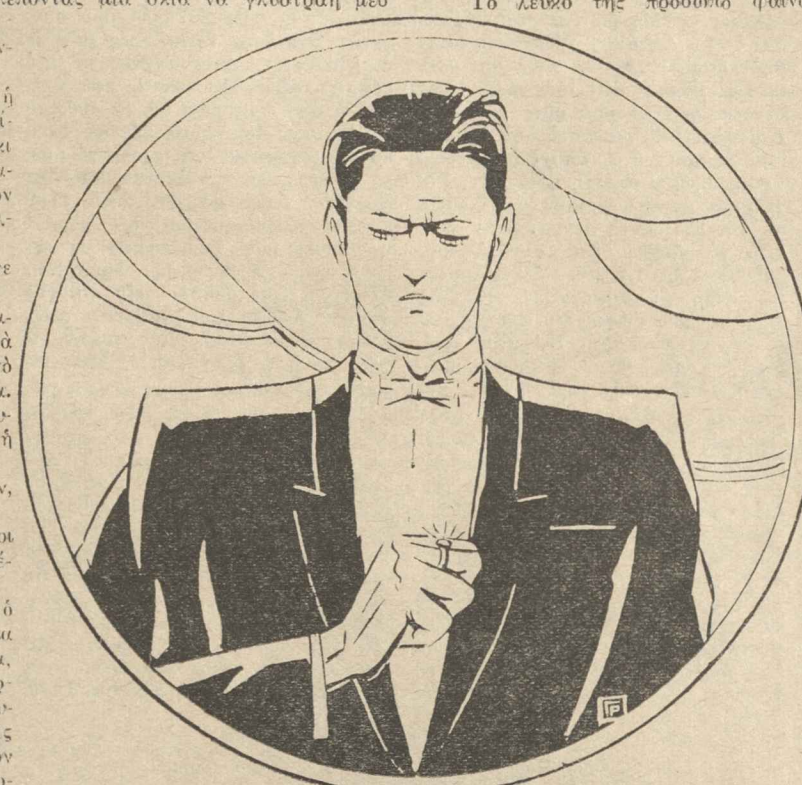
— 'Η λαίδη 'Ορφλία έβησε τους ώμους της κι' έπειτα είπε:

— "Ας παραδεχθώμε γιά μιά στιγμή τό άδύνατο αυτό πράγμα...
ότι ο λόρδος Τζέσαρ σας προτείνει να γίνετε σύζυγός του. Τί θά
του απαντήσετε σεις;

— 'Η Μαγκαλί έσφιξε τά χέρια της, ενώ μιά λάμψης άγωνίας περ-
νούσε απ' τό βλέμμα της.

— Θά του απαντήσω άρνητικά! απάντησε, συνοδεύοντας τά λό-
για της με μιά περήφνη κίνησι του κεφαλιού της. Μη φοβάστε, μι-
λάρη, Είμαι κι' εγώ περήφανη και έξαρνα, ότι ένας τέτοιος γάμος δεν
ταιριάζει σέ μένα. 'Ο δούξ του Στάλντερ θ' αναζητήσει τη σύζυγό του
στην άριστοκρατία...

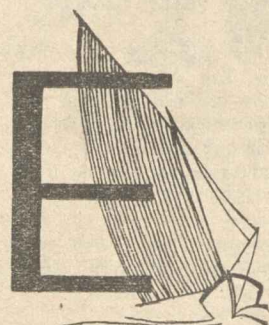
(Ακολουθεί)

— Τί τρελλό όνειρο!... Τρελλό κι' άπραγματοποίητο!...

‘Ανέκδοτα άπ’ τή ζωή του Τρότσκι

(Γραμμένα από τόν ίδιο)

Ε’

ΝΩ έμεις δημοκράτες στη Σιβηρία, τόν Φεβρουάριο του 1901, ή ‘Γερά Σύνοδος της Ρωσίας άφώρισε τόν Λέοντα Τολστόι. ‘Η άπόφασις της Συνόδου δημοσιεύτηκε σ’ όλες τις έφημερίδες. ‘Ο Τολστόι κατηγορείτο για τά παρακάτω έξη εγκλήματα.

- 1) ‘Οτι άρνήθηκε τήν ύπαρξη Θεού ζώντος.
- 2) ‘Οτι άρνήθηκε τόν Θεάνθρωπο τού Χριστού και τήν ανάστασί του εκ νεκρών.
- 3) ‘Οτι άρνήθηκε τήν άσπλην σύλληψη και τήν παρθενία της Πάργης Θεομήτορος.
- 4) ‘Οτι άρνήθηκε τή μετά θάνατον ζωή και τήν ύστερίτη κόσι.
- 5) ‘Οτι άρνήθηκε τή χάρι του άγιου πνεύματος, και
- 6) ‘Οτι θέλησε νά γελοιοποιήσ τόν μυστήριον της εύχρηστίας.

Συγχρόνως τόν πανάχαιο οίκοδόμημα της ρωσικής αυτοκρατορίας έτριξε σέ όλες τούς γωνίες. Οι φοιτητά και πάλι πρωταγωνιστούσαν στόν επαναστατικό αγώνα. Κυριευμένοι από άντικοινωνικό δόσος, είχαν άρχισει νά καταφεύγουν στη τρομοκρατία. Γίνανταν τότε ζοηρές συζητήσεις στούς επαναστατικούς κύκλους σχετικάς με τήν τρομοκρατική τακτική κι’ οι περισσότεροι από τούς μαρξιστάς κηρύττησαν έναντίον της, γιατί πίστευαν ότι ή τακτική αυτή δεν ήταν δυνατή νά έξυγείνη ποτέ τις μάξες. ‘Η δουλειά μας δεν ήταν νά σκοτώνουμε τούς ύπουργούς και τούς στρατηγούς τού Τσάρου, μά ν’ ανατρέφουμε τόν τσαρισμό με τήν επανάστασι.

Εντομεταξύ δύο χρόνια της ζωής μου πέρασαν στην έξορία. Οι έξοριστοι, ό ένας μετά τόν άλλο, δραπέτευσαν, γιατί σέ κάθε χωριό, σέ κάθε συνοικισμό, ύπρχαν χωρικοί, ποτισμένοι από τόν κήρυγμα της επανάστασεως, πρόθυμοι νά τούς βοηθήσουν. Έπαρναν τούς έξοριστούς με τις βάρκες τους, τά κάρα τους και τά έλαια θρά τους και τούς μετέφεραν από τόν ένα χωριό στο άλλο. ‘Η άστυνομία της Σιβηρίας ήταν άνίκανη νά κάνει τόν παραισικό. Πού νά καταδιώξη τούς φυγάδες στίς άγριές εκτίσεις... Μά κι’ ή θέσις τών φυγάδων δεν ήταν καθόλου ευχάριστη. Πολλοί άπ’ αυτούς πνιγόντουσαν μέσα στά ποτάμια ή πέθαναν άπ’ τόν κρύο μέσα στά παρθένα δάση.

Εκείνο πού μου είχε κάνει έντύπωση τότε ήταν ότι ή επαναστατική κίνησις, μολοντί έπετεινόνταν όλοένα, δεν είχε καμιά συνοχή. Κάθε περιφέρεια και κάθε πόλις πλένε χωριστά, ενώ ό τσαρισμός είχε άπέναντί του τόν τεράστιον πλεονέκτημα της ένότητας της δράσεως. ‘Η ιδέα της ύδουσεως ενός κεντρικού κόμματος πού νά διευθύνη όλη τήν κίνησι, μου βασάνιζε τόν μυαλό. Έγγραφα λοιπόν σχετικάς μιά μελέτης, της οποίας άντίγραφα σκορπίστηκαν σ’ όλα τά κέντρα τών έξοριστών και συζητήθηκαν ζωηρά.

Όστόσο και πολλοί άλλοι είχαν συγχρόνως τήν ίδια ιδέα με μένα. Κατά τήν άνοιξη τού 1902, έλαβα ισχυρότατους μερικά μυητορήματα, μέσα στά δεσμάτα τών οποίων ήταν χωμένες ή τελευταίες επαναστατικές εκδόσεις, πού είχαν τυπωθεί στο έξωτερικό και σέ πολύ λεπτό χαρτί. Έμαθα έτσι ότι είχε εκδοθεί

στην Εδρώτη μιά έφημερίδα ή ‘‘Ισκρα» (Σπινθήρ), όργανο τών μαρξιστών, ή οποία είχε σκοπό νά ένωση όλους τούς επαναστάτες με μιά σιδερένια πειθαρχία. Συγχρόνως έλαβα και μιά μικροσύρα τού Λένιν, τυπωμένη στη Γενεύη, με τόν τίτλο : «Τί ποιητέον;», ή οποία ήταν άφιερωμένη όλόκληρη στο ίδιο θέμα. Τά άρθρα κι’ ή προκήρυξις πού είχε γραφεί ως τήν εποχή εκείνη, μου φάνηκαν τότε μονομιχά ασήμαντα, έπαρχιακά ένδιαφέροντος, μικροστά στη νέα και μεγάλη άποστολή πού παρουσιαζόταν. Έπρεπε νά δράσω άλλωστε. Μά πρωτίτως έπρεπε ν’ άποδώσω.

Κατά τήν διάρκειαν της έξορίας μου, ή γυναίκα μου κι’ εγώ είχαμε άποκτήσει δύο κοριτσάκια, άπ’ τά οποία τόν μικρότερο μόλις ήταν τριών μηνών. ‘Η ζωή στη Σιβηρία ήταν σκληρή, μά κι’ ή άπόδρασις μ’ αυτό τόν διπλό βάρος πού δύσκολο, προπάντων για τή γυναίκα μου. Γ’ αυτό άποφάσισα νά φύγω μόνος. ‘Η Άλεξάνδρα Λόβνα μου έλεγε πρώτ’ : «Πρέπει νά φύγης!». Τό επαναστατικό της καθήκον νικούσε όλα τ’ άλλα άσθημάτα της. Έπ’ πολλές ημέρες μάλιστα, μετά τήν άπόδρασί μου, κατόρθωνε νά κρύβη από τούς άστυνομικούς τή

ναίκα μου δήλωσε πως ήμουν άρρωστος και έάπλωσε στο κρεβάτι. Κάτω από τήν κουνέτα μου, ένα άνδρικόλλο. Τό άλλο πρωί ξεκίνησα με ταχύτητα είκοσι χιλιομέτρων τήν ώρα. Τό κρύο ήταν τόσο τρομερό, ώστε δεν κατόρθωνα νά συγκρατή τούς στεναγμούς μου. Πρίν φτάσουμε στο σιδηρόδρομο, ή συντρόφισσά μου κι’ εγώ χωρίσαμε, γιατί άν συνεχίζαμε τόν ταξίδι, μας μαζύ, οι κίνδυνοι πού διατρέχαμε ήσαν περισσότεροι. Τέλος πήρα θέσι σ’ ένα βαγόνι χωρίς κανένα διαμέριστο έπιεσόδιο, κι’ έκει βρήκα μιά βαλίτσα πού μου τήν είχαν φέρει φίλοι μου από τόν ‘Ιρκούτσκι και ή οποία περιείχε άσπύροχρουν, γραβάτες κι’ άλλα είδη τού πολιτισμού. Κρατούσα στά χέρια μου τή μεταφορά τού ‘Ομήρου τού Γέντιτς και είχα στή στήμη μου ένα διαβητήριο με τόν όνομα Τρότσκι, τόν όποιο είχα πάρει στην τύχη, χωρίς νά προβλέπω ότι θα μούμενε για όλη μου τή ζωή.

Ακολουθούσα τή γραμμή πού ύπερσυνδριμική σιδηροδρομική πός τά δυτικά. Οι χωροφύλακες τών σταθμών με άφιναν νά περνά με άδιαφορία. Γυναίκες ψηφίό αναστήματος μιάς έκδοχας για πούλημα κόττες και γουρουνάκια φητά, μοτιλλίες με γάλα και ψωμιά. Κάθε σταθμός φανόνταν σαν έκθεσις, στην όποία άφρονόσαν τά σιδηρικά προϊόντα. Καθ’ όλο τόν ταξίδι, οι άλλοι συνεπιβάται μου έπιναν διαρκώς τσάι, ενώ εγώ διάβαζα τά δημορικά έξαιετρα κι’ όνειρευόμουν μιά ζωή στο έξωτερικό.

Στάθμα στη Σαμάρα, όπου ήταν συγκεντρωμένο εκείνη τήν εποχή τόν έπιτελείο της συντάξεως της ‘‘Ισκρα». Έπί κεφαλής του ήταν ό μηχανικός Κοζιάνοφσκυ, ό όποιος είν σήμερα πρόεδρος τού άνωτέρου σβιετικού Πολυτεχνείου. Αύτός κι’ ή γυναίκα του ύπήρχαν φίλοι τού Λένιν, αλλά μετά τήν καταστολή της επαναστάσεως τού 1905 έγκατέλειψε τόν κόμμα και, ως μηχανικός, κατέλαβε μιά πολύ μεγάλη θέση στο άστικό καθεστώς. Οι παλαιοί του σύντροφοι παραπονιόντουσαν τότε ότι όχι μόνο δεν τούς βοηθούσε, άλλ’ άπεναντίας τούς κατέδρασε. Έπειτα από δώδεκα όμως χρόνια, ό Κοζιάνοφσκυ ξαναγύρισε στο κόμμα πού είχε καταλάβει πιά τήν έξορία. Αυτό έκαναν πολλοί διανοούμενοι, οι όποιοι άποτελούν σήμερα τά στηρίγματα τού Στάλιν.

Στη Σαμάρα έλαβα ένεργό μέρος επίσημο πιά, στη σύνταξι της ‘‘Ισκρας με τόν ψευδώνυμο Πέτρο. ‘Η ‘‘Ισκρα» άναδιοργάνωνε τόν κόμμα. Μά τόν μεγάλο έπιτελείο της έδρευε στο έξωτερικό. Εντομεταξύ, ό Λένιν μού έστειλε γραμμάτια, βιάζοντάς με νά φύγω γρήγορα για τήν Εδρώτη. ‘Ο Κοζιάνοφσκυ μού έδωσε τότε τ’ άπαραίτητα για τόν ταξίδι μου χρήματα και οδηγίες για τόν πέρασμα τών ονόρων στο Κάμεντετς-Ποντόλσκ.

Μιά σειρά περιπετειών διασκόστικών μάλλον παρά τραγικών, άρχισε από τόν σταθμό.

Πιά νά μίν προκαλέσω τήν προσοχή τών χωροφύλακων, είχα άποφασίσει νά φτάσω στο τραίνο τήν τελευταία στιγμή. ‘Ο φοιτητής Σολόβωφ, ό όποιος είνε σήμερα ένας από τούς διευθυντάς τού Συνδικάτου τού Πετρελαίου, είχε αναλάβει νά πιάσει μιά θέση για λογαριασμό μου στο βαγόνι και νά με περιμένει εκεί με τή βαλίτσα μου. Έγώ έντομεταξύ περιφερόμουν ήσυχα σ’ ένα χωράφι, μακριά, από τόν πύον μέρος τού σταθμού, κυττάζοντας κάθε τόσο τόν ρολόι μου, όταν έξαφνα άκουσα τόν τραίνο νά σφυρηλιά για δειντήρη φορά, πράγμα πού ανήγγελλε ότι θα έφτανε σέ τρία λεπτά.

Καταλαβαίνοντας τότε ότι τόν ρολόι μου πηγαίνει πίσω, άρχισα νά τρέχω με όλη μου τή δύναμη πός τόν σταθμό και τή στιγμή πού έμπαινα

μέσα, τόν τραίνο ξεκινούσε. ‘Ο Σολόβωφ, ό όποιος με περιμενε εύσυνείδητα μέσα σ’ ένα βαγόνι, βλέποντας τόν τραίνο νά φεύγει, πήδησε κάτω με τή βαλίτσα μου στο χέρι. Άμέσως οι σιδηροδρομικοί κι’ οι χωροφύλακες τόν περικύκλωσαν, ζητώντας τού έξηγήσεις, όταν έξαφνα ένας άστυνός λαχανιασμένος τούς διέσχισε, άρπάζει τή βαλίτσα άπ’ τά χέρια τού Σολόβωφ κι’ έτρεξε στο έξαναμμένο πιά τρέσι, προλαβαίνοντας τήν τελευταία στιγμή. ‘Ο άνδρας έκείνος ήμουν εγώ...

Είπαώς τόν έπιεσόδιο αυτό ήταν τόσο καμύ και προκαίωσε τόσα γέλια στόν κόσμο πού ήταν συγκεντρωμένος στο σταθμό, ώστε κι’ οι χωροφύλακες δεν θέλησαν νά τού δώσουν σοβαρήτερη σημασία και άφησαν τόν Σολόβωφ άβλητο.

Έτσι έφτασα χωρίς κανένα άπρόοπτο έπιεσόδιο ως τή ζώνη τών ονόρων. Στόν τελευταίο σταθμό, ένας χωροφύλακας μού ζήτησε τόν διαβατήριό μου. Έγώ τόν τόν έδωσα, ενώ ή καρδιά μου σφυγόνταν από άγωνία. Σαφράστρια μάλιστα πάλι, γιατί ό χωροφύλακας βόηξε έν άπολύτω τάξει ένα διαβατήριό πού τόν είχα φτιάξει μόνος μου.

Στά ονώρα ύπήρχε ιδιαίτερη επαναστατική ύπηρεσία, ή οποία διευκόλυνε τούς προγεγραμμένους Ρώσους νά φεύγουν για τόν έξωτερικό. Έπί κεφαλής της ύπηρεσίας αυτής βρισκόταν ένας σοσιαλδημοκράτης, μαθητής τότε τού γυμνασίου, ό όποιος είνε σήμερα ένδοξος χημικός και διευθύνει ένα από τά έπαιστημικά ιδρύματα της δημοκρατίας τών Σοβιέτ. Μαθαίνοντας ότι εγώ άνηκα στην οργάνωσι της ‘‘Ισκρας, πήρε έξαφνα τόνον κατηγορούμενο και άπειλητικό και μού είπε :

—Έρετε ότι ή ‘‘Ισκρα», στά τελευταία της φύλλα κάνει άγρία πολεμική έναντίον τών τρομοκρατών;...

Έτομαζόμουν ν’ άρχισω πολιτική συζήτηση, όταν έξαφνα ό σοσιαλδημοκράτης έπρόθεσε ζωηρά :

—Δεν θα σάς άφήσω νά περάσετε τά ονώρα!

Τά λόγια του αυτά δεν τά περιμένα. Όπόσο ήσαν πολύ φυσικά και δικαιολογημένα, γιατί από τότε οι σοσιαλδημοκράται ήσαν έχθροι τών μαρξιστών. Μετά δεκαέντε μάλιστα χρόνια τούς ανατρέψαμε με τά όπλα στά χέρια, από τήν έξορία.

Προσπάθησα όστόσο νά τόν άποδείξω ότι δεν ήμουν καθόλου ύπεύθυνος για όλα τά όληρα της ‘‘Ισκρας» και στο τέλος τού δήλωσα καθαρά ότι δεν θα τόν νομίζα από και άν δεν περνούσα τά ονώρα. Τότε ό συνολμητής μου πήρε ύφος πού μολακό και μού είπε :

—Καλά... Καλά!... Μά ειδοποιήστε τούς συντρόφους σας ότι είνε ή τελευταία φορά πού άφινω άνθρώπο τούς και περνάει τά ονώρα!

Μ’ έγκατέστηρε νά περάσω τή νύχτα μου στο διαμέρισμα ενός παραγγελλοδόχου, ό όποιος ζούσε μόνος κι’ ό όποιος θα έαναγύριζε τήν άλλη μέρα. Θυμάμαι μάλιστα ότι άναγκάστηκα νά μωσ’ αυτό άπ’ τόν παράθυρο, γιατί ό ιδιοκτήτης τόν είχε κλειδώσει τήν πόρτα.

Πλάγρια λοιπόν στο ξένο κρεβάτι και δεν άρχισα ν’ άποκοιμηθώ. Μά, έξαφνα, τή νύχτα σφυρηλιά, νωθόντας ένα δυνατό φως νά με χτυπάει στά μάτια. Είδα τότε σκιμυμένον από πάνω μου έναν άνθρώπο, ό όποιος στο ένα του χέρι κρατούσε ένα φανάρι και στο άλλο ένα μαστούνη.

—Ποιός είστε σεις; ρώτησα θυμωμένος.

—Όραίο κι’ αυτό! Έκανε ό άγνωστος με τόν τραγικό, βοϊκεται έπιλοκωμένος τόν κρεβάτι μου και με ρωτάει ποιος είμαι...

Ήταν φανερό πως είχα μπροστά μου τόν νοικοκύρη τού σπιτιού. Προσπάθησα νά τού έξηγήσω ότι... έρεπε νά γυρίσει τήν έπομένη, μά χωρίς άποτέλεσμα.

—Εγώ μόνχα ξέχω πότε πρέπει νά γυρίσω! μού άπάντησε, και άναγκάστηκε νά παραδεχτώ μέσα μου ότι είχε δίκιο.

Τά πράγματα ήσαν πιά άρετά στενόχωρα για μένα όταν έξαφνα ό ιδιοκτήτης τού σπιτιού φώναξε :

—Κατάλαβα!... Κατάλαβα!... Πρόκειται για κανένα από τά χονδρεϊδή αυτά δατεία τού ‘Αλέξανδρου... Μά θα τόν συγγνώμο αούο!...

Τότε κι’ εγώ άρχισα νά ύποστηρίζω τήν ιδέα του και νά λέω πως ό ύπεύθυνος για όλα ήταν

ό ‘Αλέξανδρος.

Έτσι πέρασα τόν ύπόλοιπο της νύχτας μου στο διαμέρισμα τού παραγγελλοδόχου, ό όποιος είν’ αλήθεια, μού φέρθηκε με καλωσύνη και μού πρόσφερε και τσάι.

Τήν άλλη μέρα τόν πρωί ό σοσιαλδημοκράτης—μαθητής τού γυμνασίου, έπειτ’ από μιά διαση έξηγήσι, με τόν άνθρώπο πού με φιλοξένησε, με παρέδωσε σέ μερικούς λαθρεμπόρους τού χωριού Μπότον για νά με βοηθήσουν νά περάσω τά ονώρα.

Με πήραν λοιπόν και μ’ έκριναν μέσα σ’ ένα σταύλο, όπου πέρασα όλη τήν ήμέρα μου. Μόλις νύχτωσε, ενώ έδρεχε ραγδαία, ένας άπ’ τούς λαθρεμπόρους ανέλαβε νά με περάσει από τή μεθόριο. Τό σκοτάδι ήταν πολύ πυκνό και πλανόμαστε σ’ αυτό επί ώρες, σκοντάφτοντας σέ κάθε στιγμή.

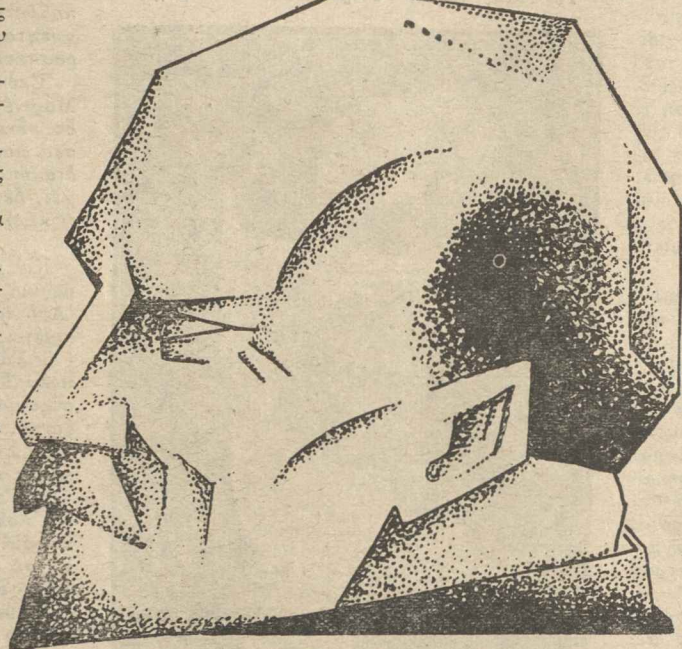
—Και τώρα, μού είπε έξαφνα ό οδηγός μου, σκοραφλώστε στη ράχη μου. Έρχουμε νερό μπροστά μας.

—Εγώ δεν ήθελα με κανένα τρόπο νά σκοραφλώσω, μά κι’ ό λαθρεμπόρος έπέμενε.

—Δεν μπορείτε, μού έλεγε, μονοκέμένος καθώς είσαστε νά έξακολουθήσετε τόν δρόμο σας από τήν άλλη μεριά τών ονόρων. Είνε αδύνατον!

Αναγκάστηκα νά ύποκύνω και νά συνεχίσω τόν δρόμο μου έπάνω στη ράχη αυτού τού ανθρώπου, πράγμα πού όστόσο δεν έιπώδισε τις μύτες μου νά πλημμυρίσουν από νερό.

Έπειτ’ από ένα τέταρτο της ώρας, στεγνώ-

‘Ο Λένιν.

ναμε σέ μιά έβραική καλύβα, πέρα άπ’ τά αστρακά ονώρα. Έκει με δεβαίωσαν ότι ό οδηγός μου με είχε οδηγήσει έπλητδες μέσ’ άπ’ τις κακοτοπιές και τά νερά για νά μού πώρη περισσότερα χρήματα. Μά κι’ από τήν άλλη μεριά ό οδηγός μου, καθώς με άφινε με έκαμε προσεχτικό άπέναντί τών Έβραίων, οι όποιοι, καθώς μού είπε, παίρνουν συνήθως τόν τριπλάσιο τών δωνν τούς χρωστάει κανείς. Και πραγματικά τά χρήμάτα μου, έξ ατίας της άληθιότητας τών ανθρώπων πού μού πρόσφεραν τή συνδρομή τους, είχαν άρχισει νά έξαντλούνται.

Έπρεπε νά κάνω ακόμα ένα δρόμο όχτώ χιλιομέτρων τή νύχτα, για νά φτάσω στόν προσηχ σταθμό. ‘Ο δρόμος αυτός ήταν όχι μόνο δύσκολος, αλλά κι’ επικίνδυνος, γιατί σέ όλη τή γραμμή του ύπήρχαν αστρακά φυλάκια.

Ένας Έβραίος έφράτης ανέλαβε νά μ’ οδηγήσ η’ ένα δίτροχο άμάξι.

—Τή μιά μέρα ή τήν άλλη θ’ άφήσω εδώ τόν τοιάριό μου, ψιθύρισε.

—Γιατί;

—Γιατί όταν οι στρατιώτες φωνάζουν : «Τίς εί;» και δεν τούς άπαντάς, σοι ρίχνουν άμέσως. Νά, εκεί κάτω, ή φωτιά τους. Εύτυχώς άτόψη ή νύχτα είνε καλή.

Ήταν εκάλησ πράγματα. Τό σκοτάδι δεν σοι έπέτρεπε νά διακρίνεις με μωσώ μέτρον άπόσας μπροστά σου, ή ραγδαία φωνή μās μαστίγωνε αλύπητα τά πρόσωπα και τ’ άλογα βούλιαζαν ως τά γόνατα μέσα στη λάσπη. ‘Ο

δρόμος ήταν πολύ δύσβατος, τόν άμάξι μας προχωρούσε με μεγάλη δυσκολία και πολλές φορές λίγο έλειψε ν’ άναποδουρωθεί.

Στό τέλος δεν άποφύγαμε τόν τοιμαρίσμο. Βρήθηκα τότε με τά μούτρα στο βούζκο. Μά τόν μεγαλύτερο κακό δεν ήταν αυτό. Έξαφνα, άμέσως μετά τήν πώσι μας, μιά διαπεραστική κραυγή άκούστηκε πού κοντά μας, μιά κραυγή πού δεν είχε τίποτε τόν ανθρώπινο.

—Τί είν’ αυτό; ρώτησα τόν οδηγό μου.

—Πάει!... Χαθήκαμε! Χαθήκαμε! μού άπάντησε έκείνος έκπληκτισμένος. Χαθήκαμε!

—Μά τί είνε; τόν ρώτησα πάλι, κρατώντας τήν άναπνοή μου.

—Ένας πετεινός... Καταραμένος νάνα!... Είν’ ένας πετεινός!... ‘Η κυρά του πού τόν έδωσε για νά τόν πάω στο σταθμό, σέ κάποιο γνωστό της.

Έντομεταξύ, ό πετεινός έξακολουθούσε νά κακαρίζη κάθε τόσο.

—Θά μάς καταστρέψη! Ξαναείπε ό Έβραίος. Τό φυλάκιο άπέχει διακόσια χίλια από δώ... Θά τόν άκούσουν οι στρατιώτες κι’ αλλοίμονο μας!

—Πνίχ’ τον!... τού μουρμούρισε μανιασμένος.

—Ποιόν;

—Τόν πετεινό!

—Και πού νά τόν βρώ μέσα σ’ αυτό τόν σκοτάδι... Σίγουρα θά τόν έξη καταπλωσώ τόν άμάξι.

Άρχισαμε τότε νά ψάχνουμε μέσ’ στο σκοτάδι, σούφροντας στίς λάσπες, για νά βρούμε τόν πετεινό. ‘Η βροχή μās μαστίγωνε αλύπητα, ενώ έμεις καταράμαστε τήν τύχη μας και τόν καταραμένο πούλερικό. Τέλος, ό Έβραίος κατόρθωσε ν’ άνακαλύψη τόν άθλιο πετεινό, πλακωμένο άπ’ τήν κορυφή τού άμαξιο. Τόν άτελευθερώσαμε, και τόν ζωο γεμάτο εύγνωμοσύνη, έπαψε άμέσως τά κακαρίσματα του.

Τότε άνασπρώσαμε τόν άμάξι μας και συνεχίσαμε τόν ταξίδι μας χωρίς άλλο άπεινηταίο.

Στό σταθμό χρειάστηκα τρεις όλόκληρες ώρες για νά στεγνώσω και νά καθαριστώ. Άφού τελείωσα, είδα τότε ότι δεν είχα άρεκά χρήματα για νά συνεχίσω τόν ταξίδι μου ως τή Ζυρίχη, όπου σκόπευα νά μείνω. Άποφάσισα λοιπόν τότε νά βγάλω ένα εισιτήριο ως τή Βιέννη κι’ εκεί θα έβλεπα τί θα έκανα.

Έκείνο πού μου έκανε έντύπωση, μόλις έφτασα στη Βιέννη, ήταν ότι, παρ’ όλα τά γεωμικά πού είχα μάθει στο σχολείο, δεν καταλάβαινα λέξι άπ’ τή γλώσσα τών Βιεννέζων, ή πως κι’ οι Βιεννέζοι δεν καταλάβαιναν λέξι από τά γεωμικά υοι.

Κατόρθωσα όστόσο νά έξηγήσω σ’ ένα γέρο ότι ήθελα νά βρώ τά γραφεία της έφημερίδος ‘‘Αριμπερ». ‘Ημουν άποφασισμένος νά έξηγήσω στο διευθυντή της, τόν Βίκτωρα Άντλερ, άρχηγό τών Αύστριακών σοσιαλδημοκρατών, ότι τά συμφέροντα της ρωσικής επαναστάσεως άπατούσαν τή συνέχισι τού ταξιδιού μου μέχρι της Ζυρίχης. ‘Ο γέρος, ό όποιος ήταν παραγγελλοδόχος, ανέλαβε ειχαρίστως νά μ’ οδηγήσ στα γραφεία τού ‘‘Αριμπερ». Μά ήταν μακριά και βαδίσαμε μιά όλόκληρη ώρα.

Φαντάζεσαι κανείς τήν άπογοήτευσί μας όταν, φτάνοντας εκεί, μάθαμε ότι ή έφημερίς είχε μετακομίσει πού έτους. Βαδίσαμε μωή ώρα ακόμα και τέλος φτάσαμε.

Μά μού καινούργια άπογοήτευσί μās περιέμενε πάλι. ‘Ο θυρωρός της έφημερίδος μās δήλωσε ότι ήταν Κυριακή κι’ ότι κανείς από τόν συντακτικό προσωπικό της έφημερίδος δεν βρισκόταν εκεί...

‘Οστόσο, εγώ άποφάσισα νά μίν ύποχωρήσω. Έπρεπε νά φύγω για τή Ζυρίχη. ‘Η σύνταξις της ‘‘Ισκρας» με περιέμενε εκεί.

Έφωνα λοιπόν και τράβηξα για τόν σπίτι τού Άντλερ. Έκει με δέχτηκε ένας άντρας, μετρίον άναστήματος, γυριστός, σχεδόν καιμπούρης, με μάτια φρονισμένα και με πρόσωπο κουρασμένο. Ήταν ό Άντλερ. Έπειδή έπρόκειτο σούτες τις ημέρες νά γίνονιν έξλογές, ό Άντλερ είχε μιλήσει τήν προηγουμένη σέ διάφορες συγκεντρώσεις κι’ είχε περάσει τή νύχτα τού γράφοντας άρθρα κι’ εκκλήσεις. (Άκολουθεί).

Ο ΜΑΡΙΝΕΤΤΙ ΚΑΙ Ο ΦΟΥΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Βίος και πολιτεία του Ίταλου λογίου. Τί κάνει σιά μεγάλη κληρονομιά. Τά πρώτα του μανιφέστα. Πρόγκα, γροδιές, ξύλο άλύπητο καί... παραφροσύνη!

Με τὸ στανιό, διὰ τῆς πυγμῆς, με τὴ βία. Καί τότε ἔγιναν πράγματα ἀστείωτα καὶ πρωτοφανή.

Γιὰς ἐνὸς μεγαλοδουμήχανου, ὁ Μαρινέττι ἐκληρονόμησε μιὰ κολοσιαία περιουσία, με τὴν ὁποία τοῦ ἦσαν εἰκόλο νὰ μαζέψῃ γύρω του μερικοὺς θαυμαστάς καὶ νὰ ἰδρύσῃ τὸν πρῶτο πυρῆνα τῆς Φουτουριστικῆς Συντροφίαις. Ἀρχισ λοιπὸν νὰ γεμίζῃ τὴν ὑψηλὴν με «Μανιφέστα», με προγράμματα θεωρητικὰ, σὺν ἀποφάσεως ἀκαταπόνητος, προσπαθοῦσε νὰ ἐξηγήσῃ τί ἦταν ὁ μυστηριώδης «Φουτουρισμός», τὸν ὁποῖο ἐλάνθανε. Ταυτοχρόνως ἔβγαλε καὶ ἕνα περιοδικό, τὸ ὁποῖο ἀνόμισσε «Πήληξ», γιατί, ὅπως λέει ὁ Μαρινέττι, χωρὶς τὴν ποιήσιν, δὲν μπορεῖ νὰ ἀντισηθῇ ἡ ζωὴ, ἐπομένως ὁ φουτουρισμός δὲν εἶνε τίποτε ἄλλο παρὰ ποιήσις... ἐν ἐφαρμογῇ.

Ὅταν τὸ 1909 γιὰ πρώτη φορὰ ἐδημοσιεύθη τὸ πρόγραμμα τοῦ φουτουρισμοῦ στὸ Παρίσι, οἱ ἄνθρωποι ἔβριαν τὰ μάτια τους με τὰ γραφόμενά του. Ἰδοὺ μερικὰ ἀποσπάσματα:

«Θέλουμε νὰ τραγουδήσουμε τὸν ἔρωτα τοῦ κινδύνου, τὴν δρᾶσι καὶ τὴν τύλη. Ἡ φιλολογία ὡς τώρα γαλβανίζει τὴ συλλογισμένη ἀνιήσια, τὴν ἐκτασι καὶ τὸ δνειροπόλημα. Ἐμεῖς θέλουμε νὰ ἐκφράσουμε τὴν πυρετώδη ἀγρύπνια, τὸ βίημα τοῦ δρομέως, τὸ θαρσύνον πῆδημα, τὸ ροκισμα καὶ τὴ γροθιά. Ἐμεῖς διακηρύττουμε ὅτι ἡ λαμπρότα τοῦ κόσμου ἔχει μιὰ μόνον ὁμορφιά: Τὴν ὁμορφίαν τῆς ταχύτητος.

«Ἐνὰ αὐτοκίνητο ποὺ μονοκροῖ εἰς ὠραϊότερο ἀπὸ τὴ Νίκη τῆς Σαμοθράκης. Θέλωμε νὰ ὑμνήσουμε τὸν ἄνθρωπο ποὺ κρατεῖ τὸ τιμόνι τοῦ αὐτοκινήτου. Δὲν ὑπάρχει ὁμορφιά, παρὰ μόνον αὐτὴν τὴν πᾶλη. Κανένα ἔργον δὲν μπορεῖ νὰ εἶνε ἀριστοῦργημα χωρὶς νὰ εἶνε ἐπιθετικό...»

Τὰ λόγια αὐτὰ σήμερα δὲν κάνουν τὴ μεγάλη ἐντύπωση ποὺ προκαλοῦσαν τὴν ἐποχὴ ἐκείνη, γιατί ἡ μεταπολεμικὴ ζωὴ, ἡ φιλολογία καὶ ἡ τέχνη — πρέπει νὰ τὸ ὁμολογήσουμε — ἐπῆρε πολλὰ ἀπὸ τὴς διδασκαλίας τοῦ φουτουρισμοῦ.

Τὴν ἐποχὴ διὼς ἐκείνη, τὰ μανιφέστα τοῦ Μαρινέττι ἔκαμαν κατὰ τὴν καὶ ἐπρόκαλεσαν τὴς ἐπιθέσεις τῶν λογίων καὶ διῶν τοῦ κόσμου.

Ὡς κέντρον γιὰ νὰ λανσάρῃ τὴς νέες διδασκαλίας του, ὁ Μαρινέττι διέλεξε τὸ Παρίσι, τὴ διεθνή αὐτὴ πόλιν, ὅπου μαζεύνονταν, διὰ οἱ διανοούμενοι ποὺ θέλον νὰ καθάρουν ὄφρυον.

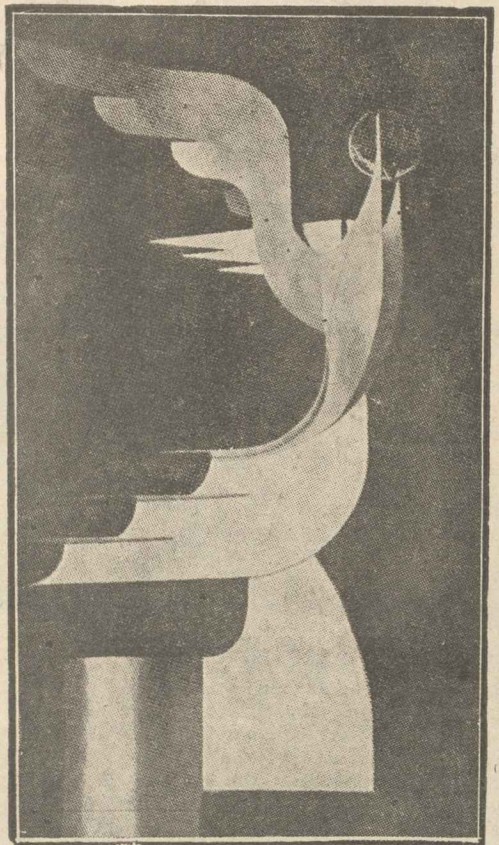
Ποτὲ δὲν θὰ λησμονήσῃ τὴν πρώτη ἐμφάνισιν τοῦ Μαρινέττι στὸ Παρίσι. Με τὰ λεπτὰ ποὺ εἶχε, μπορούσε νὰ δῶν ὅσην ἐπιδείξει θεωρητικῶς. Ἐνοήσας μιὰ σάλα σιμὰ στὴ Γαλλικὴ Ἰκκιονομία καὶ διὰ βήματα πρὸς πέρα ἀπὸ τὴν πλατεία τῆς Ὀπερας. Ἐπειτα ἄρχισε νὰ λανσάρῃ τὰ διδάγματά του σὺν ἐφημερίδες καὶ στὸ τέλος ὁργάνωσε μιὰ ἔκθεσιν ἔργων φουτουριστικῆς ζωγραφικῆς καὶ μιὰ σειρά διαλέξεων ποὺ εἶχε σκοπὸ νὰ ἐξηγήσῃ στὸν ἀντίδιο καὶ βέδηνλο κόσμο τὴς ιδέας τῆς νέας σχολῆς, ποὺ ἐρχόταν νὰ ἐπαναστατήσῃ τὰ πάντα, ἀπὸ τὴ φιλολογία ὡς τὴν πολιτικὴν, ἀπὸ τὴ ζωγραφικὴ ὡς τὴν ἀρχιτεκτονικὴν.

Ἦσαν σὲ πολλὰ ἀπὸ τὴς διαλέξεις αὐτές, σὺν δημοσιογράφου ποὺ εἶμαι, καὶ θυμῶμαι ὁ

τὴ ἔστειλε πολλὰ ἐνδιαφερόμενος καὶ εὐθύμης ἀνταποκρίσεις γιὰ τὴν ὑπόθεσιν ποὺ ἔλαβε ἀπὸ τοὺς Παρισίους ὁ Μαρινέττι καὶ ἡ διδασκαλία του. Θύελλα ἔξοπασε στὴν πρώτη διάλεξιν του. Μόνον ἡ καφέλις δὲν πετάχτηκεν ἐναντίον τοῦ ρήτορος ποὺ μίλουσε με τὴν ὀρμὴν καταιγίδος. Οἱ θεαταὶ ἐσπᾶσαν στὰ γέλια, θεωροῦσαν, χειροκροτοῦσαν εὐφρονικά, στὸ τέλος δὲ ἐρίζον ὅτι μπορούσαν ἐπ'αὐτὸν στὸν ρήτορα. Ἀλλὰ ὁ Μαρινέττι εἶνε πολέμιος. Ἐργώριζε ὅτι τὸν περιμενε θύελλα. Με ψυχραμία λοιπὸν τὴ δέχτηκε καὶ τὴν ἀντιμετώπισε. Μίλουσε παρ' ὅλο τὸν θόρυβον, ἐξηγοῦσε τὴς ἀρχὲς του μέσα στὸ πανδαμόνιον καὶ ἀμύνονταν ἀκόμη καὶ με τὴ γροθιά του, τριγυρισμένος ἀπὸ τοὺς λίγους μαθητάς του ποὺ τὸν ἀκολουθοῦσαν σὺς ἐκστρατείας του αὐτὲς πατωθῶ.

Γιατὶ δὲν ἄφησε μέρος τῆς Εὐρώπης ποὺ νὰ μὴ μεταφέρει τὴς διδασκαλίας του καὶ νὰ μὴ δέχτῃ... τὴς ἀποδοκιμασίας τοῦ πλήθους.

Τὸ 1910, τέλος, ἐδημοσίευσε τὸ «Τεχνικό

Η ΝΙΚΗ ΤΟΥ ΑΕΡΟΣ
(Ἔργον τοῦ φουτουριστοῦ καλλιτέχνη ΘΗΑΥΑΝΤ).

Μανιφέστο τῆς φουτουριστικῆς φιλολογίας ποὺ ἀποτελεῖ τὴς Δέκα Ἐντολὰς τοῦ φουτουρισμοῦ. Με τὸ πρόγραμμα αὐτὸ ὁ Μαρινέττι καταργεῖ τὴ σύνταξιν, τὴς τυπογραφικῆς στίξεις καὶ τὸνους, τὸ ἐπιθετικὸ καὶ τὸ ἀντικείμενον στὴ φράσιν. Μεταβάλλει τὸ ὅλκον τῆς γλώσσας καὶ τοὺς ἀοιθητικὸς καὶ γεωμετρικὸς κανόνες, γκαρμίζει τοὺς μουσικοὺς φθόγγους καὶ τὴς παλῆς μεταχειρισμένους λέξεις, καὶ εἰσάγει στὴ γλῶσσάν τὴς φωνῆς τὸν ἔξω καὶ τὸν θηρίων καὶ τὸν θόρυβον τῶν κινήσεων.

Πέρασαν μερικὰ χρόνια καυγάδων, κατὰ τὰ ὁποῖα οἱ φουτουριστὰι, πολλὰς φορὲς, ἀναγκάστηκαν νὰ χτυπηθοῦν με γροθιές καὶ μαγκούρες μ' ἐκείνους ποὺ εἰσενέοντο τὴς θεωρίας των μ' ἐθυροβόλουν σὺς διαλέξεις των καὶ ἐκθέσεις ἔργων ζωγραφικῆς καὶ γλυπτικῆς φουτουριστικῆς. Πολλὰς φορὲς ἡ φουτουριστικὴ διάλεξις διεκτάτετο καὶ ὁ ρήτωρ καὶ οἱ συνά-

ΤΟΥ Κ. ΚΩΣΤΑ ΚΑΙΡΟΦΥΛΛΑ

Βίος και πολιτεία του Ίταλου λογίου. Τί κάνει σιά μεγάλη κληρονομιά. Τά πρώτα του μανιφέστα. Πρόγκα, γροδιές, ξύλο άλύπητο καί... παραφροσύνη!

δελφοί του κατέληγαν στὸ ἀστυνομικὸ τμήμα. Ἀλλὰ ὁ Μαρινέττι καὶ οἱ ὁπαδοί του, ὅσο λίγοι ἦσαν, τόσο καὶ ἐπίμονοι ἐδείκνυντο. Τὰ λεπτὰ τοῦ Μαρινέττι ἐσκορπίζοντο ἀρθρῶς γιὰ νὰ γίνετα θόρυβος καὶ ρεκλάμα.

Τὸν Φεβρουάριον τοῦ 1915, τέλος, ὁ Μαρινέττι, μαζί με τὸν ἐπιστολὸν καὶ ἀγαπητὸν του συνεργάτη Σετιμέλλι, ἐδημοσίευσε τὸ περίφημον «Μανιφέστο τοῦ Φουτουριστικοῦ Θεάτρου», στὸ ὁποῖο, μεταξὺ τῶν ἄλλων, ἔγραφε:

«Νὰ καταργηθῇ ἐντελὸς ἡ τέχνη τοῦ παρελθοντολογικοῦ θεάτρου. Ν' ἀνεξαστοῦν σὴ σκηρὴ ὅλες ἡ ἀποκαλύψεις (ὅσο καὶ ἂν εἶνε ἀπίστευτες, περιεργές καὶ ἀντιθετικαί), ποὺ κάνει ἡ γενεὰ μας στὸ ὑποσυνείδητό της. Νὰ καταργηθοῦν ἡ φάρσες, ἡ κωμῆδες, τὸ δράμα, τὸ κωμειδύλλιον, ἡ τραγωδία. Νὰ καταργηθοῦν ἡ 3 ἢ 5 πράξεις τῶν ἔργων καὶ νὰ δημιουργηθοῦν θεατρικαὶ δράσεις εἰς 15, 20, 25 συνθέσεις, τῶν ὁποίων ἡ διάρκεια νὰ μειωθῇ σ' ἕνα λεπτό καὶ καὶ μερικὰ δευτερόλεπτα, σὲ μιὰ ἀλυσίδα ἀπὸ ὑποβλητικὰς ἐκπλήξεις, με αὐθιγμένην ταχύτητα, χωρὶς ψυχολογία ἢ λογικὴ προπαρασκευή».

Ἐκτελεστέοντες κατόπιν ἄλλο πρόγραμμα τοῦ Μαρινέττι γιὰ τὴ ζωγραφικὴν, στὸ ὁποῖο γράφει: «Νὰ προσώπο δὲν εἶνε ποτὲ σταθερὸ μυστήριον, ἀλλὰ φαίνεται καὶ ἐξαφανίζεται ἀδιακόπως. Τοινοτρόπως ἕνα ἄλλο ποτὲ γέμει, δὲν ἔχει τέσσερα πόδια, ἀλλὰ εἰκοσι, καὶ ἡ κινήσεις του εἶνε... τριγωνικές!»

Καὶ τώρα οἱ ἀναγνώσταί μου ἂς ἀπολαύσων μερικὰ ἀποσπάσματα ἀπὸ ἔργα τοῦ Μαρινέττι. Ἀπὸ τὸ «Ὅντ' ψυχῆς μέσα σὲ μιὰ βόμβα», ἡ πρώτοις:

«Σὺν σκυλὶ γυμνασμένο κρατῶ στὸ στόμα, κολυμβώντας, τὸ γιγάντιον πρᾶσινον πιπτο τὸ στρογγυλὸ ἀλατισμένο ποτὶ θαλάσσιον δελφοντα».

«Στήθ' ἀπὸ πεπιεσμένο ἀέρα γιὰ τὸ σήκωμα τῶν μελῶν (!).

«Γυναικα, θέλω νὰ ταξιθεύσω μέσα σου, νὰ κολυμπήσω μέσα σου, νὰ φαρῶσάν τὴν καρδίαν σου, νὰ σὲ φάω σὺν στρεβί. Θέλω νὰ σὲ βάλλω μέσα σ' ἕνα ποτήρι, νὰ σὲ ἀναλίσσω σὺν τῇ ζάχαρι, ἔπειτα νὰ σὲ κάνω πάλι κρυστάλλα, ὥστε ἡ ἡδονὴ τῶν δοντιῶν νὰ φτάσῃ στὸ ἀπειρο! Σὲ μιὰ λεκάνῃ, σ' ἕνα γουδί, σ' ἕνα βαρέλι, σ' ἕνα βουτί. Τὸ κρεββάτι δὲν φτάνει. Εἰσαι τὸ καλὸ ξυμάρνι γιὰ νὰ ζυμώσω τὴ νέα μου πᾶστα ἀνθρώπων»!

Νὰ τώρα καὶ ἕνα ἀνέκδοτο, τὸ ὁποῖο διηγῆται ὁ φίλος καὶ συνεργάτης τοῦ Μαρινέττι, Σετιμέλλι, ὁ ὁποῖος ἔγραφε ἕνα διδύκον κριτικὸν βιογραφικὸν γιὰ τὸν διδάσκαλόν τοῦ Φουτουρισμοῦ.

Ὁ Μαρινέττι εἶνε ἀκούραστος κολυμβητὴς καὶ μπορεῖ νὰ μείνῃ στὴ θάλασσα γιὰ πολλὰς ὥρες. Στὸ Παλιέριον λοιπὸν μιὰ φορὰ, μαζί με τὸν φουτουριστὰν πωτὴ Μάτσα, κολυμποῦσαν ὅταν εἶδε ἐκεῖ σιμὰ, μέσα σὲ μιὰ βάρκα, ἕναν καθηγητὴ τῆς Φιλοσοφίας, ἀσπονδὸν ἐχθρὸν καὶ διώκτην του, νὰ ψοφεῖ. Ὁ Μαρινέττι τὸν πλησίασε καὶ ἄρχισε μαζί του τὴ συζήτησιν γιὰ τὸν φουτουρισμό.

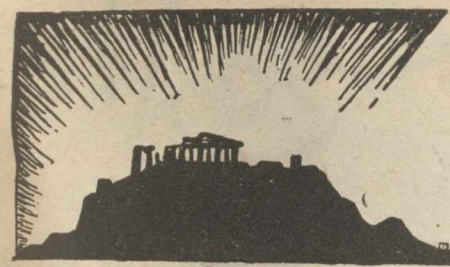
Ὁ φιλόσοφος ἦταν ἐπίσης πεισματάρης καὶ ὁ Μαρινέττι δὲν ἐννοοῦσε νὰ τὸν ἀφήσῃ ἥσυχον. Ἐξασκολοῦντο λοιπὸν ἡ συζήτησις με θυμὸν καὶ πῆξιμα. Ὁ φιλόσοφος, ὁ ὁποῖος ἦταν πῆξιμα παρὼς, γιὰ μιὰ σπύγη ἐκρηκνύθη ἀπὸ μιὰ τέλεια ἔξαρσιν, ὥστε με τὴς ἀπτόμετες καὶ βίαιες κινήσεις του, ἔκασε τὴν ἰσορροπία του καὶ ἔπεσε καὶ αὐτὸς στὴ θάλασσα. Ὁ Μαρινέττι τότε τὸν ἔπασε ἀπὸ τὰ μαλλιά καὶ ἀφ' οὗ τοῦ ἔβγαλε τὸ κεφάλιν ἀπὸ τὸ νερό, τοῦ εἶπε:

— Φώναξε ἐξήτω ὁ φουτουρισμός, ἀλλοῦς σὲ στέλνω στὰ ψέφια τοῦ βυθοῦ!

Καὶ ὁ φιλόσοφος ἀναγκάστηκε, γιὰ μιὰ στιγμή, νὰ γίνῃ... φουτουριστής.

ΚΩΣΤΑΣ ΚΑΙΡΟΦΥΛΛΑΣ

ΠΑΝΑΘΗΝΑΙΑ

ἐν εἶδει περιστέρως...

Ἀπὸ προλόγου

Ἡ ἱστορία ποὺ θὰ σὰς διηγηθῶμαι δὲν ἀνήκει στὴν ἐποχὴ τοῦ Ἰακώβ, ὅποτε οἱ ἄνθρωποι ἔβλεπαν στὸν ἴππον τους, καὶ κομμάτι φορὰ καὶ στὸ ξύπνιον τους, ἀπεσταλμένους τοῦ Θεοῦ ἢ καὶ τὸν ἴδιον τὸν Ὑψιστο νὰ τοὺς δύνῃ τὴν καὶ τὴν ἄλλην ἐντολήν. Ἡ παρακάτω ἱστορία εἶνε σὺς μέρες μας! Ἐνας ἄνθρωπος εἶδε τὸ Ἅγιον Πνεῦμα, τὸ ὁποῖον μάλιστα, ὡς ταχυδρομικὴν περιστέρα ποὺ ἔφερε ἀπὸ τὸ θαλάσσιον τοῦ Ὀυρανοῦ μιὰ σημαντικὴν διαταγὴν: «Νὰ πάωσιν τὴ Σοφία. Ἡ Σοφία πρέπει νὰ γίνῃ γυναῖκα σου καὶ ἂν δὲν σὴ δύνουν οἱ γονεῖς της μετὰ τὸ καλόν... νὰ τὴν ἀπαγάγῃς. Παναγιώτης εἶσαι ὁ ἀπεσταλμένος τοῦ Κυρίου!»

Τώρα πὺς ὁ ἀπεσταλμένος τοῦ Κυρίου Παναγιώτης ἀπήγαγε τὴν δοῦλὴν τοῦ Θεοῦ Σοφίαν, πὺς συνελήφθη καὶ πὺς ἐξηφανίσθη ὡς ἐκ θαύματος, αὐτὰ θὰ τὰ ἰδῇτε παρακάτω.

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

Παναγιώτης ὁ Κοτταράς

Τὸ ὄνομα τοῦ Παναγιώτης. Ἐπίθετον εἶχε διὰ τὰ χαρτὰ ἦταν γραμμένος Ἀντώνης, θὰ ἦσεν ὁ ἦσεν ὡς Κοτταράς. Καὶ νὰ μὴ ποῖ λόγον:

Ὁ Παναγιώτης ἔμεινε στὴ Νέα Κηφισιά. Ἐκεῖ με τὴς οικονομίας τοῦ ἀγρότου ἕνα κτηματὴ καὶ ἔκτισε μιὰ καλὴν οἰκίαν. Ἐπίσης ἐπῆρε καὶ μερικὰς κότες. Σὲ λίγο καιρὸ, ἐπεδείχθη τὸ πωλεσιὰν ἐπληθύνθησαν ὡς ἡ ἄμμος τῆς ἑλλάδος. Ὁ Παναγιώτης ἔφτασε ξύλινα κοττίσας καὶ ἀνέστη ἕνα μακροδόκιον «διὰ τὸν φόβον τῶν Ἰουδαίων».

Τὴς ὥρας τοῦ Παναγιώτης τὴς περνοῦσε, σὺν ἀνθρώποις τοῦ Θεοῦ ποὺ ἦσαν, ἥσυχον. Ἐδίδασκε κατὰ τὰ περὶ τὴν Γραφίαν, δὲν μίλουσε σὲ κανένα καὶ ἐπῆγαυε τὴν Κηφισιά ὅταν γεννοῦσαν οἱ κότες του γιὰ νὰ πωλήσῃ τὰ αὐτὰ τους.

Ἦλθεν διὼς ὁ καιρὸς ποὺ ὁ Παναγιώτης ἐννοοῦσε ὅτι ἡ μοναξιά τὸν εἶχε κορυάσει. Καὶ ἐπῆγε στὸ Παλιὸν Ἡρώδειον πρὸς συνάντησιν ἐνὸς φίλου καὶ διουδέατο του. Αὐτὸς λεγόμενος Γεώργιος Βόμβας, κατήγετο ἀπὸ τὸ Ἀδινὴ τῆς Μικρᾶς Ἀσίας καὶ εἶχε μισὴ ντουζίνα παιδιὰ.

Ἡ ἐπισκέψις τοῦ Παναγιώτη στὸ σπίτι τοῦ Βόμβας ἔγιναν σιγνότερες. Καὶ ἡ αἰτία: «Ἦτο ἐρωτευμένοι! Μάλιστα. Αὐτὸς, ὁ ἄνθρωπος τοῦ Θεοῦ, εἶχεν ὑποκρίνηται στὸν Πειρασμό. Ὁ Βόμβας εἶχε μιὰ κόρη, τὴ Σοφίαν, ἀδελφὴν ἦταν ἀνελεύθερη. Ἡ Σοφία, ἂν καὶ δεκαεπταεὶς ἔτων, ἦταν ἕνα κορίτσι μεστομένο, με μᾶστια καταγάλανον καὶ κόκκινα—χωρὶς νὰ μεταγεῖ—στὴν καρδίαν—ζελόν. Ἦταν διὼς ἐργασίαν. Ὅτι καὶ νὰ τῆς ἔλεγε κανεὶς, τὸ πῶστεν. Διὰ τὴν καὶ ἐκείνη τὴν Γραφίαν καὶ πολλὰς φορὰς ἔκωσεν τὸν Παναγιώτη νὰ διηγεῖται διὰ τὴν ἀσπασίαν, εἰς τὰ ὁποῖα ἐκείνος ἔπαιζε πρωτεύοντα ὄρλον.

Ὁ ἥσυχος τοῦ Παναγιώτη δὲν ἔμεινε κρυφός. Καὶ οἱ γονεῖς τῆς Σοφίας, ποὺ ἂν καὶ ἄνθρωποι τοῦ Θεοῦ εἶχαν ἐπ'αὐτοῖς τὸν πᾶσαν τοῦ διαβόλου, ἔστειλαν τὴν μικρὴν σὲ μιὰ θείαν τὴν, στὸν Περιεστέρ.

Οἱ ἀνταρταί

Στὸ Περιεστέρ ἡ Σοφία δὲν ἔμεινε ἀθάνατος. Ἀγάπησε καὶ αὐτὴ ἕνα νέο, λίγα χρόνια μεγαλύτερο τῆς. Ἐνέινος καὶ καὶ διὰ ἐπῆγε σὺς δικούς της. Εἶπεν ὅτι ἀγαποῦσε τὸ κορίτσι τους καὶ ὅτι εἰς σκοπὸς τοῦ ἦτο ἰερός.

Αὐτὰ τὰ εἰσέθεν ὁ Παναγιώτης καὶ μιὰ μέρα ἔπασσε τὸν ἀνταρτῆ.

— Δὲν θ' ἀκουμπήσῃς τὸ χέρι σου στὸ κορί-

Ο ΑΠΕΣΤΑΛΜΕΝΟΣ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ

(Ἰλαροτραγωδία σὲ τρία μέρη με πρόλογο καὶ χωρὶς ἐπίλογον).

Κάτι ποὺ γίνετα μόνο στὰς Γραφάς. Ἡ Βιβλικὴ ζωὴ τοῦ Παναγιώτη. «Καὶ τὸ Πνεῦμα Τὰ ἐρωτικά γράμματα τοῦ νέου εὐαγγελιστοῦ. Ἀπὸ γαμπρὸς στὸ Φρενοκομεῖο κτλ.

ταί! τοῦ εἶπε. Ἄν δὲν μ' ἀκούσεις, θὰ θανατωθῇς!

Ὁ νεωρὸς ἀγαποῦσε τὴ Σοφίαν, ἀλλὰ προκειμένου, χάριν της, νὰ βρεθῇ... στὴν ἀθανασία, ἔκοψε τὴς σχέσεις.

Ἐπειτα βρέθηκε καὶ ἄλλος ἀνταρτῆς. Ἀλλὰ καὶ αὐτὸν ὁ πολυμήχανος Παναγιώτης κατόρθωσε νὰ τὸν ἀπομακρύνῃ.

Ὅταν ὁ Παναγιώτης ἔμεινε χωρὶς ἀντιπάλους, ἐξήτησεν ἐπίσημος τὴν χεῖρα τῆς Σοφίας.

Θὰ τὴν ἔπαιρνε γυναῖκα του, ἀλλὰ χωρὶς στεφάνιν.

— Νὰ τὴν πάρῃς ἀσπεράνῳ; Τί εἶν' αὐτὸ ποὺ λέξῃς παρετήρησαν οἱ γονεῖς τῆς νέας.

— Μάλιστα, χωρὶς στεφάνιν! ἐπανελάβε ὁ Παναγιώτης. Ὁ Θεὸς μοῦ εἶπε νὰ με ἀκολουθήσῃ. Ἄν δὲν ἔλθει, τότε ἡ νὰ με σκοτώσῃς ἢ θὰ σὰς σκοτώσω!

— Ἔσθ, Σοφία! τί λέξῃς;

— Τὸν θέλω, ἀλλὰ με στεφάνιν!

Ὁ Παναγιώτης ἔφυγε θυμωμένος. Ὅταν ὁ μὸς τοῦ πέρασαν τὰ νεύρα, ἄρχισε νὰ ἐκφράζῃ τὸ ἀσπασίαν τοῦ διὰ πνευθῆ ἀλληλογραφίας.

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Αἱ ἐπιστολαὶ τοῦ ἀπεσταλμένου

Καθησμένος στὸ καλὸν τοῦ ὁ Παναγιώτης, σὺν νέος εὐαγγελιστῆς, ἔγραψε τὴς ἐπιστολὰς πρὸς Βόμβαν.

«Ἀγαπητοί μου ἀδελφοί Ἰριγένεια καὶ Σοφία,

«Ὀλίγας λέξεις θὰ σὰς γράψω, μέσω τῶν ὁποίων θὰ σὰς φανερώσω ὅτι εἰμαι καλά. Δὲν ἐπῆγα πονηρὰ, μόνο ἔως τὴν Κηφισιά λέγω καὶ πάω ἀγρότερος. Δὲν θὰ σὰς γράψω περισσότερα γιὰ νὰ μὴ σὰς κουράσω.

“ΠΑΝΑΘΗΝΑΙΑ,” Ἑβδομαδιαία Φιλολογικὴ Ἐπιθεώρησις

Γραφεῖα: ΣΤΟΑ ΔΗΜΗΤΡΑΚΟΠΟΥΛΟΥ

Διευθυντής: Ν. ΚΑΜΑΡΙΝΟΠΟΥΛΟΣ, ὁδὸς

Ἀλκαμένους 127.

ὑπεύθυνος συντάκτης: ΜΗΤΣΟΣ ΠΑΠΑΝΙΚΟ-

ΛΑΟΥ, Στὸς Δημητράκοπουλου.

Προτάμενος Τυπογράφου: ΚΩΝΣΤ. ΔΕΜΕ-

ΝΑΓΑΣ, ὁδὸς Γοργίου 17.

ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ ΔΡΧ. 4

Ὅροι συνδρομῶν

Ἐσωτερικῶς: Ἐτήσια Δρχ. 200

Ἐξωτερικῶς: Ἐξάμηνος » 100

Δολάρια 6

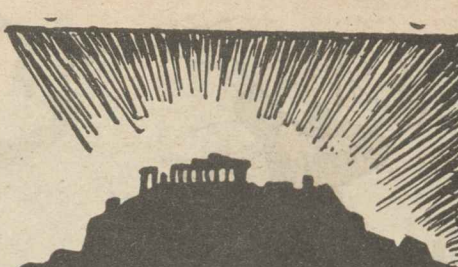
Αἱ ἐπιστολαὶ καὶ τὰ ἐμβάσματα πρέπει νὰ στέλλονται ὡς ἑξῆς: Διευθύνειν περιοδικῶς «Παναθηναίαν», Ἀθήνας.

Τὰ «Παναθηναία» ἀντιπροσωπεύονται καθ' ὅλην τὴν Ἀμερικὴν διὰ τὴν κατὰ φύλλον πώλησιν ὑπὸ τῆς Ἑταιρίας Α-THENS NEWS AGENCY.

(308—310 West 58th Street)
NEW YORK CITY

εἰς τὴν ὁποῖαν δέον ν' ἀπευθύνονται οἱ ἐνδιαφερόμενοι.

Ἔτος Α'. Ἀριθμ. φύλλου 8
Κυριακὴ 12 Φεβρουαρίου
1933

ἐν εἶδει περιστέρως...

Σὰς στέλνω τὴν θερμὴν μου ἀγάπην καὶ φιλοῦ τὴ Σοφίαν, ἔστω καὶ ἀπὸ μακριὰ, ἔως ὅτου ἔλθει πλησίον μου, Θεοῦ θέλῳτος.

Ὁ ἀπεσταλμένος τοῦ Κυρίου
ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ»

Φαίνεται ὅμως ὅτι οἱ γονεῖς τῆς Σοφίας, παρ' ὅλη τὴν Θεοσεβείαν

Σατυρική Σελίδα

Ο ΧΟΡΟΣ

Χορός μαντεύεις τι θά πη,
(μωρέ κουτάδι,
Τὸ νοιώθεις τί σημαίνει, κον-
(τὰ στ' ἄλλα;
Γδύνεις τὴ συμβία σου ἕνα
(βράδυ
τῆς θάξεις παρφονιέ, λιλιά καὶ τότε
τὴν πᾶς σὲ μιὰ μεγάλη σάλα
ποὺ καρτεροῦν τουρλου-τουρλου ἱ-
(πόται.

Τὴ ρίχνεις μ' ὑποκλίσεις, κουνενέ,
στὴν ἀγκαλιά τοῦ καθενὸς κοριττή,
κι' ἔπειτα σὸν μαγκούφης, μὰ τὸ
(ναί,
γυρίζεις καὶ ψοφολογᾷς στὸ σπῆτι.
Καὶ βλέπεις καὶ θεωρεῖς εἰς τ' ὄ-
(νειρό σου
τηλεγραφοῦσιν ψηλά στὸ κούτελό
(σου.
'Ο μῦθος, σῦζυγοι, δηλοῖ μ' ὅλη
(τοῦ τῆ σοφία,
μακρὰ, μωρέ, ἀπ' τοὺς χοροὺς
καὶ δὴ τοῦ 'Ησαῖα!...

ΣΤΟΝ ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ

'Ανεκοίνωσες ἐσχάτως
πὼς στὴν Πάουερ θὰ δείξεις
πὼς ὑπάρχει, λέει, Κράτος
κι' ἄλλα τέτοια ἤξεις-ἀφήξεις.

Μὰ τὸ ἴδιο τὸ τροπάρι
χρονικῶς τὸ εἶχε πάρει
κι' ὁ Λαδᾶς, καλὴ του ὥρα
καὶ μᾶς τῆψενε ὥς τώρα.

'Αφῆσε λοιπὸν τὰ λόγια
μὴ μᾶς θάξεις σὲ μετὰδες
ἄσε, Γιώργε, τίς ρουκέτες
ἄσε τίς περικολάδες.

ΣΤΟ ΓΙΩΡΓΗ ΤΟ ΜΕΡΚΟΥΡΗ

Σ' ἔδιωξε, λέει, ὁ Τσαλδάρης ὁ
(μπουλουῦκος
Τί τοῦχες γίνε τσάμικος ταμπάκος
Κι' ἔτσι ἐμείνατε πεῖα τρεῖς κι' ὁ
(κουῦκος
Σὺ δηλαδή, ὁ μπαμπᾶς σου
(κι' ὁ... Μπαμπᾶς!...

ΣΤΟΝ ΚΟΝΔΥΛΗ

'Εκλογές καὶ πάλι τί κακὸ καὶ νίλα
'Ερχεται μπουρίνι τρουερὸ, μανφί-
(λα
'Εφιάλτες βλέπεις, μέρα μεσημέρι
καὶ πόσο φοβάσαι καὶ ἀγωνιᾷς
μονάχα ἡ... Καρδίτσα σου τὸ
(ξέρει.

BENVENUTO

Καλῶς μᾶς ἦρθες, ὦ τρανὲ Δάσκα-
(λε Μορινέτι,
κράμα ἐσὺ Τσελεμεντέ καὶ Νίτσε
(καὶ Στεκέτι.
Πὼς μαγερεύουν δίδαξε στὰ τέκνα
(τοῦ Σωκράτη
φουτουρσαλατο—π ο ἰ η σ η καὶ
(κρέμα μαρινάτη.

ΕΥΘΥΜΑ ΛΟΓΙΑ

—Γιατί κάνανε ταχυδρομεῖο τὸ
σπίτι τοῦ κ. Σκίπη στὴν Καλλιθέα;
—Γιατί εἶνε ἄνθρωπος τῶν γραμ-
μάτων!

ΕΥΖΩΝΙΣΤΙ

ΣΤΟΝ ΤΣΑΛΔΑΡΗ

Παναγιῇ, π' ἀναθίμασι
γιατί πάντα νὰ κοιμάσαι,
ἔλα πές μου, μπρέ χαϊδάρι,
γιατί κάνεις νάνι-νάνι
καὶ τοῦ κόμμα δὲν κοιτᾷς
πὼς θὰ βγῇ στὰς ἐκλογάς.

Μπῆκαν κλιέφτες στὸν μαντρί
καὶ σοὺ πήραν, Παναγιῇ,
καὶ σοὺ πήραν ἀπ' τ' ἀχούρι
τοῦ παχὺ τοῦ λαγιαρι
ποὺ τοῦ λέγανι Μιρκούρη.

Τί κακὸ, οὐρὲ κουμπάρι
δὲν τοῦ πήρανι χαμπάρι
τὰ σκυλιὰ πούχης σὶ, στάνη
οὐ πουλὺς Χατζηκυριάκος;
Κι' οὐ μούργους οὐ Κουντιώλης,
κάνανι καὶ δαῦτα νάνι
καὶ σοὺ πήραν τοῦ ψημμάρι,
Παναγιῇ, π' ἀναθίμασι,
ξύπνα, μπρέ, καὶ μὴν κοιμάσαι.
Ο ΜΗΤΡΟΥΣΗ

ΘΕΑΤΡΙΚΑ

ΣΤΗΝ ΔΙΔΑ ΗΡΩ ΧΑΝΤ

"Όταν παίζεις στὴ σκηνή
κι' ὅταν τραγουδᾷς
"Αχ, πὼς με λιγώνει;
Μὲ τὴ θεία σου φωνή
μοῦ ἀνάβει ὁ σεβντᾶς
καὶ με... Χαντα—νάνη.

ΣΤΟ ΜΑΡΗ

Στῆς ἀκριθείας τὸν καρὸ
ποὺ ἀρχόντεψε ἡ μαρὶς
ἔγινε ὑπουργὸς πὼ!... πὼ!...

Κι' ὁ Μαρῆς.

Βρέ Μαρῆ, βρέ Μαρῆ
μὴ μᾶς κάνεις τὸ βαρὺ
Τί μυρί... Τί μυρί...
λά μπομπὸτ καὶ λὲ τυρί.

Εἰν' κανέννας ν' ἀπορῇ
ὅταν σὲ παρατηρεῖ
νὰ κορδώνεσαι, Μαρῆ
καὶ νὰ κάνης τὸ βαρὺ.

Στὴ Βουλὴ δὲν λέγεις γρὺ
Μὰ καὶ ὅταν κακαρί...
οἱ πατέρες ἱλαροί
ἀπομένουνε ξεροί.

Στῆς ἀκριθείας τὸν καρὸ
ποὺ ἀρχόντεψε ἡ μαρὶς
ἔγινε ὑπουργὸς πὼ!... πὼ!...
κι' ὁ Μαρῆς.

ΘΕΑΤΡΙΚΑ

ΣΤΗΝ ΑΡΣΕΝΗ

Σὲ καλὸ σου, βρέ μικρή μου, νὰ
(σοὺ γίνῃ
στὴ Δράμα πῆγες νὰ προδῇς σ' αὐ-
(τοκτονία
καὶ σὲ χάσαμε κάπου ἕνα μῆνα
σὺ νὰ μὴν εἶχαμε... ἄρσε νικὸ
(καὶ στὴν 'Αθήνα!...

Ο ΓΟΛΓΟΘΑΣ

ΣΤΕΡΝΗ ΜΟΥ ΓΝΩΣΙ ΝΑ Σ' ΕΙΧΑ ΠΡΩΤΑ!...

(Γελ. τοῦ κ. Θ. Δημητρίου)

ΠΑΝΑΘΗΝΑΙΑ